TẠP CHÍ

PHÒNG CHÁY & CHỮA CHÁY

Số Xuân Quý Tỵ 2013

ISSN 1859 - 4719

2013

Chúc mừng năm mới

Xuân Quý Tỵ.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY - BỘ CÔNG AN

NHỮNG DẤU ẤN NỔI BẬT NĂM 2012 CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC PCCC

1

Năm học 2012- 2013 là năm có số lượng học viên mới nhập học các hệ trong và ngoài ngành Công an đông nhất từ trước tới nay (hơn một nghìn học viên).

2

Thực hiện Văn bản số 1959/TTg-KG ngày 19/12/2007 của Chính phủ về việc cho phép Trường Đại học PCCC mở rộng đối tượng tuyển sinh đại học đối với người học ngoài ngành Công an và Quân đội. Sau 5 năm thực hiện văn bản của Thủ tướng, ngày 04/12/2012, lớp Đại học hệ dân sự đầu tiên (DS1) đã tốt nghiệp đánh dấu sự đa dạng hoá đối tượng đào tạo Đại học PCCC, góp phần bổ sung nguồn nhân lực làm công tác PCCC có trình độ đại học cho toàn xã hội.

3

Ngày 09/10/2012, lãnh đạo Bộ Công an đã phê duyệt địa điểm, quy mô các dự án xây dựng Trường Đại học PCCC. Theo đó, Trường Đại học PCCC sẽ được chuyển về xây dựng mới tại khu Đô thị Đại học Nam Cao, huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam; năm 2015 sẽ thành lập Trường Trung cấp PCCC&CNCH tại địa điểm cơ sở II, xã Hoà Sơn, huyện Lương Sơn, tỉnh Hoà Bình; xây dựng cơ sở đào tạo phía Nam tại xã An Phước, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai và tiến tới thành lập Trường Trung cấp PCCC&CHCN phía Nam sau năm 2015. Quy mô đào tạo được điều chỉnh tăng nhanh cho từng năm.

4

Bộ Công an có quyết định thành lập 2 đơn vị mới (Phòng Quản lý đào tạo hệ vừa làm vừa học và học viên ngoài ngành Công an; Phòng khảo thí và đảm bảo chất lượng đào tạo) trực thuộc Trường Đại học PCCC, nâng tổng số đầu mối quản lý của trường lên 24 đơn vị.

5

Đồng chí Đại tá, Phó Giáo sư, Tiến sỹ Ngô Văn Xiêm - Phó Bí thư Đảng uỷ, Phó Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC được Nhà nước phong tặng danh hiệu cao quý "Nhà giáo Nhân dân" và là người thầy đầu tiên của nhà trường và lực lượng Cảnh sát PCCC được nhận danh hiệu cao quý này.

6

Ngày 30/3/2012, Tư lệnh lực lượng Phòng vệ dân sự Singapore thăm và làm việc với Trường Đại học PCCC, đặt nền móng quan hệ giữa lực lượng Phòng vệ dân sự Singapore và nhà trường.

7

Ngày 04/5/2012, Trường Đại học PCCC tổ chức ký quy chế phối hợp với Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hà Nội và ra mắt Đội Chữa cháy và Cứu nạn, cứu hộ học tập. Việc thành lập và duy trì hoạt động của Đội Chữa cháy và Cứu nạn, cứu hộ học tập là một mô hình đào tạo mới nhằm gắn kết giữa lý thuyết và thực tiễn chiến đấu của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH.

8

Đội tuyển Võ thuật của nhà trường đạt giải Nhất tại Liên hoan Võ thuật CAND lần thứ 2, trong đó đã giành được 11 huy chương (2 huy chương Vàng, 04 huy chương Bạc, 05 huy chương Đồng). Nhóm giáo viên Khoa Tự động và Phương tiện kỹ thuật PCCC đạt giải Nhất cuộc thi Sáng tạo Việt do chương trình VTV3 Đài Truyền hình Việt Nam tổ chức với chủ đề "Phòng cháy chữa cháy rừng".

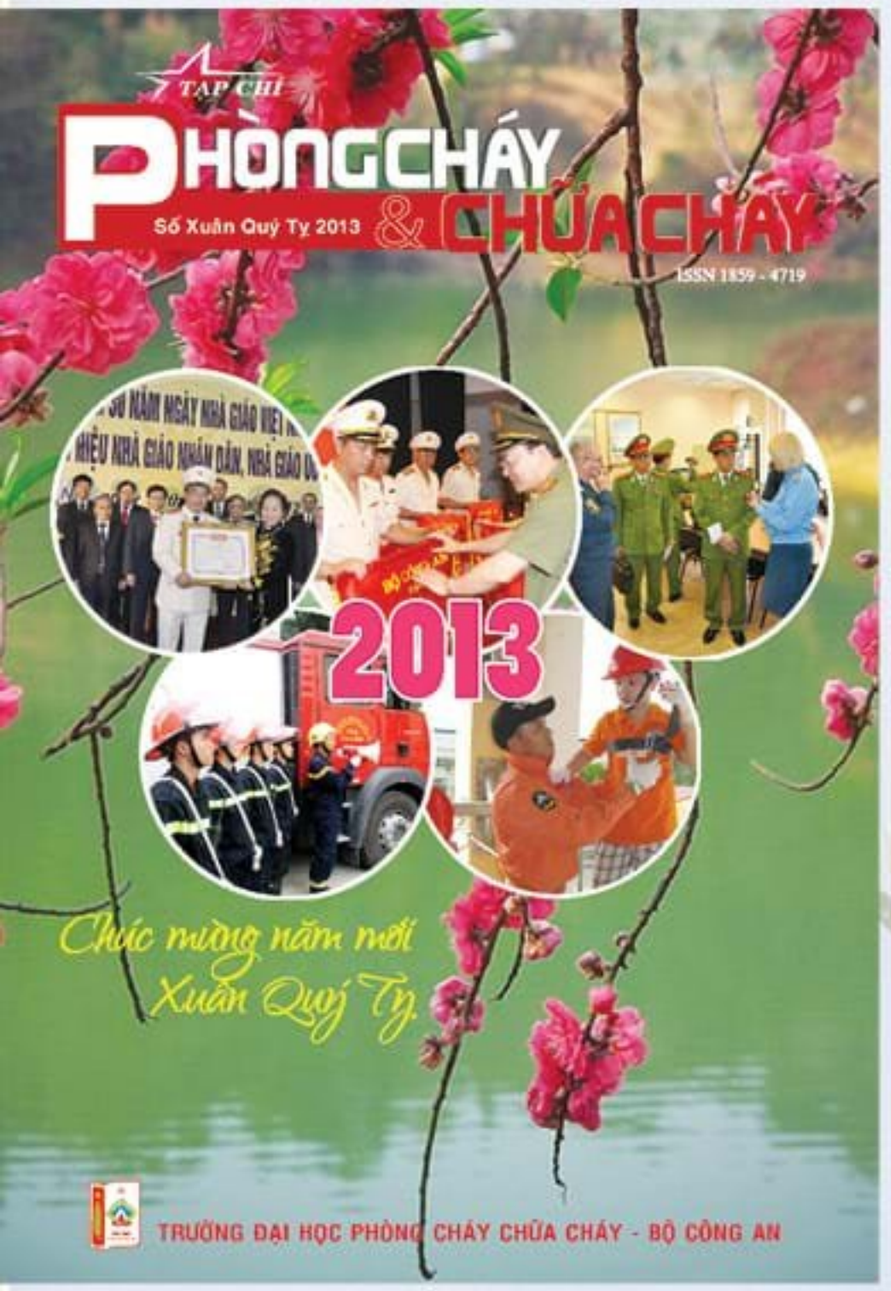

TẠP CHÍ
PHÒNG CHÁY & CHỮA CHÁY
Xuân Quý Tỵ 2013

ISSN 1859 - 4719

TỔNG BIÊN TẬP
Thiếu tướng, PGS, TS. ĐỖ NGỌC CẨN

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
Đại tá, PGS, TS. NGÔ VĂN XIÊM
Thượng tá NGUYỄN THÀNH LONG

THƯ KÝ TÒA SOẠN
Thượng tá BÙI DANH TUẤN

TÒA SOẠN
243 Khuất Duy Tiến - Thanh Xuân - Hà Nội
ĐT/ Fax: (04) 3553 7759
Email: tapchipccc@gmail.com
Website: daihocpccc.edu.vn

THIẾT KẾ
THÀNH PHƯƠNG NHUNG

In tại Công ty in Sao Việt
Địa chỉ: Số 9/40 Ngụy Như Kon Tum
Nhân Chính, Thanh Xuân, Hà Nội

Giấy phép xuất bản số 512/GP-BTTTT
Bộ Thông tin và Truyền thông cấp
ngày 01/4/2008

TRONG SỐ NÀY

THƯ CHÚC MỪNG NĂM MỚI
CỦA BỘ TRƯỞNG BỘ CÔNG AN.

XÃ LUẬN
5. ĐỖ NGỌC CẨN: Góp phần gìn giữ mùa xuân.

MỪNG ĐẢNG QUANG VINH - MỪNG XUÂN QUÝ TỴ
6. LƯƠNG SƠN: Hình ảnh chiến sỹ, đồng bào trong thơ chúc Tết của Bác Hồ.
7.PHẠM THỊ THOAN: Chuyện kể về gai đình người lính chữa cháy được Bác Hồ đến thăm và chúc Tết.

DIỄN ĐÀN ĐẦU NĂM
9. NGUYỄN THÀNH LONG: Phỏng vấn Thiếu tướng Trần Anh Dung - Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Cảnh sát QLHC về TTATXH.
11. TRẦN HỒNG MINH: Phỏng vấn đồng chí Lê Hoàng Quân - Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Chủ tịch UBND Thành phố Hồ Chí Minh.
12. ĐỖ VĂN SƠN: Tăng cường các biện pháp đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy và công tác cứu nạn cứu hộ, phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.
13. TRẦN TRIỀU DƯƠNG: Phong trào thi đua thúc đẩy sự phát triển.
15. BÙI DANH TUẤN: Phỏng vấn Đại tá Nguyễn Văn Sơn - Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC Tỉnh Bình Dương.
16. TRẦN THỊ NGỌC ĐẸP: Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Cần Thơ - Một năm nhìn lại.
18. TẠ CHÍ CÔNG: Thắm tình hữu nghị Việt - Lào.

XUÂN TRÊN MỌI MIỀN TỔ QUỐC
19. VIỆT HƯƠNG: Phút giao thừa của người lính chữa cháy thủ đô.
20. LỆ HOA: Một ngày với các chiến sỹ PCCC vùng đất Quảng anh hùng.
22. VIỆT HƯƠNG: Xuân về trên những chuyến bay.
24. THÁI ANH: Làng pháo Bình Đà ngày ấy - bây giờ.

GẶP GỠ NGÀY XUÂN
25. PHẠM THỊ THOAN: Người chỉ huy chữa cháy và những trận đánh khó quên.
27. TRẦN HỒNG MINH: Người lính chữa cháy với biệt danh "người thương thuyết".
29. THẢO NGUYÊN: Một doanh nhân từng là học viên Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC.

CÔNG TÁC PCCC TRONG DỊP TẾT
30: THÁI THỤY: Bến xe Mỹ Đình những ngày giáp Tết.
31.TRANG HUYỀN: Thuốc lá: tàn lửa nhỏ - hiểm họa lớn.
32. HUYỀN TRANG: Đốt vàng mã - tiềm ẩn nguy cơ cháy, nổ.
33. ÁNH HỒNG: An toàn trong nhà bếp - ngẫm xưa, nghĩ nay.

TRANG THƠ

CÂU CHUYỆN NGÀY XUÂN
35. LỆ TRANG: Chuyện kể về lính chữa cháy đất Cảng.
36. BẢO DUNG: Chuyện về một biểu tượng.
37. NGUYỄN THANH HẢI: Phòng cháy chữa cháy ở Kinh thành Thăng Long xưa.
38. HUY HOÀNG: Chuyện kể về ông trưởng thôn ở phố Phù Khê.
39. ÁNH HỒNG: Phía sau hầm đường bộ Hải Vân.

VĂN HÓA - NGHỆ THUẬT
40. CHU MẠNH CƯỜNG: Tục lệ đón Giao thừa của người Việt.
42. LÊ VIẾT VŨ: Thần Lửa trong ngày Lễ Tết ở Việt Nam.
43. LƯU NGỌC LONG: Trận hỏa công Thị Nại mùa Xuân năm Tân Dậu 1801.
44. HỒNG MINH: Đã lâu lắm lại ngồi nhóm lửa.
45. VIỆT HƯƠNG: Về một bài ca rực cháy trong kháng chiến chống Mỹ.
46. VIỆT HOÀNG: Mầm Xuân.
47. MỘC MIÊN: Chùa Hun.
48. THÀNH LONG: Tiếng rao người bán muối.
49. KHÁNH LY: Gửi anh, người lính áo xanh.

NĂM TỴ NÓI CHUYỆN RẮN
50. PHƯƠNG NHUNG: Hình tượng rắn trong văn hóa bốn phương.
51. THÙY DƯƠNG: Rắn và những huyền thoại.
52. MỘC MIÊN: Rắn lửa Amazon - người lính chữa cháy rừng của tự nhiên.

NHÌN RA THẾ GIỚI
53. NGUYỄN MINH KHƯƠNG: Lịch sử hình thành và phát triển lực lượng PCCC Liên Ban Nga.

BẠN CÓ BIẾT
54. THÁI THỤY: Đội chữa cháy và cứu nạn cứu hộ học tập - Những bước đi ban đầu.

Chúc mừng năm mới

XUÂN QUÝ TỴ
2013

TRƯƠNG TẤN SANG
Chủ tịch
Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Đảng vạn Tử xuân tường chân lý nhân thuở nhân văn

THƯ CHÚC MỪNG NĂM MỚI CỦA BỘ TRƯỞNG BỘ CÔNG AN

Các đồng chí thân mến!

Nhân dịp năm mới 2013 và đón mừng Xuân Quý Tỵ, thay mặt Đảng ủy Công an Trung ương và Bộ Công an, tôi thân ái gửi tới toàn thể tướng lĩnh, sỹ quan, hạ sỹ quan, chiến sỹ, công nhân viên, học viên, cán bộ hưu trí, thương binh, bệnh binh, thân nhân liệt sỹ Công an nhân dân; các đồng chí Công an xã, bảo vệ dân phố, bảo vệ cơ quan, doanh nghiệp lời chúc mừng năm mới tốt đẹp nhất.

Năm 2012, bên cạnh các yếu tố thuận lợi, những tác động tiêu cực của tình hình thế giới, khu vực và khó khăn về kinh tế - xã hội trong nước đã ảnh hưởng đến an ninh, trật tự. Dưới sự lãnh đạo của Trung ương Đảng, Chính phủ, lực lượng Công an nhân dân đã chủ động nắm chắc tình hình, tham mưu, đề xuất nhiều chủ trương, giải pháp quan trọng; tăng cường quản lý nhà nước về an ninh, trật tự; chủ động phòng ngừa, phát hiện và đấu tranh, ngăn chặn kịp thời nhiều âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch và bọn phản động; đấu tranh, trấn áp mạnh các loại tội phạm, kiềm chế tốc độ gia tăng tội phạm; phối hợp giải quyết kịp thời các vụ việc phức tạp về an ninh, trật tự. An ninh chính trị được giữ vững, trật tự, an toàn xã hội có nhiều chuyển biến tích cực, phục vụ có hiệu quả nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội và đối ngoại của đất nước.

Năm 2013, tình hình thế giới, khu vực tiếp tục diễn biến phức tạp, các mối đe dọa an ninh truyền thống và phi truyền thống tiếp tục gia tăng; đất nước ta còn phải đối mặt với không ít khó khăn, thách thức. Nhiệm vụ bảo đảm an ninh, trật tự rất nặng nề, đòi hỏi lực lượng CAND cần phát huy truyền thống vẻ vang, tiếp tục đổi mới toàn diện và nâng cao chất lượng các mặt công tác Công an; tăng cường công tác xây dựng Đảng, xây dựng lực lượng trong sạch, vững mạnh; triển khai thực hiện nghiêm túc các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, nhất là Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) "Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay"; tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, Cuộc vận động "Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh; xây dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ" gắn với phong trào "Công an nhân dân học tập, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy" và các phong trào thi đua yêu nước khác; với phương châm "Kỷ cương, trách nhiệm, hiệu quả", nỗ lực phấn đấu, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân tin cậy giao phó, góp phần bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, phục vụ đắc lực sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế của đất nước.

Chúc các đồng chí một năm mới dồi dào sức khỏe, gia đình hạnh phúc và thành công.

Chào thân ái và quyết thắng!

Đại tướng TRẦN ĐẠI QUANG

Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ trưởng Bộ Công an

Xã luận

GÓP PHẦN GÌN GIỮ MÙA XUÂN

Năm 2012 đã khép lại với bao bộn bề khó khăn, thử thách cùng những thăng trầm của nền kinh tế thế giới và trong nước. Công tác đảm bảo an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, trong đó có công tác phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) tiếp tục đặt ra những vấn đề mới cần được giải quyết nhằm giữ vững ổn định chính trị, góp phần phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá, từng bước tháo gỡ những khó khăn mà đất nước đang phải đối mặt. Lực lượng Công an nhân dân nói chung và lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH nói riêng đã và đang phát huy vai trò nòng cốt của mình, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ mà Đảng và nhân dân giao phó, gìn giữ sự bình yên trên từng miền quê, từng góc phố...

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, Chính phủ và Bộ Công an, cùng với sự ủng hộ, hưởng ứng tham gia tích cực của các cấp, các ngành, các tổ chức chính trị xã hội... với chức năng, nhiệm vụ của mình, trong năm qua, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã không ngừng phấn đấu thực hiện tốt các mặt công tác, góp phần kiềm chế, làm giảm những thiệt hại do cháy, nổ gây ra. Đã chủ động tham mưu và triển khai quyết liệt nhiều biện pháp, giải pháp nhằm nâng cao hiệu lực quản lý Nhà nước về PCCC ở Trung ương và địa phương; Kịp thời giải quyết có hiệu quả nhiều vấn đề lớn nổi lên trong công tác PCCC, đặc biệt là tình hình cháy phương tiện giao thông, cháy nhà cao tầng, cháy nổ khí gas...; Phối hợp chặt chẽ với các đơn vị trong và ngoài ngành triển khai thực hiện có hiệu quả công tác PCCC theo những lĩnh vực, nội dung trọng tâm, đặc biệt là các ngành kinh tế trọng điểm; Tích cực triển khai đồng bộ nhiều biện pháp nhằm kiềm chế tình hình cháy, nổ và thiệt hại do cháy gây ra. Năm 2012, số người thiệt mạng, số người bị thương và tài sản thiệt hại do cháy, nổ gây ra đều giảm so với năm 2011. Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã tham gia cùng các lực lượng khác bảo vệ tuyệt đối an toàn các sự kiện chính trị, văn hoá, lễ hội lớn của đất nước cũng như của các địa phương trên địa bàn cả nước.

Bên cạnh việc bổ sung, sửa đổi Luật Phòng cháy và chữa cháy, hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật về công tác PCCC&CNCH, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tiếp tục làm tốt công tác tham mưu đẩy mạnh thực hiện các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, Chính phủ và của Bộ Công an về công tác PCCC&CNCH.

Cũng trong năm qua, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trên cả nước đã đẩy mạnh các hoạt động nghiệp vụ, thường xuyên nắm tình hình, tăng cường công tác kiểm tra, phúc tra, hướng dẫn việc thực hiện các điều kiện an toàn về PCCC. Đặc biệt, với chức năng nhiệm vụ của mình, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH đã tham mưu cho Bộ Công an đề xuất Thủ tướng Chính phủ ban hành Công điện số 242/CĐ-TTg ngày 27/2/2012 về việc tăng cường các biện pháp PCCC. Ở tất cả các Bộ, Ngành, và các tỉnh, thành phố đã đồng loạt triển khai, tổng kiểm tra, chấn chỉnh các hoạt động phòng ngừa, tạo nên bước chuyển biến tích cực trong nhận thức, ý thức của các cấp, các ngành và của toàn xã hội về công tác PCCC.

Công tác tuyên truyền PCCC đã từng bước đem lại hiệu quả thiết thực, góp phần nâng cao ý thức về công tác PCCC&CNCH của các cấp, các ngành và của toàn xã hội. Nhiều đơn vị, địa phương đã có những biện pháp, cách làm sáng tạo nhằm đẩy mạnh công tác tuyên truyền dưới nhiều hình thức khác nhau. Phong trào Toàn dân PCCC tiếp tục có những bước phát triển mới về cả bề rộng và chiều sâu. Lực lượng PCCC cơ sở, PCCC chuyên ngành, dân phòng từng bước được củng cố và tăng cường cả về số lượng và chất lượng. Lực lượng này đã kề vai sát cánh cùng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH chuyên nghiệp làm tốt công tác phòng ngừa, kịp thời dập tắt nhiều đám cháy ngay từ khi mới phát sinh, góp phần đáng kể làm giảm số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra trên địa bàn cả nước.

Các mặt công tác khác như: Xây dựng lực lượng; cải cách thủ tục hành chính; hậu cần và quản lý phương tiện chữa cháy...cũng có nhiều chuyển biến tích cực. Các hoạt động đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực làm công tác PCCC&CNCH có nhiều khởi sắc. Đặc biệt, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã đẩy mạnh các hoạt động quan hệ, hợp tác quốc tế trong lĩnh vực PCCC&CNCH, tranh thủ sự giúp đỡ của các quốc gia, các tổ chức phi chính phủ về ứng dụng khoa học công nghệ PCCC&CNCH, đầu tư trang thiết bị, phương tiện PCCC&CNCH...

Nét nổi bật trong năm 2012, đó là lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã làm tốt chức năng tham mưu cho Đảng, Chính phủ, Bộ Công an có những quyết sách, chỉ đạo mang tính chiến lược, lâu dài trên lĩnh vực công tác PCCC&CNCH. Ngày 17/8/2012, Thủ tướng Chính phủ đã ra Quyết định số 1110/QĐ-TTg phê duyệt Đề án: "Quy hoạch tổng thể hệ thống cơ sở của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030". Theo đề án, đến năm 2015, trên địa bàn cả nước sẽ có thêm 12 địa phương thành lập Sở Cảnh sát PC&CC; xây dựng 3 Trung tâm Quốc gia về PCCC&CNCH; thành lập mới 90 đội chữa cháy, 108 đội cứu nạn, cứu hộ chuyên nghiệp với các trang thiết bị, phương tiện hiện đại...tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hiện chủ trương "Xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại". Đặc biệt, ngày 15/10/2012, Thủ tướng Chính phủ đã có Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng PCCC, trong đó lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH chính thức được giao nhiệm vụ là lực lượng chuyên nghiệp thường trực công tác cứu nạn, cứu hộ. Đây là một trong những chủ trương lớn, có ý nghĩa quan trọng nhằm đem lại sự bình yên cho nhân dân, là một nhiệm vụ vinh quang nhưng cũng hết sức nặng nề của lực lượng PCCC.

Một mùa xuân mới lại về với bao niềm tin, ước vọng ở phía trước, những người làm công tác PCCC&CNCH luôn giữ trọn niềm tin với Đảng, với nhân dân, quyết tâm phấn đấu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, góp phần làm nên mùa xuân bình yên của Tổ quốc.

Thiếu tướng, PGS, TS ĐỖ NGỌC CẨN
TỔNG BIÊN TẬP
TẠP CHÍ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY

HÌNH ẢNH CHIẾN SỸ, ĐỒNG BÀO TRONG THƠ CHÚC TẾT CỦA BÁC HỒ

LƯƠNG SƠN

Những ai sinh ra và lớn lên trong hai cuộc kháng chiến thần thánh của dân tộc, khi Tết đến, xuân về đều bồi hồi nhớ lại những thời khắc thiêng liêng lúc giao thừa, ngồi bên chiếc đài bán dẫn nghe Bác Hồ đọc thư mừng năm mới và thơ chúc Tết của Người. Lớp trẻ sinh ra trong thời bình, khi đọc "Hợp tuyển thơ Hồ Chí Minh" cũng cảm nhận được tình cảm bao la của Bác đối với đồng bào và chiến sỹ trong ngày Tết Nguyên đán - Tết cổ truyền của dân tộc.

Mùa xuân năm 1947, mùa xuân đầu tiên toàn quốc kháng chiến, trong bài "Chúc năm mới" gửi tới quân và dân ta ở tiền tuyến cũng như ở hậu phương, Bác viết:

Cờ đỏ sao vàng tung bay trước gió
Tiếng kèn kháng chiến vang dậy non sông...
Chí ta đã quyết, lòng ta đã đồng
Tiến lên chiến sỹ! Tiến lên đồng bào!

Chủ tịch Hồ Chí Minh quan niệm "chiến sỹ", "đồng bào" là chủ thể của công cuộc kháng chiến - kiến quốc của dân tộc. Những câu thơ như những lời hiệu triệu, kêu gọi người dân nước Việt xây dựng hậu phương vững mạnh và hăng hái tiến lên, toàn dân kháng chiến, toàn diện kháng chiến, người chiến sỹ như được tiếp thêm sức mạnh giành nhiều thắng lợi trên tiền tuyến.

Mùa xuân 1949, trên đà thắng lợi ở mặt trận Việt Bắc hai năm 1947, 1948, chiến tranh nhân dân phát triển, Bác Hồ gửi thơ "Chúc Tết":

Kháng chiến lại thêm một năm mới
Thi đua yêu nước thêm tiến tới
Động viên lực lượng và tinh thần
Kháng chiến càng thêm mau thắng lợi.

Mùa xuân 1951, mùa xuân mở ra thời kỳ phát triển mới của cuộc kháng chiến, Bác gửi tới đồng bào và chiến sỹ "Thơ chúc Tết Tân Mão":

Xuân này kháng chiến đã năm xuân
Nhiều xuân thắng lợi càng gần thành công,
Toàn dân ta quyết một lòng
Thi đua chuẩn bị tổng phản công kịp thời.

Bài thơ ra đời sau thắng lợi vang dội của cách mạng trong chiến dịch Biên giới thu- đông 1950. Chủ tịch Hồ Chí Minh dự báo một cục diện mới của cuộc kháng chiến thần thánh của dân tộc đã bắt đầu.

Mùa xuân 1952, sau Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đảng, Đảng ra hoạt động công khai, lấy tên là Đảng Lao động Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh được bầu làm Chủ tịch Đảng. Trong niềm tin vào tương lai tươi sáng của dân tộc, Bác Hồ gửi: "Thơ chúc Tết Nhâm Thìn":

Chiến sỹ thi giết giặc
Đồng bào thi tăng gia...
Mấy câu thành thật nôm na
Vừa là kêu gọi vừa là mừng xuân.

Niềm vui xuân đến, niềm tin chiến thắng hoà quyện trong tâm hồn của Bác và trong tâm hồn chiến sỹ, đồng bào.

Những năm đất nước tạm thời bị chia cắt làm hai miền, đồng bào miền Nam anh dũng kiên cường trên tiền tuyến lớn chống quân Mỹ xâm lược và bè lũ tay sai. Miền Bắc vừa là hậu phương lớn của cả nước, vừa là tiền tuyến đương đầu với cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân của Mỹ. Khi ấy tuy tuổi đã cao, sức đã yếu nhưng Tết nào Bác cũng gửi thư và thơ chúc Tết tới chiến sỹ và đồng bào ở cả hai miền. Bác đặc biệt biểu dương sự hy sinh to lớn và những chiến công rực rỡ của đồng bào và chiến sỹ miền Nam, gắn liền với những địa danh như: Dầu Tiếng, Bầu Bàng, Pơ-lây-me, Đà Nẵng...(Thơ mừng xuân - 1966).

Trong bài thơ tứ tuyệt "Mừng xuân - 1967" Người viết:

Xuân về xin có một bài ca
Gửi chúc đồng bào cả nước ta
Chống Mỹ hai miền đều đánh giỏi
Tin mừng thắng trận nở như hoa.

Mùa xuân 1969, mùa xuân cuối cùng trong cuộc đời hoạt động cách mạng của mình. Với niềm tin tất thắng của dân tộc, Bắc Nam sẽ sum họp một nhà, Người viết bài thơ "Mừng xuân - 1969":

Năm qua thắng lợi vẻ vang
Năm nay tiền tuyến chắc càng thắng to
Vì độc lập, vì tự do
Đánh cho Mỹ cút, đánh cho Ngụy nhào.
Tiến lên! Chiến sỹ đồng bào!
Bắc Nam sum họp, xuân nào vui hơn.

Khi đọc, khi nghe những vần thơ xuân đầy nhiệt huyết của Bác, đồng bào và chiến sỹ càng thêm tự hào về truyền thống bốn nghìn năm dựng nước và giữ nước của dân tộc , với "Hịch tướng sỹ" của Trần Hưng Đạo, với "Bình Ngô đại cáo" của Nguyễn Trãi, với "Nam quốc sơn hà" - thơ "Thần" của Lý Thường Kiệt... Bài thơ của Bác trở thành lời bài hát, trong đó hình tượng "chiến sỹ", "đồng bào" lung linh, ngời sáng và điệp khúc *"Tiến lên! Chiến sỹ, đồng bào/Bắc Nam sum họp xuân nào vui hơn"* ngân vang mãi mãi trong tâm hồn người dân nước Việt.■

Bác Hồ với chiến sỹ miền Nam (màu nước -1971)

***Tranh của* LÊ DUY ỨNG**

Tượng Bác trên đỉnh Trường Sơn

***Tranh của* LÊ DUY ỨNG**

CHUYỆN KỂ VỀ GIA ĐÌNH NGƯỜI LÍNH CHỮA CHÁY

ĐƯỢC BÁC HỒ ĐẾN THĂM VÀ CHÚC TẾT

PHẠM THỊ THOAN

(Ghi theo lời kể của ông Trương Thế Hùng - Nguyên Phó ban Dự án 98 - Bộ Quốc phòng)

Những ngày giáp Tết Quý Tỵ, khi đất trời Hà Nội đang chuyển mình đến bên thềm Xuân mới, chúng tôi tìm gặp gia đình ông Trương Thế Hùng - con trai đồng chí Trương Từ Thức - Nguyên Đội trưởng Đội PCCC - Sở Công an Hà Nội năm xưa, đã vinh dự được Bác Hồ tới thăm và chúc Tết. Ngôi nhà mộc mạc, giản dị đơn sơ ngày nào nay đã hằn in những dấu tích thăng trầm của thời gian. Nhưng những kỷ vật khi Bác đến thăm vẫn vẹn nguyên, luôn được cả gia đình nâng niu như báu vật. Và những câu chuyện về kỷ niệm lần gặp Bác đối với mỗi thành viên trong gia đình vẫn "nóng hổi" như mới vừa hôm qua...

Bác Hồ thăm và chúc Tết gia đình đồng chí Trương Từ Thức - Nguyên Đội trưởng Đội PCCC - Sở Công an Hà Nội năm Canh Tý (1960). *Ảnh:* T.L

Có lẽ, cha tôi là người may mắn và vinh dự vì suốt cuộc đời cách mạng của ông đã có nhiều dịp được gặp gỡ và cận kề bên Bác. Nghe cha tôi kể lại thì vào năm 1945, cha tôi là một trong 6 người được vinh dự chọn vào Tiểu đội bảo vệ Bác trên đường đến Quảng trường Ba Đình đọc Tuyên ngôn độc lập, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Những năm kháng chiến chống Pháp, cha tôi cùng đồng đội gắn bó với Chiến khu Việt Bắc và nơi ông công tác lúc đó là Ty Công an Tuyên Quang. Khi tôi còn nhỏ, gia đình tôi sống trên đất Phú Thọ. Đến ngày kháng chiến thắng lợi, gia đình tôi chuyển về Hà Nội để thuận tiện cho công tác của cha tôi. Cũng từ đó, cha tôi gắn bó với nghề chữa cháy.

Ngày 01/01/1955, Đội PCCC Hà Nội của cha tôi được cử một tiểu đội 7 người, do đồng chí Lục Văn Giỏi chỉ huy tham gia bảo vệ lễ đài trên Quảng trường Ba Đình nhân dịp mít tinh chào mừng Đảng và Chính phủ sau 9 năm kháng chiến trường kỳ trở về Thủ đô, khi đó tôi mới 6 tuổi. Cha tôi kể lại rằng, sau cuộc mít tinh diễn ra an toàn, Bác đi từ lễ đài xuống, rẽ qua thăm đơn vị chữa cháy đang làm nhiệm vụ. Bác ân cần bắt tay từng người và chúc: *"Nhân dịp năm mới, Bác chúc các chú thất nghiệp"*. Đối với cha tôi và đồng đội, lời chúc vui vẻ của Bác vừa là lời động viên, vừa là mục tiêu giao nhiệm vụ mà Người tin tưởng giao phó cho lực lượng Công an trong công tác PCCC mà bất cứ người lính PCCC nào đến nay vẫn luôn khắc ghi sâu sắc.

Tuổi thơ của anh chị em chúng tôi lớn lên cùng với những kỷ niệm, niềm vinh dự, tự hào về cha tôi và niềm khao khát được một lần gặp Bác. Tôi may mắn hơn các anh chị em trong gia đình, vào năm 10 tuổi (năm 1959), tôi đã có dịp được gặp Bác. Khi đó, tôi còn là cậu học sinh lớp 3 ở Trường Mạc Đĩnh Chi, tôi vinh dự được đứng trong hàng ngũ của Đội Thiếu niên Thủ đô đón Tổng thống Xu-các-nô (Tổng thống In-đô-nê-xi-a) thăm Việt Nam. Hôm đó, trời Hà Nội lất phất mưa nhưng cả Đội Thiếu niên ai cũng hào hức, tự hào và mong đến phút giây được gặp Bác. Thấy bóng Bác xuất hiện, chúng tôi ùa chạy theo Bác. Bác cùng Chủ tịch Xu-các-nô rất gần gũi với chúng tôi. Bác ân cần căn dặn chúng tôi gắng sức học tập tốt và rèn luyện tốt. Lúc bấy giờ, món quà mà Bác tặng mỗi thiếu niên trong Đội chúng tôi là một chiếc kẹo, nhưng đó là món quà vô giá mà chúng tôi luôn nâng niu, cất giữ. Những lời căn dặn của Bác, chúng tôi luôn khắc ghi suốt cả cuộc đời.

Có lẽ, niềm xúc động lớn lao, niềm vinh dự tự hào nhất của tôi và đại gia đình tôi là đêm 30 Tết năm Canh Tý (1960), gia đình tôi được Bác đến thăm và chúc Tết. Bác đến thật bất ngờ. Người không đi phía cổng chính vì không muốn mọi người biết có sự xuất hiện của Người. Trong đêm mưa phùn, rét "cắt da cắt thịt", trước thời khắc giao thừa năm Canh Tý, Bác bước vào gia đình tôi từ phía cổng sau (một cái dốc trơn vì mưa phùn và tiết trời lạnh giá). Cả gia đình tôi như "vỡ òa" vì bất ngờ và xúc động. Tất cả mọi người trong đại gia đình tôi quây quần bên Bác, ai cũng muốn được đứng gần bên Bác. Bác ân cần hỏi thăm từng người. Trước hết là các cụ già về tình hình sức khỏe. Nhìn bức hoành phi của gia đình tôi, Bác hỏi cha tôi:

- Nhà chú có người là nhà Nho phải không?

Cha tôi thưa:

- Thưa Bác! Đúng thế ạ. Đó là ông nội của cháu.

Bác dịch 4 chữ trên bức hoành phi của gia đình tôi là: "Lễ Do Nghĩa Khởi". Bác giải nghĩa 4 chữ đó là: Lễ nghĩa đều xuất phát từ đây. Bác nói: chỉ có những nhà Nho trọng Lễ - Nghĩa mới treo 4 chữ ấy. Bác mong gia đình ta giữ được truyền thống đạo nghĩa như lời dạy trên bức hoành phi.

Bác lại hỏi cha tôi:

- Nhà chú là nơi thờ tự cả từ đường, vậy chắc chú là trưởng họ?

- Thưa Bác! Vâng ạ!

- Thế chú có gia trưởng không?

- Thưa Bác! Cháu là trưởng họ nhưng cháu luôn biết lắng nghe ý kiến của mọi người trong gia đình, cả gia đình luôn hòa thuận, đoàn kết, "trên kính dưới nhường", chia sẻ mọi điều cùng nhau trong cuộc sống.

Bác dặn cha tôi: Chú là trưởng họ cũng như là thủ trưởng của một đơn vị. Bác mong chú cũng giữ được quan điểm như vậy khi là thủ trưởng đơn vị nhé!

Bác ân cần hỏi thăm từng người ăn Tết có đầy đủ không. Đến người cô ruột của tôi, Bác hỏi:

- Cháu làm nghề gì?

- Thưa Bác, cháu làm ngành thương nghiệp!

Bác dặn cô tôi: Ngành thương nghiệp các cháu làm sao phải quan tâm, phân phối cho công bằng để mỗi người dân đều có Tết nhé!

Rồi Bác bắt nhịp bài hát "Kết đoàn", tất cả mọi người cùng hát. Bác chia kẹo cho

Đồng chí Trương Từ Thức được gặp Bác Tôn sau trận chiến đấu chữa cháy Kho xăng Đức Giang (1968). *Ảnh:* T.L

bọn trẻ chúng tôi. Trước khi chia tay, Bác nhìn lên phía bàn thờ của gia đình tôi, Bác nói: Tết này gia đình mình có bánh chưng, như thế là có Tết rồi. Đất nước mình còn nhiều người cơ cực không có Tết. Bác mong mọi người đừng quên điều đó. Xúc động trước sự quan tâm sâu sắc của Người, ngay số Báo Công an đầu Xuân năm đó, cha tôi đã viết bài *"Bác đến"* bày tỏ niềm xúc động, tự hào và lòng biết ơn sâu sắc tới Bác.

Thời gian Bác đến thăm và chúc Tết gia đình tôi thật ngắn ngủi nhưng đó là những giây phút quý báu mà mỗi thành viên trong gia đình chúng tôi luôn khắc ghi lời dạy của Bác với tất cả niềm tự hào. Đối với cha tôi, đó là nguồn động viên sâu sắc tiếp thêm nghị lực cho cha tôi cùng đồng đội hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, đặc biệt là trong những ngày Đế quốc Mỹ leo thang phá hoại miền Bắc. Những ngày đó, mẹ tôi thay cha chăm sóc và nuôi dạy chúng tôi để cha tôi yên tâm công tác mà không một lời ta thán về sự vất vả, gian khổ, hy sinh. Tôi cũng có nhiều dịp được gần gũi với những người đồng đội của cha tôi. Họ đều rất cởi mở, thân tình, gắn bó với gia đình chúng tôi như ruột thịt. Cha tôi thường nhờ mẹ tôi giúp đi thu mua quả bồ kết về để cha tôi nghiên cứu, chế tạo chất chữa cháy gì đó mà lúc bấy giờ tôi cũng chưa hiểu được. Những tháng năm đó, Bác vẫn dõi theo từng bước đi của lực lượng PCCC Thủ đô mà cha tôi làm thủ trưởng. Vụ chữa cháy Kho xăng Đức Giang năm 1966, cha tôi cùng đồng đội đã đẩy lùi "giặc lửa" với kinh nghiệm chữa cháy bằng nước khiến chuyên gia nhiều nước bạn trên thế giới cũng phải nể phục. Bác đã gửi thư khen lực lượng PCCC Thủ đô và Người căn dặn 4 điều mà sau này lực lượng Cảnh sát PCCC luôn xem đó là "Kim chỉ nam" cho mọi hành động. Còn cha tôi thì được Người tặng thưởng Huân chương Chiến công hạng Ba. Tấm Huân chương và Bằng khen cùng là thư của Bác đã được bác Tôn (khi ấy là Phó Chủ tịch nước) thay mặt Bác tới đơn vị Cảnh sát PCCC - Sở Công an Hà Nội trao tặng cha tôi.

Khắc ghi lời dạy của Bác, suốt cuộc đời mình, cha tôi luôn sống "cần, kiệm, liêm, chính", lấy đạo lý, lẽ nghĩa làm trọng. Tôi còn nhớ, khi nhà ở của gia đình tôi xuống cấp, cha tôi được đơn vị phân cho mấy tấm gỗ dán để ngăn vách nhà, thấy một đồng chí trong đơn vị vừa mới cưới vợ mà chưa có nhà ở, cha tôi tặng luôn đồng chí đó để giúp đồng chí làm nhà. Khi tôi vừa tốt nghiệp Đại học Xây dựng, nguyện vọng của tôi muốn nối nghiệp cha tôi theo nghề chữa cháy nên muốn về công tác tại Trường Đại học PCCC ngày nay nhưng cha tôi nói rằng: Nhà nước phân công đi đâu thì về nơi đó công tác và cần chấp hành nghiêm chỉnh. Vậy là tôi được chuyển về công tác tại Lâm Thao, Phú Thọ rồi gắn bó với quân đội cho đến lúc nghỉ hưu. Ngày đó, ước mơ về một chiếc xe đạp để đi công tác với tôi là một mơ ước lớn. Cha tôi được chế độ mua một chiếc xe đạp. Xe vừa mua xong thì cha tôi được tin một đồng chí trong đơn vị bị ốm mà không có tiền chữa bệnh. Vậy là cha tôi bán luôn chiếc xe đó và gửi lại tiền cho đơn vị để chuyển cho đồng chí có điều kiện chữa bệnh. Mẹ tôi và anh em chúng tôi đều không một lời trách cha tôi về sự liêm khiết ấy dù cuộc sống gia đình tôi rất gian khổ. Và chúng tôi đều hiểu rằng, cha tôi muốn dạy các con phát huy tính tự lập. Có lẽ vì vậy mà tất cả anh em chúng tôi đều ngoan ngoãn, trưởng thành và mỗi người đều có cuộc sống ổn định tới ngày nay.

Năm 1971, cha tôi nghỉ hưu nhưng ông vẫn rất quan tâm tới công tác PCCC của Thủ đô nói riêng và lực lượng Cảnh sát PCCC nói chung. Bất cứ cuộc họp, chương trình nào về công tác PCCC trên địa bàn Thủ đô, ông đều có mặt tham dự và đóng góp những ý kiến sâu sắc. Ông còn nhắc nhở gia đình và bà con dân phố cẩn trọng trong công tác PCCC. Đạo đức cách mạng của người Đảng viên, người chiến sỹ Công an và trên hết là chữ nhân - nghĩa luôn được ông xem trọng, đặt lên hàng đầu. Khi đó, cha tôi được phân chế độ nhà đất, ông đã từ chối không nhận và nói rằng: "Tôi có nhà ở rồi. Cả đại gia đình sống quây quần bên nhau đầm ấm, hạnh phúc. Còn biết bao đồng chí cán bộ trẻ chưa có nhà ở. Hãy dành chế độ ấy cho họ." Có lẽ nhờ sự "an nhiên tự tại đó" cùng với quá trình rèn luyện sức khỏe thường xuyên cho nên cha tôi có một sức khỏe tốt. Cho đến mãi năm 2001, cha tôi ốm nặng, tôi đưa cha tôi vào bệnh viện 108 điều trị mới phát hiện cha tôi bị nhiễm độc (chì) trong quá trình chữa cháy. Những ngày đối diện với bệnh tật, cha tôi vẫn lặng lẽ, nhẫn chịu, không đòi hỏi chúng tôi điều gì vì không muốn phiền cho các con. Tới năm 2003, cha tôi mất. Khi đó, ông thọ 80 tuổi.

Cả cuộc đời cha tôi gắn bó với cách mạng và hết lòng vì sự nghiệp cách mạng, cha tôi vinh dự nhận Huy hiệu 50 năm tuổi Đảng và nhiều phần thưởng cao quý mà Đảng, Nhà nước và các cấp, các ngành trao tặng. Nhưng phần thưởng cao quý nhất của gia đình chúng tôi nói chung và cha tôi nói riêng đó là niềm vinh dự được Bác Hồ đến thăm và chúc Tết Giao thừa năm đó.

Đến nay, cha tôi đã là người thiên cổ, nhưng gia đình chúng tôi vẫn luôn nhận được sự quan tâm đặc biệt của các cấp, các ngành, các đồng chí, đồng đội của cha tôi. Và bà con dân phố nơi cha tôi sinh sống, khi hỏi những người dân nơi ấy thì hình ảnh "ông Công an Chữa cháy" ai cũng biết và chỉ rõ số nhà gia đình tôi ở. Bởi với họ đó không chỉ là sự gần gũi, thân tình với cha tôi như ruột thịt mà còn là niềm vinh dự, tự hào của cả khu phố - nơi đã được Bác đến thăm và chúc Tết. Những kỷ niệm về Bác Hồ với gia đình chúng tôi, những lời căn dặn của Bác, những kỷ niệm, bài học từ cha tôi vẫn được chúng tôi khắc ghi sâu sắc và truyền lại cho con cháu những thế hệ sau này qua từng câu chuyện kể và từng kỷ vật. Kỳ lạ thay, chiếc ghế Bác ngồi khi tới chúc Tết gia đình năm đó, trải qua bao nhiêu lần địch ném bom xuống khu phố chúng tôi ở, những đồ vật khác cái thì bị phá hủy, cái bị nứt, rạn, vỡ...nhưng chiếc ghế Bác ngồi năm xưa vẫn vẹn nguyên không hề xây xước. Và dù cuộc sống hiện đại ngày nay bao biến động, đổi thay, nhiều truyền thống gia đình bị phá vỡ, lung lay, chữ "lễ", "nghĩa" ngày càng bị mai một trong nhiều gia đình và xã hội thì gia đình tôi vẫn vẹn nguyên truyền thống "Lễ Do Nghĩa Khởi" theo lời dạy của cha ông và lời căn dặn của Bác Hồ kính yêu...■

Năm 2012, Thủ tướng Chính phủ đã có hai Quyết định quan trọng đối với lĩnh vực công tác Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH). Đó là: Quyết định số 1110/QĐ-TTg, ngày 17/8/2012 về việc phê duyệt quy hoạch tổng thể hệ thống cơ sở của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030 và Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg, ngày 15/10/2012 quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy. Điều này đã thể hiện sự quan tâm đặc biệt sâu sắc của Đảng, Nhà nước đối với công tác PCCC&CNCH, đồng thời đánh dấu một bước phát triển mới của lực lượng PCCC&CNCH. Nhân dịp đầu năm mới 2013, Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy đã có cuộc trao đổi với Thiếu tướng Trần Anh Dũng - Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Cảnh sát Quản lý hành chính (QLHC) về Trật tự an toàn xã hội (TTATXH)về vấn đề này.

THIẾU TƯỚNG TRẦN ANH DŨNG - PHÓ TỔNG CỤC TRƯỞNG TỔNG CỤC CẢNH SÁT QLHC VỀ TTATXH:

"XÂY DỰNG LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT PCCC&CNCH CHÍNH QUY, TINH NHUỆ VÀ HIỆN ĐẠI ĐÁP ỨNG YÊU CẦU NHIỆM VỤ TRONG TÌNH HÌNH MỚI"

NGUYỄN THÀNH LONG
(Thực hiện)

PV: *Xin chào Thiếu tướng, có thể nói Quyết định 1110/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về công tác PCCC&CNCH vừa được ban hành đã thể hiện sự quan tâm sâu sắc của Đảng, Nhà nước đối với công tác PCCC&CNCH, xin đồng chí cho biết ý kiến của mình?*

Thiếu tướng Trần Anh Dũng: Trước hết tôi đồng ý và khẳng định rằng đây là một bước tiến mới rất quan trọng thể hiện sự quan tâm đặc biệt sâu sắc của Đảng, Nhà nước về công tác PCCC&CNCH trong tình hình mới.

Sau gần 30 năm đổi mới, chúng ta đã đạt được rất nhiều thành tích quan trọng, toàn diện trên các mặt: Chính trị, kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh. Thời gian tới Đảng, Nhà nước thực hiện xây dựng phát triển kinh tế, xã hội bền vững, do đó công tác đảm bảo an ninh trật tự nói chung và công tác phòng chống cháy nổ, ứng phó các sự cố trong quá trình phát triển kinh tế, xã hội và đời sống là rất quan trọng, cần thiết. Trong khi đó lực lượng PCCC đã có bước trưởng thành rất quan trọng, nhưng so với yêu cầu tình hình mới còn nhiều bất cập, hơn lúc nào hết và ngay từ bây giờ chúng ta phải xây dựng lực lượng này ngày càng vững mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn hiện nay và lâu dài.

Quyết định của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đề án quy hoạch tổng thể hệ thống cơ sở của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030 đã xác định các quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ, biện pháp rất quan trọng về xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trong 1 giai đoạn lịch sử chiến lược, lâu dài, do đó có ý nghĩa rất quan trọng, quyết định đến việc xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC trong sạch, vững mạnh, ngày càng đáp ứng yêu cầu công tác PCCC&CNCH trong sự nghiệp đổi mới của đất nước.

PV: *Để việc triển khai Quyết định của Thủ tướng Chính phủ đảm bảo có hiệu quả, xin đồng chí cho biết Bộ Công an đã có những chủ trương chỉ đạo như thế nào?*

Thiếu tướng Trần Anh Dũng: Về việc triển khai thực hiện Quyết định của Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Công an đã thành lập Ban Chỉ đạo do 1 đồng chí Thứ trưởng làm trưởng Ban Chỉ đạo, có đại diện lãnh đạo các Tổng cục, Vụ, Cục liên quan và ban hành kế hoạch thực hiện. Tăng cường chỉ đạo toàn diện các mặt công tác như: củng cố, xây dựng lực lượng PCCC&CNCH chính quy, hiện đại; tăng cường chỉ đạo có hiệu quả các mặt công tác chuyên môn, xây dựng phong trào Toàn dân PCCC; tăng cường công tác quản lý nhà nước trên lĩnh vực PCCC&CNCH; ưu tiên đầu tư cơ sở vật chất và các điều kiện phương tiện làm việc cho công tác này; đặc biệt chú ý củng cố xây dựng lực lượng và triển khai các mặt công tác ở cơ sở.

PV: *Xin Thiếu tướng cho biết cụ thể hơn về quan điểm, mục tiêu, nội dung, lộ trình triển khai thực hiện Quyết định quan trọng của Thủ tướng để nhằm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của công tác PCCC trước mắt cũng như lâu dài?*

Thiếu tướng Trần Anh Dũng: Về quan điểm quy hoạch là: Quy hoạch hệ thống tổ chức, bố trí mạng lưới hợp lý, hiệu quả phù hợp với quy hoạch, chiến lược về kinh tế, xã hội của đất nước và ở mỗi vùng, miền khác nhau; đồng thời từng bước hợp tác quốc tế trong công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ.

Nâng cao năng lực chuyên môn, chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH từ Trung ương đến địa phương đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ an ninh trật tự; kiềm chế và giảm thiểu đến mức thấp nhất thiệt hại về người và tài sản do cháy, nổ, tai nạn, sự cố gây ra.

Bảo đảm tính khoa học, đồng bộ, toàn diện, hiện đại; kế thừa và phát huy tối đa nguồn lực hiện có, phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, sức mạnh toàn dân, đẩy mạnh xã hội hóa trong công tác PCCC&CNCH; đầu tư có trọng tâm, trọng điểm và phù hợp với điều kiện thực tế của đất nước và thế giới.

Về mục tiêu chung của đề án là: Xây dựng và phát triển lực lượng Cảnh sát PCCC &CNCH trên địa bàn cả nước và ở từng địa phương, nhằm tăng cường hiệu quả công tác PCCC&CNCH, đảm bảo tính mạng và tài sản của nhân dân, bảo vệ tài sản quốc gia, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và bảo vệ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Mục tiêu cụ thể là:

Giai đoạn 1 (từ năm 2013 đến năm 2015): Cơ bản hoàn thành việc xây dựng, củng cố, kiện toàn tổ chức bộ máy biên chế và đầu tư phương tiện, cơ sở vật chất ở mức tối thiểu cho lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH từ Trung ương đến địa phương, ưu tiên đầu tư cho các tỉnh, thành phố lớn, các địa bàn trọng điểm về kinh tế, xã hội, các vùng kinh tế trọng điểm của 03 miền Bắc, Trung, Nam.

Giai đoạn 2 (từ năm 2016 đến năm 2020): Trên cơ sở tổng kết, rút kinh nghiệm ở giai đoạn 1, có kế hoạch tiếp tục đầu tư xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH về mọi mặt, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu công tác PCCC&CNCH góp phần bảo vệ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Giai đoạn 3 (từ năm 2021 đến năm 2030): Xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC &CNCH chính quy, tinh nhuệ và hiện đại, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế, xã hội của đất nước. Phát triển mạng lưới đội Cảnh sát PCCC&CNCH theo đúng quy định của Luật PCCC.

Về nội dung cơ bản, chủ yếu cần thực hiện có hiệu quả là: Xây dựng, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật và các chế độ chính sách về công tác PCCC&CNCH

đồng bộ, kịp thời đáp ứng yêu cầu thực tiễn. Trước mắt trong năm 2013 và 2014 thông qua được Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC và các Nghị định, Thông tư cần thiết để thực hiện.

Củng cố, xây dựng lực lượng PCCC&CNCH trên tất cả các mặt giáo dục, chính trị tư tưởng, tổ chức, biên chế, điều kiện, phương tiện làm việc đủ sức mạnh hoàn thành nhiệm vụ trước mắt. Từ nay đến năm 2015 trên cơ sở rút kinh nghiệm việc thực hiện thí điểm 8 Sở Cảnh sát PC&CC, từng bước thành lập thêm 12 Sở Cảnh sát PC&CC, 198 Đội chữa cháy và đội cứu nạn, cứu hộ chuyên nghiệp; thành lập Trung tâm Chỉ huy chữa cháy quốc gia, thành lập Trung tâm Ứng phó quốc gia về cháy nổ, cứu nạn, cứu hộ ở khu vực phía bắc và thành lập Trung tâm Kiểm định phương tiện PCCC&CNCH.

Xây dựng phong trào Toàn dân PCCC, từ nay đến năm 2015 có 100% các đơn vị, cơ sở theo luật định phải thành lập đội dân phòng, lực lượng PCCC cơ sở hoặc chuyên ngành đi vào hoạt động có hiệu quả.

Tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu chính quyền các cấp, thủ trưởng các đơn vị, vai trò của toàn dân trong công tác đảm bảo an toàn PCCC&CNCH ngay từ cơ sở, đây là nhiệm vụ, biện pháp đặc biệt quan trọng, quyết định đến việc thực hiện thắng lợi Quyết định của Thủ tướng Chính phủ và đảm bảo công tác PCCC&CNCH ở các đơn vị, địa phương.

PV: *Có thể nói quy hoạch tổng thể hệ thống cơ sở của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH là một đề án lớn, mang tính chiến lược, lâu dài. Thiếu tướng có thể cho biết thêm về những thuận lợi, khó khăn khi thực hiện đề án này?*

Thiếu tướng Trần Anh Dũng: Đúng là việc triển khai Quyết định của Thủ tướng Chính phủ sẽ gặp không ít khó khăn, trở ngại, đặc biệt là nền kinh tế thế giới và trong nước đã và đang gặp khó khăn. Xong tin tưởng chắc chắn rằng sẽ thực hiện thành công các nội dung, nhiệm vụ mà Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo, bởi vì: Thực tiễn đã và đang đòi hỏi, công tác đảm bảo an toàn cháy nổ, cứu nạn, cứu hộ đang là nhu cầu cấp thiết của toàn xã hội, đó là quy luật tất yếu trong quá trình phát triển kinh tế, xã hội và đảm bảo cuộc sống bình yên của nhân dân.

Nhận thức, ý thức, trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, nhất là người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp và toàn dân đã có chuyển biến mới, nhận thức rõ hơn về tình hình, nhiệm vụ hiện nay và lâu dài. Các nhiệm vụ, biện pháp Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo đã rõ ràng và việc phân công, phân cấp, giao trách nhiệm cho các cấp, các ngành đã cụ thể.

PV: *Tiếp đó, ngày 15/10/2012, Thủ tướng Chính phủ lại có thêm Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày 05/12/2012 và sẽ góp phần rất quan trọng mang lại sự bình yên cho người dân. Thiếu tướng có nhận định gì khi nhiệm vụ này được giao cho lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH?*

Thiếu tướng Trần Anh Dũng: Khi Thủ tướng Chính phủ giao trách nhiệm công tác cứu nạn, cứu hộ cho lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy là lực lượng thường trực, tôi cho rằng: Đây là vinh dự và trách nhiệm to lớn của lực lượng Công an nói chung và lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy nói riêng. Trước mắt chắc chắn sẽ có nhiều khó khăn, trở ngại vất vả, xong chúng ta tin tưởng rằng dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an, sự ủng hộ, phối hợp chặt chẽ của các cấp, các ngành và toàn xã hội; lực lượng Công an nhân dân nói chung và lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH nói riêng nhất định sẽ hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ được giao, đảm bảo cuộc sống bình yên của nhân dân. Thực tế từ ngày 05/12/2012 Quyết định số 44 của Thủ tướng Chính phủ đã có hiệu lực, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đang triển khai thực hiện nhiệm vụ với những quyết tâm cao nhất. Tôi tin tưởng rằng, trong điều kiện có thể, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH sẽ từng bước đảm nhiệm tốt nhiệm vụ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ đặt ra. Đây cũng là những thử thách mới, đòi hỏi việc xây dựng lực lượng PCCC&CNCH chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại là một nhu cầu tất yếu.

Nhân dịp Xuân Quý Tỵ - 2013, chúc Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy sang năm mới có bước phát triển mới cùng với sự phát triển của lực lượng PCCC&CNCH trên cả nước.

PV: *Xin cảm ơn Thiếu tướng đã dành cho Tạp chí PC&CC cuộc trao đổi này; chúc đồng chí và gia đình năm mới An khang, Thịnh vượng và Hạnh phúc!*■

PV: *Thưa đồng chí, đã từ lâu Thành phố Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến công tác PCCC nói chung và việc xây dựng phong trào Toàn dân PCCC nói riêng, có thể nói Thành phố Hồ Chí Minh là một trong những địa phương đi đầu trong cả nước về công tác này. Xin đồng chí cho biết ý kiến của mình về nhận xét trên?*

Đồng chí Lê Hoàng Quân: Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân thành phố luôn xác định việc ổn định chính trị, đảm bảo trật tự an toàn xã hội là nền tảng để đảm bảo sự phát triển kinh tế, xã hội của thành phố, trong đó công tác PCCC có vị trí đặc biệt quan trọng. Một trong những yêu cầu đặt ra là phải xây dựng cho được phong trào PCCC rộng khắp thành phố, công tác PCCC trở thành một nhu cầu tự thân của các ngành, các cấp, các cơ quan, đơn vị và nhân dân thành phố.

Việc triển khai xây dựng phong trào Toàn dân PCCC đã được Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân thành phố đặc biệt quan tâm và chỉ đạo thực hiện quyết liệt, bằng nhiều biện pháp thiết thực. Mục đích của phong trào là làm cho mọi tầng lớp nhân dân nắm vững những quy định của pháp luật về PCCC, nâng cao trình độ nhận thức và ý thức trách nhiệm, kiến thức nghiệp vụ về PCCC. Biết cách để phòng không để xảy ra cháy và sẵn sàng cứu chữa kịp thời khi có cháy xảy ra, bảo vệ tính mạng, tài sản của chính mình và của cả cộng đồng. Qua phong trào Toàn dân PCCC đã giúp cho việc thực hiện, chấp hành quy định về PCCC từ chỗ bắt buộc trở thành ý thức tự giác của mỗi người dân.

Hơn 10 năm qua, phong trào Toàn dân tham gia PCCC tại Thành phố Hồ Chí Minh đã thực hiện theo nguyên tắc: "Huy động sức mạnh tổng hợp của toàn dân tham gia hoạt động PCCC", thông qua công tác tuyên truyền, vận động và phát huy sức mạnh, vai trò của cả hệ thống chính trị cùng với việc sử dụng nhiều loại hình, biện pháp phù hợp nên đã thu hút được nhiều người, nhiều đối tượng tham gia hoạt động PCCC. Đây chính là những yếu tố căn bản, mang tính nền tảng để góp phần ngăn ngừa, hạn chế đáng kể những thiệt hại do cháy gây ra.

PV: *Để xây dựng được một phong trào rộng khắp, đem lại hiệu quả thiết thực như ngày nay, Thành phố Hồ Chí Minh đã có những biện pháp gì, thưa đồng chí?*

Đồng chí Lê Hoàng Quân: Biện pháp đầu tiên có ý nghĩa đặc biệt quan trọng là công tác tuyên truyền, vận động nhân dân thành phố tham gia phong trào Toàn dân PCCC. Có thể nói, công tác tuyên truyền về PCCC ở Thành phố Hồ Chí Minh đã được thực hiện khá tốt với nhiều hình thức, biện pháp phong phú và đi vào chiều sâu từ đó vận động người dân đóng góp sức người, sức của cho công tác PCCC, quy chế dân chủ trong công tác PCCC đã được phát huy, ý kiến đóng góp của nhân dân đã được cơ quan nhà nước xử lý kịp thời.

Để nâng cao hơn nữa hiệu quả phong trào Toàn dân PCCC, Ủy ban nhân dân thành phố đã ban hành Chỉ thị số 19/2012/CT-UBND ngày 11/7/2012 về tăng cường công tác xây dựng phong trào Toàn dân tham gia PCCC. Theo Chỉ thị này, công dân từ 18 tuổi trở lên trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh phải được huấn luyện thuần thục về công tác PCCC tại chỗ. Như vậy, phong trào Toàn dân PCCC không chỉ dừng ở việc tuyên truyền vận động quần chúng mà còn là quy định về ý thức, trách nhiệm của mỗi người dân trong việc phòng chống "giặc lửa".

Sự phối hợp chặt chẽ của các Sở, Ban, Ngành thành phố và Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố, các đoàn thể quần chúng, các cơ quan thông tin đại chúng trong công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về PCCC, tuyên truyền về kiến thức, kỹ năng PCCC đã có tác dụng lớn. Điển hình như sự phối hợp giữa Sở Tư pháp, Liên đoàn Lao động thành phố; Sở Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy tổ chức Cuộc thi "Công dân và pháp luật". Hàng năm, Sở Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy phối hợp với Hội đồng Bảo hộ Lao động thành phố tổ chức Hội thi An toàn vệ sinh viên giỏi; đồng thời biên soạn hàng nghìn cuốn sổ tay hỏi đáp về công tác bảo hộ lao động và phòng chống cháy, nổ, "Ngày Toàn dân phòng cháy chữa cháy" - 4/10 hàng năm...

Ngoài ra, các cơ quan thông tin đại chúng thực hiện hàng nghìn tin, bài, phóng sự, ghi nhanh đăng tải trên các báo, Website của Sở Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy thành phố và phát sóng trên Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Truyền hình Thành phố Hồ Chí Minh. Riêng Sở Cảnh

sát Phòng cháy và chữa cháy Thành phố Hồ Chí Minh cũng đã thực hiện Tập san số 1, 2, 3 của Sở để đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền PCCC. Sở đã phối hợp với Kênh phát thanh VOV giao thông - Đài Tiếng nói Việt Nam phát sóng chương trình "Hồ sơ 114" vào lúc 9 giờ 0 phút ngày thứ 2 hàng tuần và phát lại lúc 9 giờ 0 phút ngày thứ 4 hàng tuần trên sóng FM 91 Mhz. Đặc biệt, gần đây nhất là phối hợp với Đài Truyền hình Thành phố thực hiện chương trình "Toàn dân phòng cháy và chữa cháy" với thời lượng 30 phút. Việc đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền PCCC thời gian qua đã góp phần nâng cao nhận thức của người dân trong công tác PCCC.

Trong quá trình tổ chức thực hiện Ủy ban nhân dân thành phố đã chỉ đạo thành lập và kiện toàn Ban Chỉ đạo PCCC ở các Sở, Ban, Ngành, quận, huyện và các cơ quan đơn vị. Nhiều địa phương, nhiều nơi lãnh đạo cấp ủy và chính quyền trực tiếp là trưởng Ban Chỉ đạo. Phong trào Toàn dân PCCC đã được kết hợp chặt chẽ với phong trào "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc", và xây dựng mô hình "Xây dựng Khu dân cư, xã, phường, cơ quan, doanh nghiệp, trường học an toàn về an ninh trật tự". Xây dựng nội dung quy ước PCCC trong Khu dân cư, nội quy, quy định tại các cơ quan xí nghiệp, doanh nghiệp...Từ thực tiễn phong trào, nhiều mô hình, biện pháp hay đã xuất hiện như: phong trào vận động nhân dân hiến đất mở rộng hẻm, cải tạo các khu nhà dễ cháy, sử dụng vật liệu không cháy, tôn hoá vách ngăn, các hộ gia đình tự giác trang bị bình chữa cháy cầm tay, vận động các gia đình có điều kiện mua phương tiện chữa cháy tặng cho các hộ nghèo, đưa nội dung công tác PCCC vào các cuộc họp Chi bộ khu phố, ấp.

PV: *Xin đồng chí cho biết những kết quả đạt được từ việc thực hiện các biện pháp nêu trên?*

Đồng chí Lê Hoàng Quân: Công tác xây dựng phong trào Toàn dân PCCC đã nâng cao trách nhiệm của toàn xã hội. Bên cạnh ý thức chấp hành các quy định về PCCC của người dân được nâng lên, nhiều tổ chức, cá nhân đã có những đầu tư cho công tác PCCC, có nhiều sáng kiến cải tiến kỹ thuật trong PCCC như: nghiên cứu sản xuất chất chống cháy, cải tiến xe môtô chữa cháy có thể chữa cháy những đám cháy trong các hẻm nhỏ, sâu đạt kết quả tốt. Từ đó có hàng ngàn vụ cháy được nhân dân và lực lượng tại chỗ dập tắt khi mới phát sinh. Nhiều cá nhân là người dân đã dũng cảm trong việc chữa cháy trong đó có những người bị thương, hy sinh cả tính mạng của mình. Đây là những tấm gương cao đẹp trong phong trào "Toàn dân phòng cháy chữa cháy" để chứng minh cho sự đúng đắn của Đảng và Nhà nước ta, là cơ sở để Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện xã hội hóa công tác PCCC.

Trong 5 năm từ 2007 đến năm 2011, lực lượng tại chỗ đã dập tắt 614/927 vụ cháy (chiếm tỷ lệ 66,2%) số vụ cháy, trước khi lực lượng Cảnh sát PCCC đến chi viện,

ĐỒNG CHÍ LÊ HOÀNG QUÂN - UỶ VIÊN BCH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG, CHỦ TỊCH UBND TP HỒ CHÍ MINH:

"PHONG TRÀO TOÀN DÂN PCCC PHẢI ĐƯỢC NÂNG LÊN MỘT TẦM CAO MỚI"

TRẦN HỒNG MINH
(Thực hiện)

Là một trung tâm kinh tế, văn hóa, khoa học kỹ thuật lớn của cả nước với sự phát triển năng động, đa dạng của nhiều thành phần kinh tế, những năm gần đây quá trình đô thị hóa và phát triển không ngừng của Thành phố Hồ Chí Minh đã giúp cho đời sống vật chất và tinh thần của người dân không ngừng được nâng lên. Bên cạnh đó nguy cơ cháy, nổ do sự xuất hiện ngày càng nhiều các loại nguyên vật liệu, nhiên liệu, các nguồn năng lượng phục vụ cho sản xuất và sinh hoạt ngày càng tăng đã và đang là những thách thức không nhỏ trong công tác đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn thành phố. Để có được sự bình yên hôm nay, một trong những mặt công tác luôn được Thành uỷ, Ủy ban nhân dân thành phố quan tâm chỉ đạo đó là xây dựng phong trào Toàn dân phòng cháy chữa cháy (PCCC) rộng khắp trên địa bàn thành phố. Nhân dịp năm mới 2013, phóng viên (PV) Tạp chí PC&CC đã có cuộc trao đổi với đồng chí Lê Hoàng Quân - Uỷ viên Trung ương Đảng, Chủ tịch Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về nội dung công tác này.

ngoài ra còn phối hợp với lực lượng chữa cháy chuyên nghiệp dập tắt được 313/927 vụ cháy (chiếm tỷ lệ 33,7%). Hàng năm, lực lượng PCCC cơ sở xử lý kịp thời 800 - 900 tin cháy. Nếu không có lực lượng PCCC cơ sở, thì những đám cháy này sẽ phát triển tự do và thiệt hại sẽ vô cùng to lớn. Những đóng góp đó đã góp phần quan trọng vào việc kéo giảm số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra trên địa bàn thành phố.

PV: *Có thể khẳng định những kết quả tóm tắt và những con số nêu trên có ý nghĩa hết sức to lớn, đã nói lên sự quyết tâm của cả hệ thống chính trị và đông đảo các tầng lớp nhân dân của thành phố mang tên Bác trong công tác PCCC góp phần xây dựng thành phố ngày càng phát triển. Vậy đâu là những bài học kinh nghiệm để có được kết quả trên, thưa đồng chí?*

Đồng chí Lê Hoàng Quân: Trước hết, phải làm cho các cấp, các ngành và các tầng lớp nhân dân trên địa bàn thành phố nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng, vai trò của công tác xây dựng phong trào Toàn dân tham gia PCCC gắn liền với phong trào toàn dân bảo vệ ANTQ, trong đó lực lượng dân phòng, lực lượng PCCC cơ sở và lực lượng chuyên trách đóng vai trò nòng cốt.

Phải xác định phong trào Toàn dân tham gia PCCC là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân, do đó phải tăng cường vai trò lãnh đạo của các cấp ủy, chính quyền địa phương quy định rõ về trách nhiệm người đứng đầu trong công tác PCCC, tăng cường kiểm tra cấp dưới việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao.

Công tác tuyên truyền, giáo dục, vận động quần chúng tham gia công tác PCCC phải gắn với công tác kiểm tra, xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực PCCC, nhằm từng bước đưa công tác PCCC đi vào nề nếp, thường xuyên, liên tục và có hiệu quả. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật và kiến thức PCCC, làm cho nhân dân thấy được nguy cơ, nguyên nhân và tác hại do cháy gây ra, để từ đó đề cao ý thức phòng ngừa và thấy được lợi ích của việc đầu tư cho các hoạt động PCCC, hướng dẫn các biện pháp PCCC, giải pháp thực hiện công tác PCCC, tuyên truyền trách nhiệm PCCC của người đứng đầu cơ quan, tổ chức, chủ hộ gia đình và cá nhân tiến tới hình thành tinh thần hoàn toàn tự giác trong việc PCCC của từng cơ sở, từng gia đình theo nguyên tắc mọi hoạt động PCCC phải thực hiện và giải quyết tại chỗ. Biểu dương khen thưởng kịp thời gương người tốt việc tốt trong phong trào PCCC, phê phán nghiêm khắc đối với các tổ chức cá nhân vi phạm các quy định PCCC.

Xây dựng, củng cố, kiện toàn Ban Chỉ đạo PCCC các cấp; đánh giá thực trạng phong trào quần chúng PCCC; chấn chỉnh công tác PCCC tại những cơ sở trọng điểm về cháy, nổ; Ủy ban nhân dân các cấp, các ngành thường xuyên tổ chức các đợt kiểm tra nghiệp vụ PCCC đối với lực lượng PCCC cơ sở và dân phòng. Phối hợp chặt chẽ giữa Ủy ban Mặt trận Tổ quốc với Công đoàn, Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh...tổ chức các hoạt động PCCC thiết thực trong đoàn viên, hội viên như đưa việc phổ biến, trao đổi tình hình công tác PCCC vào các buổi sinh hoạt, tổ chức các đợt ký cam kết đảm bảo an toàn PCCC giữa đoàn thể và hội viên.

PV: *Để tiếp tục duy trì và đẩy mạnh hơn nữa phong trào Toàn dân PCCC trong thời gian tới, xin đồng chí cho biết Thành phố Hồ Chí Minh sẽ tập trung vào những mặt công tác trọng tâm nào?*

Đồng chí Lê Hoàng Quân: Trong những năm tới, tình hình cháy, nổ sẽ còn diễn biến phức tạp, nguy cơ xảy ra cháy lớn luôn tiềm ẩn khó lường. Vì vậy, công tác PCCC đang phải đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức mới. Do đó, phong trào Toàn dân PCCC phải được nâng lên một tầm cao mới, phải được tổ chức chặt chẽ, sâu rộng và duy trì thường xuyên mọi lúc, mọi nơi. Để thực hiện được điều đó, phương hướng nhiệm vụ phong trào toàn dân tham gia PCCC ở Thành phố Hồ Chí Minh trong những năm tới sẽ tập trung vào các nội dung sau:

Triển khai thực hiện nghiêm túc có hiệu quả Chỉ thị 09-CT/TW ngày 01/12/2011 ngày của Ban Bí thư Trung ương Đảng về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với phong trào Toàn dân bảo vệ An ninh Tổ quốc trong tình hình mới"; các Chỉ thị của Ban Thường vụ Thành ủy, Ủy ban nhân dân thành phố về tăng cường lãnh đạo công tác PCCC và cứu nạn, cứu hộ. Coi đây là tư tưởng chỉ đạo xuyên suốt trong thời gian tới đối với công tác PCCC.

Xây dựng củng cố hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về PCCC, tạo hành lang pháp lý cho hoạt động PCCC tại thành phố. Các cấp, các ngành, các địa phương xây dựng chương trình, kế hoạch thực hiện phong trào toàn dân tham gia PCCC. Tăng cường hiệu lực quản lý Nhà nước về PCCC, nêu cao vai trò quản lý của các cấp chính quyền, phát huy tinh thần trách nhiệm của người đứng đầu cơ sở. Tập trung xây dựng, củng cố lực lượng dân phòng, lực lượng PCCC cơ sở và chuyên ngành cả về số lượng và chất lượng, đủ mạnh để xử lý kịp thời các vụ cháy mới phát sinh.

Tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa Ủy ban Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức đoàn thể chính trị xã hội, lực lượng vũ trang trong việc vận động toàn dân PCCC. Xây dựng phong trào toàn dân tham gia PCCC phải gắn kết với các phong trào khác trên địa bàn thành phố như: phong trào "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc", "Xóa đói giảm nghèo", "Đền ơn đáp nghĩa", "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư"...Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức về pháp luật, về nghiệp vụ PCCC đến được với mọi tầng lớp nhân dân trên địa bàn thành phố.

Tăng cường các giải pháp PCCC như: Trang bị cơ sở vật chất, phương tiện cho lực lượng PCCC chuyên nghiệp của thành phố; Tập trung cải tạo hệ thống điện trong các khu dân cư, hướng dẫn các hộ dân sử dụng điện an toàn; Vận động nhân dân hiến đất mở rộng hẻm, sử dụng vật liệu không cháy, khó cháy thay thế cho vật liệu dễ cháy; Động viên, khuyến khích nhân dân phát hiện và tố giác các hành vi vi phạm quy định An toàn PCCC, mở hộp thư PCCC tại các khu dân cư, cơ sở sản xuất kinh doanh; Duy trì việc tự kiểm tra, tự tổ chức thực tập phương án PCCC; Tập trung xây dựng phường điểm, xã điểm, khu phố, ấp điểm về PCCC; Nhân rộng điển hình tiên tiến về PCCC, tổ chức đăng ký cam kết không để xảy ra cháy, xây dựng khu phố an toàn, hộ gia đình an toàn; Phát huy mọi nguồn lực kể cả trong nước và ngoài nước cho công tác PCCC.

Đảng bộ và nhân dân thành phố sẽ đồng sức, đồng lòng quyết tâm phấn đấu trên tất cả các mặt trong đó có công tác PCCC, với mục tiêu cao nhất đó là: xây dựng một thành phố bình yên, tạo điều kiện thuận lợi phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội xứng đáng với tiềm năng, thế mạnh của thành phố mang tên Bác trong thời kỳ hội nhập và phát triển.

PV: *Xin chân thành cảm ơn đồng chí đã dành cho Tạp chí PC&CC cuộc trao đổi này! Nhân dịp Tết đến Xuân về, xin kính chúc đồng chí cùng gia đình luôn dồi dào sức khoẻ, hạnh phúc và thành công!*■

TĂNG CƯỜNG CÁC BIỆN PHÁP ĐẢM BẢO AN TOÀN PCCC VÀ CÔNG TÁC CỨU NẠN, CỨU HỘ, PHỤC VỤ SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HOÁ – HIỆN ĐẠI HOÁ ĐẤT NƯỚC

Thiếu tướng ĐỖ VĂN SƠN

Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC&CNCH

Thực hiện nghiêm túc sự chỉ đạo của Chính phủ, quán triệt Nghị quyết của Đảng ủy Công an Trung ương và Chỉ thị của Bộ trưởng về nhiệm vụ công tác Công an năm 2012, chương trình công tác năm 2012 của Tổng cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự an toàn xã hội (QLHC về TTATXH), lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) đã chủ động có kế hoạch, khắc phục nhiều khó khăn, nắm chắc diễn biến tình hình và triển khai đồng bộ các biện pháp nghiệp vụ PCCC nhằm kiềm chế thấp nhất thiệt hại do cháy gây ra, kịp thời xử lý các diễn biến nổi lên trong công tác PCCC, tập trung bảo vệ an toàn các sự kiện lớn của đất nước, góp phần đảm bảo An ninh chính trị (ANCT) và trật tự an toàn xã hội (TTATXH), bảo vệ sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội của đất nước.

Ngay từ đầu năm, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã chủ động triển khai đồng bộ nhiều biện pháp PCCC&CNCH. Tham mưu cho Bộ Công an đề xuất Thủ tướng Chính phủ có Quyết định số 1110/QĐ-TTg ngày 17/8/2012 phê duyệt Đề án "Quy hoạch tổng thể hệ thống cơ sở của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030"; Quyết định số 44/2012-TTg ngày 15/10/2012 quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng Phòng cháy và chữa cháy. Hoàn thành việc xây dựng dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC để trình các cấp theo thời gian quy định. Tham mưu cho Thủ tướng Chính phủ ký ban hành 02 Nghị định: Nghị định số 46/2012/QĐ-CP ngày 22/5/2012 về sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 35/2003/NĐ-CP ngày 04/4/2003 quy định định chi tiết một số điều của Luật PCCC và Nghị định số 130/2006/NĐ-CP ngày 08/11/2006 quy định chế độ bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc; Nghị định số 52/2012/NĐ-CP ngày 14/6/2012 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực phòng cháy và chữa cháy thay thế Nghị định số 123/2005/NĐ-CP ngày 05/10/2005. Hoàn chỉnh 06 dự thảo Thông tư về PCCC; tổ chức triển khai các dự án đầu tư trang thiết bị PCCC; xây dựng các Quy chuẩn về PCCC đáp ứng yêu cầu thực tế.

Trước tình hình cháy diễn biến phức tạp, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH đã tham mưu cho Bộ Công an đề xuất Thủ tướng Chính phủ có Công điện số 242/CĐ-TTg ngày 27/2/2012 về việc tăng cường các biện pháp an toàn PCCC với các cơ sở trọng điểm có nguy cơ cháy, nổ cao, đồng thời tham mưu cho Bộ Công an có Điện số 94/TK ngày 14/2/2012 về tổng kiểm tra công tác PCCC đối với các cơ sở trọng điểm về PCCC; tham mưu, đề xuất lãnh đạo Tổng cục có 02 Điện chỉ đạo, 04 kế hoạch triển khai các biện pháp công tác PCCC trong đợt cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm, đảm bảo TTATXH dịp Tết Nguyên đán 2012; có phương án sát thực bảo vệ tuyệt đối an toàn về PCCC cho các sự kiện lớn khác của đất nước diễn ra năm 2012; tham gia tổ chức Tuần lễ Quốc gia về an toàn vệ sinh lao động, phòng chống cháy nổ (ATVSLĐ-PCCN) lần thứ 14 đạt kết quả tốt.

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tiếp tục duy trì và thực hiện có hiệu quả các mặt công tác tuyên truyền và xây dựng phong trào Toàn dân PCCC và CNCH; công tác điều tra cơ bản, nắm tình hình các cơ sở thuộc diện quản lý về công tác PCCC; đẩy mạnh việc kiểm tra an toàn về PCCC; tăng cường xử lý vi phạm các quy định về PCCC; thực hiện tốt công tác khám nghiệm hiện trường, phối hợp điều tra nguyên nhân vụ cháy; công tác thẩm duyệt về PCCC; công tác huấn luyện nghiệp vụ, thường trực sẵn sàng chiến đấu và trực tiếp tổ chức cứu chữa các vụ cháy đạt hiệu quả cao. Tiếp tục thực hiện cải cách hành chính trong công tác PCCC và đặc biệt đã tăng cường xiết chặt kỷ luật, kỷ cương, chấn chỉnh việc chấp hành kỷ luật, quy trình công tác, tác phong, thái độ trong quan hệ với nhân dân, xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC & CNCH chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại.

Với những kết quả đã đạt được trong năm công tác 2012, số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra tiếp tục được kiềm chế, thiệt hại do cháy gây ra giảm so với năm 2011; hiệu lực quản lý của Nhà nước về PCCC & CNCH được tăng cường, đã huy động được sự tham gia tích cực và hiệu quả của các cấp, các ngành, các đơn vị, cơ sở và các tầng lớp nhân dân vào công tác PCCC; công tác đấu tranh ngăn chặn cháy lớn tiếp tục được triển khai có hiệu quả, số vụ cháy lớn chỉ chiếm 1,03% tổng số vụ cháy, thiệt hại do cháy lớn gây ra giảm 26,4% so với năm 2011; giải quyết cơ bản những vấn đề tồn tại trong công tác PCCC & CNCH; bảo vệ an toàn tuyệt đối các sự kiện trọng đại của đất nước, góp phần bảo vệ sản xuất, bảo vệ đời sống của nhân dân, giữ gìn trật tự an toàn xã hội.

Tuy nhiên, bên cạnh những thành tích đã đạt được, vẫn còn những tồn tại, khó khăn làm ảnh hưởng đến hiệu quả công tác PCCC&CNCH, đó là:

Công tác xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật còn chưa kịp với tiến độ đề ra, hệ thống quy chuẩn, tiêu chuẩn về PCCC còn chưa đáp ứng với yêu cầu phát triển kinh tế, xã hội; UBND một số địa phương tuy đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo công tác PCCC nhưng hiệu quả chưa cao, các nội dung chỉ đạo về công tác PCCC, CNCH chưa có chiều sâu, nhiều hoạt động còn mang tính hình thức.

Công tác tuyên truyền PCCC chưa được thường xuyên liên tục; lãnh đạo một số cấp, ngành và nhiều cơ sở chưa thực sự quan tâm đến công tác PCCC, chưa thực hiện trách nhiệm tổ chức tự kiểm tra việc đảm bảo an toàn PCCC của người đứng đầu cơ sở. Việc xây dựng và duy trì hoạt động của lực lượng PCCC cơ sở ở nhiều đơn vị, cơ sở còn chưa thực hiện tốt, nhất là việc thành lập và duy trì hoạt động của các đội dân phòng.

Công tác xử lý vi phạm quy định về an toàn PCCC ở một số địa phương còn tình trạng nể nang, ngại va chạm, thiếu kiên quyết, triệt để, nên nhiều tồn tại, vi phạm về PCCC không được khắc phục dẫn đến nguy cơ gây cháy vẫn còn tiềm ẩn rất lớn.

Công tác hậu cần của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH mặc dù đã được sự quan tâm đầu tư bước đầu, nhưng các điều kiện về làm việc, sinh hoạt, tập luyện, trang bị phương tiện chữa cháy, CNCH ở nhiều địa phương còn rất khó khăn. Trụ sở làm việc của nhiều đơn vị Cảnh sát PCCC&CNCH còn ở tạm hoặc ở chung với các đơn vị, lực lượng khác, nơi làm việc của cán bộ chiến sỹ chật hẹp, trang bị phương tiện cá nhân cho cán bộ chiến sỹ còn thiếu nhiều, nhất là đối với các Sở Cảnh sát PC&CC...

Biên chế từ Cục đến địa phương còn thiếu nhiều ảnh hưởng đến chất lượng, hiệu quả công tác; đội ngũ lái xe chữa cháy, thợ máy thiếu, trình độ thao tác, xử lý phương tiện còn hạn chế. Đội Cảnh sát PCCC vẫn còn quá mỏng, chưa được tăng cường nên thời gian đến đám cháy kéo dài, hiệu quả chữa cháy bị hạn chế. Đội ngũ cán bộ làm công tác phòng cháy và chữa cháy ở nhiều địa phương còn thiếu nghiêm trọng về số lượng và trình độ năng lực chuyên môn còn hạn chế. Điều kiện trang bị phương tiện, thiết bị máy móc phục vụ cho công tác còn thiếu nghiêm trọng...

Công tác CNCH là một nhiệm vụ mới và phức tạp đòi hỏi cán bộ chiến sỹ làm công tác CNCH phải được đào tạo một cách bài bản, có hệ thống; được trang bị phương tiện CNCH đầy đủ và hiện đại, trong khi đó của toàn lực lượng còn thiếu rất nhiều phương tiện CNCH cần thiết.

Nguyên nhân gây cháy có liên quan đến sự cố điện và sử dụng điện vẫn ở mức cao do nhu cầu sử dụng các thiết bị tiêu thụ điện của các cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, thương mại và người dân ngày càng tăng, song việc kiểm tra, cải tạo, nâng cấp hệ thống điện vẫn không được chú trọng dẫn đến tiềm ẩn nhiều nguy cơ cháy, cháy lớn gây thiệt hại nghiêm trọng về người và tài sản.

(Xem tiếp trang 17)

SỞ CẢNH SÁT PC&CC THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH:

PHONG TRÀO THI ĐUA THÚC ĐẨY SỰ PHÁT TRIỂN

Thiếu tướng TRẦN TRIỀU DƯƠNG

Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh

Được thành lập theo Quyết định 719/2006/QĐ-TTg ngày 15 tháng 5 năm 2006 của Chính phủ, Sở Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy Thành phố Hồ Chí Minh có trách nhiệm tham mưu giúp Bộ trưởng Bộ Công an, Thành ủy, Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về đảm bảo an toàn PCCC; quản lý Nhà nước về PCCC trên địa bàn thành phố; trực tiếp tổ chức thực hiện công tác PCCC, công tác cứu nạn, cứu hộ (CNCH) trong đám cháy và trong một số trường hợp khác theo quy định của pháp luật; tham gia bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội ở thành phố; tổ chức xây dựng lực lượng Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy thành phố cách mạng, chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại. Sau 6 năm thành lập, các hoạt động công tác, chiến đấu và xây dựng lực lượng của Sở Cảnh sát PC&CC TP Hồ Chí Minh liên tục có những bước phát triển mới. Năm 2012, Sở Cảnh sát PC&CC TP Hồ Chí Minh được Chính phủ tặng cờ "Đơn vị dẫn đầu phong trào thi đua Vì an ninh Tổ quốc (ANTQ)". Kết quả đó đã ghi nhận và đánh dấu sự nỗ lực không ngừng của cán bộ, chiến sỹ trong toàn Sở. Để có được kết quả đó, trong những năm qua, Đảng ủy, Ban Giám đốc Sở luôn thường xuyên quan tâm chỉ đạo thực hiện phong trào thi đua "Vì ANTQ" gắn với các phong trào thi đua khác một cách sâu sắc, toàn diện, đồng thời xác định đây chính là động lực thúc đẩy sự phát triển của toàn đơn vị.

Với trên 3000 cán bộ, chiến sỹ được chia thành 28 đơn vị trực thuộc, 25 Đảng bộ cơ sở, 3 Chi bộ cơ sở và 3 tổ chức đoàn thể, trong những năm qua, dưới sự chỉ đạo sát sao của cấp ủy, chỉ huy đơn vị, công tác giáo dục chính trị tư tưởng đã được duy trì và thực hiện có hiệu quả. Các phong trào thi đua, cuộc vận động do Đảng, Nhà nước, Bộ Công an phát động đều được cán bộ, chiến sỹ trong đơn vị tích cực hưởng ứng tham gia, gắn việc thực hiện nội dung của các phong trào với thực hiện nhiệm vụ chuyên môn và mọi mặt công tác khác.

Trước diễn biến phức tạp và nguy cơ cháy, nổ trên địa bàn thành phố, Sở Cảnh sát PC&CC Thành Phố Hồ Chí Minh đã chủ động, kịp thời tham mưu cho UBND Thành phố ban hành 12 văn bản trong lĩnh vực PCCC trên địa bàn. Đã xây dựng và triển khai 188 văn bản tăng cường các biện pháp đảm bảo an toàn PCCC, tổ chức kiểm tra an toàn PCCC các cơ sở trọng điểm về chính trị, kinh tế, văn hóa; bố trí lực lượng, phương tiện bảo vệ các địa điểm tổ chức lễ hội, các sự kiện chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội diễn ra trên địa bàn thành phố. Điều động 389 xe cùng 2.550 lượt cán bộ, chiến sỹ phối hợp với các lực lượng liên quan bảo vệ an toàn 166 lễ, hội; 91 cuộc cưỡng chế thi hành án; 08 phiên toà, 62 trận thi đấu bóng đá và 09 cuộc bảo vệ khác, góp phần đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn Thành phố.

Sở cũng đã chỉ đạo các Phòng Cảnh sát PC&CC huyện, quận tham mưu cho UBND các quận, huyện ban hành 369 văn bản triển khai thực hiện các nội dung chỉ đạo của Thành ủy và UBND Thành phố Hồ Chí Minh về công tác PCCC và tăng cường các biện pháp PCCC trên địa bàn quản lý; tổ chức 41 Hội nghị chuyên đề về công tác PCCC. Hướng dẫn các đơn vị, cơ sở, quận, huyện, sở, ngành xây dựng và củng cố lực lượng, trang bị phương tiện PCCC tại chỗ; tự kiểm tra an toàn PCCC 169.636 lượt; tự tổ chức thực tập 42.204 phương án; tổ chức 5.824 lớp huấn luyện bồi dưỡng nâng cao nghiệp vụ PCCC và 442 lớp huấn luyện nghiệp vụ PCCC. Lực lượng PCCC tại chỗ đã tự dập tắt 12 vụ cháy (chiếm tỷ lệ 10,25%) trước khi lực lượng Cảnh sát PC&CC Thành phố đến chi viện, phát hiện và xử lý kịp thời 657 vụ không để cháy phát sinh, góp phần quan trọng vào việc kéo giảm số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra.

Nhằm đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao ý thức của người dân trong công tác PCCC, Sở đã phối hợp với Đài truyền hình Thành phố xây dựng chương trình Toàn dân PCCC mỗi tuần 01 số phát sóng trên kênh HTV1 với thời lượng 30 phút vào buổi tối thứ bảy và sáng chủ nhật hàng tuần. Qua đó, hiệu lực quản lý Nhà nước đối với công tác phòng cháy và hiệu quả trong công tác chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ được nâng lên một cách rõ rệt, tình hình cháy, nổ trên địa bàn thành phố được kéo giảm cả về số vụ và thiệt hại do cháy gây ra, đã kéo giảm gần 40 tỷ đồng so với năm 2011. Tổ chức tuyên truyền 8.104 cuộc (tăng 308 cuộc so với cùng kỳ năm 2011, tỷ lệ 3,95%), thời gian 12.107 giờ, với 155.779 lượt người dự nghe. Qua đó giúp nhân dân kịp thời nắm bắt các thông tin, các biện pháp đảm bảo an toàn PCCC góp phần kéo giảm số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra.

Trong công tác phòng ngừa những nguy cơ cháy, nổ, Sở đã tiến hành thanh tra, kiểm tra an toàn PCCC tại các cơ sở và lập 66.346 biên bản kiểm tra, trong đó có: 27.383 lượt cơ sở có nguy hiểm về cháy, nổ thuộc Phụ lục I-Nghị định 35. Qua công tác thanh tra, kiểm tra đã lập 5163 biên bản vi phạm hành chính về vi phạm an toàn PCCC và gây cháy, ra 5086 quyết định phạt tiền cơ sở với số tiền là 5.858.900.000 đồng, cảnh cáo 16 lượt cơ sở, tạm đình chỉ 38 cơ sở, đình chỉ 11 cơ sở. Đã hướng dẫn cơ sở lập mới 1.371 phương án chữa cháy, tổ chức thực tập 1.445 phương án chữa cháy và cứu

nạn, cứu hộ (đạt 131,36% so với chỉ tiêu năm 2012), trong đó có 42 phương án có nhiều lực lượng phương tiện tham gia, kiểm tra bổ sung 23.085 phương án.

Trong công tác điều tra, xử lý về cháy, nổ, Sở đã phối hợp với các đơn vị liên quan điều tra làm rõ nguyên nhân, thiệt hại 107/117 vụ cháy (tỷ lệ 91,45%). Trong năm 2012, trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh xảy ra 121 vụ cháy (giảm 06 vụ, tỷ lệ 4,72% so với năm 2011). Thiệt hại về tài sản ước tính thành tiền khoảng 9.635.930.000 đồng (giảm 39.858.743.000 đồng). Tổ chức cứu nạn, cứu hộ hộ 74 vụ. Kết quả: cứu được 16 người và tìm được 40 xác nạn nhân bàn giao cho địa phương và gia đình xử lý; hướng dẫn và trực tiếp triển khai cứu được 76 người dân ra nơi an toàn trong các đám cháy. Nhiều vụ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ của lực lượng Cảnh sát PC&CC Thành phố đạt kết quả tốt, hạn chế thiệt hại do cháy gây ra, bảo vệ được nhiều tài sản của các cơ quan, xí nghiệp và của nhân dân; 100% các cuộc chữa cháy đều được tổ chức rút kinh nghiệm toàn diện, với kết quả phân loại: 100% cuộc chữa cháy đạt khá, giỏi.

Đối với công tác hành chính, Sở đã tổ chức thực hiện có hiệu quả giai đoạn I, Đề án 301 của Bộ Công an về đơn giản hóa thủ tục hành chính đang thực hiện trong lực lượng CAND. Kết quả đã đề xuất cắt giảm 30% chi phí theo yêu cầu đề ra. Thường xuyên duy trì hoạt động đối thoại Doanh nghiệp - Chính quyền thành phố, nhằm cung cấp, trả lời các vướng mắc của các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp và cá nhân có liên quan đến công tác phòng cháy và chữa cháy. Trang thông tin điện tử (Website) của Sở thường xuyên cập nhật, đăng tải công khai và hướng dẫn cụ thể các thủ tục hành chính về PCCC thuộc thẩm quyền giải quyết của Sở; đồng thời đăng tải kịp thời các thông tin liên quan đến các hoạt động PCCC&CNCH trên địa bàn thành phố để phục vụ người dân. Nghiên cứu ứng dụng khoa học, kỹ thuật, công nghệ thông tin trong các mặt công tác, triển khai sử dụng có hiệu quả mạng thông tin nội bộ (mạng LAN); ứng dụng công nghệ thông tin trong việc tiếp nhận thông tin báo cháy số hóa mạng điện thoại 114.

Bên cạnh công tác chuyên môn, nghiệp vụ, Sở đã phát động phong trào thi đua trên tất cả các mặt công tác khác. Phong trào thi đua đã tạo động lực thúc đẩy cán bộ, chiến sỹ không ngừng rèn luyện, phấn đấu, đạt kết quả tốt trên mọi lĩnh vực công tác, cụ thể là: Trong Hội thao các môn Taekwondo, Bơi lội và Võng chung kết Quần vợt toàn lực lượng CAND năm 2012 do Bộ Công an tổ chức tại Bình Dương, Sở Cảnh sát PC&CC TP Hồ Chí Minh đạt: 01 Huy chương Vàng, 02 Huy chương Bạc, 01 Huy chương Đồng, xếp thứ Tư toàn đoàn. Trong năm 2012, Ban Thường vụ Đảng ủy đã xét và ra Quyết định kết nạp 185/150 đảng viên (đạt 123% so với chỉ tiêu đã đề ra). Tập trung thực hiện các dự án trang bị phương tiện chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ, đồng thời, trang cấp đủ các phương tiện chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ, vật tư kỹ thuật và quân trang cho cán bộ, chiến sỹ đảm bảo phục vụ công tác và chiến đấu. Quản lý chặt chẽ các nguồn kinh phí và cắt giảm các khoản chi thường xuyên, các dự án đầu tư chưa cần thiết nhằm chủ động và đảm bảo nguồn ngân sách phục vụ kịp thời các hoạt động thường xuyên cũng như đột xuất của lực lượng và góp phần phục vụ có hiệu quả nhiệm vụ tham gia đảm bảo trật tự an toàn xã hội trên địa bàn Thành phố. Phương châm: *Thi đua là động lực thúc đẩy sự phát triển* đã nhận được sự hưởng ứng tích cực của toàn thể cán bộ, chiến sỹ trong toàn Sở. Lực lượng Cảnh sát PC&CC TP Hồ Chí Minh đã nỗ lực không ngừng phấn đấu đạt thành tích tốt không chỉ trong công tác chuyên môn, nghiệp vụ mà trên tất cả mọi mặt công tác khác. Sự nỗ lực của Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh đã được Đảng, Nhà nước và các cấp, các ngành ghi nhận bằng nhiều phần thưởng cao quý như: Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ về thành tích xuất sắc trong công tác đảm bảo an toàn thi công lắp đặt hầm vượt sông Sài Gòn và thông xe tuyến đường Đại lộ Đông Tây; nhiều Bằng khen của Bộ Công an, của UBND Thành phố và các cấp, các ngành trao tặng.

Ghi nhận sự nỗ lực phấn đấu của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Thành phố Hồ Chí Minh, năm 2012, Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh đã vinh dự được Chính phủ tặng cờ "Đơn vị dẫn đầu phong trào thi đua Vì ANTQ". Đó là động lực mạnh mẽ thúc đẩy toàn thể cán bộ, chiến sỹ trong toàn Sở tiếp tục không ngừng rèn luyện, phấn đấu thi đua trên mọi mặt công tác, quyết tâm giữ vững ngọn cờ "Đơn vị dẫn đầu phong trào thi đua Vì ANTQ".■

PV: *Xin đồng chí cho biết những kết quả công tác nổi bật của lực lượng Cảnh sát PC&CC tỉnh Bình Dương đã đạt được trong hơn một năm qua?*

Đại tá Nguyễn Văn Sơn: Tuy mới được thành lập, song với quyết tâm cao ngay từ những ngày đầu, Sở Cảnh sát PC&CC tỉnh Bình Dương đã chủ động thực hiện tốt vai trò tham mưu cho Tỉnh ủy, UBND tỉnh ban hành các văn bản chỉ đạo trong lĩnh vực PCCC trên địa bàn tỉnh, cụ thể: Chỉ thị số 16-CT/TU ngày 30/12/2011, Chỉ thị số 04/CT-UBND ngày 16/02/2012 về tăng cường công tác Phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn và cứu hộ, PCCC và các văn bản chỉ đạo các Sở, Ban, Ngành, UBND các huyện, thị xã, các doanh nghiệp triển khai đồng bộ các biện pháp, giải pháp về công tác phòng cháy, chữa cháy, tham mưu UBND tỉnh kế hoạch thực hiện Công điện số 242/CĐ-TTg của Thủ tướng về tăng cường các biện pháp. Đã xây dựng và triển khai các kế hoạch bảo vệ an toàn công tác phòng cháy, chữa cháy trong các dịp Lễ, Tết, các sự kiện chính trị, văn hoá, xã hội và các sự kiện khác trên địa bàn tỉnh, góp phần giữ gìn trật tự an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh.

Lãnh đạo, chỉ đạo các Phòng Cảnh sát PC&CC huyện, thị xã tập trung tham mưu cho Huyện ủy, UBND huyện, các ngành thực hiện các kế hoạch và các văn bản chỉ đạo của cấp trên về công tác PCCC và CNCH trên địa bàn tỉnh. Hướng dẫn các đơn vị, cơ sở xây dựng và củng cố lực lượng, trang bị phương tiện PCCC tại chỗ góp phần xử lý có hiệu quả các vụ, sự cố cháy khi mới phát sinh. Tự tổ chức kiểm tra an toàn PCCC 1174 lượt và tổ chức thực tập 772 phương án đạt 257,33%.Tổ chức huấn luyện, bồi dưỡng nâng cao nghiệp vụ cho các cơ sở, nắm cơ bản về công tác PCCC. Tổ chức tuyên truyền miệng 475 lượt; huấn luyện nâng cao (bổ sung) 10 lượt huấn luyện nghiệp vụ PCCC cho 921 lượt người tham gia.

Tổ chức các hoạt động tuyên truyền về PCCC với nhiều hình thức như: thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, trên báo, đài địa phương, đài truyền hình tỉnh giúp cho người đứng đầu cơ quan, doanh nghiệp, tổ chức, hộ gia đình và nhân dân nâng cao nhận thức và thực hiện tốt các quy định của Pháp luật về công tác PCCC.

Tiến hành kiểm tra an toàn PCCC được 5762 lượt (trong đó cơ sở thuộc phụ lục I: 5293, đạt 90,46% , số cơ sở ngoài phụ lục I: 453, đạt 7,86%), phát hiện và xử phạt cảnh cáo: 12 cơ sở, phạt tiền 1090 cơ sở với số tiền 2.268.069.000 đồng. Đề nghị khởi tố: 01 cơ sở. Kiểm tra các kho chứa vật liệu nổ công nghiệp và cấp 2.148 giấy phép vận chuyển vật liệu nổ, 154 giấy xác nhận kho chứa vật liệu nổ công nghiệp cho 04 công ty gồm: 11.884 tấn thuốc nổ, 2.818.418 kíp nổ, 855.983 mồi nổ, 4.215.568m dây nổ.

Thực hiện tốt công tác thẩm duyệt về PCCC, kiểm tra thi công 353 công trình và kiểm tra nghiệm thu 353 công trình an toàn phòng cháy chữa cháy đảm bảo đúng tiêu chuẩn, chất lượng, đúng thời gian theo trình tự quy định. Tiến hành thẩm duyệt 652 hạng mục công trình, xây dựng mới 475 công trình, cải tạo 171 công trình, thẩm duyệt bổ sung 78 công trình, thay đổi công năng 16 công trình, kiểm tra mặt bằng 431 công trình. Qua công tác thẩm duyệt về PCCC đã kịp thời phát hiện những thiếu sót trong quá trình thiết kế, thi công để đưa công trình vào sử dụng đạt hiệu quả, cấp 129 giấy phép xe bồn vận chuyển xăng dầu, 49 giấy chứng nhận đủ điều kiện về an toàn PCCC cho cửa hàng gas, 04 trạm xăng dầu. Phối hợp với các đơn vị liên quan đã điều tra làm rõ nguyên nhân, thiệt hại 104/111 vụ cháy (đạt tỷ lệ 94,11%).

Trên địa bàn tỉnh Bình Dương xảy ra: 111 vụ cháy, tăng 40 vụ (111/71) so với cùng kỳ năm 2011; thiệt hại về người: chết 10 người và bị thương 09 người tài sản cứu được ước tính thành tiền khoảng 45.674.000 đồng. Đặc biệt trong năm 2012 trên địa bàn tỉnh Bình Dương không xảy ra vụ nổ nào. Tổ chức cứu nạn, cứu hộ: 05 vụ, so với cùng kỳ năm 2011: tăng 05 vụ. Kết quả cứu được: 05 người và lặn tìm vớt được 01 xác nạn nhân giao cho địa phương và gia đình xử lý.

PV: *Bình Dương được coi là một tỉnh có công nghiệp phát triển với nhiều doanh nghiệp trong và ngoài nước năng động; để làm tốt công tác PCCC trong các doanh nghiệp, Sở Cảnh sát PC&CC tỉnh Bình Dương đã chú trọng nhất điều gì?*

Đại tá Nguyễn Văn Sơn: Muốn nói gì thì nói, chúng ta đều phải bám vào nhiệm vụ và mục tiêu quan trọng nhất của đất nước lúc này là phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Bình Dương tự hào là một tỉnh có nền công nghiệp phát triển thuộc tốp đầu của cả nước. Tuy nhiên, các mặt công tác bảo đảm an ninh trật tự nói chung và công tác PCCC&CNCH nói riêng cũng đặt ra nhiều thách thức. Chúng tôi xác định muốn làm tốt nhiệm vụ của mình thì phải huy động được sức mạnh của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội, trong đó phải có sự tham gia tích cực của các doanh nghiệp. Vì vậy, cùng với việc đẩy mạnh các hoạt động nghiệp vụ, nâng cao hiệu lực quản lý Nhà nước về công tác PCCC, chúng tôi tiến hành đẩy mạnh thực hiện cải cách hành chính trong lĩnh vực này nhằm tạo điều kiện thuận lợi nhất cho các tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân trên địa bàn.

Trong đó đã tiếp tục thực hiện hiệu quả các công tác rà soát thủ tục hành chính trọng tâm thuộc thẩm quyền giải quyết của Sở theo chỉ

ĐẠI TÁ NGUYỄN VĂN SƠN – GIÁM ĐỐC SỞ CS PC&CC TỈNH BÌNH DƯƠNG:

VÌ MỘT BÌNH DƯƠNG BÌNH YÊN

Thượng tướng Đặng Văn Hiếu - Thứ trưởng thường trực Bộ công an trao Bằng khen của Bộ Công an cho Đại tá Nguyễn Văn Sơn - Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC Bình Dương.

Với chức chức năng nhiệm vụ được giao là thực hiện nhiệm vụ PCCC&CNCH, quản lý nhà nước về công tác PCCC ở một tỉnh công nghiệp, có nền sản xuất kinh tế thị trường mạnh, năng động của khu vực Đông Nam Bộ, sau hơn 1 năm thành lập, Sở Cảnh sát PC&CC Bình Dương đã nhanh chóng ổn định tổ chức, thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ được giao, góp phần gìn giữ sự bình yên trên địa bàn tỉnh. Nhân dịp đầu Xuân Quý Tỵ - 2013, Phóng viên Tạp chí PC&CC đã có cuộc trao đổi với Đại tá Nguyễn Văn Sơn_ Giám đốc Sở PC&CC tỉnh Bình Dương về những kết quả đó.

đạo của UBND tỉnh và Bộ Công an. Tổ chức thực hiện có hiệu quả giai đoạn I Đề án 301 của Bộ Công an về đơn giản hóa thủ tục hành chính đang thực hiện trong lực lượng CAND. Kết quả đã cắt giảm vượt chỉ tiêu 30% so với yêu cầu đề ra. Tiếp tục nghiên cứu, bổ sung, cải cách các quy trình công tác trong lĩnh vực quản lý Nhà nước về công tác PCCC; rút ngắn thời gian giải quyết các loại hồ sơ, trả kết quả hồ sơ theo đúng thời gian quy định, giảm bớt phiền hà cho người dân, doanh nghiệp đến liên hệ công tác. Bố trí nơi tiếp dân trong các ngày làm việc và buổi sáng ngày thứ 7 tại Sở và các đơn vị thuộc Sở có liên quan đến công tác giải quyết các thủ tục hành chính, để lắng nghe, tiếp thu ý kiến phản ánh và giải quyết các yêu cầu của nhân dân và doanh nghiệp. Thường xuyên duy trì hoạt động đối thoại Doanh nghiệp – Chính quyền tỉnh, nhằm cung cấp, trả lời các vướng mắc của các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp và cá nhân có liên quan đến công tác phòng cháy và chữa cháy. Sở đăng tải công khai và hướng dẫn cụ thể các thủ tục hành chính về PCCC thuộc thẩm quyền giải quyết của Sở trên báo, đài, đưa tin kịp thời phản ánh.

PV: *Là một đơn vị mới được thành lập, để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao và đạt được những kết quả nêu trên, theo đồng chí đâu là khâu then chốt cần phải tập trung thực hiện?*

Đại tá Nguyễn Văn Sơn: Chúng tôi xác định ngay từ ban đầu muốn hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, trong điều kiện rất nhiều khó khăn của một đơn vị mới thành lập điều đầu tiên là phải làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, chiến sỹ. Bởi vì tư tưởng chính là công tác quan trọng hàng đầu, có ý nghĩa quyết định và ảnh hưởng rất lớn đến hiệu quả công tác của mỗi cá nhân cũng như toàn lực lượng.

Ngay từ những ngày đầu, Đảng ủy, Ban Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC tỉnh Bình Dương đã xây dựng và triển khai chương trình công tác chính trị tư tưởng, công tác tuyên giáo trong toàn lực lượng Sở Cảnh sát PC&CC tỉnh Bình Dương. Đặc biệt, đã tập trung thực hiện khẩu hiệu hành động "Kỷ cương, trách nhiệm, hiệu quả" năm 2012 do Bộ Công an phát động. Tăng cường công tác giáo dục truyền thống, nâng cao giác ngộ, lý tưởng, đạo đức cách mạng, lòng trung thành, ý chí chiến đấu, tinh thần cách mạng tiến công và kỷ luật chặt chẽ trong toàn lực lượng; Xây dựng và triển khai kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 09/CT-BCA-X11 ngày 01/9/2011 của Bộ trưởng Bộ Công an về tăng cường công tác chính trị tư tưởng giai đoạn 2011-2015, giáo dục truyền thống, lịch sử của Đảng, dân tộc và ngành, động viên khen thưởng kịp thời những nhân tố tích cực, những gương người tốt, việc tốt. Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh"; "Công an nhân dân vì nước quên thân, vì dân phục vụ"; Cuộc vận động "Công an nhân dân chấp hành nghiêm Điều lệnh, xây dựng nếp sống văn hóa, vì nhân dân phục vụ" gắn với phong trào học tập và thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân, và 4 điều Bác Hồ dạy đối với lực lượng Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy. Qua đó, cán bộ chiến sỹ đã nâng cao nhận thức, hiểu biết và luôn tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, đoàn kết thống nhất, khắc phục khó khăn, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị được giao.

Và một vấn đề rất quan trọng mà chúng tôi đã làm được trong năm qua là việc hoàn thiện biên chế, ổn định về tổ chức. Sở Cảnh sát PC&CC tỉnh Bình Dương được công bố quyết định thành lập vào ngày 26/8/2011. Mô hình tổ chức và cơ cấu lãnh đạo chỉ huy bao gồm: Ban Giám đốc 04 đồng chí; có 04 phòng nghiệp vụ cấp tỉnh và 05 phòng cấp huyện, thị xã, thành phố với tổng 37 đội. Quân số ban đầu chỉ có 188 đồng chí, đến nay chúng tôi đã được bổ sung biên chế và có tổng số 335 cán bộ chiến sỹ. Các vị trí lãnh đạo, chỉ huy cũng được bổ sung và bố trí hợp lý, phù hợp với tình hình thực tế. Có thể nói, đội ngũ này đã bước đầu phát huy khả năng, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ được giao.

Tin tưởng rằng, với những bước đi ban đầu dưới sự quan tâm chỉ đạo của Lãnh đạo Bộ Công an, Tỉnh uỷ, UBND tỉnh, sự phối hợp giúp đỡ, tham gia của các cấp, các ngành và của nhân dân, Sở Cảnh sát PC&CC tỉnh Bình Dương sẽ tiếp tục phát triển, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, vì một Bình Dương bình yên.

PV: *Xin chân thành cảm ơn đồng chí!*■

BÙI DANH TUẤN
(Thực hiện)

SỞ CẢNH SÁT PC&CC TP CẦN THƠ:

MỘT NĂM NHÌN LẠI

Đại tá TRẦN THỊ NGỌC ĐẸP

Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC TP Cần Thơ

Thành phố Cần Thơ là trung tâm kinh tế, văn hóa, khoa học, kỹ thuật của vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Trên địa bàn thành phố có nhiều cơ quan của Trung ương, các trung tâm đào tạo huấn luyện, các khu vui chơi giải trí, các điểm du lịch sinh thái, cô cảng, sân bay quốc tế, trung tâm hội chợ triển lãm... Đặc biệt, Cần Thơ có 07 khu công nghiệp tập trung và đang triển khai nhiều khu công nghiệp tại các quận, huyện, trong đó có nhiều ngành kinh tế với tính chất nguy hiểm về cháy, nổ cao như: điện, xăng dầu, gas, khí hóa lỏng, may mặc, da giày...Ngoài ra còn có 18.645 cơ sở sản xuất kinh doanh dịch vụ thuộc diện quản lý về PCCC cùng với 31 khu dân cư có nguy cơ tiềm ẩn xảy ra cháy, nổ ...

Nhận thức được tầm quan trọng đó, ngay sau khi thành lập, Sở Cảnh sát PC&CC đã quyết tâm thực hiện các mặt công tác hướng đến mục tiêu xây dựng lực lượng Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy thành phố trong sạch, vững mạnh tiến lên chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, đủ sức nhận và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao, đảm bảo an toàn hạn chế cháy nổ xảy ra, đồng thời đảm bảo lực lượng sẵn sàng ứng phó và chữa cháy kịp thời, nhanh chóng, không để xảy ra cháy lan, cháy lớn, thiệt hại về người.

Với tinh thần trên, Ban Giám đốc Sở đã đề ra chương trình công tác năm 2012, trong đó đã xác định những nhiệm vụ trọng tâm, thiết yếu, xây dựng kế hoạch thực hiện theo lộ trình cụ thể, sau hơn 1 năm thành lập, Ban Giám đốc Sở đã lãnh đạo thực hiện thắng lợi các mục tiêu đề ra.

Kết quả nổi bật trong năm 2012 đó là, đã triển khai thực hiện Luật PC&CC một cách đồng bộ ở cả 3 cấp từ thành phố đến quận, huyện và cơ sở, tham mưu nhiều văn bản, chủ trương cho Thành ủy, UBND thành phố chỉ đạo tập trung tăng cường công tác PCCC đến các cấp, các ngành và các tầng lớp nhân dân. Công tác tuyên truyền về PCCC; được đẩy mạnh thông qua nhiều hình thức như: tuyên truyền miệng về PCCC, Phối hợp với Đài phát thanh và truyền hình thành phố xây dựng phim phóng sự tài liệu, panô, áp phích, khẩu hiệu, triển lãm; vận động sáng tác ca khúc về PCCC góp phần nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, nâng cao ý thức của người dân về PCCC.

Sở đã thành lập các đoàn kiểm tra về PCCC đã tiến hành kiểm tra, phúc tra công tác PCCC 4.134 lượt cơ sở sản xuất, kinh doanh và 28 phương tiện vận chuyển chất, hàng nguy hiểm dễ cháy, nổ. Đã phát hiện được nhiều sơ hở, thiếu sót, đề ra được nhiều biện pháp khắc phục kịp thời, hạn chế xảy ra cháy, nổ và giảm thiệt hại do cháy, nổ gây ra. Việc xử lý vi phạm hành chính về PCCC đã thực hiện nghiêm theo luật định, công tác điều tra nguyên nhân các vụ cháy đã được các phòng chức năng của Sở chủ trì, điều tra làm rõ. Tổ chức cho 683 cơ quan, doanh nghiệp, chợ, trung tâm thương mại, siêu thị, cơ sở sản xuất kinh doanh có nhiều nguy hiểm cháy, nổ, các hộ tiểu thương ký cam kết đảm bảo an toàn PCCC. Cấp 195 biên bản xác nhận đủ điều kiện an toàn PCCC cho cơ sở sản xuất kinh doanh, 02 giấy chứng nhận cho cơ sở đủ điều kiện kinh doanh chất, hàng nguy hiểm cháy, nổ; 46 giấy phép vận chuyển cho phương tiện chuyển chất, hàng nguy hiểm cháy, nổ.

Sở Cảnh sát PC&CC đã tham mưu cho UBND thành phố chỉ đạo, lãnh đạo các ngành chức năng thực hiện nghiêm các quy định pháp luật về PCCC trong đầu tư xây dựng công trình, các dự án, công trình thuộc diện phải thiết kế và thẩm duyệt thiết kế theo Nghị định số 35/2003/NĐ-CP ngày 04/04/2003 của Chính phủ. Đã thẩm duyệt thiết kế - thiết bị PCCC đối với 42 công trình, dự án công trình, hạng mục công trình, phương tiện vận chuyển.

Mặt khác, lực lượng PCCC chuyên nghiệp đã tích cực, chủ động tổ chức tập huấn, xây dựng phương án chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ cho các đơn vị, cơ sở. Đến nay, đã có 100% địa bàn cơ sở và địa bàn dân cư được hướng dẫn xây dựng phương án chữa cháy và cứu nạn cứu hộ. Lực lượng PCCC chuyên nghiệp xây dựng, thực tập nhiều phương án chữa cháy tại các địa bàn trọng điểm, có sự phối hợp nhiều lực lượng tham gia, tiến hành thực tập phương án với quy mô lớn. Đã tổ chức khảo sát các nhà cao tầng phục vụ các loại xe đặc chủng như xe thang 52m và các loại xe có công suất lớn công nghệ mới hoạt động khi có sự cố xảy ra, lực lượng PCCC chuyên nghiệp luôn thực hiện thường xuyên kế hoạch huấn luyện, kiểm tra nghiệp vụ theo định kỳ, tổ chức Hội thao nghiệp vụ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ. Thực tập 28 phương án chữa cháy tại các cơ sở trên địa bàn Thành phố Cần Thơ với 454 lực lượng, tổng số 1.276 lượt người tham gia. Hướng dẫn 57 cơ sở lập kế hoạch thực tập phương án chữa cháy. Tổ chức cho cán bộ chiến sỹ học 50 phương án chữa cháy trọng điểm về kinh tế, chính trị được 117 giờ, với 675 lượt cán bộ chiến sỹ tham gia.

Thực hiện nguyên tắc huy động sức mạnh tổng hợp của toàn xã hội tham gia hoạt động PCCC với phương châm "dễ trăm lần không dân cũng chịu, khó vạn lần dân liệu cũng xong" Ban Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC đã chú trọng đẩy mạnh phong trào toàn dân trong công tác PCCC thu hút nhiều đối tượng tham gia. Đến nay, Sở đã xây dựng được 1.612 đội PCCC dân phòng và cơ sở với trên 12.000 đội viên. Lực lượng Cảnh sát PCCC thường xuyên kết hợp với các đơn vị cơ sở tổ chức huấn luyện bồi dưỡng nghiệp vụ về PCCC, đồng thời tổ chức vận động các hộ gia đình ký cam kết đảm bảo an toàn PCCC. Trong năm 2012, Sở đã mở 17 lớp tập huấn nghiệp vụ PCCC cho 1.222 đội viên dân phòng, cơ sở và những người làm việc ở môi trường có nguy hiểm cháy, nổ cao.

Bên cạnh đó, công tác hậu cần, kỹ thuật nhằm đảm bảo nâng cao sức sức chiến đấu đã được quan tâm, xem công tác hậu cần, kỹ thuật là hậu phương vững chắc cho các hoạt động công tác, chiến đấu của toàn lực lượng. Sở đã chủ động đề xuất Bộ Công an, UBND thành phố hỗ trợ đầu tư mua sắm, trang bị phương tiện, thiết bị nghiệp vụ, máy móc, vật tư kỹ thuật từng bước thay thế các trang thiết bị, phương tiện lạc hậu. Hiện nay, các đơn vị thuộc Sở đều được trang bị máy vi tính, máy photo, máy fax, hệ thống thông tin liên lạc, các phương tiện giao thông thủy, bộ phục vụ cho công tác phòng chống cháy nổ ...Bước đầu cơ sở vật chất kỹ thuật mới đã đáp ứng cơ bản yêu cầu công tác trong giai đoạn hiện nay.

Công tác cải cách hành chính đã từng bước được chấn chỉnh, hoàn thiện. Cán bộ tiếp nhận hồ sơ của các tổ chức, cá nhân có liên quan công tác PCCC có thái độ hòa nhã, cư xử lịch sự, tận tình giải quyết các yêu cầu, thắc mắc của người dân. Trong giải quyết thủ tục hành chính tiến hành theo đúng quy định của pháp luật, không gây phiền hà nhân dân. Rút ngắn thời gian giải quyết các thủ tục hành chính như: Thời gian quy định xem xét "Cấp giấy phép vận chuyển các chất, hàng nguy hiểm về cháy nổ" 7 ngày từ khi tiếp nhận đầy đủ hồ sơ hợp lệ, nay rút xuống còn 5 ngày, "Cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện về PCCC" thời gian quy định là 20 ngày làm việc đối với dự án quy hoạch, dự án xây dựng, thiết kế công trình kỹ thuật thuộc nhóm B,C kể từ khi nhận đủ hồ sơ hợp lệ, nay rút xuống còn từ 7 ngày làm việc. Bên cạnh đó, Sở Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy còn triển khai thực hiện Chương trình tổng thể cải cách hành chính trong toàn lực lượng Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy đến năm 2012. Tổ chức rà soát thủ tục hành chính trên các lĩnh vực phục vụ nhân dân ngày càng tốt hơn.

Hướng tới xây dựng lực lượng Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy Thành phố Cần Thơ ngày một chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó. Bên cạnh các mặt công tác chuyên môn đã đạt được, công tác xây dựng Đảng, đoàn thể cũng đạt được nhiều kết quả như: Tổ chức đoàn đi thăm các gia đình chính sách, gia đình có công với cách mạng, bệnh nhân nhiễm chất độc màu da cam và trẻ em mồ côi trên địa bàn Thành phố Cần Thơ. Họp mặt lãnh đạo, biên tập viên, phóng viên kỹ thuật viên các cơ quan báo, đài trung ương và địa phương các đồng chí làm công tác tuyên truyền trong lực lượng nhân dịp Tết Nguyên đán năm 2012, họp mặt cán bộ hưu trí của lực lượng Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy nhân kỷ niệm 122 năm ngày sinh Chủ tịch

Hồ Chí Minh. Tổ chức trao nhà nghĩa tình đồng đội 01 trường hợp. Tổ chức hành quân dã ngoại về nguồn trên địa bàn thành phố được 9 lượt, gồm: cấp phát thuốc miễn phí cho người nghèo, trao quà cho học sinh, giúp dân đắp đê chống lũ, làm đường, xây cầu... Tổ chức 02 lớp học ngoại ngữ, 01 lớp học tin học, 01 lớp về công tác tuyên truyền, thông tin báo cáo cho tổng số 44 học viên. Tổ chức triển khai tập huấn điều lệnh cho toàn bộ cán bộ, chiến sỹ trong toàn Sở. Duy trì các hoạt động bóng chuyền, bóng đá, giao lưu văn nghệ giữa các đơn vị. Tổ chức Hội thi báo ảnh với chủ đề "Bác Hồ, lãnh đạo Đảng, Nhà nước với lực lượng PCCC", tham gia liên hoan "Những bài ca đi cùng năm tháng" do Thành đoàn Thành phố Cần Thơ tổ chức hướng tới kỷ niệm Cách mạng Tháng Tám, Quốc khánh 2/9.

Năm 2013 và những năm tiếp theo, nhiệm vụ của lực lượng Cảnh sát PC&CC Cần Thơ là hết sức nặng nề, đặc biệt trong bối cảnh đơn vị mới được thành lập. Trong đó việc đầu tư xây dựng cơ bản và mua sắm trang thiết bị phục vụ công tác PCCC và cứu nạn, cứu hộ, công tác xây dựng lực lượng cùng với việc đảm bảo đời sống cho cán bộ chiến sỹ, đòi hỏi Đảng ủy - Ban Giám đốc Sở và Ban lãnh đạo các đơn vị trực thuộc phải luôn năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, chịu trách nhiệm và tranh thủ sự ủng hộ của Bộ Công an, lãnh đạo các cấp chính quyền thành phố nhằm từng bước xây dựng đơn vị ngày càng vững mạnh theo Nghị quyết của Đảng ủy Sở đề ra trong nhiệm kỳ 2011-2015 và những năm tiếp theo. Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Cần Thơ đặt ra quyết tâm thực hiện có hiệu quả các mặt công tác trọng tâm sau:

Một là, triển khai học tập quán triệt thực hiện trong toàn Đảng bộ Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, Pháp luật Nhà nước và những chỉ đạo của Đảng ủy Công an Trung ương, lãnh đạo Bộ Công an, chương trình kế hoạch của Thành ủy, UBND thành phố, đặc biệt là triển khai các nội dung kiểm điểm tự phê bình và phê bình thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4 (Khoá XI) của Đảng về "*Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay*". Tổ chức nghiên cứu, học tập, thực hiện Cuộc vận động *"Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh"*; các chuyên đề về tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, gắn với phong trào thi đua "CAND học tập, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy", 4 điều Bác Hồ dạy lực lượng Cảnh sát PCCC và Cuộc vận động *"CAND chấp hành nghiêm điều lệnh; xây dựng nếp sống văn hoá vì nhân dân phục vụ"* trong toàn lực lượng. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát, nắm tình hình tư tưởng cán bộ chiến sỹ, đảng viên để kịp thời giáo dục, thuyết phục, giúp đỡ.

Hai là, thực hiện tốt công tác cải cách hành chính trên cơ sở thay đổi nhận thức tư duy mới đó là việc công khai, minh bạch công bằng trong cải cách hành chính gắn liền với công tác quản lý Nhà nước về PCCC. Tổ chức thống kê, rà soát các văn bản pháp luật, các quy định về thủ tục hành chính để loại bỏ, giảm bớt các thủ tục không còn phù hợp và xác định thời gian thực hiện hợp lý. Phân cấp quản lý cả về tổ chức, nghiệp vụ. Tăng cường công tác kiểm tra, hướng dẫn, quy định chế độ một cửa và một cửa liên thông để giảm bớt thời gian đi lại, chi phí cho cơ quan, tổ chức, đơn vị và nhân dân. Ứng dụng công nghệ tin học và các lĩnh vực quản lý, điều hành, nghiên cứu, sắp xếp mô hình tổ chức bảo đảm nhanh gọn, tránh trùng lặp, nhiều đầu mối, hướng về cơ sở. Đào tạo, bố trí cán bộ bảo đảm chuyên sâu, nâng cao trình độ, xây dựng tinh thần phục vụ nhân dân.

Ba là, làm tốt công tác tham mưu cho Thành ủy -UBND Thành phố Cần Thơ chỉ đạo các cấp, các ngành tiếp tục đẩy mạnh việc thực hiện Luật PC&CC một cách hiệu quả và đi vào chiều sâu, đẩy mạnh công tác tuyên truyền trên lĩnh vực PCCC để Luật PC&CC thực sự đi vào cuộc sống của người dân Thành phố Cần Thơ. Đề nghị Thành ủy, UBND thành phố chỉ đạo cho các ngành các cấp việc lập, thẩm định, phê duyệt, quy hoạch thiết kế đô thị phải đảm bảo yêu cầu về công tác PCCC; phương án, hệ thống đường thoát nạn, nguồn nước, giao thông. Đối với những nơi có nguy cơ cháy nổ cao như: khu chế xuất, khu công nghiệp, nhà máy, xí nghiệp, chợ, trung tâm thương mại cần thường xuyên tổ chức diễn tập các phương án chữa cháy để rút kinh nghiệm và rèn luyện kỹ năng kịp thời ứng phó khi có sự cố cháy, nổ xảy ra. Bán kính các Đội PC&CC chuyên nghiệp cần được phân bố đồng đều trên địa bàn thành phố sao cho việc chữa cháy được thuận lợi kịp thời, hạn chế thấp nhất về thiệt hại do cháy gây ra.

Bốn là, tăng cường xây dựng lực lượng PC&CC chuyên nghiệp, chính quy và từng bước hiện đại thực hiện nghiêm điều lệnh chiến đấu, điều lệnh nội vụ, quan tâm đầu tư trang thiết bị PCCC hiện đại đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ được giao. Tham mưu cho các cấp đổi mới các đội dân phòng, đội PCCC cơ sở, đẩy mạnh phong trào quần chúng tham gia công tác PCCC xây dựng thế trận "toàn dân trong công tác PCCC" nhất là những nơi có nguy cơ cháy, nổ cao. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc thi hành các quy định của Nhà nước đối với công tác PCCC, đề nghị thủ trưởng các đơn vị trên địa bàn Thành phố Cần Thơ tổ chức kiểm tra thường xuyên, liên tục về PCCC của đơn vị mình, kịp thời biểu dương những cơ quan, đơn vị, cá nhân thực hiện tốt về công tác phòng chống cháy, nổ và kiên quyết xử lý những tập thể, cá nhân vi phạm về PCCC.

Năm là, chủ động lập hồ sơ dự án, thiết kế dự toán trình Bộ duyệt đầu tư xây dựng các công trình như: Trụ sở làm việc Phòng Cảnh sát PC&CC quận Thốt Nốt; Chuẩn bị đầu tư, lập nhiệm vụ thiết kế và dự án đầu tư xây dựng Trụ sở làm việc Sở Cảnh sát PC&CC, Nhà khách Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Cần Thơ, xây dựng 5 Đội PCCC như: Đội Phòng cháy và chữa cháy quận Ô Môn; quận Cái Răng; Đội Phòng cháy và chữa cháy huyện Cờ Đỏ. Ngoài ra tiếp tục nâng cấp, cải tạo, bổ sung các hạng mục để phục vụ cho công tác của các đơn vị nghiệp vụ, đảm bảo diện tích bố trí quân số theo nhu cầu.

Sáu là, tăng cường hợp tác quốc tế đồng thời phối hợp các đơn vị trong và ngoài ngành về công tác đào tạo, trao đổi kinh nghiệm, ứng dụng khoa học công nghệ, trang bị phương tiện trên lĩnh vực PCCC và cứu nạn cứu hộ, đáp ứng yêu cầu phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.■

TĂNG CƯỜNG CÁC BIỆN PHÁP...

(Tiếp theo trang 12)

Cơ sở hạ tầng giao thông ở các thành phố lớn còn nhiều bất cập, tình trạng kẹt xe, ùn tắc giao thông còn xảy ra nhiều, đặc biệt vào giờ cao điểm; giao thông, nguồn nước phục vụ công tác chữa cháy ở nhiều khu dân cư không đảm bảo dẫn đến công tác chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ gặp nhiều khó khăn.

Để khắc phục những khó khăn, bất cập, tiếp tục thực hiện có hiệu quả công tác PCCC, kiềm chế đến mức thấp nhất số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế, xã hội của đất nước, trong thời gian tới, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tập trung thực hiện tốt các nội dung công tác trọng tâm sau đây:

Thứ nhất, tiếp tục xây dựng, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về PCCC, tập trung vào việc tham mưu, đề xuất Bộ Công an báo cáo Chính phủ, trình Quốc hội thông qua Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC; hoàn thiện Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC và một số văn bản pháp quy khác về PCCC...

Thứ hai, tập trung nguồn lực triển khai thực hiện có hiệu quả Đề án *"Quy hoạch tổng thể hệ thống cơ sở của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030"* và 5 dự án thành phần của Đề án; Tiếp tục thực hiện các dự án *"Xây dựng hệ thống Trung tâm chỉ huy, điều hành PCCC&CNCH quốc gia và 4 địa phương"; "Đầu tư trang thiết bị tìm kiếm cứu nạn (TKCN) cho lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH từ 2011-2015"*.

Thứ ba, tiếp tục hướng dẫn, đôn đốc các bộ, ngành, UBND địa phương tăng cường triển khai thực hiện có hiệu quả Chỉ thị 1634/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ.

Thứ tư, tập trung triển khai Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg ngày 15/10/2012 của Thủ tướng Chính phủ về công tác CNCH của lực lượng PCCC; thành lập mới các đơn vị Cảnh sát PCCC&CNCH và tập trung hoàn thiện mô hình tổ chức, biên chế quân số, trang bị phương tiện cho cán bộ chiến sỹ nhằm đảm bảo triển khai thực hiện tốt nhiệm vụ CNCH. Tăng cường công tác thường trực sẵn sàng chiến đấu, chuẩn bị đầy đủ lực lượng, phương tiện, phương án PCCC&CNCH, tìm kiếm cứu nạn để thực hiện tốt công tác PCCC, CNCH, tìm kiếm cứu nạn và tham gia ứng phó kịp thời với những diễn biến phức tạp của tình hình thời tiết, khí hậu bất thường có thể xảy ra.

Thứ năm, tập trung triển khai việc củng cố, xây dựng và duy trì hoạt động của lực lượng PCCC cơ sở, dân phòng theo tinh thần tại Quyết định số 1110/QĐ-TTg và số 44/QĐ-TTg của Chính phủ về phê duyệt đề án quy hoạch tổng thể và thực hiện công tác cứu nạn cứu hộ. Tham gia tổ chức tốt Lễ hưởng ứng Tuần lễ Quốc gia ATVSLĐ-PCCN năm 2013. Tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các cơ quan thông tin đại chúng tổ chức tuyên truyền thường xuyên về pháp luật và kiến thức PCCC và công tác CNCH; xây dựng và duy trì chuyên mục tuyên truyền về PCCC trên Truyền hình Trung ương và địa phương.

Thứ sáu, tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc chấp hành quy định về PCCC của các Bộ, Ngành, đặc biệt là trách nhiệm của người đứng đầu đối với công tác PCCC&CNCH tại một số ngành trọng điểm. Tiếp tục triển khai kế hoạch đấu tranh ngăn chặn cháy lớn, đánh giá, rút kinh nghiệm và đề ra các biện pháp cụ thể ngăn chặn tình hình cháy đang có xu hướng gia tăng.■

THẮM TÌNH HỮU NGHỊ

VIỆT - LÀO

TẠ CHÍ CÔNG

Hai nước Việt Nam - Lào thiết lập quan hệ ngoại giao cách đây 50 năm (5/9/1962). Ngày 18/7/1977, hai nước đã ký Hiệp định Hữu nghị và hợp tác và Hiệp ước Hoạch định biên giới quốc gia. Kết quả 50 năm quan hệ ngoại giao và 35 năm ký Hiệp định Hữu nghị và hợp tác giữa hai nước đã khẳng định mối quan hệ hữu nghị đoàn kết, mối quan hệ mẫu mực, thuỷ chung như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ca ngợi.

Thực hiện chủ trương của hai Đảng, hai Nhà nước trong suốt nửa thế kỷ qua, lực lượng Công an Việt Nam và lực lượng Công an Lào luôn kề vai sát cánh, cùng liên minh chiến đấu, phối hợp, hợp đồng chiến đấu góp phần giành độc lập dân tộc, giữ gìn an ninh và trật tự an toàn xã hội, tạo điều kiện đảm bảo môi trường hoà bình, ổn định phát triển kinh tế, xã hội đất nước.

Song song với công tác hợp tác trong lĩnh vực nghiệp vụ, Bộ Công an Việt Nam luôn coi trọng giúp bạn Lào trong công tác đào tạo cán bộ. Kết quả Bộ Công an Việt Nam đã đào tạo cho Bạn: Từ năm 1962 - 1975 là 1500 cán bộ; từ 1975 - 1990 là 2000 cán bộ; từ năm 1991 - 2005 là 1000 cán bộ, trong đó có 19 Tiến sỹ, 80 Cao học, 623 Đại học và 208 đào tạo ngắn hạn.

Là cơ sở đào tạo duy nhất của cả nước Việt Nam thực hiện nhiệm vụ đào tạo cán bộ làm công tác PCCC cho cả nước, Trường Đại học PCCC đã có quan hệ hợp tác trên nhiều lĩnh vực về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và nghiên cứu khoa học với nhiều cơ sở đào tạo cán bộ cho lực lượng PCCC&CNCH của nhiều nước trên thế giới như: Nga, Nhật, Singapore, Belarut...Đặc biệt nhà trường đã tiếp nhận đào tạo cán bộ cho lực lượng Cảnh sát PCCC Bộ An ninh Lào.

Ngay từ khi trường còn là Trường Cao đẳng PCCC, bắt đầu từ năm 1988 - 1999, nhà trường đã tiếp nhận đào tạo trình độ Cao đẳng PCCC cho 34 cán bộ của nước bạn Lào. Thực hiện kế hoạch triển khai Hiệp định Hợp tác giữa Bộ Công an Việt Nam và Bộ An ninh Lào ký ngày 11/5/2001 tại Thủ đô Viêng Chăn - Lào, từ 2001 - 2007 đã đào tạo trình độ Đại học PCCC cho 08 cán bộ; 02 cán bộ của Lào đã học khoá học hoàn chỉnh kiến thức Đại học PCCC (2009 - 2010). Từ năm 2009 đến nay có 19 cán bộ đang học Đại học PCCC tại trường. Tính đến năm 2012 nhà trường đã và đang đào tạo cho Bộ An ninh Lào 71 đồng chí. Trong quá trình đào tạo, ngoài việc thực hiện đúng chủ trương đường lối Nghị quyết của Đảng, phương châm dạy học, phương pháp dạy học phù hợp với sinh viên nước ngoài, nhà trường còn vận dụng nhiều biện pháp giải pháp cụ thể nhằm nâng cao chất lượng học tập của học viên Lào như "Đôi bạn học tập" (học viên Lào - Việt Nam), kết nghĩa giữa các chi đoàn với lớp Lào nhằm giúp đỡ nhau trong công tác học tập, nhất là thời gian học tiếng Việt và văn hoá. Chính vì vậy, qua đánh giá của Bạn, học viên tốt nghiệp Trường Đại học PCCC nhìn chung đều được đánh giá có lập trường, bản lĩnh chính trị vững vàng, có phẩm chất đạo đức và ý thức tổ chức kỷ luật cao, có sức khoẻ, nắm vững chuyên môn nghiệp vụ. Nhiều học viên Lào sau khi ra trường đã có sự trưởng thành vượt bậc, có nhiều đồng chí đã giữ chức vị trí trọng trách của lực lượng Cảnh sát PCCC Lào. Hiện có 03 đồng chí giữ chức vụ Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC - Bộ An ninh Lào, nhiều đồng chí giữ chức vụ

(Xem tiếp trang 21)

Giao thừa, đó là khoảnh khắc đầy thiêng liêng, được chờ đợi nhất của một năm. Đối với mỗi gia đình, nghĩ đến giao thừa, người ta thường nghĩ ngay đến những phút giây đoàn tụ, sum vầy hạnh phúc bên những người thân yêu, trong cái ấm áp của tình người và sự rực rỡ của những cành đào, cành mai đón Tết. Còn đối với những người lính chữa cháy, phút giao thừa lại mang thêm nhiều ý nghĩa hơn, khi đó là thời gian các anh thực hiện nhiệm vụ cao cả bên anh em đồng đội, bên đơn vị, đem đến sự yên bình cho mọi nhà...

Phút Giao thừa CỦA NGƯỜI LÍNH CHỮA CHÁY THỦ ĐÔ

VIỆT HƯƠNG

Khi nghe tôi bày tỏ nguyện vọng muốn viết một bài báo về phút giây đón giao thừa của những người lính chữa cháy, hầu hết các anh - những người được phỏng vấn trong bài viết này, ban đầu đều cười từ chối. Bởi đối với họ, đó là những điều hết sức bình thường như bản chất vốn dĩ công việc phải như vậy. Đã vào ngành, đã chọn nghề là phải xác định tư tưởng vì đất nước, vì nhân dân, tất cả vì công việc, ai cũng vậy thôi, có gì đâu để viết thành một bài báo. Phải nói mãi, các anh mới đồng ý kể cho tôi nghe về những cái Tết và phút giây đón giao thừa của mình. Những câu chuyện rất thật, rất chân tình của các anh, không màu mè mà thật ấm áp và xúc động...

Những tâm tư riêng...

"Đối với tôi, những kỉ niệm đáng nhớ nhất thuộc về những cái Tết đầu tiên khi vừa bước chân ra trường, mới nhận công tác. Tôi còn nhớ, đó là vào những năm 1990, 1991, đêm giao thừa, như thường lệ, các anh em trong đơn vị đều ở lại thực hiện nhiệm vụ trực Tết. Hồi đó, lực lượng Phòng cháy chữa cháy vẫn còn ít, chưa nhiều như bây giờ. Khi phút giao thừa tới gần, nghe những giai điệu chào xuân của các ca sĩ hát trên ti vi, chúng tôi ai nấy đều không khỏi bùi ngùi. Mặc dù ở đơn vị anh em cũng có những chuẩn bị khá đầy đủ cho một cái Tết, chẳng kém gì ở nhà nhưng trước không khí vui vẻ, đoàn tụ quây quần của các nhà dân xung quanh, những thanh niên trẻ chúng tôi khi mới vào nghề vẫn chưa thế nào quen được. Cảm xúc về những cái Tết đầu tiên thật khó tả, vừa hân hoan vui mừng đón năm mới bên anh em lại vừa xen lẫn một chút nhớ nhà vì không được đón giây phút thiêng liêng cùng người thân." - Đó là chia sẻ về những kỉ niệm đầu tiên với nghề chữa cháy của Trung tá Đỗ Anh Quyến - Phó trưởng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH Thanh Trì. Anh tâm sự, đến nay, đã hơn 20 năm trong nghề, khi đã có gia đình riêng, thì những phút giao thừa phải trực, không được ở bên vợ con đã trở nên quá đỗi thân quen. Không chỉ bản thân anh, mà cả vợ và các con của anh đều đã rất quen với công việc của chồng, của cha, với sự thiếu vắng người đàn ông trụ cột trong gia đình vào bữa cơm tất niên chiều 30. Với họ, đó cũng chỉ là một ngày cũng giống như nhiều ngày khác, khi các gia đình đông đủ thành viên thì anh phải vắng mặt để trực chiến, đem lại sự yên bình cho đất nước. Anh chia sẻ, chính sự vững vàng này của các thành viên trong gia đình cũng góp phần khiến anh yên tâm công tác, hoàn thành nhiệm vụ hơn.

Cùng tâm sự với Trung tá Đỗ Anh Quyến là câu chuyện của người cán bộ Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH Sơn Tây - Trung tá Nguyễn Văn Tiến. 35 năm làm trong nghề, phụ trách trực tiếp việc kiểm tra công tác PCCC rừng, đã từ nhiều năm nay, Tết đối với người lính gia này gắn liền với sự xa nhà, làm bạn với cái rét căm căm của miền rừng núi, với những trận gió rít sâu thăm thẳm miền vùng và nỗi lo đau đáu bảo vệ, phòng cháy rừng mùa hanh khô. Tết đối với ông cũng là những ca trực chứ không phải là phút giây ở bên vợ con. Cả gia đình ở gần trung tâm Thủ đô, một mình nhận công tác ở vùng ngoại thành heo hút, phải xa nhà nhiều nhưng ở ông, luôn thấy sự hòm hỉnh và vui vẻ "lúc nào cũng như Tết" vậy. Ông tâm sự, không hề cảm thấy buồn, mà luôn tự hào về sự vinh quang khi được phục vụ cho nhân dân, bảo vệ sự bình yên của đất nước. Các con đều đã trưởng thành, ông lại hướng chúng theo con đường đi giống như mình, trở thành những người lính chữa cháy. Ông bảo, nhìn thấy các con được tiếp bước cha, được phục vụ cho đất nước, đó là niềm vui hơn cả cái Tết của chính bản thân mình.

Phút giao thừa của Thiếu tá Nguyễn Văn Thắng - Phó Trưởng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH Hoàng Mai lại gắn với những cảm xúc thiêng liêng khi ngồi trong xe đi chữa cháy. Phố sá vào những ngày Tết, người người đã về đoàn tụ bên gia đình, cả con đường sáng sớm mùng Một đầu năm vắng vẻ và lặng lẽ, chỉ có tiếng còi xe chữa cháy vang lên trong không gian. Khoảnh khắc đó là khi anh ý thức được hơn bao giờ hết trách nhiệm của mình và sự cao cả thiêng liêng của công việc. Anh cho biết, 3 năm gần đây, năm nào giao thừa cũng có cháy. Phần lớn là cháy nhà dân do thắp hương, đun nấu. Nhớ cái Tết năm ngoái, khi vừa hoàn thành ca trực đêm giao thừa, quấn áo complet chỉnh tề anh định về đưa vợ con đến chúc Tết nhà ông bà nội ở Gia Lâm thì anh nhìn thấy một cột khói bốc cao ở gần đó. Chưa nhận được tin báo cháy, nên anh phân công một chiến sĩ trực cùng đi xe tới địa điểm có cột khói xảy ra. Đúng như dự đoán, người lính trực cùng điện về cho biết đã xảy ra cháy lớn ở khu lán trại công nhân của Công trình than CP. Nhanh chóng, anh thay sang bộ quần áo lính chữa cháy, sẵn sàng chỉ huy anh em vào đội hình chữa cháy để chiến đấu đến hơn 12 giờ trưa mới về đến nhà. Cả gia đình anh năm đó đành xuất hành muộn hơn so với mọi năm.

Ấm áp kinh nghiệm tham gia chữa cháy vào dịp trực Tết là câu chuyện của Thiếu tá Nguyễn Đức Anh - cán bộ Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH Sơn Tây. Trò chuyện với anh, tôi được nghe nhiều câu chuyện tham gia chữa cháy của anh trong dịp Tết các năm. Có những năm, giao thừa chỉ vừa ghé qua được vài phút là các anh đã phải lên xe đi chữa cháy. Những vụ cháy có nguyên nhân khác nhau, song đều bắt nguồn từ sự bất cẩn của con người. Chỉ một phút sơ sẩy đã gây nhiều thiệt hại khôn lường, đem tới nhiều hiểm nguy cho người lính chữa cháy. Người lính trẻ say sưa kể về các vụ cháy đáng nhớ đầy nhiệt huyết. Có cảm giác như với anh, mọi thứ đều lùi lại phía sau, cả dự định riêng tư về một gia đình nhỏ trong tương lai, chỉ có những vụ cháy là điều đáng quan tâm nhất.

Đối với nhiều người lính chữa cháy khác, khi phải công tác xa nhà thì trong không khí đón Tết vui vẻ và sẵn sàng chiến đấu của đơn vị lại xen lẫn tâm trạng phức tạp của người xa quê, xa cha mẹ, vợ con. Không ít các anh lính trẻ còn chưa lập gia đình, nhận nhiệm vụ công tác khi ở nhà còn người yêu hay vợ sắp cưới. Sự nhớ nhà vì thế cũng tăng lên nhiều hơn. Nhưng các anh tâm sự,

(Xem tiếp trang 23)

MỘT NGÀY VỚI CÁC CHIẾN SỸ PCCC

Vùng đất Quảng anh hùng

LỆ HOA

Thu xếp những công việc còn dở dang, cuối cùng chúng tôi cũng thực hiện được chuyến công tác về thăm đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân - Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Quảng Bình vào những ngày giáp Tết sau nhiều lần lỗi hẹn. Chúng tôi đến đúng lúc đơn vị đang tổ chức cho anh em cán bộ, chiến sỹ diễn tập cứu nạn, cứu hộ trên cao. Những chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH Quảng Bình đang hăng say luyện tập, khắc phục khó khăn để hoàn thành tốt nhiệm vụ, tiếp bước cha anh xứng danh đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang.

Quảng Bình trong ký ức của tôi là cái nắng trưa chang chang bỏng rát bởi gió Lào, là màu nghĩa trang trắng xóa dọc đường quốc lộ 1A hòa vào cùng màu cát trắng như nhắc nhở về một quá khứ đau thương nhưng hào hùng của những năm tháng chiến tranh ác liệt trên vùng đất lửa - nơi cửa ngõ của tuyến đường mòn Hồ Chí Minh Đông Trường Sơn. Lịch sử và truyền thống luôn là một trong những điều con người đất Quảng tự hào, có lẽ vì vậy mở đầu câu chuyện của chúng tôi là những trận chiến đấu với giặc lửa không thể nào quên của Đội Phòng cháy chữa cháy Công an Quảng Bình.

Ngược về những năm của thập kỷ 60, khi chiến trường Quảng Bình là một trong những chảo lửa khốc liệt nhất của cuộc kháng chiến, nơi người dân ngủ hầm trong tiếng gào rú của máy bay Mỹ. Là hậu phương trực tiếp với tiền tuyến, nơi tập trung nhiều phương tiện, kho tàng, hàng hóa tài sản của Nhà nước, lại là địa bàn có lắm sông, nhiều cầu phà, đường hẹp, Quảng Bình trở thành mục tiêu quần đảo, đánh phá của không quân Mỹ. Nhưng với tinh thần "xe chưa qua nhà không tiếc", "đường chưa thông không tiếc máu xương", các chiến sĩ PCCC cùng với lực lượng công binh, thanh niên xung phong, dân công hoả tuyến kể cả phụ nữ, thiếu niên đã dũng cảm phá bom lấp hố sửa đường, tổ chức phòng cháy, chữa cháy kịp thời đảm bảo an toàn cho hàng trăm kho tàng, bến bãi, khu binh trạm và hàng nghìn nóc nhà dân dưới làn bom đạn của địch.

Đồng chí Đoàn Trung Hưng nguyên là cán bộ của Đội PCCC Quảng Bình khi đó bồi hồi nhớ lại trận chiến đấu với giặc lửa tại vùng kho NP thuộc binh trạm 26 vào ngày 21 - 22/12/1970: Khi nhận được tin báo máy bay Mỹ tập trung đánh phá kho, Đội đã lập tức xuất xe đi chữa cháy. Trên con đường gập ghềnh bị cày nát bởi bom đạn của kẻ thù, những chiếc máy bay vẫn đuổi theo xe, nhiều loạt bom chỉ nổ cách xe 100m, đất đá phủ đầy xe và người các chiến sỹ. Nhưng đồng chí lái xe vẫn bình tĩnh, vững vàng tay lái đưa anh em vượt qua các hố bom, vòng tránh các quả bom bố chậm và bom bi chưa nổ. Có những lúc anh em phải triển khai đội hình chữa cháy ngay trên mặt đường để cứu các xe hàng bị cháy và mở đường thông xe tiến thẳng vào đám cháy. Ngay khi tiếp cận khu vực kho bị cháy, qua trinh sát, chúng tôi đã phát hiện có 3 khu vực đang cháy lớn gồm các kho hàng quân nhu, kho đạn và lương thực thực phẩm. Không chần chừ một phút giây, anh em đã nhanh chóng chia cắt được lửa, tập trung lực lượng chữa các kho đạn, kho quân nhu đồng thời hướng dẫn các đồng chí ở binh trạm dùng các loại dụng cụ chữa cháy thô sơ vừa dập tắt các đám cháy nhỏ vừa di chuyển hàng hóa ra khu vực an toàn. Trong khói lửa mù mịt, có đồng chí đã nhiễm chất độc hóa học, có đồng chí tưởng chừng như không thể vững tay cầm lăng sau nhiều giờ chiến đấu nhưng ngay lập tức đã được đồng đội tiếp ứng dập tắt hết cụm lửa này đến cụm lửa khác, cứu được 1.500 tấn hàng quân nhu, lương thực thực phẩm và đạn dược.

Rồi trận chiến đấu tại Nhà máy điện Ninh Lộc vào ngày 13/6/1972, cũng là một trong những chiến tích anh hùng của lực lượng PCCC Quảng Bình. 4 bể chứa hàng trăm tấn dầu diesel bốc cháy ngùn ngụt và ngay bên cạnh đó hàng loạt bom bi chưa nổ, cảnh tượng tại Nhà máy điện Ninh Lộc khi đó khiến cho bất cứ ai cũng phải rùng mình. Vậy mà những chiến sỹ PCCC vẫn bất chấp hiểm nguy, dũng cảm lao vào cứu chữa các bể dầu. Để mở đường xông thẳng vào các bể dầu cứu chữa, sau khi nghiên cứu tính toán kỹ, cán bộ, chiến sỹ đã tập trung một số lăng, dùng áp suất mạnh của nước phun mạnh làm cho các quả bom bi dạt xa thành bể, rồi nhanh chóng nhảy lên bể dầu tập trung phun bọt. Dưới sức nặng của chiếc lăng và áp suất bọt phun có đồng chí không trụ nổi và bị lăng quật ngã từ trên thành bể xuống. Người trước ngã, người sau tiếp bước, hai, ba đồng chí cùng chung sức nhanh chóng vượt lên thành bể tiếp tục nhiệm vụ để sau 5 phút lửa đã được dập tắt ở bể xăng dầu thứ nhất. Các bể còn lại mỗi lúc một cháy lớn, ngọn lửa gặp gió lại càng bốc cao, nhưng nhờ rút kinh nghiệm việc cứu chữa bể dầu trước có hiệu quả nên chỉ khoảng 20 phút sau các chiến sỹ đã dập tắt hoàn toàn lửa tại 3 bể dầu còn lại. Trên đường trở về, đội bị máy bay địch phát hiện đuổi theo, chiếc thì bắn chặn đầu, thả pháo sáng, chiếc thì bắn đạn khói để chỉ chỗ cho máy bay đến ném bom. Những các

■■đồng chí trên xe vẫn mưu trí khi thì cho xe phóng nhanh lên phía trước, lúc lại hãm xe dừng lại để né tránh hết loạt bom này đến loạt bom khác của kẻ địch đưa đồng đội và xe về đến địa điểm an toàn.

Trong những năm chiến tranh khốc liệt đó, cán bộ, chiến sỹ Đội Cảnh sát PCCC Công an tỉnh Quảng Bình đã có những trận chiến đấu không thể nào quên như thế. Có những lần anh em xuất xe đi chữa cháy liên tục 5,6 ngày liền, có điểm phải hành quân trên đoạn đường dài 30, 40km băng qua hố sâu, những đoạn đường trống trải, có lúc bị địch đuổi theo xe đánh phá. Nhưng trên tất cả với tinh thần quyết tâm bảo vệ sự bình yên cho nhân dân, bảo đảm an toàn cho những chuyến hàng về với miền Nam yêu dấu, các chiến sỹ đã bình tĩnh dũng cảm tránh bom đạn địch, có đồng chí vừa dùng sào, vừa dùng tay gạt bom bi chưa nổ, mở đường cho xe vào dập cháy cứu chữa. Hàng trăm tấn xăng, hàng ngàn tấn lương thực, thực phẩm và hàng hóa quân sự cùng nhiều tài sản vật tư của Nhà nước và nhân dân đã được bảo vệ an toàn. Với những chiến công đã lập được, Đội đã vinh dự được Đảng và Nhà nước tuyên dương danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân vào ngày 3/9/1973.

Đội PCCC anh hùng năm xưa nay đã có tên gọi mới là Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Quảng Bình. Hòa nhịp chung vào sự phát triển của đất nước, Quảng Bình thực sự đã có nhiều đổi mới, những con đường thông thoáng, những căn nhà khang trang, cơ sở kinh doanh dọc hai bên đường cho thấy đời sống của người dân quê hương "Hai giỏi" đã có nhiều khởi sắc và nhiệm vụ của lực lượng Cảnh sát PCCC cũng có thêm những thách thức mới. Sau câu chuyện ôn cố tri tân, đồng chí Võ Quốc Văn, Phó Trưởng phòng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Quảng Bình nói với chúng tôi: "Đào tạo, huấn luyện đội ngũ cán bộ, chiến sỹ giỏi trong chiến đấu cũng như trong nghiệp vụ và xây dựng thế trận lòng dân là những nhiệm vụ tiên quyết hiện nay để đơn vị hoàn thành nhiệm vụ, đảm bảo công tác an toàn PCCC trên địa bàn tỉnh Quảng Bình". Đặc biệt, từ sau khi nhận thêm nhiệm vụ cứu nạn cứu hộ mà Đảng, Nhà nước giao cho lực lượng PCCC, các đồng chí lãnh đạo đơn vị thực sự trăn trở làm sao để có thể hoàn thành được trọng trách nặng nề này. Phương tiện cứu nạn cứu hộ hiện nay ngoài những chiếc thang, những cuộn dây thừng thì gần như là con số không. Anh em luyện tập chủ yếu chỉ là tình huống cứu người bị nạn trên cao còn những tình huống phức tạp như cứu hộ, cứu nạn trên sông, một trong những tình huống rất cần thiết đối với địa bàn tỉnh Quảng Bình vốn nhiều sông, hồ lại nằm ngay sát biển hay cứu nạn, cứu hộ trong các sự cố sập đổ công trình... thì gần như chưa thể tiến hành. Sự cố cháy xảy ra vào ngày 5/1/2013 vừa qua khi một căn nhà ba tầng ngay trong TP Đồng Hới cũng chỉ vì thiếu phương tiện mà anh em chiến sỹ lâm vào tình huống vô cùng nguy hiểm. Bên trong căn nhà chứa rất nhiều xốp cách nhiệt nên khi bị cháy, một lượng khói khí độc lớn bốc lên khiến cho công tác chữa cháy và cứu nạn gặp vân khó khăn. Khói đen bốc mù mịt, không có mặt nạ phòng độc, bình dưỡng khí, xe thang để tiếp cận các tầng từ trên cao cũng không có, các chiến sỹ vẫn phải lao vào bên trong với những chiếc khăn tẩm nước để kiểm tra xem còn có người dân nào mắc kẹt trong đám cháy hay không. Rất may là căn nhà không có người nên vụ cháy cũng đã nhanh chóng được dập tắt. Đây chỉ là một trong số rất nhiều trường hợp mà người lính phòng cháy phải đối mặt với nguy hiểm, nhiều khi sự sống và cái chết chỉ cách nhau trong gang tấc.

Bên cạnh công tác đào tạo chiến đấu, đơn vị cũng chú trọng đến công tác tuyên truyền, huấn luyện, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC cho các đơn vị cơ sở, coi đây là khâu đột phá, là chìa khóa để xây dựng phong trào toàn dân PCCC. Theo chân những cán bộ kiểm tra của Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH Quảng Bình đến chợ Đồng Hới, một trong những cơ sở trọng điểm về cháy, nổ của tỉnh. Ngay từ cổng chợ, chúng tôi đã thấy điều khoản liên quan đến công tác PCCC đã được đưa vào trong nội quy chợ, bình chữa cháy, tiêu lệnh chữa cháy được đặt ở những nơi dễ nhìn dễ thấy, thuận tiện cho việc sử dụng. Ban quản lý chợ cho biết, công tác PCCC tại chợ Đồng Hới luôn được quán triệt đến từng tiểu thương và được coi là công tác sống còn để đảm bảo an toàn chợ. Bên cạnh sự nhắc nhở của Ban Quản lý, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Quảng Bình cũng thường xuyên cử cán bộ trực tiếp xuống kiểm tra, hướng dẫn khắc phục những điểm còn tồn tại trong công tác PCCC. Đặc biệt, các anh tổ chức lớp bồi dưỡng nghiệp vụ không chỉ cho cán bộ làm công tác quản lý PCCC mà còn cho tất cả các tiểu thương kinh doanh trong chợ. Sau những lần nhắc nhở, tuyên truyền, tận tình hướng dẫn bà con sử dụng các phương tiện chữa cháy, không những ý thức của những hộ kinh doanh về PCCC ngày một nâng cao mà chúng tôi cũng cảm nhận được tình cảm quý mến của người dân dành cho các anh phòng cháy, những lời hỏi thăm, những cái bắt tay thắm thiết thắt chặt tình quân dân ở mỗi khu vực chợ nơi chúng tôi đi qua.

Trong những năm qua, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Quảng Bình đã tổ chức tuyên truyền trực tiếp cho hàng chục nghìn lượt người nghe, hướng dẫn các cơ sở trọng điểm có nguy cơ cháy nổ cao đồng thời cử cán bộ trực tiếp về từng ban, ngành, cơ sở, địa phương vận động hướng dẫn thành lập hơn 2.000 đội PCCC cơ sở, đội dân phòng. Qua đó, không chỉ lực lượng PCCC cơ sở, đội dân phòng mà ngay cả từng người dân cũng hiểu rõ hơn về vai trò, vị trí của công tác PCCC đối với hoạt động sinh hoạt, hoạt động sản xuất kinh doanh, nắm vững những quy định của pháp luật và những kiến thức cơ bản về công tác PCCC, sử dụng thành thạo các dụng cụ, phương tiện chữa cháy hạn chế nguy cơ cháy nổ xảy ra và tổ chức chữa cháy kịp thời, có hiệu quả nếu cháy, nổ có xảy ra.

Đường trở về nơi Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Quảng Bình đóng quân men theo bờ Nhật Lệ. Tôi chợt nhớ đến câu thơ cổ của Hồ Thiên Du: "Nhật chi lệ bất vô chi chúc giả", dòng sông lấp lánh, sáng rực rỡ làm mê đắm lòng người này đã là chứng kiến bao trận mưa bom bão đạn của kẻ thù giờ đây yên bình đến lạ kỳ. Những tầng nhà san sát như chồng lên nhau nghiêng mình soi bóng xuống dòng sông lung linh huyền ảo, những chiếc thuyền cá neo đậu ven bờ, chợ cá tấp nập người buôn kẻ bán, đâu đó dọc trên triền cát trắng xóa, vài con tàu đang hoàn thành để chuẩn bị cho những chuyến đi chinh phục biển khơi. Giữa khung cảnh trời nước mênh mang, tượng đài Mẹ Suốt hiên ngang như một biểu tượng cho sức sống quật cường của những con người miền Trung nắng gió. Và trong những con người góp phần công sức bảo vệ sự bình yên của mảnh đất này, có các anh - những người chiến sỹ áo xanh trên chiếc xe màu lửa lặng thầm làm công tác đảm bảo an toàn cháy, nổ vì sự bình yên của quê hương thân yêu.

Tạm biệt Quảng Bình, chúng tôi không quên lời hẹn trở lại để chứng kiến một Quảng Bình đang ngày một phát triển và dự lễ khánh thành cơ sở mới khang trang hơn, to đẹp hơn của đơn vị anh hùng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Quảng Bình...■

THẮM TÌNH HỮU NGHỊ...

(Tiếp theo trang 18)

Trưởng phòng, Phó phòng của Cục nghiệp vụ và của lực lượng Cảnh sát PCCC Công an các địa phương.

Đặc biệt năm 2003, thực hiện chỉ đạo của Bộ Công an, Trường Đại học PCCC đã cử 02 chuyên gia (đồng chí Nguyễn Thế Tư - Trưởng Khoa Phòng cháy và đồng chí Trương Đình Hồng - Phó trưởng Khoa Chữa cháy) sang giảng dạy lớp bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC cho 64 cán bộ thuộc lực lượng Cảnh sát PCCC Lào tại trường Trung cấp Cảnh sát Đôn Tựu. Song song với việc giúp Bộ An ninh Lào trong công tác đào tạo nguồn nhân lực làm công tác nghiệp vụ PCCC, năm 1995 nhà trường còn cử đồng chí Nguyễn Thế Tư sang giúp Bộ An ninh Lào về việc soạn thảo các văn bản quy phạm pháp luật trong công tác PCCC (cùng với 01 chuyên gia của Cục Cảnh sát PCCC&CNCH tư vấn về công tác trang bị kỹ thuật). Năm 2009, nhà trường đã cử 01 đoàn cán bộ do đồng chí Đại tá, Phó Hiệu trưởng Ngô Văn Xiêm làm trưởng đoàn sang thăm và trao đổi về hợp tác trong công tác đào tạo bồi dưỡng với Cục Cảnh sát PCCC Lào.

Với tinh thần "*Nhường cơm sẻ áo*", "*Hạt gạo cắn đôi*", tháng 5/2010, Trường Đại học PCCC đã cử đoàn cán bộ lãnh đạo sang thăm Cục Cảnh sát PCCC Lào và trao tặng 10 bộ máy vi tính trị giá hàng trăm triệu đồng. Không những thế, tháng 7 năm 2010, nhà trường đã mời đoàn cán bộ lãnh đạo Cục Cảnh sát PCCC Lào gồm 13 người sang tham quan, nghỉ ngơi tại Cửa Lò, Nghệ An.

Tóm lại nhờ sự hợp tác trong công tác đào tạo của Trường Đại học PCCC đã góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực làm công tác PCCC cho Bộ An ninh Lào đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng phát triển đất nước Lào. Tuy nhiên, trên tinh thần đoàn kết hữu nghị đặc biệt, tình đồng chí, anh - em thủy chung cũng phải thẳng thắn còn một số vấn đề còn bất cập như: Công tác hợp tác đào tạo cán bộ chưa thường xuyên liên tục, nhiều năm không có cán bộ gửi học (ví dụ năm 2012 - 2013 không có học viên); trình độ văn hoá của một số cán bộ gửi đi học còn hạn chế; việc giao lưu trao đổi kinh nghiệm công tác nghiệp vụ PCCC&CNCH giữa nhà trường và Cục Cảnh sát PCCC Lào chưa thực hiện; việc giới thiệu chuyển giao công nghệ PCCC tiên tiến giữa hai nước còn hạn chế; kinh phí đầu tư của Bộ Công an cho việc xây dựng phòng học chuyên đề, mua sắm trang thiết bị dạy học dành cho học viên Lào còn bất cập...

Năm 2012 là năm "*Đoàn kết hữu nghị Việt Nam - Lào*", Trường Đại học PCCC sẽ tiếp tục giữ gìn và phát huy truyền thống đoàn kết đặc biệt thuỷ chung giữa hai Đảng, hai Nhà nước, giữa Cục Cảnh sát PCCC Lào và nhà trường, khắc phục những tồn tại, hạn chế tiếp tục đào tạo nguồn nhân lực làm công tác PCCC có chất lượng cao cho Bộ An ninh Lào góp phần xây dựng nước Cộng hoà Dân chủ nhân dân Lào ngày càng phát triển.■

Xuân về trên những chuyến bay

VIỆT HƯƠNG

Chúng tôi tới Sân bay Quốc tế Nội Bài vào một ngày mưa lạnh. Những ngày giáp Tết ở miền Bắc, thời tiết tỏ ra thất thường và khắc nghiệt hơn bao giờ hết. Hơn 10 giờ sáng, hàng nghìn hành khách và thân nhân đang chờ đợi những chuyến bay đến và đi. Trong những ngày cuối năm này, mỗi chuyến bay càng có thêm nhiều ý nghĩa hơn. Ở đó, biết bao niềm vui đoàn viên, sum vầy, hội ngộ đã được tìm thấy. Bởi thế, cũng có thể nói, mỗi chuyến bay vào những ngày cuối năm đã chở theo rất nhiều niềm tin, sự mong mỏi và cả tình yêu, hạnh phúc của biết bao con người...

Niềm nở đón tiếp chúng tôi, ông Phạm Tuấn Anh - Phó Giám đốc Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài (tên giao dịch chính thức của Sân bay Quốc tế Nội Bài) vừa dẫn chúng tôi đi thăm một số khu vực tiêu biểu của phi trường, vừa say sưa giới thiệu về Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài, cửa ngõ giao thông quan trọng của Thủ đô Hà Nội với cả nước và quốc tế. Là sân bay quốc tế lớn của Việt Nam, mỗi năm Sân bay Quốc tế Nội Bài phục vụ hàng chục triệu lượt khách trong nước và quốc tế. Trong thời gian gần Tết Nguyên đán, do nhu cầu đoàn tụ và du lịch đầu xuân tăng cao nên lưu lượng hành khách,hàng hoá, số lượng chuyến bay tăng đột biến nhanh. Với nhiều tuyến bay của hơn 34 hãng hàng không trong nước và quốc tế, vấn đề đảm bảo an toàn cho hành khách đóng vai trò vô cùng quan trọng. Đây luôn là tiêu chí đặt ra hàng đầu của mọi chuyến bay. Đặc biệt trong dịp Tết Nguyên đán, công tác an ninh trật tự và phòng cháy chữa cháy càng phải được tăng cường và được quán triệt thực hiện nghiêm túc. Ngay sau khi Luật Phòng cháy chữa cháy (PCCC) ra đời, thực hiện chỉ đạo của Tổng Giám đốc Tổng Công ty Cảng hàng không Việt Nam Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài đã triển khai phổ biến, quán triệt nội dung Luật PCCC; Nghị định số 35/2003/NĐ-CP ngày 04/4/2003 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật PCCC; Thông tư số 04/2004/TT-BCA ngày 31/3/2004 của Bộ Công an về việc hướng dẫn thi hành Nghị định số 35/2003/NĐ-CP đến toàn thể cán bộ, công nhân viên và người lao động về trách nhiệm của mỗi cá nhân, đơn vị đối với công tác PCCC, Cảng đã xây dựng, ban hành quy định PCCC và các quy trình vận hành, bảo trì, bảo dưỡng, sữa chữa các hệ thống, trang thiết bị nhằm đảm bảo an toàn trong quá trình quản lý, khai thác sử dụng. Triển khai các văn bản dẫn hướng dẫn chi tiết một số nội dung trong quy định PCCC để việc thực hiện công tác phòng cháy chữa cháy tại Cảng hàng không được thiết thực và hiệu quả.

Là một tổ hợp gồm nhiều công trình như: Nhà ga hành khách T1; Nhà ga hàng hóa; Nhà khách VIP A; Xưởng sửa chữa, bảo dưỡng máy bay, kho nhiên liệu, các công trình trụ sở làm việc của các cơ quan quản lý Nhà nước chuyên ngành đơn, các đơn vị doanh nghiệp hàng không và phi hàng không khai thác phục vụ trên Cảng, hệ thống trang thiết bị phục vụ mặt đất; các Đài, Trạm phục vụ cho hoạt động bay... với nhiều hoạt động đa dạng khác nhau, nên tiềm ẩn về nguy cơ cháy, nổ tại Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài luôn rất lớn. Các sự cố của hệ thống điện chiếu sáng, do sơ suất khi sử dụng lửa trần, do sét... khi gặp những chất cháy dễ dàng tạo thành những đám cháy lớn. Với đặc tính riêng, những đám cháy này thường có nhiều sản phẩm độc hại gây khó khăn cho công tác tổ chức chữa cháy và thoát hiểm và có khả năng gây cháy lan lớn, nhất là khi xảy ra cháy tại khu vực đường cất hạ cánh, đường lăn, khu vực sân đỗ tàu bay, Nhà ga hành khách, ga hàng hóa. Khi đó, những vụ cháy này sẽ rất phức tạp và gây thiệt hại lớn về người và tài sản. Vì vậy trong công tác PCCC ở đây, vấn đề tuyên truyền, hướng dẫn nâng cao nhận thức của mỗi cá nhân được đặt lên trên hết. Hoạt động này được triển khai thực hiện sâu rộng đến tất cả các cơ quan, đơn vị, cán bộ, công nhân viên làm việc tại Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài thông qua nhiều hình thức như: quán triệt, phổ biến trong họp giao ban chính quyền, sinh hoạt các tổ chức chính trị, chính trị - xã hội; tuyên truyền trên các panô, áp phích, tờ rơi; thông qua hoạt động kiểm tra, hướng dẫn của đội PCCC cơ sở, mạng lưới an toàn vệ sinh viên; thông qua các buổi tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật về PCCC do Tổng Công ty phối hợp với Công an PCCC Thành phố Hà Nội tổ chức. Đối với các cơ quan, đơn vị có hoạt động sản xuất kinh doanh tại Cảng Hàng không quốc tế Nội Bài, việc tuyên truyền hướng dẫn về PCCC được thực hiện thông qua công tác kiểm tra an toàn PCCC do Tổ kiểm tra an toàn PCCC của Cảng phối hợp với cơ sở thực hiện. Cảng thường xuyên có những cuộc kiểm tra định kỳ và kiểm tra đột xuất đối với các đơn vị trên địa bàn. Trong 10 năm qua, tại Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài đã tiến hành kiểm tra và lập hơn 500 biên bản kiểm tra PCCC phát hiện và phối hợp với các đơn vị khắc phục kịp thời đảm bảo yêu cầu PCCC.

Trong công tác huấn luyện nghiệp vụ và diễn tập PCCC, Cảng hàng không Quốc tế Nội Bài đã phối hợp với Phòng Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy các đơn vị trong Cảng tổ chức huấn luyện nghiệp vụ PCCC và cấp "Giấy chứng nhận huấn luyện nghiệp vụ phòng cháy và chữa cháy" cho hơn 2.000 cán bộ công nhân viên của các đơn vị trực thuộc Tổng Công ty Cảng hàng không miền Bắc và các đơn vị doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn Cảng Hàng không quốc tế Nội Bài. Định kỳ mỗi năm 2 lần, các cán bộ công nhân viên Đội khẩn nguy cứu hỏa tại Cảng lại được huấn luyện nghiệp vụ chữa cháy và cứu nạn cứu hộ; trong đó các kỹ năng như: khai thác sử dụng trang thiết bị xe chữa cháy; nhận biết hàng hóa nguy hiểm; mở cửa thoát nạn tàu bay; cảnh giới mút cánh tàu bay... được đặc biệt chú trọng. Ngoài ra, Cảng cũng thành lập các đội chữa cháy cơ sở với 230 đội viên nhằm đảm bảo công tác PCCC ở các đơn vị thành viên.

Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài đã xây dựng hoàn chỉnh hệ thống hồ sơ theo dõi hoạt động PCCC theo đúng quy định, phối hợp với các đơn vị doanh nghiệp đóng trên địa bàn Cảng như: Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam, Công ty Cổ phần Dịch vụ hàng hóa; Công ty TNHH Kỹ thuật máy bay và kho của NOC Nội Bài xây dựng và thực tập các phương án chữa cháy và cứu nạn; phối hợp với Sân bay Cát Bi Hải Phòng, Sân bay Điện Biên Phủ, Sân bay Vinh Nghệ An tổ chức huấn luyện, diễn tập chữa cháy và cứu nạn. Việc đảm bảo các điều kiện phục vụ chữa cháy như: phương tiện thông tin liên lạc, các thiết bị bộ đàm, điện thoại di động, điện thoại cố định được trang bị đầy đủ. Hệ thống đường giao thông nội Cảng và trong khu bay đảm bảo phục vụ công tác chữa cháy thuận lợi. Nguồn nước phục vụ chữa cháy được thiết kế, xây dựng đáp ứng yêu cầu công tác chữa cháy khi có cháy xảy ra.

Đồng chí Nguyễn Văn Thản - Đội trưởng Đội Khẩn nguy cứu hỏa của Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài cho chúng tôi biết: Hiện nay, đầu tư cho hoạt động PCCC tại Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài có 04 xe chữa cháy với đầy đủ trang thiết bị cứu hộ, cứu nạn đáp ứng yêu cầu Cấp 9 về công tác chữa cháy, cứu hộ sân bay theo khuyến cáo của tổ chức Hàng không dân dụng Quốc tế. Các hệ thống báo cháy tự động; chữa cháy tự động; hệ thống trụ, họng nước chữa cháy; các trang bị, phương tiện, thiết bị PCCC tại chỗ với hơn 2000 bình chữa cháy các loại; hệ thống phát thanh; chiếu sáng sự cố; sơ đồ hướng dẫn thoát hiểm; nội quy PCCC; hiệu lệnh chữa cháy và biển báo cấm lửa, cấm hút thuốc tại các vị trí cần thiết đều được trang bị đầy đủ. Tất cả các trang thiết bị, phương

tiện đều hoạt động tốt đáp ứng tiêu chuẩn và quy chuẩn về PCCC. Đội Khẩn nguy cứu hỏa của Cảng ngoài việc thực hiện công tác phòng cháy chữa cháy phục vụ hoạt động bay và hoạt động sản xuất kinh doanh dịch vụ trên Cảng đảm bảo tuyệt đối an toàn đồng thời còn tham gia chi viện chữa cháy 4 vụ tại các địa bàn lân cận Cảng. Có những sự cố sau khi được xử lý đã để lại nhiều dấu ấn về lực lượng PCCC của Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài không những đảm bảo công tác phòng cháy chữa cháy và khẩn nguy sân bay tại Cảng mà còn hỗ trợ chữa cháy cứu nạn các sự cố cháy nổ trên địa bàn lân cận kịp thời và hiệu quả. Đồng chí Trịnh Hoàng Lương, Đội phó Đội Khẩn nguy cứu hỏa của Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài cho biết: "Để hoàn thành được những nhiệm vụ trên là cả một quá trình phấn đấu, học tập và rèn luyện kỹ năng nghiệp vụ tổ chức kỷ luật của cán bộ công nhân viên của Đội. Đó cũng là những nhiệm vụ phức tạp, đòi hỏi nhiều công sức, đồng thời có thể gây nguy hiểm đến cả tính mệnh của cán bộ, nhân viên thực hiện. Nhưng trên hết, anh em đều cảm thấy rất vui vì đã góp phần hỗ trợ các chuyến bay cất, hạ cánh an toàn, góp phần đảm bảo sự bình yên trên Cảng và các địa bàn lân cận Cảng hàng không."

Dịp đầu xuân, tới thăm Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài và được tìm hiểu không khí làm việc ở đây, chúng tôi càng hiểu thêm rằng, mỗi một chuyến bay thành công, đảm bảo an toàn và mang đến sự hài lòng cho từng hành khách là sự nỗ lực, phục vụ hết mình của hàng nghìn cán bộ công nhân viên nơi đây. Chia tay chúng tôi, khi được hỏi về những kế hoạch phát triển trong thời gian tới của Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài, ông Phạm Tuấn Anh, Phó Giám đốc Cảng chia sẻ: "Trong những năm tới - giai đoạn bước vào thời kỳ Chiến lược phát triển kinh tế, xã hội 2011-2015, tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế diễn ra mạnh mẽ, Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài đang khẩn trương xây dựng nhà ga hành khách T2 cùng với cầu Nhật Tân, đường Nhật Tân - Nội Bài. Công trình này sẽ được đưa vào khai thác vào cuối năm 2014, nhằm mục đích đón những hành khách trong nước và Quốc tế vào Thủ đô Hà Nội nhanh và thuận nhất. Chắc chắn ngành Hàng không nói chung và Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài nói riêng khi đó sẽ có nhiều cơ hội phát triển, lưu lượng hành khách, tần suất bay qua Cảng Hàng không cũng sẽ ngày càng tăng cao hơn nữa. Chúng tôi dự kiến đến năm 2015, Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài sẽ nâng mức sản lượng hành khách qua Cảng khoảng 15 đến 17 triệu hành khách/năm. Cảng đặt mục tiêu không ngừng nâng cao chất lượng dịch vụ và an toàn cho các hành khách đặc biệt là trong dịp tết Nguyên đán Quý Tỵ. Do sự tăng trưởng đột biến về chuyến bay hành khách và hàng hoá, Cảng đã có kế hoạch tăng cường đảm bảo an ninh an toàn, phòng cháy chữa cháy để đảm bảo cho mỗi chuyến bay đều mang lại sự thoải mái và hài lòng cho hành khách." Xin chúc cho những kế hoạch phát triển của Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài sẽ sớm đạt được, để mỗi chuyến bay đều an toàn và thành công, xứng đáng là nhịp cầu hàng không quốc tế của Thủ đô nối gần hơn với đồng bào cả nước và với bạn bè quốc tế!■

Đồng chí Trịnh Hoàng Lương, Đội phó Đội Khẩn nguy cứu hỏa của Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài hướng dẫn các anh em nghiệp vụ PCCC.

Một buổi diễn tập của Cảng Hàng không Quốc tế Nội Bài.

Phút Giao thừa...

(Tiếp theo trang 19)

đó chỉ là phút cảm xúc thoáng qua, hơn hết vẫn là một tâm lý vững vàng, sẵn sàng chiến đấu bất cứ lúc nào của người lính trực chiến.

Những phút giao thừa đầy ý nghĩa...

Trong chuyến đi thăm viết bài báo này, tôi cũng được các chiến sỹ PCCC giới thiệu về không khí đón Tết rất riêng của những người lính chữa cháy tại đơn vị. Cũng chậu quất, cành đào và mâm cỗ tất niên với những món chủ chốt như: bánh chưng, xôi gấc, thịt gà, dưa hành, canh bóng..., Tết của những người lính chữa cháy trực ở đơn vị cũng đầy ắp không khí ấm áp rộn ràng xuân. Thiếu tá Nguyễn Thành Vinh - Đội trưởng Đội chữa cháy chuyên nghiệp Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH Cầu Giấy cho biết: Đón giao thừa tại đơn vị là một truyền thống của lính chữa cháy. Tại các địa phương, mỗi dịp Tết đến, anh em bên cạnh nhiệm vụ trực chốt pháo hoa, vẫn phân công nhau chuẩn bị đón Tết ở đơn vị. Đội thì đảm nhận nhiệm vụ nấu cỗ, đội thì nhận nhiệm vụ trang trí, đội xung phong dọn dẹp cơ quan. Vui và náo nhiệt lắm. Ngày 30, ở đơn vị của những người lính chữa cháy, bên mâm cỗ vừa nấu còn nghi ngút khói, anh em cùng nhau chia vui, vui vẻ chúc nhau hoàn thành nhiệm vụ trong năm mới, trước khi lên đường trực các chốt bắn pháo hoa. Đó là những giây phút chia sẻ, gắn bó đẹp đẽ mà không phải ngành nghề nào cũng có được.

Trò chuyện với Thiếu úy Phùng Đình Linh, 25 tuổi, cán bộ của Sở Cảnh sát PC&CC Hà Nội, tôi được nghe những tâm tư của người lính trẻ. Chỉ vừa được đón một giao thừa cùng đơn vị, giao thừa năm nay là lần thứ hai, Thiếu úy Linh cảm thấy rất hào hức. Phút giao thừa bên anh em đồng nghiệp với anh mang nhiều ý nghĩa. Được cùng anh em chia sẻ những giây phút thiêng liêng của một năm, anh như cảm thấy được tiếp thêm sức mạnh và nghị lực từ những tấm gương sáng của anh em đi trước, thấy có thêm nhiệt huyết để lao động và quyết tâm chống lại giặc lửa hơn. Đó là ý nghĩa quan trọng mà anh nhận được khi đón giao thừa ở đơn vị.

Được nghe những câu chuyện bên phút giây giao thừa của các anh, chúng tôi đã phần nào thấy được tâm tư và đời sống của những người lính chữa cháy trong cái Tết truyền thống của dân tộc. Trong sự giá buốt của cái rét đầu năm, sự hi sinh lặng thầm của những người lính chống giặc lửa như khiến cho mỗi cái Tết trở nên ấm áp hơn. Thầm cảm ơn các anh, những người lính chữa cháy đã bỏ qua những hạnh phúc cá nhân riêng mình để bảo vệ cho sự bình yên của đất nước. Chính các anh đã làm nên mùa xuân của hôm nay!■

LÀNG PHÁO BÌNH ĐÀ

Ngày ấy - Bây giờ

THÁI ANH

"Thịt mỡ dưa hành câu đối đỏ/Cây nêu, tràng pháo, bánh chưng xanh" – chỉ cần nghe qua đôi câu đối trên chúng ta cũng có thể hình dung ra phần nào vị trí vô cùng đặc biệt của pháo trong ngày tết cổ truyền của dân tộc ta. Tiếng pháo đầu năm mới có ý nghĩa xua đi tà ma, đen đủi của năm cũ, đón một năm mới may mắn, tiếng pháo tưng bừng rộn rã sưởi ấm lên không khí tươi vui của mùa xuân. Tuy nhiên đi kèm với mặt tích cực cũng có rất nhiều mặt tiêu cực trong việc sản xuất pháo. Chúng tôi có dịp về Bình Đà trong một dịp giáp Tết, một trong những làng nghề truyền thống nổi tiếng trên cả nước về sản xuất pháo trước đây, tìm hiểu về nghệ thuật sản xuất pháo và cuộc sống của những con người nơi đây sau gần 20 năm thực hiện Chỉ thị 406 – TTG của Thủ tướng Chính phủ về việc cấm sản xuất, buôn bán và đốt pháo.

Làng Bình Đà là một ngôi làng nhỏ nằm cách trung tâm Thủ đô 22km, theo đường Quốc lộ 21B thuộc xã Bình Minh, huyện Thanh Oai, Thành phố Hà Nội trước kia thuộc tỉnh Hà Tây cũ. Không khó để chúng tôi có thể hỏi được đường đi đến làng Bình Đà, tuy nhiên khi được hỏi về nơi trước kia sản xuất pháo thì người dân hầu như đều trả lời: "Tại đó đã không còn sản xuất pháo lâu lắm rồi". Chúng tôi tìm đến nhà ông Nguyễn Văn Nghiêm – một trong những nghệ nhân lâu đời trong nghề làm pháo của làng Bình Đà qua sự giới thiệu của một đồng chí Công an xã. Tuy nhiên, khi chúng tôi tìm đến thì ông Nghiêm chưa về, cửa nhà không khóa. Chúng tôi muốn đi xem cuộc sống ở đây ra sao, vẫn đang loay hoay không biết để xe đâu thì đồng chí Công an xã dẫn chúng tôi đi quay lại bảo:

- Cứ để xe ở đây rồi đi cũng được, ở đây không ai lấy đâu mà sợ.

Tôi để ý dù không có ai ở nhà nhưng người công nhân dọn vệ sinh vẫn tự động mở cửa từng nhà lấy rác thải. Điều đó làm tôi chú ý và suy nghĩ, dù ngay gần trung tâm Hà Nội, sau bao nhiêu năm, người dân nơi đây không hề bị cuộc sống đô thị hóa thay đổi, vẫn giữ nguyên được nếp sống chân chất, thật thà vô cùng đáng quý.

Đợi một lúc thì ông Nghiêm về, ông cùng vợ vừa đi đưa ruốc gà đến các cơ sở kinh doanh trong nội thành Hà Nội. Khi biết mục đích của chúng tôi về việc tìm hiểu về nghệ thuật làm pháo trước đây ông hào hứng kể:

Nghề pháo ở nước ta có từ lâu đời, nước ta có tục đốt pháo từ rất sớm như tiếng pháo nổ giòn giã trong lễ ăn mừng chiến thắng chống quân Nguyên Mông (1288). Năm 1919 ở Bình Đà mới bắt đầu sản xuất pháo và năm 1926 – 1927 pháo Bình Đà bán chạy nhất. Sau ngày hòa bình lập lại, Nhà nước khuyến khích pháo phát triển ở Bình Đà và ba xã lân cận: Thanh Cao, Cao Viên, Tam Hưng. Pháo phát triển mạnh mẽ nhất từ năm 1990 đến trước năm 1994. Ngày ấy người Bình Đà tự hào vì nghề pháo đã giúp nơi đây trở thành làng giàu nhất nhì huyện Thanh Oai.

Qua lời kể ông Nghiêm, chúng tôi thích thú khi nghe ông giới thiệu về cây pháo. Pháo cũng có rất nhiều các loại pháo như pháo thăng thiên, pháo quay hoa, ống phun hoa, ống bắn hoa, đèn soi, pháo chuột chạy, pháo vịt, pháo chấm, pháo hoa dây... Cây pháo bông trên cạn được người xem cảm nhận như một nghệ thuật biểu diễn múa rối trên cạn tinh tế và tài hoa. Còn một loại pháo mà chúng ta thường được xem trong các tiết mục múa rối nước là cây pháo bèo. Cây pháo bèo được hoạt động trong môi trường dưới mặt nước, ao hồ. Nghệ nhân làng pháo vốn là những người nông dân lao động, họ quen với nước, hiểu biết về nước và làm nghệ thuật trên nước. Không chỉ khai thác tính chất đặc thù của nước, nghệ thuật đốt pháo bông dưới nước còn phản ánh cái tài giỏi và sáng tạo của người nông dân khi biết lợi dụng sức bay, sức nén, sức đẩy... của gió, nước, lửa, khói... nhịp điệu của âm thanh, màu sắc của ánh sáng, quán tính của chuyển động làm nên nghệ thuật. Ở Bình Đà trước kia, cứ đến dịp hội làng giỗ Đức quốc tổ Lạc Long Quân (mồng 6/3 âm lịch) hàng năm là ngày để những nghệ nhân trong làng thi nhau thể hiện tay nghề làm pháo. Càng nghe chúng tôi càng bị cuốn hút vào lời kể của ông Nghiêm nhưng đôi lúc giọng ông có vẻ trầm lại như hồi tưởng lại ngày xưa.

Tuy nhiên theo ông, nghề làm pháo cũng vô cùng nguy hiểm. Trước kia khi còn nghề pháo, khắp làng đầy người cụt tay, cụt chân vì làm pháo. Trẻ em quanh năm không lo học hành, đi học về là lao vào làm pháo. "Ngày xưa khi ngồi đây là tai tôi cứ căng ra, chỉ cần một tiếng nổ đã biết nhà bên đó tan tác rồi, chỉ còn giấy và nhà cửa tung hết mái, người thì phải đưa đi cấp cứu vội vì nổ pháo, càng ngày rủi ro càng tăng cao". Bà vợ ông Nghiêm tiếp lời: "Có nhiều nhà trong làng do làm pháo mà chính người chủ gia đình đã tử vong. Như gia đình anh Lưu Bá Tính, vụ nổ lớn đến mức toàn bộ cửa kính

tầng 2 đến tầng 5 vỡ tung, còn anh Tính thì tử vong tại chỗ". Nhắc đến đây, không khí như trầm lại.

Khi được hỏi về cuộc sống của những người nghệ nhân như ông hiện nay sau khi thực hiện chỉ thị 406/CT - TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 08/8/1994 về việc cấm sản xuất buôn bán và đốt pháo, ông cười nói:

Từ lúc có chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ về việc cấm sản xuất pháo, người dân ở đây rất hoang mang, tâm lý hẳng hụt bao trùm. Tuy nhiên, với sự vận động của chính quyền xã, mọi người dần nghiêm chỉnh chấp hành quy định của Chính phủ. Hai năm sau đó, đời sống người dân rất khó khăn vì chưa biết chuyển đổi làm nghề gì. Nhưng từ năm 1997, người dân đã bắt đầu tìm ra được những hướng đi mới cho mình, chuyển sang làm dịch vụ, nhiều gia đình bắt đầu giàu lên nhanh chóng. Bây giờ người dân Bình Đà chủ yếu sống bằng nghề khâu bông (cho Công ty Động Lực), thêu ren, may xuất khẩu, xây dựng. Cán bộ xã cũng mở nhiều lớp bồi dưỡng nghiệp vụ, dạy nghề cho thanh niên trong làng, liên kết với nhiều công ty tạo điều kiện tìm việc cho người dân. Một số bộ phận khác thì chạy chợ, bán quà sáng. Gia đình ông hiện nay cũng chuyển sang làm ruốc gà cung cấp cho các cơ sở kinh doanh. Cả làng hiện có mức sống ổn định, trẻ em được đi học đầy đủ. Nhiều người nay đã là những chủ doanh nghiệp lớn như ông Nguyễn Hữu Minh - Giám đốc Công ty TNHH xăng dầu Vĩnh Bảo... Những ngôi nhà tầng có lối kiến trúc mới cùng nhiều đồ đạc hiện đại và tiện nghi ngày ngày mọc lên, đánh dấu bước chuyển mình theo sự phát triển của xã hội. Đến nay, phần lớn người dân nơi đây không muốn quay lại với nghề cũ vì hiểu được việc sản xuất pháo nguy hiểm, chỉ cần xao thuốc không khéo cũng nổ, tra thuốc vào nụt không đều tay cũng nổ và có thể gây nguy hại tới tính mạng bất cứ lúc nào.

Tạm biệt ông Nghiêm, chúng tôi trở về mang trong lòng hình ảnh và âm thanh của tiếng pháo năm xưa. Hình ảnh con đường làng ngập xác pháo giờ cũng chỉ còn trong hoài niệm. Nhưng hơn hết, là những phóng viên của lực lượng PCCC, làm nghề tuyên truyền về an toàn phòng chống cháy, nổ, chúng tôi lại cảm thấy mừng vì những hình ảnh đau thương do nổ pháo tại đây sẽ dần không còn, nhà nhà đều hưởng cái Tết trọn vẹn, an bình.■

NGƯỜI CHỈ HUY CHỮA CHÁY
VÀ NHỮNG "TRẬN ĐÁNH" KHÓ QUÊN

PHẠM THỊ THOAN

Đại tá Lê Tấn Bửu (thứ ba từ trái sang) trong một vụ chữa cháy tại Khu công nghiệp Tân Tạo.

"Tài xế! Tài xế! Chạy đường đó lâu về tới nơi lắm. Quẹo đường này, đi tiếp tới hết đường rồi quẹo tiếp phía tay phải. Chạy hết chừng nửa con đường đó là về tới Sở. Cứ yên tâm, đường thành phố tui thuộc nằm lòng cả rồi. Chẳng có cái ngõ ngách nào ở cái thành phố này mà đi chữa cháy tui chưa đặt chân tới cả..." Tác phong nhanh nhẹn, giọng nói khỏe khoắn, sang sảng, mỗi câu nói của ông ngân vang như mệnh lệnh chắc nịch là ấn tượng đầu tiên khi tiếp xúc với Đại tá Lê Tấn Bửu - Phó Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh - người chỉ huy chữa cháy vang danh với những "trận đánh" khó quên.

Trưởng thành từ một người lính

Sinh ra và lớn lên trên mảnh đất đồng khởi - Bến Tre, năm 1975 ông đến với lực lượng vũ trang với nguyện vọng duy nhất: Tổ quốc cần gì là góp sức mình nơi đó. Một năm sau, ông được điều động về Đội PCCC Thủ Đức thuộc Phòng Cảnh sát PCCC - Công an Thành phố Hồ Chí Minh.

Chập chững đến với nghề chữa cháy, ông đã không ít phen "dở khóc, dở cười". Ông kể: "Theo quy định, khi có cháy, lính chữa cháy phải có mặt tập hợp sau một phút. Lần đầu xảy cháy tại nhà máy dệt, khi nghe kẻng báo cháy, đang tuổi ăn tuổi ngủ, tôi giật mình thức dậy ôm cả mùng mền chạy lên xe tới nơi chữa cháy. Tới nơi rồi mới hoàn hồn: tè ra tay vẫn ôm nguyên cả đống mùng mền! Lần thứ hai cũng cháy nhà máy dệt thì tôi đang tắm, theo phản xạ, tôi chạy luôn ra ngoài "trần như nhộng", chạy một quãng rồi mới giật mình... Lần thứ 3 đang ngủ cạnh vợ thì tôi mặc nhầm đồ của bà xã chạy đi...Ba tình huống "dở khóc, dở cười" đó tới giờ những đồng đội của tôi khi nhắc lại vẫn cười "bể bụng".

Những mẩu chuyện trong cuộc đời ông là những bài học về lẽ sống. Ông chia sẻ: "Dù là người lính hay là chỉ huy, ai cũng cũng có lúc mắc sai lầm, nhưng điều quan trọng là biết nhận ra, kiểm điểm và sửa chữa lỗi lầm đó. Tôi cũng vậy, khi tôi làm công tác Đoàn, có tình huống rất nhỏ nhưng tôi đã nâng lên thành quan điểm nặng nề với anh em đồng đội. Khi làm chỉ huy, "quân lệnh như sơn" tôi cũng không ít lần nóng nảy và không khéo léo trong công tác chỉ đạo, điều hành".

Ngày đó, nhiệt huyết của tuổi trẻ nên cứ nơi nào khó khăn, gian khổ là những người lính trẻ như ông lại xung phong lên đường. Công việc học tập vì thế mà gián đoạn, phải trải qua một thời gian dài với nhiều gian khổ, ông mới hoàn thành được chương trình học cần thiết phục vụ cho công tác. "Khi đã trang bị cho mình nền tảng kiến thức khá vững vàng, tôi thấy mình tự tin hơn trong công việc và cuộc sống. Người chỉ huy cần phải kết hợp thực tế, trình độ tri thức và đạo đức lối sống...mới hội tụ cả điều kiện cần và đủ. "Bể học vô bờ". Nếu yêu cầu công việc và cuộc sống hôm nay cần phải tiếp tục học thì tôi vẫn luôn sẵn sàng." Ông chia sẻ.

Những "trận đánh" không quên

Ngày 19/3/1977, cháy và nổ ở Tổng kho Long Bình (Đồng Nai). Đây là tổng kho quân sự của Mỹ - Ngụy chứa trang thiết bị, vũ khí, bom đạn...không chỉ phục vụ chiến tranh ở Việt Nam mà còn phục vụ chiến tranh Đông Dương. Tổng kho rộng 10km², vào mùa khô, cỏ cây thành rừng cao nên dễ cháy, khi cháy phát triển rất nhanh biến thành rừng lửa. Sức công phá của vụ nổ mạnh đến mức, những cửa kính từ các công trình tại TP Hồ Chí Minh cũng nứt vỡ, rung lắc...làm chấn động cả thành phố, ảnh hưởng nghiêm trọng đến cuộc sống của người dân. Rất nhiều lực lượng được huy động tham gia chữa cháy. Tiểu đội trưởng Lê Tấn Bửu được giao nhiệm vụ quản lý xe Zin131 của Đội PCCC Thủ Đức, chỉ huy một mũi chiến đấu tiếp cận một kho đạn (u chứa đạn chưa phát hỏa) nhưng xung quanh lửa đã bén tới gần. Vỏ đạn văng xa cắt đứt cả kính, găm thủng lốp xe Zin131 đang đậu cách đó hàng trăm mét và những đường vòi phun nước đang triển khai. Sự sống và cái chết cận kề trong gang tấc. Tiểu đội trưởng Lê Tấn Bửu tiên phong đi đầu cầm lăng chữa cháy tiến thẳng vào mục tiêu phun nước. Trong tiếng đạn nổ vang trời, những chiến sỹ chữa cháy phải truyền lệnh theo đội hình đang triển khai đến từng người, vừa bò, vừa cầm lăng, vòi phun nước nhích từng li, từng tí để tiến vào hiện trường. Khi có lệnh chỉ huy của đồng chí Đoàn Văn Vinh - Phó trưởng Phòng Cảnh sát PCCC - Công an TP Hồ Chí Minh thì tất cả các đội hình chữa cháy mới đồng loạt tiến công, phun nước vào mục tiêu dập tắt đám cháy...Sau 10 giờ chiến đấu quyết liệt với giặc lửa, lực lượng PCCC đã dập tắt được biển lửa khổng lồ tại kho Long Bình. Trong trận chiến này, ông cùng đồng đội đã góp phần vinh danh tên tuổi và chiến công của lực lượng Cảnh sát PCCC Thành phố Hồ Chí Minh với phần thưởng cao quý - Huân chương lao động Hạng Nhì do Nhà nước trao tặng.

Trận đánh giặc lửa kho Long Bình chỉ là một trong những vụ cháy kho bom đạn thời đó như kho đạn: Đồng Dù, Sân bay Tân Sơn Nhất, Đồng Tâm, Tây Ninh...mà ông có mặt với vai trò của người chỉ huy chữa cháy. "Khó khăn, gian khổ, nguy hiểm chực chờ, sự sống và cái chết cận kề trong gang tấc, nhưng qua mỗi trận đánh đó đã cho tôi bài học về lòng dũng cảm, về bản lĩnh, chuyên môn nghiệp vụ và khả năng phán đoán, nhanh nhạy của người chỉ huy, sự phối hợp tác chiến với đồng đội trong quá trình chiến đấu với giặc lửa sao cho đạt hiệu quả cao", ông chia sẻ.

Vụ cháy Công ty Xuất nhập khẩu tại Tòa nhà số 8 (Tòa nhà Imexco) đường Nguyễn Huệ xảy ra vào 14/10/1989, đe dọa nhiều công trình và các cơ sở kinh tế xung quanh. Nguyên nhân do hóa chất để lẫn với tài liệu, giấy tờ gây cháy. Chất cháy trong kho chứa hàng hóa, các tài liệu lưu trữ, kho chứa nội thất, hóa chất...tạo thành đám cháy phát triển nhanh theo hệ thống thông gió của nhà cao tầng cháy lan đến tầng 9, 10. Nhiệt độ cao, kính vỡ rơi xuống, tòa nhà phút chốc trở thành biển lửa. Làm sao để bảo vệ được tài sản tại hiện trường và giữ an toàn cho các công trình bên cạnh là điều không đơn giản. Đội phó Đội Tham mưu - Lê Tấn Bửu được cấp trên giao nhiệm vụ trực tiếp chỉ huy đánh giặc lửa trong trận này. Xe thang chữa cháy chưa đạt đến tầm cao của tòa nhà, phương tiện chữa cháy khác còn thô sơ, thiếu thốn, lính chữa cháy gần như "tay không bắt giặc". Nhận được nguồn tin, trên tầng thượng của tòa nhà có bể nước chứa 10m³, Đội phó Lê Tấn Bửu nhanh chóng dẫn đầu một tổ trinh sát vác máy bơm băng qua biển lửa, biển khói. Vượt qua 10 tầng lửa, tổ trinh sát tiếp cận được bể nước của tòa nhà thì bể nước...chẳng có lấy một giọt. Hụt hẫng, thất vọng và lo lắng, xen lẫn sự nguy hiểm từ biển lửa ngùn ngụt đang bủa vây những người lính trinh sát đám cháy lúc đó. Ông nhanh chóng báo xuống chỉ huy

tình hình thực tế để triển khai phương án lấy nước từ sông Sài Gòn lên chữa cháy. Với sự mưu trí, nhanh nhẹn và chiến thuật của lính chữa cháy, vụ cháy nhanh chóng được dập tắt, đảm bảo an toàn cho tính mạng và tài sản của người dân. Từ vụ cháy này, ông và lực lượng Cảnh sát PCCC ngày càng cẩn trọng hơn ngay từ khâu thiết kế, kiểm tra, hướng dẫn sự vận hành độ an toàn của mỗi tòa nhà, nhất là nhà cao tầng và việc trang bị xe thang cũng được thành phố lưu tâm từ đó. Và bài học về công tác trinh sát trong quá trình chữa cháy cũng được ông đặc biệt lưu tâm.

Không ít trận đánh giặc lửa, chỉ huy Lê Tấn Bửu đã đối diện với những giây phút sinh tử cận kề. Ngày 27/3/1993, cháy kho chứa nguyên liệu hàng, hóa chất của Công ty Giấy Hiệp Hưng tại Phường 3, Quận 8, trên một diện tích lớn, đe dọa cây xăng liền kề và hàng trăm nhà dân xung quanh. Vụ cháy huy động nhiều lực lượng tham gia chữa cháy và Đội trưởng Đội chữa cháy Trung tâm - Lê Tấn Bửu được giao nhiệm vụ chỉ huy đơn vị chủ lực với 15 xe chữa cháy các loại. Khi tiếp cận hiện trường, triển khai đội hình chiến đấu thì đồng chí Bùi Văn Ngẫn - Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC và đoàn công tác của Cục cũng có mặt ở hiện trường chỉ huy chữa cháy. Cháy hóa chất vô cùng độc hại và tiềm ẩn nhiều nguy hiểm khi nổ các thùng chứa nên Đội trưởng Lê Tấn Bửu huy động lực lượng tại chỗ nhanh chóng di chuyển tài sản ra bên ngoài. Đúng lúc ông đưa đoàn trinh sát của Cục đi tiếp cận hiện trường thì một kiện nguyên liệu bằng da cả trên 100kg rơi xuống đầu, may mắn chỉ sượt qua vành mũ bảo hiểm nên ông thoát chết trong gang tấc. Bài học đó đối với ông và đồng đội là bài học để đời về sự nguy hiểm khi thi hành nhiệm vụ và công tác tổ chức cứu chữa, di chuyển tài sản trong những trận đánh về sau.

Cuối tháng 3/2002, xảy ra vụ cháy rừng U Minh, Cảnh sát PCCC Hồ Chí Minh là một trong số 14 đơn vị phía Nam tham gia chữa cháy dưới sự điều động của Cục Cảnh sát PCCC. Ông cùng 30 cán bộ, chiến sỹ, 20 máy bơm và 3 xe chữa cháy lên đường ra trận. Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC - Bùi Văn Ngẫn trực tiếp chỉ huy trận đánh này. Địa hình rừng U Minh hiểm trở, xe chữa cháy không thể tiếp cận hiện trường, lính chữa cháy phải đào kênh dẫn nước tới 4km vào rừng chữa cháy, cứ khoảng 200m lại đặt một máy bơm chữa cháy. Khi ông đứng ở mũi vỏ lải (chiếc thuyền máy loại nhỏ) dẫn đoàn công tác của Cục Cảnh sát PCCC đi khảo sát nắm tình hình thì chiếc vỏ lải chạy vụt qua một cây cầu với tốc độ rất nhanh, cây cầu cắt ngang tầm cổ chỉ huy Lê Tấn Bửu. "Nghe tiếng "la" của đồng chí Bùi Văn Ngẫn: "Bửu! Nằm xuống!" Theo phản xạ, tôi rạp mình xuống phía thân tàu nên thoát nạn trong gang tấc." Những ngày sống trong rừng U Minh, muỗi như trấu, nước tắm không có, phải đi cách xa hàng mấy cây số mới có chỗ tắm, điều kiện ăn ở vô cùng khó khăn, anh em phải thay nhau túc trực chữa cháy trên diện tích tới 5 - 7km². Mỗi lần đi tuần tra, trinh sát và chữa cháy, anh em phải "cắt" rừng mà đi. Đêm đang ngủ thì giật mình vì mầm cây mọc lên đâm thẳng vào lưng cộm cộm. Nhưng cũng không "cực" bằng hiệu lệnh: "Cháy nữa!". Mỗi lần nghe tiếng hô "Cháy nữa!" thì lính chữa cháy lại bật dậy, khẩn trương ôm lăng, vòi chữa cháy xẻ rừng mà đi...

Vụ chữa cháy rừng U Minh từ cuối tháng 3 đến đầu tháng 4/2002 thì kết thúc. Ông được cấp trên đề nghị khen thưởng Huân chương Chiến công Hạng 2. Huân chương chưa kịp nhận thì tháng 10/2002 xảy ra vụ cháy ITC, tất cả việc khen thưởng bị dừng lại. Những người dân Thành phố Hồ Chí Minh còn nhớ, trong khói lửa, khung cảnh hỗn loạn và những tiếng kêu thất thanh của ngày tang tóc ITC (29/10/2002), có một người mồ hôi đầm đìa như tắm, mặt đỏ bừng bừng vì hơi lửa, mắt đục ngầu vì khói bụi và tay không ngừng chỉ đạo công việc chữa cháy, giọng khản đặc đi vì phải la hét quá nhiều. Đó là người chỉ huy chữa cháy Lê Tấn Bửu - Phó trưởng Phòng Cảnh sát PCCC - Công an Thành phố Hồ Chí Minh. Với 64 xe chữa cháy, 450 lính chữa cháy, công việc của ông lúc ấy như một thiên sử bởi hàng trăm sinh mạng đang ở trong tình cảnh "ngàn cân treo sợi tóc" chờ vào sự cứu giúp của ông cùng đồng đội. Đã nhiều năm trôi qua, ông vẫn không thể quên những cánh tay chìa ra vô vọng trong khói lửa chờ được cứu. Ông nói rằng, những gì ông đã làm, chưa làm được và đã chứng kiến sẽ là những điều ông không bao giờ quên, không dám quên trong suốt cuộc đời mình!

Ông xúc động kể lại, từng tham gia chỉ huy chữa cháy hàng trăm vụ, cả những nơi nguy hiểm như chữa cháy kho bom đạn nhưng chưa lần nào ông có cảm giác bất lực và đau đớn đến thế. Nhận được tin báo cháy, trên đường tiếp cận hiện trường nhìn thấy khói bốc lên ông đã phán đoán được mức độ nguy hiểm của vụ cháy đến mức nào. "Khi chúng tôi tới nơi, trong khói lửa bao trùm, những cánh tay vô vọng đang cố vẫy tay từ phía trên. Hiện trường hỗn loạn, 3 mặt của tòa nhà là biển lửa, nhiều người nhảy từ trên xuống dưới và chết ngay trước mắt tôi. Tôi ra lệnh, tập trung cứu người là việc đầu tiên, các lăng phun nước bảo vệ công tác cứu người và ngăn chặn cháy lan. Công tác cứu người nhanh chóng được triển khai, xe thang 32m, 52m được dùng làm cầu thang bộ theo hướng đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa, khói mịt mù, lính chữa cháy đưa người từ trên xuống theo đường xe thang khoảng trên 100 người. Chiếc xe thang 18m triển khai được một lúc thì do quá cũ nên không vận hành được. Còn chiếc xe thang 72m tiếp cận theo hướng đường Nguyễn Trung Trực thì đường quá hẹp và sức cản của gió nên gần như không có hiệu quả khi tiếp cận hiện trường. Vậy là, lính chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ phải băng qua biển lửa chạy bằng cầu thang bộ để di chuyển từng người xuống đất."

Dù đã cố gắng hết sức mình nhưng những gì mà lực lượng Cảnh sát PCCC đã làm được cũng không bù đắp được những thiệt hại mà vụ cháy gây ra. Ông coi đó là nỗi đau ám ảnh suốt cuộc đời, là bài học xương máu về công tác chỉ huy mà giây phút đó ông đã "lực bất tòng tâm". Ông nói rằng: "Sau vụ cháy này, tôi rút ra bài học về công tác chỉ huy rằng: Chỉ có một chỉ huy tối cao, duy nhất trong bất kỳ trận đánh nào. Nếu người chỉ huy nhanh trí, quyết đoán thì mới không có những hậu quả khôn lường xảy ra. Nhiều người chỉ huy quá sẽ dẫn đến sự rối trí trong công tác điều hành. Chúng tôi thất bại là do "lực bất tòng tâm" chứ không thất bại về ý chí, ý chí có thừa, thậm chí anh em lính lửa sẵn sàng hy sinh cả tính mạng của mình để bảo vệ an toàn cho người dân."...

Không chỉ nổi danh với thành tích chỉ huy chữa cháy mà ông còn luôn có mặt sát cánh cùng đồng đội ngay từ khi công tác cứu nạn, cứu hộ ở thành phố còn rất sơ khai, chưa có sự phân công chức năng, nhiệm vụ một cách rõ ràng. Khi mới chập chững vào nghề, ông đã được chứng kiến sự mất mát, hy sinh quá lớn - sự hy sinh của 2 đồng đội trong vụ án Thanh Nga dưới cầu Bình Lợi. Đó là bài học xương máu với nghề mà sau này ông luôn nhắc nhở mình phải hết sức cẩn trọng mỗi khi thi hành nhiệm vụ để đảm bảo an toàn cho mình và đồng đội.

Ít ai biết về vụ cứu nạn tàu Chi Mai (1979) - tàu vượt biển chở quá trọng tải bị chìm dưới Cảng Cát Lái. Những người bên trong không kịp thoát ra ngoài, khoảng gần 300 nạn nhân đã thiệt mạng trong tai nạn đó. Tiếng xe cứu thương chở xác nạn nhân inh ỏi thành phố suốt mấy ngày liền. Ngày đó, ông tham gia cứu nạn với vai trò là hỗ trợ đưa xác nạn nhân vào bờ. Dây chuyền khép kín chuyển xác vào bờ mà ông cùng đồng đội trầm mình dưới nước thực hiện suốt ba ngày đêm. Nạn nhân cuối cùng có trọng lượng cơ thể quá lớn, lại ngâm dưới nước mấy ngày liền nên ông cùng đồng đội khó khăn lắm mới đưa được ra khỏi cửa tàu và đưa vào bờ. Mùi xác của nạn nhân trong vụ tai nạn đó còn ám ảnh ông và đồng đội mãi tới hàng tháng trời.

Vụ sập dàn giáo công trình CR4, Khu Đô thị Phú Mỹ Hưng vào năm 2008 là một pha cứu nạn nghẹt thở mà ông là người trực tiếp chỉ huy. Phía trên là một nạn nhân nữ đã chết, xác còn kẹt trên dàn giáo. Người nhà nạn nhân yêu cầu phải đưa xác xuống ngay. Phía dưới là một nạn nhân đang bị kẹt trong đống bê tông bổ nát, vẫn còn sống nhưng tính mạng cũng "ngàn cân treo sợi tóc". Ông vừa động viên, làm công tác tư tưởng với người nhà nạn nhân bị kẹt trên dàn giáo phía trên; vừa trao đổi với bác sỹ có mặt tại hiện trường về sức khỏe của nạn nhân bị kẹt ở đống bê tông phía dưới về thời gian cho phép để đảm bảo tính mạng cho nạn nhân; vừa hội ý với đồng đội cấp dưới về phương án CNCH. Đặt niềm tin vào những người lính CNCH và tính toán thời gian, cân nhắc nếu như công tác CNCH không thành thì bác sỹ vẫn có thể kịp thời thảo khớp cho nạn nhân, giữ được tính mạng an toàn cho họ, ông quyết định cho Đội CNCH 20 phút để thực hiện nhiệm vụ. "Khi nạn nhân bị kẹt trong đống bê tông đổ nát được đưa ra ngoài an toàn, tôi chỉ biết ôm lấy đồng đội, lấy những người lính của mình mà trào nước mắt. Nhiệm vụ hoàn thành và hạnh phúc lớn nhất với tôi trong tình huống đó là niềm tin vào anh em, đồng đội, là nạn nhân không những được cứu sống mà còn thoát khỏi cảnh bị tàn phế suốt đời", ông xúc động kể lại...Niềm tin của người chỉ huy ấy khi ông biết dành cho những người lính của mình và lắng nghe ý kiến của họ đã thêm một lần nữa giúp ông cùng đồng đội hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trong vụ CNCH tàu Dìn Kỳ năm 2011.

Bài học về công tác chỉ huy

Trải lòng với nghề, Đại tá Lê Tấn Bửu nói rằng, ông có được ngày hôm nay, trở thành một người chỉ huy chữa cháy giỏi, được anh em, đồng đội và nhân dân tin yêu là cả một quá trình nỗ lực phấn đấu không ngừng nghỉ. Vừa làm, vừa học, đúc rút kinh nghiệm từ thực tế phục vụ công tác chuyên môn chưa đủ. Muốn trở thành người chỉ huy giỏi thì không chỉ có điều kiện cần là quá trình thực tế về chuyên môn nghiệp vụ mà phải có điều kiện đủ là sự vươn lên, học tập không ngừng, phải có tinh thần đoàn kết, yêu thương đồng đội... Trong công tác chỉ huy, ông luôn trăn trở phải lưu ý đến vấn đề chiến thuật và đảm bảo an toàn trong công tác tổ chức chữa cháy và CNCH cho cán bộ, chiến sỹ. Trong chiến đấu, người chỉ huy không chỉ cần có tinh thần dũng cảm, quyết đoán mà phải có óc phán đoán nhanh nhạy, ứng biến trước mọi tình huống. Đặc biệt là những vụ cháy lớn, mức độ nguy hiểm thì chỉ cần một người chỉ huy tối cao duy nhất. Dù là chỉ huy tối cao thì việc lắng nghe sự tham mưu của cấp dưới là hết sức cần thiết, phải đặt niềm tin vào đồng đội, vào cấp dưới của mình. Ít ai biết rằng, chỉ huy Lê Tấn Bửu từng nổi danh một thời với Huy chương Vàng Hội thi thể thao nghiệp vụ PCCC ở những nội dung thi chạy 100m, 400m (năm 1980, 1985). Và nếu ai có dịp được lắng nghe những ca khúc được ông hát lên bằng cả trái tim mình có lẽ sẽ nhầm tưởng ông là một ca sỹ nghiệp dư. Thực tế cho ông một phương châm sống: sống hết mình và làm điều gì cũng phải hướng tới một sự trọn vẹn. Ông nói rằng, nếu không có những đồng đội xung quanh, không có những đồng nghiệp xả thân vì cái chung thì ông khó mà trưởng thành được như ngày hôm nay.

Niềm vui, nỗi buồn, những sai lầm, khuyết điểm, những kỷ niệm khó quên, những nụ cười và nước mắt, thành công và thất bại đã đồng hành cùng ông trong suốt hành trình gắn bó với nghề. Những gì đã trải qua đã tôi luyện cho ông cùng đồng đội tinh thần, bản lĩnh thép trước mọi cuộc chiến với giặc lửa. Nhưng chất thép càng được tôi luyện thì trái tim của người lính, người chỉ huy ấy càng trăn ngập yêu thương, đồng cảm và chia sẻ với anh em, đồng đội, với mỗi người dân trong mỗi lúc gian nguy. Và mỗi lần có người thiệt mạng từ đám cháy, từ vụ tai nạn thương tâm nào đó, ông lại đau đáu một nỗi niềm trăn trở về nhiệm vụ của mình và không tránh khỏi những phút giây nghẹn ngào, xúc động.

Trưởng thành từ một người lính và trở thành người chỉ huy chữa cháy trong suốt thời gian gắn bó với nghề, đến nay Đại tá Lê Tấn Bửu đã có gần 40 năm tuổi nghề, hơn 30 năm tuổi Đảng. Ông đã nhận được nhiều phần thưởng cao quý mà Đảng và Nhà nước trao tặng. Và hiện nay, ông còn đảm nhiệm thêm một vị trí quan trọng - là Thành ủy viên của Thành phố mang tên Bác. Nhưng với ông, niềm vui, niềm tự hào lớn nhất, phần thưởng cao quý nhất là sự tin yêu của đồng chí, đồng đội và bà con nhân dân Thành phố mang tên Bác dành cho ông. Điều đó đã giúp ông vượt qua mọi gian khó, hy sinh suốt cuộc đời gắn bó với nghề chữa cháy, mang đến cho ông niềm hạnh phúc và nụ cười luôn thường trực trên môi.■

Thượng tá Nguyễn Văn Nguyện (người đứng giữa) tổ chức chữa cháy nhà Tập thể Ngân hàng phố Vọng Hà, Chương Dương, Hoàn Kiếm, Hà Nội.

NGƯỜI LÍNH CHỮA CHÁY VỚI BIỆT DANH "NGƯỜI THƯƠNG THUYẾT"

TRẦN HỒNG MINH

Khi nghe cán bộ, chiến sỹ Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hà Nội giới thiệu biệt danh của anh là "người thương thuyết", tôi thường nghĩ rằng, chắc người lính chữa cháy đó phải là người rất "hoạt ngôn". Vậy mà khi gặp anh, tôi khá bất ngờ bởi "người thương thuyết" lại rất trầm tính và kiệm lời. Giọng trầm, ấm, Thượng tá Nguyễn Văn Nguyện - Phó trưởng Phòng Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và Cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) Quận Hoàn Kiếm, Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hà Nội kể cho tôi nghe những câu chuyện về nghề, về đời, về cái biệt danh mà đồng đội đặt cho anh.

Sinh ra và lớn lên trên mảnh đất Thủ đô những ngày đất nước còn chìm trong khói lửa chiến tranh, năm 1973, chàng thanh niên Nguyễn Văn Nguyện vừa tròn 18 tuổi, anh đến với lực lượng Công an nhân dân và gắn bó với nghề chữa cháy bắt đầu từ đó. Anh nói rằng, anh may mắn được rèn luyện từ một đơn vị có bề dày thành tích trong công tác PCCC - Đội Phòng cháy chữa cháy Lộc Hà (nay là Phòng Cảnh sát PCCC Đông Anh). Sau 2 năm khổ luyện cùng lực lượng Cảnh sát PCCC Thủ đô, năm 1975, anh vinh dự được cùng đoàn chi viện lên đường tiếp quản miền Nam sau ngày giải phóng.

Ba năm gắn bó với Thành phố mang tên Bác, trải qua nhiều trận chữa cháy khốc liệt, đầy gian nan, thử thách. Anh cùng đồng đội không thể nhớ hết những công việc mình đã làm nhưng có những vụ chữa cháy để lại trong anh ấn tượng khó quên. Đó là những giây phút cận kề sinh tử như: Vụ chữa cháy ở kho xăng Nhà Bè năm 1976, anh cùng đồng đội lao vào biển lửa khống lồ dập lửa, cứu kho xăng và ngăn chặn cháy lan tới những khu dân cư mà không hề biết xung quanh hệ thống hàng rào bảo vệ kho xăng, địch trước khi thảo chạy đã gài lại cả hệ thống bom, mìn dày đặc. Có lần trên đường cùng đồng đội đi chữa cháy (năm 1976), đồng đội của anh đã hy sinh và nhiều đồng chí bị thương do gặp tai nạn rủi ro trên đường xe chạy (do xe chữa cháy bị lật).

Sau 3 năm gắn bó với công tác PCCC trên Thành phố mang tên Bác, năm 1978, anh được điều động trở về Thủ đô. Năm 1980, anh được cử đi đào tạo về công tác PCCC tại Liên Xô (cũ). Sau 5 năm học tập trên nước bạn, anh đã trang bị cho mình được vốn kiến thức cơ bản về công tác PCCC và mang về đất nước phục vụ công tác chuyên môn sau này.

Anh nói rằng, gần 40 năm gắn bó với nghề, đối với anh, công tác PCCC tuy nhiều khó khăn, gian khổ nhưng cũng không gian khổ, khó khăn bằng những "pha" cứu nạn, cứu hộ "nghẹt thở" đầy kịch tính mà anh cùng đồng đội chưa được học qua bất cứ một phương án hay từ bất cứ một giáo án nào. Đặc biệt là khi Chính phủ chưa có quyết định chính thức giao nhiệm vụ CNCH cho lực lượng Cảnh sát PCCC. Nhưng tại thời điểm đó, bất cứ "sự cố" nào xảy ra ở "trên cao", người dân Thủ đô vẫn quen gọi lực lượng 114. Bởi họ nghĩ đơn giản rằng: chỉ có mấy ông PCCC mới có cái thang dài. Vậy là, quả bóng bay, cái diều...mắc trên dây điện, dây cáp thì ...114 lập tức có mặt.

Những công việc không tên và "bất đắc dĩ" ấy lại được người dân trên địa bàn Thủ đô hết sức khen ngợi... Đặc biệt là 2 "pha" cứu nạn, cứu hộ hai người "thần kinh có vấn đề" leo lên cây cao và cột điện - tình huống không có trong giáo án huấn luyện của bất cứ lực lượng vũ trang nào mà anh cùng đồng đội đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

Anh kể, một buổi chiều mùa hè năm 2004, anh nhận lệnh dùng xe thang 32m - chiếc xe thang đầu tiên Cảnh sát PCCC Hà Nội được trang bị, lên đường tới phố Kim Mã cùng Công an phường "giải cứu" một phụ nữ trên ngọn cây xà cừ. Chẳng biết người phụ nữ đã leo lên cây từ bao giờ? Nhưng người dân hai bên đường "tá hỏa" khi thấy chị ta ngồi vắt vẻo trên ngọn cây ở độ cao khoảng 14m. Mọi người gọi xuống thì chị ta lắc đầu quầy quậy. Sự việc khiến người hiếu kỳ kéo đến mỗi lúc một đông gây tắc nghẽn

giao thông. Sau phút hội ý nhanh với Công an phường, anh thống nhất đề ra phương án: Huy động nệm mút của các hộ dân trải xung quanh gốc cây để phòng người phụ nữ nhảy xuống (vì lúc đó lực lượng Cảnh sát PCCC chưa được trang bị nệm hơi phục vụ công tác CNCH như bây giờ). Công an phường có nhiệm vụ căng bạt ở phía dưới để "hứng". Cảnh sát PCCC sẽ triển khai xe thang tiếp cận người phụ nữ và thuyết phục chị ta rồi đưa xuống bằng xe thang. Tình huống đặt ra lúc đó vô cùng nan giải: Ai sẽ là người lên xe thang để "thương thuyết" với người phụ nữa kia? Nếu tình huống đó ở nước ngoài, "người thương thuyết" phải là một chuyên gia tâm lý dày dạn kinh nghiệm để khi tiếp cận, thuyết phục được nạn nhân phối hợp với những người tham gia "giải cứu". Nhưng trong tình huống chưa từng có trong giáo án này, các anh đành phải... "tay không bắt giặc". Đọc được sự lo lắng trong mắt những người đồng đội còn trẻ tuổi: nếu có tình huống bất ngờ xảy ra trong quá trình giải cứu, nạn nhân nhảy xuống đất thương vong thì trách nhiệm của "người thương thuyết" như thế nào? Anh quyết định nhận nhiệm vụ "người thương thuyết" trong tình huống này. Bước vào chiếc lồng sắt mắc ở đầu xe thang, anh dặn chiến sỹ lái xe điều khiển xe thang thật khéo léo và tính toán chính xác, vị trí thang tiếp cận hết sức chuẩn để việc giải cứu đạt hiệu quả cao nhất. Khi chiếc xe thang đã lên ngang tầm người phụ nữ, anh cười thân thiện và cất giọng nhẹ nhàng: "Ở trên này nguy hiểm lắm. Mọi người cứ tôi lên đón chị xuống dưới đây". Người phụ nữ lắc đầu: "Tao thích ở trên đây. Tao không về đâu". Thấy người phụ nữ đang bị thu hút về phía mình và qua cách trả lời của chị ta, anh phán đoán đây là trường hợp "thần kinh không bình thường", anh tiếp tục hỏi chuyện để chị ta phân tâm, cho đến lúc chiếc lồng sắt tiếp cận vào vị trí an toàn. Anh tóm được hai tay của người phụ nữ rồi nhấc bổng chị ta vào trong lồng sắt. Để đảm bảo an toàn, anh khóa chặt tay người phụ nữ cho đến khi tiếp đất an toàn trong hoan nghênh nồng nhiệt của người dân.

Vào một buổi sáng tháng 5 năm 2006, một thiếu niên do bị ức chế việc gia đình đã leo lên cột điện cao thế trên đường Yên Phụ. Theo nguyên lý của đường điện cao thế 35kV - 110kV thì ở khoảng cách 2 - 3m là đường dây đã có thể phóng điện gây nguy hiểm. Nhưng thật kỳ lạ là cậu thiếu niên ngồi giữa 2 đường dây điện cao thế chạy qua mà không bị điện giật. Được lãnh đạo đơn vị tín nhiệm vì có kinh nghiệm từ vụ giải cứu trước, anh Nguyện được giao nhiệm vụ giải cứu thiếu niên này. Để đảm bảo an toàn tuyệt đối cho cả hai phía, ngành điện lực nhận được yêu cầu phải cắt điện trên toàn tuyến. Việc cắt điện cũng không hề đơn giản vì đây là đường dây điện cao thế, cung cấp điện đến một số tỉnh thành tại khu vực phía Bắc nên phải qua nhiều khâu phê duyệt. Cuối cùng ngành điện lực đồng ý cắt điện cho 1 giờ. Khi việc cắt điện được thực hiện xong, anh Nguyện lại bước vào lồng sắt của xe thang chữa cháy với vai trò là "người thương thuyết". Khi tiếp cận gần vị trí của cậu thiếu niên, cách cậu ta chừng 5m, anh cất giọng ôn tồn:

- "Chú lên đón cháu xuống để đưa cháu về nhà với bố mẹ đây".

Cậu ta "ngúng nguẩy":

- "Cháu không xuống!".

Anh kiên trì thuyết phục:

-"Xuống đi rồi chú đưa về! Bố mẹ cháu đang chờ cháu về nhà đấy."

- Cháu không về!

- Sao cháu lại không về?

- Về nhà chán lắm.

- Sao lại chán? Có vấn đề gì thì xuống dưới rồi chú cùng về nhà với cháu.

- Không.

....

Anh kiên trì trò chuyện với cậu thiếu niên như vậy cho đến khi xe thang tiếp cận sát vị trí của cậu ta. Đến khi tìm được cậu ta rồi, anh lần lượt gỡ hai tay cậu ta bám chặt vào những thanh sắt trên cột điện, trong khi miệng vẫn phải cười tươi, vỗ về để cậu ta không "quậy"...

Chia sẻ về những kinh nghiệm trong vai trò của "người thương thuyết", anh Nguyện nói rằng: "Sở dĩ trong những lần giải cứu phải dùng đến chiếc lồng sắt này bởi nếu leo theo bậc thang, có thể người được cứu sẽ bị kích động. Nhưng đưa được nạn nhân vào trong chiếc lồng sắt cũng là cả vấn đề, đòi hỏi người giải cứu phải khỏe, thao tác nhanh nhẹn. Khi đã tiếp cận được nạn nhân, phải nhanh tay tìm chặt và nhấc bổng người đó vào lồng sắt. Những cuộc giải cứu với những tình huống "bất đắc dĩ" của Cảnh sát PCCC đã diễn ra như vậy. So với việc cứu người trong đám cháy thì việc giải cứu những người "dở hơi" này khiến Cảnh sát PCCC toát mồ hôi, nín thở cho đến phút chót...".

Gần 40 năm gắn bó với nghề chữa cháy với 30 năm tuổi Đảng, anh Nguyện đã cùng đồng đội lập nên nhiều chiến công. Nhưng khi hỏi về những thành tích của cá nhân mình, anh khiêm tốn nói rằng: đó là thành tích chung của cả đơn vị, của anh em đồng đội chúng tôi đã cùng nhau chia sẻ trong suốt hành trình gắn bó với nghề. Trải qua những vụ chữa cháy khó quên, những pha cứu nạn, cứu hộ nghẹt thở, "người thương thuyết" ấy luôn mong muốn rằng: lực lượng Cảnh sát PCCC sớm được trang bị những trang thiết bị hiện đại phục vụ công tác; được nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ; hệ thống văn bản của các cấp quy định chức năng, nhiệm vụ cứu nạn, cứu hộ cho lực lượng Cảnh sát PCCC đã có hiệu lực cần sớm có hướng dẫn thực hiện và nhanh chóng được triển khai để anh cùng đồng đội thực hiện nhiệm vụ một cách tốt hơn, đáp ứng yêu cầu công tác PCCC&CNCH trên địa bàn Thủ đô trong tình hình mới.■

Doanh nhân Nguyễn Văn Hùng.

Bất ngờ và khá ấn tượng trước sự xuất hiện của anh khiến chúng tôi không khỏi tò mò về vị doanh nhân đã từng là cựu học viên Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC. Được sự giúp đỡ của PGS,TS. Nhà giáo Nhân dân Ngô Văn Xiêm - Phó Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC, chúng tôi đã tìm đến "đại bản doanh" ở miền Bắc của anh đóng tại Thành phố Bắc Ninh. Dù rất bận rộn với công việc nhưng anh đã dành cho chúng tôi những phút trò chuyện quý báu về nghề, về đời.

Sinh ra và lớn lên tại huyện Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh, 17 tuổi anh Hùng vinh dự đứng trong hàng ngũ của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. Ngay từ khi bước chân vào giảng đường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh, với bản tính năng động và lòng đam mê của tuổi trẻ, anh đã được tín nhiệm bầu làm Bí thư Đoàn lớp. Sau ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng, anh tham gia lực lượng Công an. Và mãi Trường Công an đầu tiên mà anh gắn bó là Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC.

Anh bồi hồi nhớ lại: "Những ngày đầu đến với Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC, tôi đã phấn đấu rất quyết liệt về tư tưởng và tình cảm: nên về hay nên ở? Bởi cuộc sống lúc đó của nhà trường cơ cực quá: nhà tranh tre, vách đất, đến chỗ nằm nghỉ cũng không ra nơi nghỉ. Nhưng khi tôi bước chân đi học, biết bao người mong chờ và hy vọng vào sự phấn đấu, trưởng thành của tôi nên tôi không cho phép mình nản chí. Hơn nữa, cái "chất" của người Nam Bộ, nhất là người trẻ tuổi lại luôn ưa thử thách. Tôi cũng muốn trải nghiệm trong môi trường gian khổ xem sức mình chịu đựng và vượt qua được đến đâu. Những lúc đó, trong tôi lại vang lên câu nói của một bậc đàn anh (một cán bộ Đoàn của Công an Thành phố Hồ Chí Minh). Anh đã trích tặng tôi câu nói trong tác phẩm "*Viết dưới giá treo cổ*" của Julius Fucik: "Cuộc đời của con người đừng để cái bi ai ngấm vào mình". Vì vậy, trong số mười mấy anh em trong đoàn cán bộ miền Nam đi học khi đó, chỉ có tôi và một đồng chí nữa quyết tâm "bám trụ" đến cùng ở lại. Sáng nào cũng vậy, chúng tôi phải dậy thật sớm gấp chăn, màn ngay ngắn, tập thể dục, sau đó là một chu trình khép kín học tập, lao động...mà đã tạo thành thói quen nề nếp, tới giờ tôi vẫn giữ được. Trong những ngày gian khổ đó, tôi đã may mắn nhận được sự động viên kịp thời của Ban Giám hiệu nhà trường bố trí tôi làm cán bộ Đoàn, Tiểu đội trưởng, quản lý anh em đồng đội theo sự phân công của các đồng chí quản lý học viên. Đó cũng là động lực để tôi không ngừng phấn đấu học tập không chỉ nghiêm túc mà phải học sao cho khá, giỏi để xứng đáng với vai trò của cán bộ chỉ huy lớp, một cán bộ Đoàn Thanh niên với niềm tin yêu của gia đình, thầy cô và đồng đội. Tính cách đó đã trở thành bản chất, máu thịt, và bây giờ cũng vậy, mỗi khi tôi làm việc gì đó mà tất cả mọi người đang chờ đợi, kỳ vọng vào mình thì tôi quyết tâm phải làm cho kỳ được."

Anh kể rằng, ngày đó, với vai trò là cán bộ Đoàn, anh đã quyết tâm thúc đẩy phong trào Đoàn Thanh niên của nhà trường phát triển. Anh đã bỏ thời gian để mời báo cáo viên, dành thời gian để viết bài, đi nói chuyện với các khóa học của nhà trường, viết nhiều bài cho Báo Công an...Những quá trình đó đã hun đúc cho anh sự kiên trì, nhẫn nại và cả sự năng động, nhanh nhạy với những tình huống trong cuộc sống. Với những diễn đàn 5 người, 10 người, 50 người, 100 người, thậm chí cả ngàn người.. mà anh đã đứng lên thuyết trình, nói chuyện với họ đã giúp cho anh hiểu họ mong muốn điều gì, mình nên nói cái gì và mình cần nói cái gì. Đoàn Thanh niên đã giúp cho anh sự táo bạo, quyết liệt không ngừng vươn lên trong cuộc sống mà anh gọi đó là "cuộc chiến đấu giữa cái vinh quang và tủi nhục".

Nhưng có lẽ, ấn tượng đậm nét nhất trong anh lúc đó là hình ảnh gương mẫu, tinh thần trách nhiệm và trí tuệ của những người lãnh đạo, những người thầy dưới mái Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC. Anh tâm sự: "Sự giản dị, gương mẫu của các thầy luôn hiện hữu trong tâm trí tôi như: thầy Nguyễn Thành Lâm, thầy Đinh Trung, thầy Nguyễn Khải... Họ là những người suốt ngày miệt mài học tập để nâng cao kiến thức về mọi mặt. Các thầy đến với học sinh bằng những tình cảm chân tình nhưng vẫn giữ được kỷ luật, kỷ cương của nhà trường hết sức nghiêm minh. Họ đã đem hết tâm huyết của cuộc đời cho sự nghiệp giáo dục nói chung và công tác PCCC nói riêng. Hình ảnh những người thầy trên chiếc xe đạp cũ, sáng 5 giờ sáng đạp xe hàng chục kilomet tới trường làm việc, giảng dạy học sinh. Chiều kết thúc giờ học, các thầy lại miệt mài ngồi nghiên cứu tài liệu và làm một số công việc khác, rồi tới 6 - 7 giờ tối mới đạp xe trở về nhà. Nhất là những ngày mùa đông miền Bắc, giá lạnh và khắc nghiệt, hình ảnh ấy đã khắc ghi trong tôi dấu ấn khó phai về sự hy sinh, về những hình ảnh đẹp của người thầy. Hình ảnh đó đã mang đến cho chúng tôi bầu nhiệt huyết. Dù cuộc sống "bữa đói, bữa no" nhưng chúng tôi đã vượt qua gian khó. Chính vì vậy mà ý thức học tập, tinh thần cầu tiến của học viên chúng tôi ngày đó luôn được soi chiếu từ những tấm gương của người thầy để chúng tôi

"...Tôi có được ngày hôm nay chính là nhờ được rèn luyện trong môi trường của lực lượng Công an, mà nơi đầu tiên giúp tôi phấn đấu vươn lên chính là Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC (nay là Trường Đại học PCCC). Cũng tại mái trường này, tôi đã vinh dự được đứng trong hàng ngũ Đảng Cộng sản Việt Nam...". Đó là những lời giản dị mà chất chứa bao điều tâm huyết của doanh nhân Nguyễn Văn Hùng - Chủ tịch Hội đồng Quản trị Công ty Liên doanh và phát triển du lịch quốc tế Phượng Hoàng - một doanh nhân có duyên nợ với nghề PCCC trong buổi lễ kỷ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam (20/11/2012) tại Trường Đại học PCCC.

MỘT DOANH NHÂN
TỪNG LÀ HỌC VIÊN
TRƯỜNG HẠ SỸ QUAN CẢNH SÁT PCCC

THẢO NGUYÊN

phấn đấu vươn lên".

Năm 22 tuổi, dưới mái Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC, anh Hùng là một trong 2 học viên của nhà trường vinh dự đứng trong hàng ngũ của Đảng. Trở về công tác tại Công an Thành phố Hồ Chí Minh, với sự rèn luyện phấn đấu không ngừng từ sự trải nghiệm dưới mái trường PCCC, năm 24 tuổi, anh được bầu vào Ban Thường vụ Đảng ủy Công an Thành phố Hồ Chí Minh (trẻ nhất toàn lực lượng lúc bấy giờ). Năm 28 tuổi, anh được bổ nhiệm giữ chức vụ Trưởng phòng Công tác Chính trị của Công an Thành phố, được tín nhiệm bầu vào Ủy viên BCH Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. Những ngày đó, anh gắn bó với công tác Đoàn bằng tất cả niềm say mê và nhiệt huyết. Anh đã đảm nhiệm những vị trí và trọng trách lớn như: Bí thư Đoàn Thanh niên Công an Thành phố Hồ Chí Minh, Ủy viên Ban chấp hành Trung ương Đoàn khóa V, Ủy viên Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên thành phố; Ủy viên Ủy ban Thanh niên thành phố được vinh dự đại diện cho tuổi trẻ lực lượng Công an Nhân dân Việt Nam tham gia Đại hội Thanh niên, sinh viên thế giới lần thứ 12 (1985) tại Matxcơva. Đoàn Thanh niên do anh phụ trách là Đoàn cơ sở đầu tiên được nhận Huân chương Lao động hạng Ba và anh vinh dự là người đoàn viên đầu tiên của TP Hồ Chí Minh được phát thẻ Đoàn, được nhận Huân chương Vì thế hệ trẻ. Đồng thời anh còn là Bí thư Đảng ủy cơ sở. Năm 2010, anh Hùng vinh dự được nhận Huy hiệu 30 tuổi Đảng.

Trong những năm công tác trong ngành Công an và làm công tác Đoàn, anh cũng đã từng được phân công, tham gia một số hoạt động quản lý kinh tế của ngành Công an nên cũng có ít nhiều kinh nghiệm. Với bản chất luôn muốn tự khám phá và vượt lên chính bản thân, anh phát hiện thấy mình cũng có khả năng thiên bẩm trong lĩnh vực kinh doanh. Khi đất nước chuyển mình với cơ chế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, "máu" kinh doanh trong người khiến anh đã trở thành một doanh nhân thực thụ. Anh đã mạnh dạn trình bày ý nguyện và được lãnh đạo cấp trên đồng ý cho chuyển ra làm kinh tế. Sau khi có quyết định nghỉ hưu, anh dành trọn thời gian cho công việc kinh doanh và trở thành một nhà doanh nghiệp giỏi. Anh chia sẻ: "Bây giờ, đã có tuổi nhưng tôi vẫn không cho phép mình ngừng phấn đấu. Dù sự phấn đấu còn trong chừng mực nào đó nhưng chắc chắn rằng tôi cũng không muốn mình thua thời trai trẻ của chính mình".

Khát vọng làm giàu cùng cái "Tâm" trong sáng đã và đang tạo nên sức mạnh lớn lao giúp anh đưa Công ty Liên doanh và phát triển du lịch quốc tế Phượng Hoàng ngày một phát triển. Mặc dù mới thành lập tại Bắc Ninh khoảng 5 năm song Công ty đang ấp ủ nhiều dự án đầu tư mới như: cải tạo cảnh quan khu vực đồi Pháo Thủ; xây dựng khu vui chơi giải trí và tổ hợp khách sạn, nghỉ dưỡng cao cấp tại Thành phố Bắc Ninh, Tam Đảo (Vĩnh Phúc)... Khi các dự án được đồng loạt triển khai sẽ góp phần tạo việc làm cho thanh niên, cải thiện môi trương cảnh quan thu hút khách du lịch trên thế giới và góp phần không nhỏ vào tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Giờ đây, khi đã trở thành doanh nhân thành đạt, anh vẫn không quên cái "nôi" mình đã được tôi rèn từ thuở ban đầu. Anh đã dành khá nhiều thời gian, công sức và kinh phí ủng hộ các hoạt động của lực lượng Công an, nhất là các hoạt động của Đoàn Thanh niên trong Công an nhân dân,. Bên cạnh đó, anh còn tham gia nhiều chương trình hoạt động từ thiện khác ở mọi miền đất nước. Ngày Nhà giáo Việt Nam - 20/11/2012, anh Nguyễn Văn Hùng đã về thăm lại mái trường xưa để tri ân những người thầy đã dạy dỗ, giúp đỡ anh phấn đấu trưởng thành có được ngày hôm nay. Cũng nhân dịp này, anh đã dành tặng những phần quà ý nghĩa cho 5 nhà giáo tiêu biểu của Trường Đại học PCCC năm học 2011 - 2012 và ủng hộ quỹ khuyến học của nhà trường số tiền 100.000.000 đồng làm phần thưởng cho những học viên phấn đấu vươn lên đạt thành tích xuất sắc trong học tập.

Anh nói rằng: "Tôi có được ngày hôm nay đó là sự trưởng thành bắt đầu từ sự rèn luyện dưới mái trường Công an mà tôi đã từng học tập - Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC. Ngành Công an mà tôi đã gắn 30 năm gắn bó và Đoàn Thanh niên là môi trường cộng sản đã rèn luyện cho tôi một tính cách, một phẩm chất tốt." Dù chuyển sang lĩnh vực kinh doanh và trở thành một doanh nhân thành đạt nhưng anh vẫn nhận được sự tín nhiệm rất cao của đồng nghiệp cũ và xã hội. Mới đây, anh được tín nhiệm bầu làm Phó Chủ tịch Trung ương Hội Hữu nghị Việt Nam - Campuchia.

Trở lại mái trường xưa, anh chia sẻ: "Tôi mừng vì Trường Đại học PCCC đã ngày càng phát triển. Cơ sở vật chất khang trang. Đội ngũ giảng viên của nhà trường ngày càng lớn mạnh về số lượng và chất lượng...Tôi mong rằng, với truyền thống của nhà trường và nguồn nhân lực, cơ sở vật chất như vậy, Trường Đại học PCCC ngày càng phát triển mạnh mẽ hơn, đáp ứng yêu cầu thực tế mà xã hội đang đòi hỏi".

Chia tay doanh nhân Nguyễn Văn Hùng, trên đường trở về Thủ đô, chúng tôi chợt hiểu rằng, vì sao một doanh nhân thành đạt và doanh nghiệp nhiều tiềm năng đến vậy mà hiếm khi xuất hiện trên các phương tiện truyền thông. Hiếm hoi lắm mới tìm được vài thông tin ngắn gọn về anh và doanh nghiệp trên Google. Và tôi chợt nhớ đến bài thơ mà nhà thơ Vũ Mão - Nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn, Chủ nhiệm Ủy ban đối ngoại của Quốc hội dành tặng riêng anh với tựa đề: **"Tâm"**: ***"Nguyễn** cẩm trầm bổng khúc tâm thanh/**Văn** võ so dây điệu chí thành/**Hùng** hậu trang nghiêm gương thủ lĩnh/Bình hòa chánh trực nếp kinh doanh."* Bài thơ chỉ có 4 câu thơ, ngắn gọn, súc tích mà khái quát cả cuộc đời anh, một Đoàn viên, Đảng viên, một chiến sỹ Công an, một Doanh nhân thành đạt...■

Bến xe Mỹ Đình
NHỮNG NGÀY GIÁP TẾT

THÁI THỤY

Tết Nguyên đán là ngày Tết quan trọng nhất của dân tộc. Dù buôn bán, làm việc hay học ở xa tất thảy mọi người đều cố gắng thu xếp để về đoàn tụ với gia đình. Xuất phát từ thực tế đó, bến xe những ngày cuối năm luôn là nơi cao điểm tập trung số lượng lớn người, hàng hóa...Và đi kèm với đó là nguy cơ mất an toàn trật tự, an toàn cháy nổ. Nhóm phóng viên (PV) chúng tôi có dịp xuống thị sát bến xe Mỹ Đình những ngày cuối năm, một trong những bến xe lớn trên địa bàn Thành phố Hà Nội, được chứng kiến công việc của những con người nơi đây chuẩn bị cho Tết Nguyên đán – tất cả vì sự an toàn cho mỗi chuyến xe khi tham gia giao thông.

Là một trong những bến xe lớn nằm ở phía Tây của Thủ đô Hà Nội thuộc Xí nghiệp Quản lý bến xe phía Tây. Vào mỗi dịp cuối năm, lượng khách tập trung ở bến xe Mỹ Đình lên đến 15 – 20 nghìn lượt khách/ngày, bình quân từ 1.250 đến 1.300 lượt xe. Trao đổi với đồng chí Nguyễn Anh Tuấn – Phó Giám đốc xí nghiệp quản lý bến xe Mỹ Đình về những nguy cơ tiềm ẩn có thể xảy ra, ông cho biết: "Vào những dịp cuối năm, lượng khách tăng đột biến, số lượng hàng hóa ra vào bến cũng tăng cao, bến xe không khác gì một xã hội thu nhỏ. Chính vì vậy việc gây lộn xộn, đánh nhau tại bến xe rất dễ xảy ra, hàng hóa khó kiểm soát là một trong những nguyên nhân tiềm ẩn về nguy cơ cháy nổ. Vì thế đảm bảo an ninh trật tự và an toàn cháy nổ luôn là một trong những ưu tiên hàng đầu và được Ban Giám đốc hết sức quan tâm trong dịp giáp tết. Toàn bộ bến xe luôn được đặt trong tình trạng thường trực để ứng phó với những nguy cơ có thể xảy ra". Như để chứng minh điều đã nói, đồng chí Phó Giám đốc đã trực tiếp đưa chúng tôi đi kiểm tra thực tế.

Nhóm PV chúng tôi đã được tận mắt chứng kiến khung cảnh bến xe những ngày cuối năm, xe ra vào bến liên tục, chật kín cả lối đi, mọi người hối hả lên xuống. Tuy nhiên điều làm chúng tôi chú ý là công tác điều hành hết sức gọn gàng, không để tình trạng bị ùn tắc cục bộ, trước khi xe rời bến đều có người kiểm tra các thiết bị về PCCC. Trao đổi với anh T. – bộ phận kiểm soát bến tại đây chúng tôi được biết: "Việc kiểm tra các thiết bị PCCC trước khi rời bến là một trọng những điều kiện tiên quyết Ban Giám đốc đặt ra khi cho phép xe xuất bến, nếu như xe khách nào không đầy đủ các phương tiện PCCC thì lập tức bị đình chỉ, lập biên bản và cấm lưu thông". Ngoài ra Xí nghiệp còn quy định các tài xế phải ký cam kết đảm bảo an toàn PCCC. Đó chỉ là một trong số những quy định nghiêm ngặt về công tác PCCC của Ban Giám đốc bến xe đề ra nhằm đảm bảo cho an toàn cho hành khách và tài xế khi tham gia giao thông. Bên cạnh đó tại bến chờ, bãi xe, đều được bố trí đều treo biển báo nguy hiểm cháy, nổ; các biển nội quy PCCC, tiêu lệnh chữa cháy; bảng chỉ dẫn thoát hiểm để nhắc nhở người dân và lái xe khi vào bến phải luôn tuân thủ quy định an toàn. Bên ngoài, Panô, khẩu hiệu: "An toàn khi tham gia giao thông", "An toàn về Phòng chống cháy nổ",... được treo, dán cẩn thận ở những nơi dễ nhìn. Bến xe cũng liên tục tuyên truyền trên hệ thống loa phát thanh nội dung về An toàn PCCC, luật giao thông đường bộ nhằm nâng cao ý thức chấp hành cho hành khách và chủ phương tiện.

Tại bến xe những ngày cuối năm, tình hình an ninh trật tự hết sức phức tạp, lượng hàng hóa vận chuyển lớn, khó kiểm soát, dẫn đến nguy cơ cháy nổ có thể xảy ra bất cứ lúc nào, đồng thời việc đảm bảo an toàn cháy nổ là một trong những yếu tố quan trọng sống còn của xí nghiệp. Nắm bắt được điều đó, ngay từ khi đi vào hoạt động, Ban Giám đốc Bến xe Mỹ Đình đã chú ý xây dựng lực lượng chữa cháy tại chỗ hết sức bài bản, chuyên nghiệp, tất cả đều có chứng chỉ tập huấn công tác phòng cháy và chữa cháy. Hiện nay với 29 đồng chí trong đội chữa cháy cơ sở thuộc nhiều bộ phận tại bến xe như bộ phận điều độ, bộ phận kiểm soát, bộ phận bảo vệ... đảm nhiệm nhiều công việc thường xuyên để đảm bảo an toàn cháy, nổ. Đó là tổ chức tuyên truyền, huấn luyện cho toàn thể, cán bộ, công nhân viên về công tác đảm bảo an toàn lao động, phòng chống cháy, nổ tiến hành kiểm tra, giám sát các hoạt động của từng bộ phận, và tham mưu với Ban Giám đốc để thay đổi nội quy, quy chế PCCC cho phù hợp với tình hình thực tiễn cũng như đảm bảo các trang thiết bị PCCC được thường xuyên bảo dưỡng. Đặc biệt trong những ngày giáp tết, ngoài công việc thường xuyên, đội chữa cháy cơ sở phải thường xuyên tổ chức các nhóm trực 24/24h dưới sự điều hành của một đồng chí trong Ban Giám đốc để nắm bắt tình hình kịp thời, phát hiện các nguy cơ dễ gây cháy, nổ để kịp thời xử lý.

Ngoài ra, nhằm đảm bảo công tác PCCC vào dịp sát tết Nguyên Đán luôn kịp thời, Ban Giám đốc Bến xe cũng thường xuyên tổ chức các buổi kiểm tra định kỳ các phương tiện PCCC. Hiện nay tại bến xe được trang bị hơn 100 bình chữa cháy các loại; 2 máy bơm bằng điện và xăng; hệ thống chữa cháy bằng nước vách tường tại khu vực nhà điều hành, bể chứa nước... Bên cạnh đó, nhằm nâng cao khả năng ứng trực cho cán bộ khi xảy ra tình huống cháy nổ, Ban Giám đốc và Ban chỉ huy PCCC bến xe còn phối hợp chặt chẽ với các đồng chí Phòng Cảnh sát PCCC Cầu Giấy tổ chức phương án diễn tập PCCC. Thông qua các buổi diễn tập, các thành viên trong xí nghiệp có thêm những kiến thức hết sức bổ ích, nâng cao ý thức về PCCC, cứu hộ, cứu nạn.

Để nâng cao hiệu quả và đảm bảo an ninh trật tự và an toàn PCCN trong đợt cao điểm này, Xí nghiệp Quản lý Bến xe tiếp tục hoàn thiện các văn bản về quy trình, quy định quản lý PCCC và có biện pháp hành chính cứng rắn đối với vi phạm quy định về an toàn cháy nổ. Tăng cường phối hợp với những cơ quan chức năng như Công an huyện Từ Liêm, CS 113, PA 81, phòng CS PCCC Cầu Giấy... tăng cường kiểm tra công tác PCCC trên bến xe và các phương tiện vận tải, phát hiện các đối tượng chuyên trở các chất cháy, chất nổ trong suốt dịp Tết đảm bảo an toàn tính mạng cho hành khách và chính chủ xe.

Bằng những nỗ lực của toàn thể cán bộ, công nhân viên trong toàn xí nghiệp, cùng với những biện pháp phòng ngừa tích cực trong công tác PCCC, an ninh trật tự, Ban Giám đốc Xí nghiệp quản lý bến xe Mỹ Đình hy vọng mọi hành khách đều thực sự an toàn trên mỗi chuyến đi, hưởng một cái tết trọn vẹn, ấm áp bên gia đình và người thân của mình.■

THUỐC LÁ
Tàn lửa nhỏ - Hiểm họa lớn!

TRANG HUYỀN

Ngày 1/1/2010, quy định của Thủ tướng Chính Phủ về *"Cấm hút thuốc lá nơi công cộng"* chính thức có hiệu lực. Hơn hai năm kể từ khi được ban hành, nhưng quy định này dường như vẫn chưa phát huy được tác dụng của nó. Ở những nơi công cộng như: bệnh viện, bến tàu, bến xe... thậm chí là ngay cả những nơi kinh doanh sản xuất có nhiều nguy cơ về cháy nổ, người ta vẫn dễ dàng để bắt gặp hình ảnh người cầm thuốc nhả khói phì phèo, điếu thuốc trên tay còn đỏ lửa, tàn thuốc theo đó cũng vương vãi khắp nơi.

Có lẽ, nói về thuốc lá và tác hại của nó đối với sức khỏe con người đã là chuyện "biết rồi, khổ lắm, nói mãi". Nhưng bên cạnh những tác hại lâu dài đối với sức khỏe, điếu thuốc lá nhỏ bé này còn chứa đựng những ẩn họa khôn lường.

Theo Hiệp hội bảo vệ quốc Gia Fire, có khoảng 900 người thiệt mạng và khoảng 2500 người bị thương mỗi năm tại Hoa Kỳ trong các vụ cháy bắt nguồn từ thuốc lá. Trong đó, hơn 100 người thiệt mạng do cháy mỗi năm là trẻ em và những người không hút thuốc. Tính trên toàn nước Mỹ, tổng thiệt hại từ các vụ cháy xảy ra do sự bất cẩn khi hút thuốc lên tới 6 tỷ USD. Riêng trong năm 1997, tại đây đã có hơn 130.000 vụ cháy liên quan đến thuốc lá. Hiệp hội cũng đã thống kê, thuốc lá là nguyên nhân gây ra các vụ cháy khiến hơn 1000 dân thường thiệt mạng, 3000 người bị thương nghiêm trọng (phần lớn trong số đó là nhân viên cứu hỏa), và gây thiệt hại về tài sản trực tiếp khoảng 400 triệu USD mỗi năm.

Thêm một số ví dụ về những vụ cháy có nguyên nhân từ thuốc lá trên thế giới, cụ thể: Năm 1999, thảm kịch vụ cháy bên trong đường hầm Mont Blanc (nối liền giữa Italy và Pháp) đã khiến 39 người thiệt mạng, nguyên nhân xuất phát từ hành động vô ý của một tài xế lái xe tải người Pháp đã ném mẩu thuốc lá cháy dở từ cửa sổ buồng lái gây nên hậu quả tồi tệ; Tháng 1/2001, một người lái xe dọc theo đại lộ Interstate 8 ở San Diego trong khi hút thuốc đã bất cẩn gây ra vụ cháy làm phá hủy 16 ngôi nhà và 64 xe hơi; Ngày 18/9/2002 tại Colorado đã xảy ra vụ cháy rừng lớn, nguyên nhân được các nhà điều tra xác định là bắt nguồn từ đầu mẩu thuốc lá được ném bởi một người lái xe đi qua. Ngọn lửa đã thiêu trụi 247 mẫu rừng, lan đến gần sân bay và bùng cháy dữ dội, phải mất tới hơn bốn giờ đồng hồ lực lượng cứu hỏa mới kiểm soát được ngọn lửa; Tại Canada, một ngọn lửa từ thuốc lá gây ra hiện đang phải chịu trách nhiệm với một trong những vụ cháy rừng lớn nhất trong lịch sử nước này. Ngọn lửa dường như đã nhen nhóm từ một ngày trước bởi một điếu thuốc bỏ đi, thời tiết khô hạn cộng với tốc độ gió thổi cao đã khiến ngọn lửa bùng cháy vào ngày hôm sau. Lực lượng chữa cháy và cứu hộ Canada đã phải đưa dân cư trong vùng đi sơ tán bởi lo ngại nguy cơ những đám cháy mở rộng. Ngày 26/3/2004, tại Virginia, chỉ một tàn thuốc lá ném vào màng đựng rác ẩm ỉ cháy đã theo cơn gió thổi tàn lửa vào bên trong nhà gây cháy lớn. Vụ hỏa hoạn đã phá hủy 26 ngôi nhà, khiến một người chết và gây thiệt hại về tài sản lên tới 20 triệu USD. Lực lượng cứu hỏa đã phải huy động 200 nhân viên và phải mất đến năm giờ đồng hồ ngọn lửa mới được dập tắt;

Theo báo cáo của Trung tâm Cứu hỏa và Thiên tai của thành phố Seoul (Hàn Quốc), tính đến hết tháng 8/2012 thì số vụ cháy có nguyên nhân từ thuốc lá ở thành phố này đã tăng đột biến lên 929 vụ, tăng 24,9% so với thời điểm năm 2011. Riêng trong năm 2011, thành phố Seoul có 1193 vụ hỏa hoạn có nguyên nhân từ đầu mẩu thuốc lá, tăng 24,4% so với năm 2010. Từ năm 2010 đến tháng 8/2012, tại Thủ đô của xứ sở Kimchi đã xảy ra 2.152 vụ hỏa hoạn khiến 5 người bị thiệt mạng, 21 người bị thương và gây thiệt hại về tài sản lên đến 1,3 tỷ won (khoảng 1,17 triệu USD). Có thể thấy, trong những năm gần đây, đầu mẩu thuốc lá đã trở thành một trong những nguyên nhân phổ biến nhất gây ra những vụ hỏa hoạn.

Còn ở Việt Nam chúng ta, thuốc lá cũng đã từng là thủ phạm gây ra không ít vụ cháy, nổ làm thiệt hại về người và của. Xin được viện dẫn một vài ví dụ cụ thể như sau: Đầu tháng 4 năm 2012, nhà nghỉ Năm Châu ở số 50B đường Nguyễn Chí Thanh – Thành phố Đà Lạt đột nhiên bốc cháy dữ dội. Ngọn lửa phát ra từ một căn phòng nằm trên tầng ba của nhà nghỉ, nơi có 6 du khách đang thuê trọ. Sau hơn 20 phút, ngọn lửa được dập tắt nhưng đã thiêu rụi toàn bộ đồ đạc trong phòng. Nguyên nhân ban đầu được xác định là do khách thuê phòng hút thuốc lá vô ý để tàn thuốc rơi bén vào nệm giường, và tàn lửa nhanh chóng lan rộng cả căn phòng. Rất may đã đám cháy đã được khống chế kịp thời nên không có thiệt hại về người xảy ra.

Ngày 2/1/2012, khách sạn 5 sao JW Meriot phía sau Trung tâm Hội nghị Quốc gia đột ngột bốc cháy. Ngọn lửa lan nhanh trong một thời gian ngắn gây nhiều khó khăn, khiến lực lượng Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ đã phải mất rất nhiều thời gian mới có thể dập tắt đám cháy hoàn toàn. Theo điều tra ban đầu của Công an huyện Từ Liêm, nguyên nhân đám cháy bắt nguồn từ tàn thuốc lá rơi vào đám xốp đặt phía ngoài tòa nhà đang xây dựng. Hay vụ cháy xảy ra ngày 20/8/2012 tại công ty TNHH Thương Mại và Dịch vụ Luy Spa, số 18 đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bến Thành, quận 1, TP.Hồ Chí Minh. Ngọn lửa bùng từ một căn phòng trên tầng 5 của căn nhà, thiêu cháy toàn bộ vật dụng trong phòng. Rất may, do phát hiện kịp thời nên ngọn lửa nhanh chóng được khống chế. Nguyên nhân vụ cháy được các nhân chứng xác nhận là do một nhân viên bất cẩn trong lúc hút thuốc, làm tàn thuốc rơi xuống đệm và bắt lửa, sau đó cháy lan ra cả căn phòng.

Đó chỉ là số ít trong rất nhiều vụ hỏa hoạn xảy ra trong thời gian trở lại đây, mà nguyên nhân dễ thấy nhất là do sự vô ý, bất cẩn của con người. Chỉ một sơ suất nhỏ, một mồi lửa nhỏ như tàn thuốc lá đã đủ gây ra những thiệt hại to lớn. Mấy năm trở lại đây, số lượng trạm bán xăng mini dọc các tuyến đường quốc lộ xuất hiện ngày càng nhiều, không khó bắt gặp những hình ảnh khách đứng mua xăng vô tư rút bật lửa châm thuốc hút, cảnh chủ - khách chia nhau mồi lửa, hay những mẩu thuốc lá tàn còn đỏ lửa vứt vương vãi trên nền đất không hề được dập. Hãy tưởng tượng, tàn lửa từ mẩu thuốc dở vô tình rớt xuống vết xăng vương trên đất thì điều gì sẽ xảy ra và hậu quả như thế nào? Dễ thấy nhất và có lẽ cũng đáng sợ nhất là ở những quán lẩu đồng đúc, các "thượng đế" ngồi ăn nhậu cứ vô tư châm điếu thuốc, chia nhau mồi lửa, vẩy tàn thuốc và "tiện tay" ném điếu thuốc dở ngay bên cạnh những chiếc bếp gas mini mà thậm chí không buồn di chân để dập. Chất lượng của bình gas và bếp gas mini chắc hẳn mọi người cũng đã biết và đã cũng đã được cảnh báo quá nhiều, nguy cơ cháy nổ từ đó thì có lẽ cũng không cần phải bàn cãi nữa. Chỉ cần "một chút" hơi gas rò rỉ cộng với "một chút" tàn đỏ thuốc lá thôi, thì quả thực, có lẽ hậu quả sẽ không còn là "một chút" nữa, mọi thứ đã quá rõ ràng để chúng ta tưởng tượng.

Đó chỉ là một vài ví dụ nhỏ về hiểm họa cháy nổ ẩn trong tàn thuốc tưởng chừng nhỏ bé vô hại nhưng lại chứa đựng vô vàn nguy hiểm. Hãy nhẩm tính số lượng bến tàu, bến xe, cây xăng, kho hàng... là những địa điểm vốn dĩ đã chứa đựng quá nhiều nguy cơ đe dọa an toàn phòng cháy chữa cháy, chỉ cần vô tình bắt lửa từ mẩu thuốc lá thôi thì nguy cơ xảy ra hỏa hoạn và thiệt hại sẽ cao đến mức nào?

Ai trong mỗi chúng ta đều có thể nhìn thấy trước được hậu quả, vậy còn lí do gì để không chấp hành quy định đã được ban hành "Cấm hút thuốc lá nơi công cộng"? Vậy đấy, là công dân văn hóa hãy hành động thật văn hóa, tuyệt đối không hút thuốc ở những nơi có biển cấm, những nơi có nguy cơ cháy nổ cao, luôn dập tắt hoàn toàn tàn lửa và vứt tàn thuốc đúng nơi quy định. Những hành động đơn giản mà thiết thực sẽ giảm thiểu tối đa nguy cơ cháy nổ nói chung và nguy cơ cháy nổ từ thuốc lá nói riêng. Đừng để những hành động nhỏ gây ra hậu quả to, hãy ghi nhớ: ***Thuốc lá - Tàn lửa nhỏ, hiểm họa lớn.***■

ĐỐT VÀNG MÃ
TIỀM ẨN NGUY CƠ CHÁY, NỔ

HUYỀN TRANG

Năm cũ đã trôi qua, không khí Tết đang đến rất gần. Năm nào cũng vậy, bên cạnh việc sắm sửa đồ đạc, bánh mứt kẹo... thì việc mua vàng mã, hương trầm cũng làm hao tổn không ít công sức cũng như hầu bao của các bà nội trợ. Việc thắp hương, đốt vàng mã mỗi dịp lễ tết hay vào ngày rằm, mùng một đã trở thành truyền thống lâu đời của người Việt Nam và chứa đựng bên trong đó là niềm tin tâm linh sâu sắc. Cùng với sự phát triển của đời sống kinh tế, thị trường vàng mã theo đó cũng phát triển mạnh mẽ, đáp ứng mọi nhu cầu của người tiêu dùng. Mỗi dịp lễ tết, người ta lại đổ xô đi mua vàng mã về "hóa" cho "người âm" với ước mong tài lộc. Từ các cửa hàng kinh doanh lớn nhỏ, các hộ gia đình, cho đến các cơ quan, nhà máy, xí nghiệp... đều dễ dàng bắt gặp hình ảnh trên ban thờ là bát hương nghi ngút khói, hay đống vàng mã đang đốt dở bốc cháy ngùn ngụt. Dường như ai cũng tâm niệm rằng hóa càng nhiều tiền vàng cho người âm thì càng được nhiều "lộc". Nhưng quả thực, lộc đâu chưa thấy, chỉ thấy không ít những vụ cháy đã xảy ra mà nguyên nhân chính là do người dân hóa vàng và hiện tượng "hóa chân hương". Chỉ riêng trong năm 2012, đã có ít nhất 4 vụ cháy lớn gây thiệt hại nghiêm trọng do sự bất cẩn trong việc thắp nhang đèn và đốt vàng mã.

Chiều ngày 16/8/2012, ngọn lửa bùng cháy dữ dội trên đỉnh núi Tam Thai, phường An Tây, TP.Huế rồi lan nhanh xuống chân núi, thiêu rụi 4ha rừng thông đặc dụng. Hàng trăm cán bộ PCCC, kiểm lâm, bộ đội và người dân trong vùng được huy động tham gia chữa cháy. Sau hơn 3 giờ đồng hồ, ngọn lửa đã được khống chế nhưng 4ha rừng đã bị thiêu rụi. Nguyên nhân vụ cháy được xác định là do người dân lên núi đốt vàng mã đã không dập tắt hoàn toàn tàn lửa làm ngọn lửa bùng phát gây cháy lan rộng.

Trưa ngày 16/7/2012, tại khu tập thể B7, Tân Mai, Hoàng Mai, Hà Nội xảy ra một vụ cháy lớn, thiêu rụi toàn bộ đồ đạc trong một căn hộ ở tầng 7, khiến cả khu dân cư náo loạn. Nguyên nhân gây ra vụ cháy là do chủ nhà thắp hương và đốt nến, sau đó khóa cửa đi làm, không ngờ tàn lửa rơi xuống đệm salon bên dưới làm bén lửa khiến cháy lan ra toàn bộ căn nhà. Nghiêm trọng nhất phải kể đến vụ cháy lớn khiến hàng chục căn nhà trên đường Hồng Hà (Hà Nội) bị thiêu rụi vào sáng ngày 26/8/2012. Điểm phát cháy được xác định từ căn nhà trên dãy C8 nằm giữa phố Hồng Hà và phố Vọng Hà (phường Hàm Tử Quan), sau đó ngọn lửa lan rộng ra hàng chục căn nhà khác. Do đa phần nhà dân ở đây được xây dựng bằng gỗ nên lửa lan rất nhanh, thiêu rụi rất nhiều đồ đạc. Trong đám cháy, một cụ già bị mắc kẹt hơn một giờ đồng hồ và đã tử vong. Hậu quả nặng nề này xuất phát từ một gia đình đã đốt quá nhiều vàng mã khiến ngọn lửa cháy lớn bén vào sàn gỗ, làm nổ bình gas gây hỏa hoạn.

Chưa có con số thống kê chính xác số vụ cháy xảy ra do nguyên nhân từ việc đốt vàng mã. Nhưng nguy cơ cháy nổ tiềm ẩn từ những ngọn lửa ngùn ngụt khi hóa vàng hay thậm chí ngọn lửa âm ỉ khi thắp nhang thì bất kỳ ai trong chúng ta cũng dễ dàng nhận thấy được. Mấy năm trở lại đây, trên thị trường xuất hiện rất nhiều loại vàng mã như: ô tô, xe máy, nhà lầu, ngựa giấy... với kích thước lớn như thật, được đóng khung bằng nan tre rất cầu kỳ. Để phục vụ cho nhu cầu chơi sang của các gia đình giàu có, cùng cuộc chạy đua với nhu cầu thời thế "thời gian là tiền bạc", loại vàng mã này được sản xuất từ những vật liệu dễ bắt lửa và thời gian cháy cực nhanh. Chỉ một chút sơ suất trong khi đang hóa vàng hay người đốt chủ quan bỏ đi chỗ khác khi tàn lửa chưa tắt, ngọn lửa cũng có thể bén vào những vật dụng xung quanh, hoặc tro tàn bị gió cuốn bay tiếp xúc với những nơi dễ bắt lửa. Hiện nay, đa phần các khu dân cư đều được xây dựng theo kết cấu nhà liền kề, nhà nọ nối tiếp nhà kia, hầu như không có diện tích rộng để làm sân. Khi đốt vàng mã, người dân thường tùy tiện chọn một góc trước cửa nhà để hóa vàng, thậm chí là ở ngay dưới chân cột điện. Đã có rất nhiều sự cố chập cháy điện xảy ra do ngọn lửa từ vàng mã cháy bốc lên cao, có sức nóng lớn khiến lớp cao su bọc bên ngoài dây điện bị tan chảy, gặp nước mưa gây ra tình trạng nổ, chập điện. Mặt khác, do kết cấu nhà liền kề, chỉ cần ngọn lửa bùng lên ở một căn nhà, thì nguy cơ cháy lan ra cả dãy nhà là rất cao. Và không chỉ có ngọn lửa lớn từ việc đốt vàng mã mới gây ra cháy nổ, ít ai ngờ rằng, ngọn lửa âm ỉ của những nén nhang cũng có thể là nguyên nhân gây cháy. Nhiều gia đình, đặc biệt là những hộ kinh doanh thường rất coi trọng việc thắp hương để xin tài lộc, do đó, thường sử dụng những bát hương rất lớn, thắp nhiều nhang đèn và bày biện nhiều đồ trang trí trên bàn thờ hoặc ban thờ Thổ địa . Chỉ một tàn lửa nhỏ rơi xuống, hay lửa từ đèn cầy bị đổ, thì chuyện "bà Hỏa" ghé thăm không còn là điều bất ngờ.

Nguy cơ cháy nổ từ đốt vàng mã, thắp nhang đèn thì ai cũng có thể nhận thấy. Để hạn chế tối đa nguy cơ này, khi đốt vàng mã, người dân cần hết sức cẩn trọng, không đốt những loại vàng mã quá lớn, không nên đốt quá nhiều, lựa chọn nơi thoáng đãng hoặc chỉ đốt trong chậu sành, chậu xi măng, thùng nhôm chuyên dụng, đậy nắp kín sau khi đốt để dập tắt hoàn toàn ngọn lửa. Nên lựa chọn những nơi đất trống, cách ly khỏi những vật dễ cháy, dễ bắt lửa. Trước khi ra khỏi nhà cần dập tắt ngọn lửa từ nhang, đèn. Sự cẩn trọng và ý thức của mỗi người chính là cách phòng chống cháy nổ hữu hiệu nhất.

Thắp nhang thờ cúng tổ tiên hay hóa tiền vàng cho người đã khuất là một truyền thống lâu đời, là nét đẹp văn hóa tâm linh lâu đời của dân tộc. Hãy gìn giữ và tiếp nối nét đẹp ấy một cách văn hóa để đảm bảo an toàn cho mỗi gia đình và cho cả xã hội!■

AN TOÀN TRONG NHÀ BẾP

Ngẫm xưa nghĩ nay

ÁNH HỒNG

Tư duy của người Việt Nam, "xây nhà, lấy vợ, tậu trâu" được coi là 3 việc quan trọng nhất của đời người. Trong đó, xây nhà được đặt lên hàng đầu đặc biệt là xây dựng bếp. Bởi lẽ, theo quan niệm của ông cha ta xưa, bếp không chỉ là nơi nấu nướng, mà còn được xem như nguồn năng lượng sống, nguồn tài lộc, nơi quyết định sự hưng phát, hạnh phúc của cả gia đình. Chính vì vậy, việc bố trí khu bếp sao cho hợp lý, vừa đảm bảo yếu tố thẩm mỹ vừa đảm bảo yêu cầu về phòng cháy chữa cháy, an toàn cho công trình và người sử dụng là điều quan tâm của nhiều gia chủ.

Xưa kia, khi đời sống của người dân còn phụ thuộc vào nông nghiệp là chính, cách bài trí trong gian bếp khá đơn giản. Căn bếp thường được làm bằng những vật liệu nhẹ với mái tranh vách nứa, cột kèo là thân cây. Ở nông thôn, nông dân chủ yếu dùng rạ làm chất đốt, còn rơm thì để làm thức ăn cho trâu, bò. Và loại bếp đun nấu khi đó là ba ông đầu rau, cũng có nhà dùng bếp kiềng. Loại bếp kiềng có ưu điểm là gọn nhẹ hơn ba ông đầu rau nhưng về cấu trúc thì mô phỏng kiểu vị trí của ba ông đầu rau. Đến khi thiếu rạ, người ta có thể dùng củi để đun vì vậy các bó củi khô thì được chất dấy dưới góc bếp. Những chiếc rổ rá nhỏ bằng tre được treo cẩn thận hai bên vách, vài túm hành tỏi treo trên nóc và một chiếc chạn để đựng bát đĩa, thức ăn. Khu bếp xưa thô mộc và đơn giản, mọi vật liệu cấu tạo nên đều là nguyên liệu cháy lại luôn đỏ lửa nên bếp trở thành nơi có nguy cơ phát hỏa rất lớn. Nhận thức được rằng "giặc phá không bằng nhà cháy" nên ngay từ xa xưa, ông cha ta đã có ý thức phòng cháy chữa cháy cho khu vực nhà bếp. Chính vì vậy, bếp thường được dựng ở gần sát giếng nước, bể nước hoặc có một vài loại chum vại dự trữ nước đặt cạnh vừa tiện cho việc lấy nước đun nấu cũng như dập lửa khi có cháy xảy ra. Mỗi căn bếp cũng thường được trổ những khung cửa sổ lớn để thoát khói, tạo sự lưu thông không khí cho khu bếp. Một điểm đáng chú ý khác là khi xây cất khu bếp, người Việt ta bao giờ cũng chú ý đến việc chọn hướng. Người dân thường làm bếp nhìn về hướng Tây, nhỏ hơn, đặt ở bên trái (phía Đông), biệt lập và vuông góc với nhà chính. Đây không chỉ đơn giản là chọn hướng theo phong thủy mà trên thực tế, làm bếp theo hướng này sẽ tránh được ngọn gió thường xuyên thổi từ phía biển (hướng Nam và Đông); nếu làm ngược lại, ngọn lửa sẽ bị gió tạt về phía vách, dễ gây cháy nhà, hoặc làm cho hỏa khí gia đình cơm chẳng lành, canh chẳng ngọt.

Ngày nay, song hành cùng với tiến trình hiện đại hóa cuộc sống, bếp của người Việt cũng đã khác xưa rất nhiều. Ngoài việc tuân thủ theo những quy tắc phong thủy nhất định, khu vực bếp ngày càng được chăm chút, hiện đại hóa với những thiết bị hiện đại hỗ trợ tối đa cho công việc của người nội trợ. Những loại bếp rơm, bếp rạ, bếp củi đã được thay thế bằng những chiếc bếp điện, bếp gas. Bên cạnh đó là hàng loạt các thiết bị sử dụng điện như: máy hút mùi, nồi cơm điện, máy xay, lò vi sóng...Giờ đây, gian nhà bếp không chỉ đơn giản có vài ba vật dụng phục vụ cho việc đun nấu thông thường. Với nhiều gia đình, bếp đã trở thành niềm tự hào của gia chủ, nơi thể hiện sự sang trọng của ngôi nhà. Nhưng dường như người ta quên mất rằng không hẳn những căn bếp hiện đại đã là an toàn. Nhiều gia đình sẵn sàng bỏ ra hàng chục, thậm chí hàng trăm triệu để trang bị cho căn bếp của mình thật hiện đại đồng bộ với căn nhà nhưng lại không nghĩ đến sắm một bình chữa cháy nhỏ hay lắp đặt một thiết bị cảnh báo rò rỉ khí gas đặt trong khu vực bếp. Bản thân người dân cũng chưa ý thức được hết những nguy cơ cháy, nổ tiềm ẩn đầy nguy hiểm ở khu vực bếp như: cháy, nổ do rò rỉ khí gas, chập điện, bất cẩn trong quá trình đun nấu, sử dụng các thiết bị điện... nên công tác PCCC ở khu vực bếp dường như bị lãng quên. Nhiều người dân còn có tư tưởng: cháy, nổ xảy ra ở đâu xa xôi lắm chứ chẳng bao giờ cháy, nổ xảy ra ngay trong nhà mình cho đến khi tai nạn xảy mới giật mình nhận ra những điều tưởng đơn giản diễn ra trong cuộc sống hàng ngày như: quên tắt các thiết bị điện hay khóa van gas lại dẫn đến hậu quả khôn lường đến vậy; lúc đó thì "bà hỏa" đã thiêu rụi mọi thứ. Xưa kia, các cụ ta đã đúc kết "thủy, hỏa, đạo, tặc" là những mối nguy hiểm cần phòng tránh trong đó "giặc phá không bằng nhà cháy". Vậy thì tại sao trong cuộc sống hiện đại ngày nay, chúng ta lại không có ý thức bảo vệ cho chính bản thân và gia đình khỏi những nguy cơ tiềm ẩn về cháy, nổ trong chính trong gian bếp, ngôi nhà của mình, để rồi "mất bò mới lo làm chuồng"? ■

DUY HIẾU

Xuân này nhớ Anh

Em nghe mùa xuân về
Mơn man trên cành lá
Bàn tay em lạnh giá
Nàng niu chút hương nồng

Đã qua rồi mùa đông
Những cánh hồng tơi tả
Em thấy mình nghiêng ngả
Giữa đất trời bao la

Từ ngày anh đi xa
Bức tường rêu thêm cũ
Hình như em còn nhớ
Giọt trầm kỷ niệm xưa

Thấp thỏm chờ cơn mưa
Mùa xuân về thay lá
Những chồi non mới lạ
Đã đơm thành nhành hoa

Thời gian vời vợi xa
Ký ức còn đọng lại
Em mong mình hẻ mãi
Như mong mùa xuân về.

BÙI VINH QUANG

Trách

Nỡ một lần nợ cả đời
ai bạc tình yêu mang tội
cho người say mòn đá cuội
thanh tao một phút tình cờ
lên huy hoàng tan mộng
thờ ơ nói câu giả từ...

mùa thu có nắng heo may
người xưa còn dáng hao gầy
tay em nâng lên vạt áo
ấm dần vào chiều thu say...
thế mà người ta đã quên
lời nói man lên lúc nửa đêm
lời vô tình tan vỡ mộng
lời vô tình trôi êm đềm...

trôi trăng trôi gió đâu đây
trôi ta trôi ngày thầm mặc
trôi tình gọi tình ngày ngày...

Trang Thơ

NGUYỄN NGỌC KÝ

Đảng mãi trong ta

Mừng Đảng vào xuân tuổi 83
(3/2/1930 - 3/2/2013)

Tám ba năm đã qua
Đảng vẫn là ta. Đảng vẫn là tất cả
Bài ca mùa xuân trong bình yên vô giá
Có Bác cùng về hát giữa nhân dân
Có tiếng sóng Côn Lôn những năm tháng gian truân
Có tiếng trống năm 30 rung trời sắc đỏ
Có âm vang Điện Biên máu và hoa rực rỡ
Có tiếng xe tăng húc đổ cổng Dinh Độc Lập
Thu non sông về một mối. Xuân sang!

Rồi những tháng năm thành trì sụp đổ
Con thuyền Việt Nam vẫn vượt lên bão tố.
Những tháng năm sớm lạc với cơm
Nghị quyết 10 như phép thần thông
Cậu bé quê nghèo lẫy thành Thánh Gióng
Nồi cơm Thạch Sanh mỗi ngày mỗi lớn
Ta tự hào được san sẻ ấm no
Đến những phương trời xa lắc xa lơ

Được làm người Việt Nam trong hào quang chiến thắng
Trong tầm áo bốn ngàn năm ngày thêm chói sáng
Được làm người Việt Nam trong thanh thản bình an
Thánh thót tiếng chim đâu đó ngân vang
Giữa bao hận thù và khủng bố tràn lan
Ta càng yêu lắm muốn lần những gì ta có
Dù đó là trong tay ta còn ít nhiều lắm hơn họ
Song bao điều họ mơ cũng khó được như ta.

Dù đâu đó những bông hoa chưa nhiều hương sắc
Hạt gạo ta ăn đôi lúc chưa thơm
Nỗi canh đôi khi còn có sâu trong đó
Và đâu đây vẫn còn lời than thở
Song khi tình yêu đã hóa dòng sông
Đảng mãi trong ta rực rỡ hoa hồng.

ĐỖ VIỆT DŨNG

Bức chân dung màu hồng

Yêu mến tặng Thiếu tướng Đỗ Ngọc Cẩn cùng cán bộ, giáo viên, học viên Trường Đại học PCCC - Bộ Công an

Khi bình yên
Đâu có thể quên
Những người lính chữa cháy
Nhưng đám cháy nguy cơ thành đại họa
Điện thoại nào!
Khẩn thiết gọi các anh
Nơi mọi người tìm cách thoát nhanh
Các anh lao tới
Lăn xả vào lửa khói
Dập lửa, cứu người, đâu quản hiểm nguy

Cuộc đời nhiều toan tính, nghĩ suy
Những thiệt hơn? Nghề nghiệp?
Khi đã chọn con đường gian nan, thử thách
Có những khắc tỉnh của ngọn lửa hung thần
Có niềm vui nào bằng niềm vui của nhân dân
Lính chữa cháy yêu thương và lành dị

Trước quầng lửa một dáng hình người chiến sỹ
Chân dung Anh vực vẽ màu hồng.

NGUYỄN XUÂN HẢI

Ngôi sao trinh nữ

(Tưởng nhớ 13 nữ thanh niên xung phong hy sinh anh dũng tại Truông Bồn sáng 31-10-1968)

Bông sim nhuộm tím hoàng hôn
Đêm thoa sớm phía Truông Bồn chòm sao
Ngỡ từ tít tắp mây cao
Mười ba đứa mắt thuở nào tìm nhau

Đâu người lỗi hẹn trầu cau
Bao mùa rụng đỏ trái đau bên thềm
Bao mùa vàng lá đợi tìm
Lối đưa đâu chẳng về bên cõi người

Đâu vô tư những tiếng cười
Nụ hôn đượng sắc non tươi má hồng
Bây giờ giữa chín tầng không
Chỉ nghe ào trắng trên đồng giọt mưa

Đâu làn ví dặm ngày xưa
Câu sớm ở lại câu trưa về trời
Câu thương đau đáu trong tôi
Ngôi sao trinh nữ vừa rơi xuống lòng...

BÙI KHẮC KHUYẾN

Sang Xuân

Giao thừa rực rỡ pháo hoa
Tím, vàng, xanh, đỏ nở ra đầy trời
Trao nhau nụ hôn đầu đời
Bâng khuâng, rạo rực, đất trời sang xuân!...

LƯƠNG SƠN

Chợ Xuân

Chợ nào cũng thế
mỗi người một phương
đất lành chim đậu
nên chợ nên phường

Mua kim chỉ – bạn vào hàng xén
hàng vải sớm mai nở rộ sắc đào
cô bán vải mặt hoa da phấn
miệng xinh tươi đon đả mời chào

Có ngọn lửa lỗi lầm bùng cháy
tiếng ngũ liên thúc giục liên hồi
già trẻ gái trai tứ phương người như một
chậu thùng dội nước tràn sôi.

Cháy nhà hàng xóm bình chân như vại
khói tan bạn mỉm môi cười
hàng Tết trưng bày đầy ắp
rộn ràng những nét xuân tươi

Chợ nào cũng thế
mỗi người một phương
đất lành chim đậu
Người dưng trở thành thân thương.

CHUYỆN KỂ
VỀ LÍNH CHỮA CHÁY ĐẤT CẢNG

LỆ TRANG

Những người dân sinh sống gần khu vực Sở Cảnh sát PC&CC Hải Phòng đã quá quen thuộc với tiếng còi báo cháy quen với hình ảnh chiếc xe chữa cháy đỏ rực phóng như bay trên đường phố bất kể ngày nắng nóng, đêm đông giá rét. Có mặt kịp thời và dập tắt đám cháy trong thời gian nhanh nhất là yếu tố quan trọng để giảm thiệt hại do cháy, nổ gây ra, cũng là nhiệm vụ hàng đầu của những người lính chữa cháy. Mỗi buổi sáng khi bắt đầu công việc của ngày mới, đơn vị đều giao ban phân công từng xe, số người cụ thể để bất kể lúc nào cũng sẵn sàng lên đường làm nhiệm vụ. Mỗi người lính chỉ có tối đa 1 phút để lực lượng, phương tiện rời khỏi đơn vị từ khi nghe tiếng kẻng báo động có cháy. Như đã thành phản xạ tự nhiên, cứ nghe tiếng còi báo cháy, thì dù đang ở đâu, làm gì, đang cầm bát cơm, hay đang lơ mơ ngủ giữa đêm, thì người lính phòng cháy cũng bỏ tất cả, vơ vội quần áo, tư trang để lên đường. Thượng tá Phạm Sỹ Sơn - Phó trưởng Phòng Tham mưu, Sở Cảnh sát PC&CC TP Hải Phòng, người có gần 4 thập kỷ gắn bó với nghề chữa PCCC&CNCH, cười hóm hỉnh khi kể cho chúng tôi nghe kỷ niệm những năm tháng gian nan của thời bao cấp khốn khó. Ngày ấy, thời tiết nóng nực, không có quạt điện như bây giờ, đêm đến, chiến sỹ nóng quá, đôi khi leo lên cả nóc nhà để ngủ. Nhiều anh em chiến sỹ cởi bỏ hết quần áo để ngủ cho...mát. Nửa đêm, nghe tiếng còi báo, nhiều anh em vơ vội quần áo, cứ thế "tồng ngồng" chạy ra xe, lên xe mới mặc quần áo. Có đồng chí, cầm lăng chữa cháy đến lúc đám cháy được dập tắt, nhìn ra mới thấy mình trang phục của mình đang mặc.... không có quần đùi.

Thượng tá Hoàng Văn Bình - Trưởng phòng Hướng dẫn về phòng cháy, một kho "từ điển sống" cho nghề này trải lòng: Những yêu cầu đối với người lính chữa cháy không hề đơn giản: Mỗi chiến sỹ trước hết phải có sức khỏe tốt, lòng yêu nghề, phản xạ nhanh, thông minh trong mọi tình huống, và đặc biệt phải có tinh thần dũng cảm. Vì vậy, hàng năm, Phòng Hướng dẫn về phòng cháy thường xuyên tổ chức các buổi diễn tập, thực tập phương án chữa cháy để rèn luyện sự ứng phó nhanh, tinh thần chiến đấu cho chiến sỹ khi đối phó với "giặc lửa". Bởi chúng tôi luôn tâm niệm: Phòng cháy hơn chữa cháy....

Đại tá Phạm Viết Dũng - Phó Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC TP Hải Phòng chia sẻ: Trong cuộc sống, ai cũng mong có việc làm ổn định thường xuyên, nhưng với lính chữa cháy, các anh mong mình luôn trong tình trạng "thất nghiệp". Mong muốn là vậy, nhưng vì nhiệm vụ luôn được đặt trong tình trạng bất ngờ và đầy nguy hiểm. Vì thế, cán bộ, chiến sỹ PCCC luôn rèn luyện và tập trung cao độ, lúc nào cũng phải ở trong tư thế sẵn sàng xuất phát khi có tình huống khẩn cấp xảy ra.

Thượng tá Nguyễn Hồng Thanh - cán bộ Phòng Hướng dẫn về phòng cháy, người đã có thâm niên 36 năm làm người lính phòng cháy, không giấu nổi niềm tự hào xúc động khi hồi tưởng lại những vất vả, cực nhọc, hiểm nguy của anh và đồng đội khi tham gia các vụ chữa cháy. Điển hình như vụ chữa cháy tàu chở lưu huỳnh tại Cảng Hải Phòng. Khi ấy, thiết bị bảo hộ cho các chiến sỹ kém, không đảm bảo an toàn. Nhưng vì mục tiêu bảo vệ tàu, chỉ huy vẫn ra chỉ đạo phải bảo vệ tàu, cứu tàu bằng mọi cách. Nhiều chiến sỹ đã bị ngộ độc lưu huỳnh sau vụ cứu tàu lịch sử ấy. Hay những lần cứu tàu đêm, không có đèn chiếu sáng, có chiến sỹ đã bị rơi từ boong tàu xuống hầm tàu, bị thương nặng. Bản thân Thượng tá Nguyễn Hồng Thanh cũng từng chết "hụt" khi nhảy từ tầng 2 của một ngôi nhà xuống khe để thoát hiểm vừa lúc mái nhà sập xuống trong tích tắc. Ranh giới giữa cái sống và cái chết của người lính chữa cháy thật mong manh.

Ngày 29/6/1966 là một trong những mốc lịch sử không thể quên của lực lượng Cảnh sát PCCC Hải Phòng. Năm ấy, địch cho nhiều tốp máy bay ném bom, bắn phá Hải Phòng. Tổng kho xăng dầu Thượng Lý - mục tiêu tập trung đánh phá của địch bị trúng bom, bốc cháy dữ dội. Hơn 50 cán bộ, chiến sỹ PCCC không sợ hiểm nguy vẫn lao vào trận chiến đấu quyết liệt, chia cắt ngọn lửa, bịt lỗ thủng các bồn chứa xăng dầu, sơ tán hàng hóa, sát cánh cùng nhân dân chữa cháy.

Nghề chữa cháy ít vinh quang, nhưng hiểm nguy thì luôn thường trực. Vụ cứu tàu ALEXANDRIN (Quốc tịch Liên Xô cũ), trọng tải 12.000 tấn chở 2000 tấn phân đạm bốc cháy, đã làm 02 đồng chí hy sinh, 72 đồng chí bị ngộ độc. Một trong những chiến công vang dội của lực lượng PCCC Hải Phòng phải kể đến vụ cứu kho đạn 100 ly của quân đội xây dựng dữ trữ trong kháng chiến chống Mỹ ngày 22/7/1987. Trong bối cảnh hơn 30km đạn nổ không ai dám lại gần, với tinh thần dũng cảm, các cán bộ, chiến sỹ PCCC đã chủ động sáng tạo bò sát mặt đất, tiến sát cửa hầm, triển khai đội hình chữa cháy. Sau hơn 20 giờ chiến đấu với bom đạn lửa khói đã cứu được 2.243 quả đạn, đảm bảo an toàn khu dân cư, công trình quốc phòng. Ngày 24/12/1987 lực lượng PCCC Hải Phòng đã bảo vệ an toàn 3000m² kho, sơ tán hàng kho 9, bảo vệ an toàn các kho trong tổng kho.

Những chiến sỹ làm phòng cháy chữa cháy lâu năm không bao giờ quên vụ cháy nhà máy sản xuất giầy dép năm ngày 10/4/1988. Do nguồn nước thiếu thốn, xe chữa cháy hút cạn ao Đình Hàng Kênh mà đám cháy vẫn chưa được dập tắt. Vậy là, mặc cho cái rét nàng Bân giá lạnh, các chiến sỹ nhất loạt nhảy ùm xuống ao, ngâm mình trong nước lạnh, thay nhau ôm gio hút nước để thiết bị không bị sục xuống bùn hàng chục tiếng đồng hồ. Đến khi nước ao cạn sạch, anh em phải huy động nhân dân khơi dòng nước mặt ruộng, đào hố để nước chảy xuống, dùng nước ấy để chữa cháy. Sau vụ đó, nhiều người bị cảm lạnh đến hàng tháng sau mới khỏi...

Gian khổ, vất vả, hy sinh là thế, nhưng trong mọi hoàn cảnh, mọi tình huống, người lính chữa cháy vẫn đặt nhiệm vụ lên trên hết mọi điều. Anh Thanh kể, có lần, đơn vị tổ chức đám cưới cho đồng chí Phạm Văn Quang, nguyên cán bộ chỉ huy Đội trung tâm (nay đã về hưu) tại đơn vị. Khi cô dâu chú rể ôm hoa bước vào hội trường thì bất ngờ ở dưới sân, tiếng còi báo cháy vang lên inh ỏi. Thế là, toàn bộ cán bộ, chiến sỹ, bạn bè của chú rể đang được ngày ăn mặc đẹp đẽ, sang trọng chia vui cùng đồng đội, thì chỉ trong nháy mắt, tất cả đã thay phải bằng bộ quần áo chuyên dụng để lên đường đi chữa cháy. Hội trường đông vui phút chốc vắng tanh, pháo mừng ngày vui còn chưa kịp đốt, vì người cầm pháo đã...đi chữa cháy. Nhưng ai cũng cảm thông với người lính, bởi "thủy, hỏa, đạo tặc" chẳng bao giờ báo trước.

Nhiều anh em lính phòng cháy lớn tuổi vẫn chưa quên được vụ cháy kho xăng dầu K131 tại huyện Thủy Nguyên, phải ở hiện trường hàng chục ngày, khói lửa sát chân mũ mịt, mặt mũi, tay chân, quần áo lấm lem... Khi ấy, các thiếu nữ trong cơ quan làm nhiệm vụ hậu phương tại chỗ, tiếp tế nước, bánh mỳ cho chiến sỹ. Nhiều anh hai tay cầm chặt lăng, mặt mũi đen sì khói bụi, chỉ còn chừa hai con mắt, há miệng để các cô gái đút cho chút bánh mỳ, nước uống cầm hơi...

Khi được hỏi về cảm tưởng của mình sau mấy chục năm làm chiến sỹ, những người lính già đều bày tỏ niềm tự hào về quãng thời gian cống hiến của mình cho sự nghiệp Phòng cháy, chữa cháy và Cứu nạn cứu hộ. Cỗ máy thời gian vẫn vô tình quay đi. Tuổi đời và sức khỏe không cho phép họ gắn bó mãi với nghề, nhưng họ niềm vui lớn nhất của họ là những thế hệ con cháu họ vẫn ngày ngày nối nghiệp cha anh, bồi dưỡng nghiệp vụ, lòng yêu nghề, truyền thống anh dũng vẻ vang, ngày càng làm tốt hơn nhiệm

(Xem tiếp trang 41)

Chuyện về một biểu tượng

BẢO DUNG

Nhìn thấy nhiều sự đổi thay của thời cuộc, dãi dầu không biết bao nhiêu trận nắng mưa, chứng kiến từ những bước đi đầu tiên của lực lượng cứu hỏa Sài Thành, vẫn đứng đó, vẫn sừng sững, hiên ngang, để rồi theo thời gian đã trở thành một biểu tượng đầy uy nghiêm... Đó chính là Tháp quan sát thuộc khuôn viên Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh.

Đây là một công trình được xây dựng nhằm phục vụ cho lực lượng Cứu hỏa Đô thành Sài Gòn ngày xưa. Với cấu trúc trụ tròn, đáy có đường kính khoảng 6m, phần đỉnh có đường kính khoảng 3m và chiều cao vào khoảng 25m, Tháp quan sát đã ra đời vào những năm 40 của thế kỷ 20. Thời kỳ này, các công trình xây dựng tại Sài Gòn có độ cao thấp, nên từ trên đỉnh Tháp, những người lính chữa cháy có thể quan sát toàn bộ Thành phố. Khi phát hiện cháy xảy ra, họ có thể định hướng được vị trí đám cháy, giúp cho việc triển khai chữa cháy được nhanh chóng và chính xác.

Theo Thiếu tướng Trần Triều Dương - Giám đốc Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh thì vào giai đoạn Cách mạng Tháng Tám đang diễn ra sôi sục tại Sài Gòn, ngoài việc phục vụ cho công tác phòng cháy chữa cháy lúc đó, Tháp quan sát của Sở cũng gắn liền với nhiều sự kiện lịch sử. Lúc bấy giờ, đây là một trong những nơi đầu tiên treo cờ đỏ sao vàng để biểu dương khí thế của lực lượng khởi nghĩa. Khi thực hiện nhiệm vụ treo và bảo vệ ngọn cờ chính nghĩa tại ngọn tháp này đã có bốn đồng chí anh dũng hy sinh.

Tạm gác lại lịch sử để nói về hiện tại và tương lai, ngày nay, với tốc độ phát triển rất nhanh, các công trình cao tầng và siêu cao tầng tại Thành phố Hồ Chí Minh đua nhau mọc lên rất nhiều. Các phương tiện thông tin hiện đại được áp dụng rộng rãi trong công tác phòng cháy chữa cháy. Vì vậy, Tháp không còn được sử dụng như một công cụ quan sát hữu hiệu nữa. Nhưng không vì thế mà Tháp quan sát trở nên vô nghĩa.

Trong suốt nhiều năm gắn bó, ngọn Tháp kia đã âm thầm cùng với Phòng Cảnh sát PCCC (nay là Sở Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy) Thành phố Hồ Chí Minh khắc phục mọi khăn, vượt qua mọi băn khoăn, trăn trở cũng như vui mừng cùng Sở gặt hái những chiến công... Đó là một sự thật không thể phủ nhận.

Kiêu hãnh trong những buổi chào cờ, nghiêm khắc trong những giờ tập luyện, cổ động nhiệt tình trong các cuộc hội thao, âu lo mỗi khi chuông báo cháy reo vang... Cứ thế, Tháp vẫn luôn sẵn sàng đồng hành cùng tất cả mọi hoạt động của Sở. Để rồi, không biết tự bao giờ, hình ảnh của Tháp quan sát đã khắc sâu, đã in đậm, đã trở thành một biểu tượng đẹp và là một niềm tự hào trong lòng toàn thể các cán bộ, chiến sĩ của Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh.

Để đáp ứng kịp thời mọi yêu cầu cũng như đảm bảo sự phát triển lớn mạnh của thành phố, theo chủ trương của Bộ Công an, Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai dự án đầu tư xây dựng công trình trụ Sở mới. Và, bởi vì nhiều nguyên nhân chủ quan lẫn khách quan, cho nên, ngọn Tháp buộc phải bị phá dỡ. Điều đó hoàn toàn không đồng nghĩa với việc ngọn Tháp đã bị quay lưng, đã bị quên lãng. Mà đơn giản chỉ là: ngọn Tháp đã hoàn thành xong sứ mệnh lịch sử đầy thiêng liêng và cao cả của mình.

Ngày nay, ngay tại vị trí mà ngọn Tháp quan sát từng tọa lạc đã được thay thế bằng một nền móng kiên cố, đảm bảo cho sự phát triển bền vững và lâu dài trong một tương lai tươi sáng của Sở Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh. Nếu như có linh hồn, tin chắc rằng ngọn Tháp sẽ không buồn phiền hay oán trách mà trái lại sẽ cảm thấy rất vui mừng và hãnh diện về điều đó.

Với tất cả ý nghĩa, vai trò và hình ảnh của mình thì cho dù sau này không còn tồn tại ở dạng vật chất hữu hình nữa, nhưng trong tâm thức của những người lính chữa cháy Thành phố Hồ Chí Minh sẽ không bao giờ phai nhạt ký ức về một ngọn Tháp rất đỗi hiên ngang. Và chắc chắn rằng, ngọn Tháp sẽ luôn là một biểu tượng để giáo dục truyền thống vẻ vang của lực lượng Cảnh sát PC&CC Thành phố Hồ Chí Minh cho thế hệ hôm nay và mai sau.■

PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY
Ở Kinh thành Thăng Long xưa

NGUYỄN THANH HẢI

Trải qua những biến cố, thăng trầm của lịch sử, Kinh thành Thăng Long đến nay đã hơn 1000 năm tuổi và trở thành một đô thị văn minh, đi đầu cả nước trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Để có một Thủ đô Hà Nội mang tầm vóc thời đại như ngày nay, không thể không kể đến công lao giữ gìn, xây dựng của bao thế hệ. Trong đó, công tác phòng cháy, chữa cháy (PCCC) cũng được quan tâm từ những ngày đầu xây dựng kinh thành.

Từ xưa, cha ông ta đã có câu: "Giặc phá không bằng nhà cháy" hoặc "thủy, hỏa, đạo, tặc", "nhất thủy, nhì hỏa"...để nói lên tác hại ghê gớm của hỏa hoạn đối với sản xuất và đời sống của con người. Với nhận thức ấy, nhân dân ta đã có truyền thống "phòng hỏa, cứu hỏa" từ rất lâu đời. Công tác PCCC ở kinh thành Thăng Long vì thế mà rất được xem trọng.

Kinh thành Thăng Long ngày ấy chưa có nhiều nhà cửa, phố xá xây gạch lợp ngói như bây giờ. Ngoài những cung điện, lầu gác của triều đình xây dựng chủ yếu bằng gỗ, phố phường phần lớn làm bằng các loại vật liệu dễ cháy như: tranh, tre, phên nứa hay trát đất. Những người dân chủ yếu là thợ thủ công thường đem gia đình lên kinh thành lập nghiệp, dựng nên những ngôi nhà vừa là nơi ở, vừa là nơi sản xuất, vừa là cửa hàng. Do diện tích trong khu thương mại của kinh thành Thăng Long hạn chế, nhiều ngôi nhà phải xây dựng sát nhau nên nếu xảy ra hỏa hoạn sẽ gây những hậu quả vô cùng nghiêm trọng. Người dân dù đã đề phòng hỏa hoạn bằng nhiều phương cách nhưng rồi nhiều trận cháy lớn vẫn xảy ra.

Sách *Đại việt sử ký toàn thư* ghi lại: Năm 1156, mùa Đông, tháng 12, ban đêm kho Ngự cháy. Năm Giáp Dần, niên hiệu Thiệu Bình thứ I (1434), tháng 5 ngày 11, Kinh thành bị cháy, lửa lan ra thiêu mất vài trăm nhà, nhiều người chết cháy. Tháng 3, năm Nhâm Thìn, niên hiệu Hồng Đức thứ 3 (1472), gác cửa Tây bị cháy. Ngày 18 tháng 10 năm Kỷ Hợi, 1479: "Giờ Dậu có hỏa tai, lửa cháy lan đến kho thuốc súng của vệ Thiên uy ở cửa Đoan môn, cháy sạch cả nhà túc trực của các vệ Thần tý, Tráng sĩ, Điện tiền ở phía Tây"... Sách *Việt sử lược* cũng có ghi: Năm Giáp Tuất 1154, niên hiệu Đại Định thứ 15, mùa Đông, tháng Chạp, cái kho của nhà vua bị cháy; Năm Canh Dần 1170, năm Chính Long Bảo Ứng thứ 8, cuối mùa Hạ tháng 6, cung Nghênh Thiềm bị cháy... Theo sách *Khâm định Việt sử thông giám cương mục* ghi: Năm Bính Tý 1156, tháng 12 mùa Đông, kho tàng của vua bị cháy... Tháng chạp năm Canh Thân (1500) phủ Phụng Thiên bị cháy. Đến năm Quý Hợi (1503) kinh thành lại cháy lớn, lần hỏa hoạn này đã thiêu rụi phố xá của kinh thành Thăng Long. Tháng 6 năm Tân Mùi (1631) kinh thành lại xảy ra cháy lớn. Khi đến Thăng Long vào đầu thế kỷ XVII, P. Baldinotti, một nhà truyền giáo phương Tây đã nhận xét: "Trong kinh thành có nhiều ao, vũng nước lớn, cho phép người ta có thể dập tắt ngay đám lửa khi nó cháy bén vào các nhà. Có nhiều đám cháy thiêu huỷ 5, 6 nghìn nóc nhà, nhưng chỉ độ 4, 5 ngày sau, người ta dựng lại hoàn toàn những ngôi nhà đó". Tháng 6 năm 1631 khi chúa Trịnh ngự trị ở Đông Lâu, sai đào sông cho thuyền đánh nhau và tập bắn thì có lửa cháy từ đầu sông. Lửa cháy lan đến cửa bên trái của Vương phủ, phố phường hai bên và các nhà Triều Nguyễn, Triều Đường trong Thành Nội. Vua tránh ra nhà Hoa Dương hầu (không rõ tên), bốn ngày sau mới về cung...

Chuyện hỏa hoạn trong kinh thành Thăng Long cũng đã được ghi vào sử sách và giai thoại. Có giai thoại kể lại rằng, vua nhà Trần quy định việc phòng hỏa rất chặt chẽ. Mỗi khi xảy ra đám cháy, đích thân nhà vua đến tận nơi, đốc thúc quan lại, lính tráng giúp dân chữa cháy, thưởng công cho những người có công xông vào khói lửa, trách cứ hay bắt tội những kẻ có tâm địa và thái độ "cháy nhà hàng xóm bình chân như vại".

Vào năm 1278, nhà dân ở một xóm trong kinh thành bị cháy ban đêm. Vua Trần Thánh Tông đang ngủ say, nghe tin, tức tốc vùng dậy cùng với các nội thị chạy ngay đến nơi xảy ra hỏa hoạn. Đám cháy đã được dập tắt. Vua ban thưởng cho người đến chữa cháy sớm nhất và hăng hái nhất. Nhiều người xúm lại, tụ tập quanh vua, ai cũng tự nhận mình là người có công đầu. Vua băn khoăn không biết phân xử thế nào thì Đoãn Khung - một người đang giữ chức Nội thư gia (tàng trữ sách vở), đứng ra xin phép thực hiện lời vua. Nhà vua đồng ý, ông liền ra lệnh cho cả đám đông chữa cháy cùng ngồi xuống bãi cỏ rồi tự mình đến gần từng người, sờ tay vào đầu nói là để đếm. Nhờ vậy mà ông biết được ai là người đến chữa cháy trước tiên. Ông tâu với vua rằng: Người nào đổ mồ hôi, ướt tóc mà có tro bụi bám vào thì chính là người đến trước và cố sức chữa cháy. Người nào đầu tóc khô, tro bụi chỉ phớt qua thì rõ ràng là người đến sau. Vua Trần Thánh Tông khen ngợi viên Nội thư gia của mình và ban thưởng cho cả ông.

Thời Lê, trong sách "Vũ trung tuỳ bút", danh nho Phạm Đình Hổ viết rằng: "*Đất kinh thành đông đúc, nhà ở liền nhau, thường có hoả hoạn*". Thời Nguyễn, cháy lớn cũng thường xảy ra. Trước tác hại của hoả hoạn, người Thăng Long đã phải chủ động phòng cháy chữa cháy, bao gồm cẩn tắc trong việc sử dụng lửa để triệt tiêu nguyên nhân cháy, và mọi nhà đều chuẩn bị dụng cụ chữa cháy. Biện pháp này trở thành quy định và được Phạm Đình Hổ ghi lại: "*Theo lệ cũ, chốn kinh thành không phải chịu thuế dung, thuế điệu, chỉ tính từng dãy nhà, không cứ nhà quan hay nhà dân. Hàng năm. mỗi nhà phải chịu một xuất đi sửa sang đắp lại nền cờ tường, dọn cỏ xung quanh cung đình, cung ứng việc kiến trúc. Họ phải thay nhau sắm đầy đủ dây, đòn, câu liêm, thang tre, bó đuốc, thùng gánh nước để theo quân đề lĩnh đi túc trực điếm canh, phòng khi cần đến*".

Công tác PCCC ở Kinh thành Thăng Long không chỉ được chú trọng trong đời sống hàng ngày của người dân mà còn được quy định chặt chẽ trong các Bộ luật của triều đình. Trong ***Quốc triều hình luật*** (Luật hình triều Lê). Điều 610 ghi rõ: "*Người thấy lửa bốc cháy, nên báo mà không đi báo, nên cứu mà không đến cứu, thì xử nhẹ hơn tội đánh cháy hai bậc. Những quan quân canh giữ cung điện, kho tàng và viên giữ tù, đều không được rời khỏi chỗ mà đi cứu hỏa, trái luật thì xử 80 trượng*". Điều 617 ghi: "*Trong Kinh thành mà để xảy ra hỏa hoạn, cháy nhà mình thì xử phạt 80 trượng, cháy lan sang nhà người khác thì xử phạt 80 trượng và bêu trước dân chúng ba ngày và phạt tiền 10 quan sung công. Ở hương thôn thì giảm một bậc. Ở trong cấm thành nếu cháy lan đến nhà tôn miếu, cung điện và các kho tàng thì xử tội lưu...*" . Trong ***Hồng Đức thiện chính thư,*** điều 148 quy định: "*Nô tỳ tung lửa đốt nhà cửa, sẽ chiếu theo luật nô tỳ gia trưởng, khép vào tội chém*"...

Bên cạnh đó, công tác PCCC còn được người Thăng Long còn tìm đến một giải pháp mang đậm màu sắc tâm linh nhằm đem lại sự an lạc tinh thần cho con người trước tác hại của hỏa hoạn, đó là thờ Thần Lửa. Vì thế, người dân trong kinh thành đã cùng nhau xây dựng Đền Hỏa Thần với ước nguyện cầu mong giảm được nạn cháy. Đền Hoả Thần còn là nơi báo cháy mỗi khi có cháy xảy ra trong kinh thành Thăng Long xưa. Đền Hoả Thần nay nằm ở số 30 phố Hàng Điếu, phường Cửa Đông, Hoàn Kiếm, Hà Nội.

Để thể hiện ý nghĩa tâm linh và cầu mong thần giúp dân chúng kinh thành trừ giặc Lửa, ngày lễ hội truyền thống của Đền Hoả Thần được tổ chức vào tháng 2 và tháng 8 hàng năm (Xuân Thu nhị kỳ). Nhưng ngày hội đến, đông người đến nhất là ngày mùng một tháng Tư âm lịch, bởi đó là ngày vào Hạ - ngày bắt đầu vào mùa cháy. Sau này, Đền Hỏa Thần không chỉ là nơi thờ thần Lửa mà còn là nơi đặt bia tưởng nhớ ghi công tên tuổi của các anh hùng liệt sỹ Phường Cửa Đông đã ngã xuống trong 2 cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ vì sự bình yên của dân. Ngày 27/8/1996, Đền Hỏa Thần chính thức được Bộ Văn hóa Thông tin xếp hạng Di tích Lịch sử - Văn hóa cấp Quốc gia theo Quyết định số 1964/QĐ/VH. Đền Hỏa Thần đã bổ sung vào thần điện truyền thống của người Việt một nhân vật độc đáo phản ánh nhiều mặt về đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân Thăng Long, về cách ứng xử truyền thống của người Hà Nội đối với những yếu tố tự nhiên và xã hội, là nơi giáo dục ý thức cộng đồng trong công tác PCCC.

Ngày nay, Thăng Long - Hà Nội ngày một sầm uất, những công trình kiến trúc hiện đại với thiết kế và kết cấu mang tính bền vững, chịu nhiệt cao đã thay thế cho những ngôi nhà tranh, vách đất của kinh thành Thăng Long xưa. Nhưng những bài học về phòng cháy và chữa cháy trong kinh thành Thăng Long xưa của cha ông ta vẫn có ý nghĩa to lớn, sâu sắc đối với người dân Hà Nội trong việc nâng cao ý thức phòng ngừa hỏa hoạn vì sự bình yên của Thủ đô Hà Nội.■

CHUYỆN VỀ ÔNG TRƯỞNG THÔN ở Phố Phù Khê

HUY HOÀNG

Dù đã được nghe không ít giai thoại về vị trưởng thôn một thời đã từng lầm lỡ, nhưng chỉ đến khi được "thực mục sở thị" ngay trên đất làng ông (xã Phù Khê, thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh) trong đợt giá lạnh bất thường trước thềm năm mới này chúng tôi mới hiểu phần nào của sự thịnh đạt ở miền quê này và bản lĩnh của người "vác tù và hàng tổng" nơi đây.

Theo những người cao tuổi ở Phù Khê Thượng thì làng này được hình thành từ thời An Dương Vương xây thành Cổ Loa, thịnh vượng đến đời Lý Thái Tổ dời đô về Thăng Long. Khi đó nhu cầu xây dựng cung điện, thành quách rất lớn, nghệ nhân tài giỏi từ các nơi tập trung về nơi đây rất đông, dần hình thành nên ngôi làng chạm khắc gỗ, làm đồ mộc mỹ nghệ mà nhất là chạm rồng cho cung điện vua chúa, quý tộc phong kiến ngày xưa. Dẫu vậy, thời gian cùng với những biến chuyển của thời cuộc đã làm cho nhiều giá trị lịch sử bao phen chịu nổi chìm, mai một. Nhưng có lẽ truyền thống cùng tâm huyết và sự nỗ lực không mệt mỏi của những người dân nơi đây đã tạo nên dấu ấn mới, một "hiện tượng" Phù Khê Thượng.

Tuy nhiên, "phố" Phù Khê Thượng thực sự "chuyển mình" và tạo được dấu ấn ngày nay mới chỉ khoảng gần 10 năm trở lại đây. Hiện, Phù Khê Thượng tuy chỉ có vỏn vẹn trên 600 hộ dân với trên 2.400 nhân khẩu, nhưng có tới gần 30 doanh nghiệp và trên 500 cơ sở chuyên sản xuất và kinh doanh các mặt hàng gỗ mỹ nghệ, giá trị sản xuất của nghề chiếm tới 80% tổng giá trị địa phương. Nhiều gia đình không chỉ dựa vào nghề để sống mà còn vươn lên làm giàu, giúp đỡ những người có hoàn cảnh khó khăn hơn mình. Bên cạnh đó, theo đánh giá của UBND tỉnh Bắc Ninh thì số hộ nghèo của Phù Khê Thượng giảm còn 0,01%, số hộ khá, hộ giàu gần 60%; trên 95% hộ dân có nhà mái bằng kiên cố, 100% có phương tiện nghe nhìn hiện đại; toàn bộ đường làng, ngõ xóm được bê tông hóa với tổng chiều dài gần 5km. Tháng 9/2011, nhà văn hóa Phù Khê Thượng được khánh thành với kinh phí đầu tư hơn 5 tỷ đồng. Liền kề đó là sân vận động, chợ nông thôn được xây dựng theo đúng quy hoạch và mới đây là tòa Nghè, rồi khu chợ gỗ diện tích gần 10.000m2, tạo thuận lợi cho việc trao đổi nguyên liệu sản xuất của các hộ dân.

Nói về sự thành công hôm nay của Phù Khê Thượng, người dân ở đây đều có chung một nhận xét, thời gian qua đội ngũ

Nhà văn hóa mới của thôn.

Nghè thôn Phù Khê Thượng.

Ông Phạm Thành Hưng_Trưởng thôn Phù Khê Thượng.

cán bộ luôn gần dân, sát dân, công khai minh bạch trong quản lý điều hành thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội cơ sở trên tinh thần tập trung dân chủ, tất cả đều vì lợi ích của người dân. Đặc biệt, người "một tay" góp phần tạo nên sự thành công đó chính là vị trưởng thôn – ông Nguyễn Thành Hưng, người đã từng vượt qua sự mặc cảm một thời lầm lỗi để đem công sức xây dựng quê hương.

Cầm tinh con Rắn (sinh năm 1953), ngay từ thuở ấu thơ Nguyễn Thành Hưng đã chứng kiến và thấu hiểu về sự đói nghèo. Do sự bồng bột, "máu yêng hùng" của tuổi trẻ nên dù đang học tại trường Trung cấp Sư phạm Bắc Ninh và được xếp vào diện "thông minh", "sáng dạ", nhưng chàng thanh niên Nguyễn Thành Hưng khi đó đã phải trả giá bằng chính tuổi thanh xuân của mình. Sau những năm tháng lao động cải tạo, Nguyễn Thanh Hưng ngày càng thấm thía giá trị và sự cao quý của cuộc sống. Trở về với cuộc sống của một công dân bình thường, ông quyết định làm lại cuộc đời với việc lấy vợ, sinh con rồi mưu sinh bằng nghề thủ công mỹ nghệ truyền thống. Giải thích về việc suốt gần một năm trời ông không ra khỏi nhà, ông bảo: "ở nhà để cải mâu giang hồ nguội tắt hẳn. Nhiều lần "đàn em" cũ tìm gặp nhưng ông đã một mực từ chối và khuyên nhủ anh em hãy phục thiện, quay về con đường làm ăn lương thiện. Chứng kiến Nguyễn Thành Hưng sớm kèo gỗ, tối đục đẽo, quan tâm chăm chút cho vợ con... dần dần định kiến của dân làng cũng nhạt phai và thêm tin tưởng vào năng lực, ý chí của Hưng.

Cuối năm 2004, Nguyễn Thành Hưng được bầu làm trưởng thôn Phù Khê Thượng. Việc đầu tiên sau khi nhận chức trưởng thôn, ông Hưng cho tháo dỡ barie đầu làng, chấm dứt việc thu phí giao thông cho các phương tiện đi lại. Việc làm này lúc bấy giờ được xem là táo bạo nhưng trước chính quyền và bà con, ông thẳng thắn bảo: "Giữa đất nghề mà chặn xe, thu phí thì chẳng khác nào chúng ta tự xây rào cản, kìm hãm sự sản xuất của bà con và thông thương với các nhà buôn". Cuộc sống của người dân trong làng ngày càng khấm khá, nhiều nhà xưởng kinh doanh đồ gỗ mọc lên với số lượng đồ gỗ có giá trị cao tập trung khá lớn. Ông quan niệm làm ra của cải mà không biết giữ thì cũng chỉ là như Dã Tràng se cát, vì vậy ông luôn luôn nhắc nhở bà con phải thường xuyên để phòng hoả hoạn xảy ra.

Cuối năm 2006, Phù Khê nổi tiếng cả nước sau khi khánh thành chùa Hồng Ân với kinh phí xây dựng hơn 7 tỉ đồng do các tổ chức, cá nhân và nhân dân trong vùng đóng góp. Để có được điều này, chính ông Hưng đã khăn gói khắp nơi đi tìm thợ mộc thợ nề rồi đảm nhiệm toàn bộ phần thiết kế ngôi chùa. Gần hai năm gắn với công trình chùa Hồng Ân đã khiến ông sụt cân chỉ còn "một tay xách nhẹ". Tiếp theo là hai khu chợ thực phẩm và chợ gỗ sầm uất họp suốt đêm ngày của Phù Khê do ông bỏ tiền túi thuê người lấp hồ, san ruộng rồi xây nên. Rồi, các công trình như: Nhà tưởng niệm cố Tổng bí thư Nguyễn Văn Cừ, hội trường, nhà trẻ, trường học, nhà văn hóa... của thôn, ông cũng là đứng ra trông nom thi công và sửa chữa mỗi khi có sự cố.

Về khu chợ có diện tích 10.000m2 quy củ, hoạt động kinh doanh sôi động hiện nay ở "phố" Phù Khê, ông Hưng kể "lúc ấy phức tạp lắm". Nhưng bằng sự chân thành và cách thuyết phục khéo léo, ông chỉ mất 2 ngày để làm điều đó. Bởi, theo ông: "Có gì đâu. Mình nói rõ cái lợi, cái hại của việc kinh doanh manh mún cho bà con hiểu... "Nói phải củ cải cũng nghe"!". Riêng việc đảm bảo an ninh cho khu chợ, nhiều người dân ở đây vẫn cho rằng "khó bằng lên trời". Sau bao đêm suy nghĩ, ông cho thành lập hẳn một đội an ninh, phụ trách trông giữ tài sản cho các hộ kinh doanh. Nhờ vậy mà khi hết ngày kinh doanh, các hộ kinh doanh tại chợ chỉ cần phủ bạt và yên tâm ra về, tuyệt nhiên không thấy có hiện tượng trộm cắp.... Đặc biệt công tác phòng cháy, chữa cháy cũng được anh em trong đội an ninh và các hộ kinh doanh thường xuyên coi trọng. Mặc dù là làng nghề với nhiều xưởng gỗ lớn, nhiều năm qua, trên địa bàn thôn xóm cũng như khu vực chợ không để xảy ra tai nạn cháy , nổ.

Phù Khê hôm nay đã đổi khác với các công trình kiên cố được quy hoạch khang trang, nhà cao tầng mọc lên san sát, nhưng riêng "tư gia" của vị trưởng thôn lại rất khiêm nhường. Và đặc biệt rất hiếm khi người ta thấy ông Hưng được ở nhà quây quần bên vợ con, do hàng ngày ông phải lăn lộn ngoài xưởng thủ công, rồi đi quanh làng xóm, thăm nom bà con, xem xét các công trình, hay giải quyết các sự vụ ở trong làng ngoài ngõ...

Khi được cùng đi dọc trên tuyến đường bê tông cùng trưởng thôn Nguyễn Thành Hưng – vốn được ông vận động bà con ủng hộ giải tỏa - mỗi người dân nơi đây đều không giấu vẻ tự hào phấn khởi, chào đón ông bằng những cử chỉ thân thiện. Bởi, với họ, ông không chỉ là một vị trưởng thôn góp phần làm "thay da đổi thịt" cho "Phố" Phù Khê Thượng hôm nay, mà còn được xem như người ruột thịt của mình. Câu chuyện về ông trưởng thôn hôm nay vẫn được bà con Phù Khê Thượng đem ra kể cho con cháu nghe như một tấm gương về ý chí, nghị lực vượt qua mặc cảm lầm lỗi giữa đời thường./.

PHÍA SAU

Hầm đường bộ Hải Vân

ÁNH HỒNG

Ngày 5/6/2005, sau 1.700 ngày đêm khoét núi, mở hầm, vượt qua biết bao khó khăn do thiên tai, sạt lở, mưa bão, gần 6,3km đường hầm xuyên núi Hải Vân cùng với hệ thống đường hầm thoát hiểm, hầm thông gió đã hoàn thành và chính thức đi vào hoạt động. Đây là công trình vĩ đại thể hiện ý chí, sức sáng tạo, bản tính cần cù lao động trong hành trình chinh phục thiên nhiên của con người Việt Nam thế kỷ XXI đồng thời đánh dấu một điểm mốc quan trọng trong sự nghiệp giao thông vận tải nước nhà phục vụ hội nhập và phát triển. Sau gần 8 năm đi vào hoạt động, hầm đường bộ Hải Vân thực sự đã phát huy hiệu quả là cầu nối phát triển kinh tế, xã hội của khu vực miền Trung - Tây Nguyên và hành kinh tế Đông Tây, trực tiếp là cửa ngõ TP Đà Nẵng, Thừa Thiên Huế, cũng như góp phần hạn chế tai nạn giao thông. Nhưng để khơi thông con đường huyết mạch này, đảm bảo hoạt động thông suốt, an toàn trên từng ki-lô-met đường hầm, biết bao mồ hôi của những người lao động đã đổ xuống, công việc của họ thầm lặng nhưng cũng đầy vinh quang.

Từ thành phố Đà Nẵng xinh đẹp, đoàn chúng tôi đi khoảng 20km về phía Bắc đến hầm đường bộ Hải Vân. Trời hơi se se lạnh, mưa lất phất khi chúng tôi đặt chân đến cửa hầm phía Nam. Một bên là núi cao mây phủ, dưới chân là biển xanh, rì rào sóng vỗ, gió biển thổi vào lồng lộng, một bức tranh thiên nhiên hùng vĩ do kỳ công của tạo hoá và một bên là đường hầm xuyên núi sâu hun hút với những dãy đèn chiếu sáng dài tưởng chừng như bất tận được xây dựng bởi bàn tay con người. Nằm giữa khung cảnh tuyệt vời đó là Trung tâm điều hành hầm đường bộ Hải Vân thuộc Công ty TNHH MTV Quản lý và Khai thác Hầm đường bộ Hải Vân - Hamadeco, đơn vị có trách nhiệm quản lý, khai thác và bảo trì hầm đường bộ Hải Vân và cũng chính là đơn vị chịu trách nhiệm chính đảm bảo cho mọi hoạt động trong hầm diễn ra thông suốt. Nhiều kỹ sư đã gắn bó với hầm đường bộ Hải Vân ngay từ những ngày đầu đi vào hoạt động, trong đó có ông Lương Thanh Phong - Giám đốc đơn vị vận hành hầm cho biết: "Nhìn thực sự thì đơn giản nhưng để vận hành được hầm đường bộ thông suốt, an toàn không để ách tắc xảy ra là cả một sự nỗ lực, đoàn kết của hàng trăm con người kết hợp với một hệ thống máy móc điện tử tự động hiện đại và những trang thiết bị bảo vệ luôn luôn trong trạng thái sẵn sàng chiến đấu". Và để minh chứng cho lời mình nói, ông dẫn chúng tôi đi thăm quan phòng điều hành, nơi các kỹ sư theo dõi hoạt động của hầm Hải Vân thông qua những màn hình lớn cùng một hệ thống máy móc hiện đại. Quả thật, để quản lý và vận hành an toàn hầm đường bộ Hải Vân là cả một quy trình và sự phối hợp đồng bộ của nhiều đơn vị lẫn hệ thống thiết bị điện tử. Thông qua hệ thống Camera giám sát an ninh nghiêm ngặt được lắp đặt trong hầm, mọi nhất cử nhất động của các phương tiện lưu thông trong hầm đều được truyền về trung tâm điều hành và ghi lại để trưởng ca trực tùy vào tình huống xử lý. Chính vì vậy, những sự cố như va chạm hay cháy, nổ trong đường hầm luôn được công ty nhanh chóng phát hiện và điều lực lượng chuyên trách đến xử lý kịp thời, khắc phục hậu quả nhanh chóng để tuyến đường qua hầm được thông suốt trong thời gian ngắn nhất. Bên cạnh đó, phòng điều hành cũng chính là nơi quản lý hệ thống chiếu sáng, thông gió, lọc khí đảm bảo không khí lưu thông trong hầm. Nếu hệ thống thông gió, lọc khí này gặp sự cố ngừng hoạt động thì phải dừng hoạt động của hầm. Chính vì tầm quan trọng trong công tác khai thác an toàn hầm đường bộ Hải Vân nên Hamadeco đã xác định công tác PCCC&CHCN là nhiệm vụ trọng tâm, như sợi chỉ đỏ xuyên suốt cả quá trình hoạt động quản lý và khai thác, mỗi cán bộ, kỹ sư làm việc trong phòng điều hành và các nhân viên làm việc trực tiếp đều ý thức được trách nhiệm của mình và làm việc với sự tập trung cao độ, thái độ chuyên nghiệp.

Rời khỏi phòng điều hành, chúng tôi theo chiếc xe đặc chủng đi thăm các lối thoát hiểm cùng hệ thống PCCC được bố trí trong hầm. Trong tiếng động cơ quạt gió chạy ầm ầm có nhiệm vụ hút đẩy không khí đến trạm xử lý, chúng tôi dừng lại trước một trong 15 cửa thoát hiểm của hầm đường bộ Hải Vân. Cánh cửa vận hành trơn tru, trước mắt chúng tôi là hầm thoát hiểm sâu hun hút phục vụ cho việc thoát hiểm nếu đường hầm xảy ra sự cố. Thực sự khi bước vào đây tôi cứ ngỡ như mình sắp bước một chuyến phiêu lưu trong đường hầm như trong một bộ phim hành động Mỹ với những hành lang trải dài, những tấm biển chỉ dẫn lối ra... Điểm dừng chân tiếp theo của chúng tôi là một hốc kỹ thuật chữa cháy với đầy đủ trụ tiếp nước, lăng vòi chữa cháy, bình chữa cháy và can chất tạo bọt. Bên cạnh đó còn có buồng điện thoại khẩn cấp, nút nhấn báo động cháy. Tất cả đều trong trạng thái sẵn sàng ứng cứu khi có sự cố cháy nổ xảy ra. Đứng trong căn hầm bằng phẳng, rộng rãi với những đoàn xe tiếp nối nhau qua hầm, khó ai mà có thể tưởng tượng được rằng những công nhân của Công ty đã phải dậy từ 3, 4 giờ sáng để chuẩn bị công tác vệ sinh, đảm bảo cho những chuyến xe qua hầm thông suốt. Cùng với đó, luôn có một lực lượng làm công tác kiểm tra, kiểm soát cùng các đội cứu hộ, cứu nạn luôn túc trực hoạt động 24/24 giờ, thường xuyên tuần tra, kiểm tra và vệ sinh, bảo dưỡng phương tiện, thiết bị PCCC theo quy trình để đảm bảo rằng mọi thiết bị, phương tiện trong hầm luôn ở trong trạng thái tốt nhất. Đặc biệt, để đảm bảo an toàn PCCC&CNCH trong hầm đường bộ dài nhất Đông Nam Á này, một lực lượng chuyên trách đã được thành lập và duy trì hoạt động tập luyện thường xuyên. Trực 24/24 giờ, luyện tập hàng ngày, hàng giờ trên thao trường và luôn luôn trong tình trạng sẵn sàng xuất quân chiến đấu khi có tín hiệu báo sự cố xảy ra, các anh thực sự là những người lính PCCC&CNCH chuyên nghiệp khi khoác lên mình bộ quần áo chống cháy, tham gia vào hàng chục vụ chữa cháy, vụ cứu nạn cứu hộ trong và ngoài hầm. Cho đến nay, các anh đã chữa cháy 38 vụ xe ô tô tự bốc cháy trong hầm, 10 vụ xe ô tô tự bốc cháy ngoài hầm, 46 vụ xe ô tô tự gây tai nạn trong hầm, 78 vụ xe ô tô tự gây tai nạn ngoài hầm, không để xảy ra thiệt hại về người và tài sản của Nhà nước, của nhân dân. Trước khi chia tay, một đồng chí trong lực lượng chuyên trách PCCC của công ty nói đùa với chúng tôi rằng: "Trực thường xuyên, tập luyện thường xuyên nên anh em trẻ trong đơn vị giờ sắp thành lính phòng không hết cả vì không cô nào dám yêu, nhưng ý thức được công việc mình làm là bảo đảm an toàn cho tuyến đường hầm Hải Vân luôn thông suốt, không anh em nào lơ là với nhiệm vụ" và hát vang bài hát Hamadeco tự hào đi lên.

Trong bộn bề lo toan của những ngày cuối năm, gánh nặng công việc của đơn vị quản lý hầm đường bộ Hải Vân vẫn còn chồng chất. Chưa kịp nghĩ đến những ngày nghỉ ngơi vui xuân năm mới, các anh đã sẵn sàng cho những phiên trực Tết tại đơn vị để đảm bảo an toàn trên công trình thế kỷ của đất nước./.

TỤC LỆ ĐÓN GIAO THỪA
Của người Việt

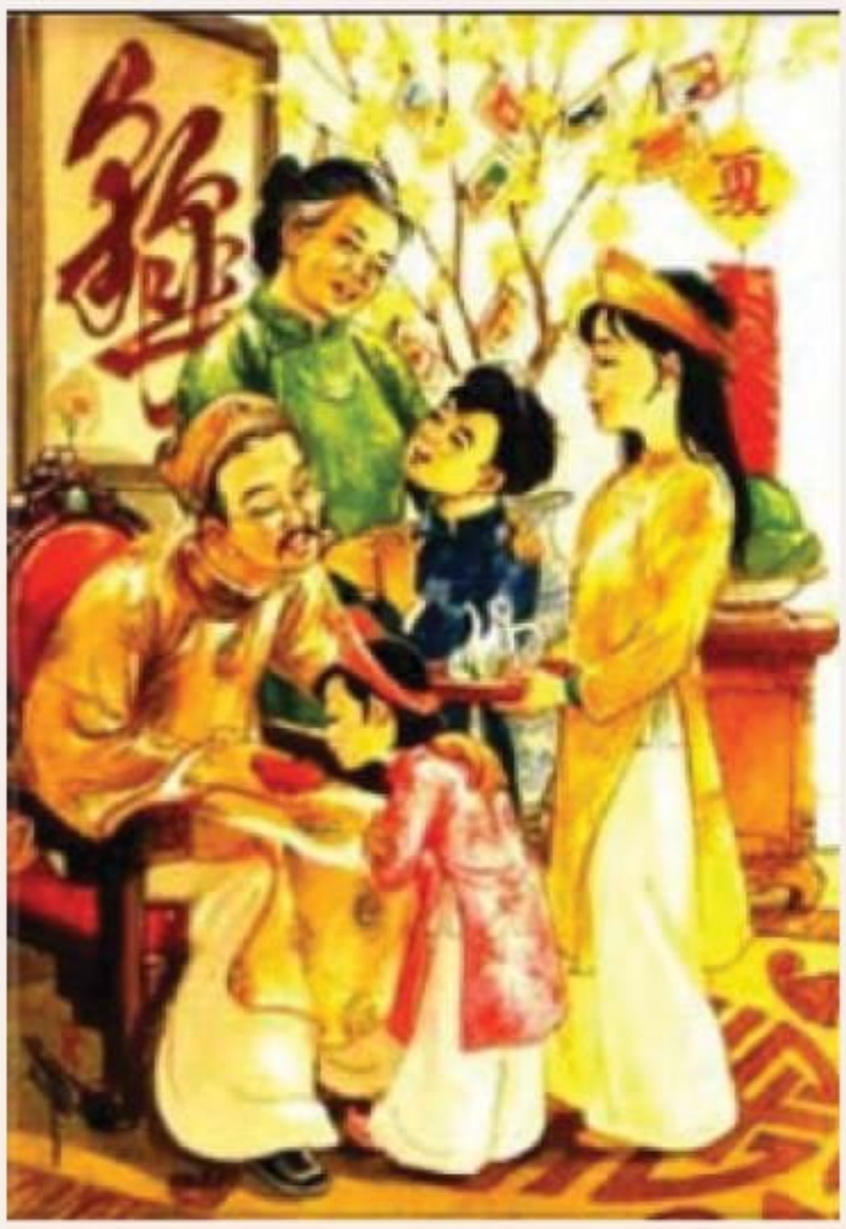
CHU MẠNH CƯỜNG

Đêm cuối cùng của một năm, dân gian gọi là đêm trừ tịch, đêm giao thừa. Trong từ trừ tịch, trừ có nghĩa là thay đổi còn tịch là đêm, cả hai có ý tống tiễn màn đêm hoặc tiễn đưa cái cũ đi đón rước cái mới đến, biểu thị giao thời. Giao thừa là thời khắc cuối cùng của năm cũ tiếp sang năm mới từ 23h giờ của ngày 29 Tết hoặc 30 Tết đến 1 giờ mồng một Tết Nguyên Đán). Tại thời điểm này, có rất nhiều điều thú vị như âm dương, đất - trời, thánh thần và con người hòa một. Thời tiết chuyển từ đông sang xuân - một khởi đầu ấm áp cho vạn vật. Vì ý nghĩa biểu trưng tổng hòa cho sự sống trái đất và vũ trụ, tự nhiên và xã hội nên đón giao thừa mọi người đều ra ngoài vườn hoặc kế sát nhà và đường phố để giao hòa giữa người và vật. Vào thời khắc giao thừa, tâm hồn ai cũng rộng mở, gạt bỏ mọi toan tính, phiền bận chỉ còn những ước nguyện và ngưỡng vọng. Thỉnh thoảng không gian lại chùng bởi một tiếng chuông chùa cho lòng lắng lại. Sau một hồi tĩnh tại, khắp nơi cùng rộn lên những tiếng cười đùa hân hoan, tiếng pháo tay, tiếng nhạc vui rẻo rắt và những câu chúc mừng tốt lành.

Để đón một cái Tết thật là vui tươi, ấm cúng và một năm mới tràn đầy những điều tốt đẹp, từ những ngày tháng Chạp và đặc biệt là trong đêm trừ tịch, người dân ở các vùng quê đã chuẩn bị mọi thứ hết sức chu đáo. Với tinh thần cầu thị, dân quê xem ngày 30 Tết, có năm là 29 là thời điểm cực kỳ thiêng liêng, có ý nghĩa quyết định tới sự thành công trong năm mới. Ai cũng háo hức chờ đến phút giao thừa, với ước mong sang xuân tới có được nhiều cơ hội mới- nhiều sức khỏe, sự may mắn, thành đạt và hạnh phúc.

Mặc dù bận rộn nhưng đến ngày áp Tết, ở đâu làm gì, người dân đều lũ lượt tìm về gia đình, không thiếu ai hoặc nếu xa quá chưa về kịp thì cũng gọi điện, gửi thư để người thân biết họ vẫn yên ổn và qua dòng lưu bút, giọng nói như có hơi ấm tình thân ở bên. Ai có xích mích thì giảng hòa, cùng chia xẻ những buồn vui và sửa soạn đón giao thừa thực rôm rả.

Từ 23 tháng Chạp đến 30 Tết, mọi nơi đã hoàn tất việc sửa sang, trang trí và mua sắm cho nhà cửa sang năm mới được thơm tho, sạch sẽ và đầy đủ. Trước đêm trừ tịch, mọi thứ đã đặt ở nơi quy định, đến giao thừa chỉ việc mang ra, không cần suy nghĩ. Nhiều nhà còn mở đài phát những bài hát dân ca nhằm tăng thêm không khí an lạc. Với quan niệm thiên tai, dịch họa đều do ma quỷ tác hại, phải xua tan tà khí để năm mới mùa màng bội thu, người yên vật thịnh, các làng đều dựng trước sân đình- chùa những cây nêu treo chuông, khánh, ống sáo- những vật có thể phát ra âm thanh náo nức hay giỏ, lưỡi, cành gai, lông gà và vải đỏ... là biểu tượng của ánh sáng rực rỡ, sự sắc nhọn và trói buộc làm ma quỷ hoảng sợ. Từng nhà cũng bôi trước thềm những cung nỏ

bằng vôi chĩa về phía biển nhằm đẩy lùi ma quỷ ra đó hoặc treo, dán tranh hộ pháp, tứ linh, thái cực, bát quái có tác dụng trấn trạch. Cũng dán ở chuồng gà, chuồng lợn những linh phù bảo an vật nuôi trong dịp Tết. Chưa đủ, người dân còn cho rằng ma phương thường nán lại, chưa muốn đi trước Nguyên đán nên từ chiều 30 Tết đến đêm trừ tịch làng đã cử một đội trẻ con chín đến mười tuổi cho mặc áo đỏ, thắt lưng vàng chạy nhảy khắp nơi, vừa đi vừa gõ chiêng, gõ trống, múa hát vang lừng để trấn áp ma tà. Tại nhà dân, đêm tối cũng đốt những đống lửa lớn bằng tre, củi cho quắng sáng và tiếng nổròn rã nhằm xua nốt những tà khí còn sót. Khi trống điểm đúng 12 giờ thì mọi người đồng loạt đốt pháo, khua chiêng, trống tống tiễn bằng hết ma quái và đánh dấu thời khắc năm mới. Việc này còn có tác dụng át đi những tiếng oán hờn và toan tính nhỏ nhen của con người để sang xuân chỉ còn niềm vui.

Ngoài trừ tà, dân quê cũng có nhiều hoạt động cúng tế nhằm tri ân, tưởng nhớ tổ tiên, phúc thần cũng như cầu mong anh linh tiếp tục phù hộ. Ngay từ 23 tháng Chạp, nhiều người đã đi tảo mộ, vun đắp âm phần sau đó làm mâm cỗ cúng mời các cụ tiên tổ về ăn Tết và lễ tiễn ông Táo lên trời cảm ơn thần đã phù hộ cho gia đình suốt năm qua. Đến 30 Tết một lần nữa lại lập trang cầu cúng, đón các vị về chung vui. Đặc biệt mọi nhà đều biện một lễ lớn vào phút giao thừa đón thiên binh, thiên tướng. Người dân tin rằng, mỗi năm Ngọc Hoàng phái một vị quan lớn, gọi là Đại vương hành khiển xuống giám sát dân chúng. Có 12 vị như vậy luân phiên từ năm Tý đến năm Hợi. Mỗi ngài đều có quyền thay trời xem xét mọi sự từ chuyện nhà dân đến việc quan sai, mùa vụ, giao thương, đi lại. Có việc gì dân tấu lên, đều giải quyết hết. Tuy lúc hiền lúc dữ nhưng các ngài đều ghét cái ác, gian dối và yêu sự hiền lành, chân thật. Khi người làm ác, sẽ quở phạt, khi làm thiện sẽ khen thưởng. Kính sợ điều ấy, hàng năm dân gian đều biện lễ cầu xin Đại vương dung thứ và phù hộ cho mỗi nhà được công thành, danh toại; xóm làng ấm êm, thịnh vượng.

Vì Đại vương phải tuần phú nhiều nơi, đi rất nhanh, không thể ở lâu trong mỗi nhà dân nên mọi người đều đặt ban cúng giao thừa ngay ngoài cửa để đón rước và mời Ngài nhanh chóng thụ hưởng lễ vật. Mâm cúng Đại vương rất thịnh soạn, bao giờ cũng có đủ các loại hoa quả, bánh trái, thịt thà, rượu, trà, thuốc, nước, vàng bạc và một bộ mũ áo để Ngài mặc cùng một lá sớ trình bày tất cả nguyện vọng của gia chủ gửi đến thiên đình.

Vào áp Tết, các đền chùa trong làng đều lập trang cúng vàng cầu mong Quốc thái dân an và mở rộng cửa cho du khách đến cầu tài, cầu lộc. Theo lệ làng, đêm 30 ông chủ nhà hoặc con trai trưởng sẽ theo các phụ lão ra đình làm lễ tế thành, còn bà chủ, con gái, con dâu trưởng cũng đi chùa lễ Phật, sau đó trở về hạ mâm cỗ cúng xuống thụ lộc, thưởng thức một năm mới no đủ, đầy hương sắc...

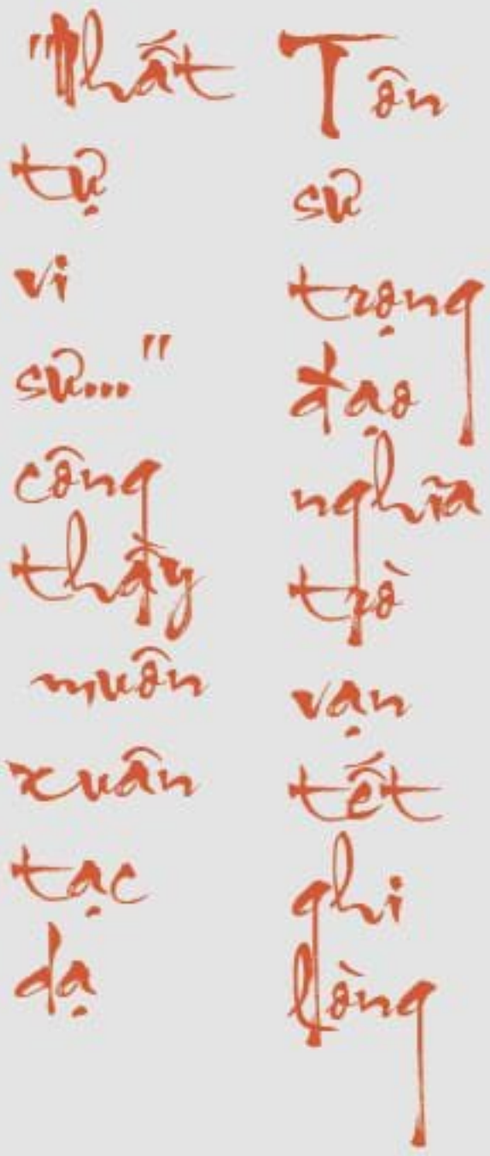
Cùng với đuổi tà, cuối năm dân quê cũng có nhiều kiêng kỵ tinh tế. Như: từ phút giao thừa, kiêng đánh vỡ bát đĩa, tránh sau này gia đình có sự đổ vỡ; cấm nói tục chửi bậy, tránh người nhà bất hòa, mất đoàn kết; cấm quét rác ra ngoài đường, tránh tài sản bị thất thoát; kiêng cầm vật nhọn, sắc tránh bị tai nạn, thương tật... Trong trường hợp lỡ lầm thì dân gian cũng có cách xuê xoa bằng những câu nói an ủi hoặc lời chúc, đại thể chúc anh/chị được sống lâu mạnh khỏe, quanh năm tốt lành, mãi mãi bình an..., để lấy lại sự cân bằng tâm lý, không vì một chuyện nhỏ nhặt mà mất vui.

NGUYỄN VĂN TRÌNH

Cảnh sát PCCC anh hùng

Cảnh *giác để phòng nạn cháy nhà*
Sát *sao kỹ lưỡng lúc kiểm tra*
Phòng *ngặt khi dùng xăng, lửa, điện*
Cháy *thường từ đó dễ xảy ra*
Chữa *ngay khi lửa mới lướt qua*
Cháy *nhỏ thiệt hại giảm tối đa*
Anh *em đồng đội cùng chung sức*
Hùng *dũng vươn lên, lực lượng ta.*

BÙI KHẮC KHUYÊN

Chuyện kể...

(Tiếp theo trang 35)

vụ. Anh Thanh chia sẻ, chúng tôi rất vui khi từ phòng *Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ (PCCC&CNCH) - Công an Hải Phòng ngày nào, giờ đã thành Sở Cảnh sát PC&CC Hải Phòng*. Quân số tăng, trang thiết bị hiện đại, điều kiện chiến đấu cũng tốt hơn. Mấy chục năm trước, mỗi lần đi chữa cháy về, thì chiến sỹ lại phải nằm dưới gầm xe, làm anh thợ sửa xe vì xe hỏng...

Tuy nhiên, vất vả và căng thẳng nhất đối với người lính chữa cháy lại là những ngày lễ, Tết, khi người người nhà nhà được nghỉ ngơi, thư giãn. Thời tiết không ủng hộ, thường hanh khô, gió mùa...Trong khi đó, mức độ sử dụng lửa để nấu nướng, đốt hương, đốt mã trong mỗi gia đình người Việt gây nên nguy cơ cháy, nổ cao nhất trong năm. Những ngày lễ, Tết, lực lượng chữa cháy vẫn luôn phải căng mình trong tư thế sẵn sàng khi có hiệu lệnh.

Thượng tá Phạm Sỹ Sơn chia sẻ: "Suốt 36 năm trong nghề, 30 Tết năm nào cũng vậy, khi mọi người nô nức đi đón giao thừa, đi lễ đầu năm, thì chúng tôi phải tập trung toàn lực lượng bảo vệ các khi vực bắn pháo hoa, các đình chùa, khu vực vui chơi giải trí. Khi về đến đơn vị thì trời cũng rạng sáng, chỉ còn biết cùng đồng đội, đồng chí nâng ly rượu ấm đón mừng năm mới ngay tại đơn vị". Anh Sơn kể thêm, trong 6 năm làm chỉ huy đơn vị chữa cháy ở Kiến An, cũng là 6 năm các anh không hề có Tết, bởi giao thừa năm nào cũng xảy ra cháy rừng ở đồi Thiên Văn. Cán bộ chiến sỹ đi chữa cháy về đến đơn vị thì quần áo ướt sũng.....Đặc biệt, giao thừa năm 2006, trong lúc bố đẻ của anh Sơn bị ốm, đang nguy kịch trong bệnh viện, thì anh vẫn phải đi chỉ huy chữa cháy rừng....

Thời gian thấm thoắt qua nhanh, hết năm này qua tháng khác, hết thế hệ này đến thế hệ khác,"cha truyền con nối", người chiến sỹ chữa cháy vẫn miệt mài, âm thầm cống hiến, hi sinh cả những phút giây sum vầy, những hạnh phúc, khổ đau đời thường nhất, mang lại niềm vui, sự an toàn cho nhân dân. Mỗi người lính chữa cháy luôn luôn tâm niệm phải gắng hết sức để nâng cao hiệu quả công tác PCCC trong nhân dân, để mùa xuân bình yên luôn gõ của từng gia đình Việt.■

Đêm giao thừa, ai cũng háo hức chờ đón với bao điều ấp ủ. Trẻ con dù buồn ngủ vẫn cố gắng thức cùng cha mẹ. Đứa nào ngủ lịm thì sát tới thời điểm giao thừa người lớn cũng đánh thức dậy để cả nhà cùng được chứng kiến sự đổi thay, tiến triển. Thời khắc này do đó rất vui, là thời khắc của ước mơ, như nhà khá giả hơn, anh em có việc làm, học hành tấn tới... Không biết mai kia ra sao nhưng lúc này mọi người đều vui. Ngay đêm 30 Tết, trẻ con đã được ông bà, cha mẹ mừng tuổi, cho chút tiền mua những đồ yêu thích, được diện những bộ áo mới, ấm áp theo anh chị, cô bác đi chơi xuân.

Tiện đường du xuân, với mong muốn đem cả trời đất, sự sinh sôi và tươi trẻ về với gia đình, dân quê thường hái lộc trưng trong nhà. Người ta hái bất kỳ loại lá, hoa, quả nào, miễn có hương thơm, vị ngọt, ăn được... Cũng có người không hái lộc mà bưng nguyên những chậu hoa cảnh vào nhà, cho hương sắc trăn ngập không gian.

Phút giao thừa cũng là lúc nhiều gia đình bắt đầu cho con cháu ăn uống. Đây là bữa ăn sơ điểm đầu năm- mỗi người chỉ cần ăn một chút nhưng có ý nghĩa mang lại sự no ấm cho cả 12 tháng. Dân quê thường ăn những món ngon, hàm ý chúc phúc. Ăn mặn trước, ăn ngọt sau. Về mặn, thường là món cá bởi cá có hình dạng xinh đẹp, từ cá trong tiếng Hán Việt đồng âm với từ dư dật, cá cũng là biểu trưng của nước- sự linh hoạt, phát triển nhưng quan trọng hơn là cá nhiều, dễ nuôi, dễ kiếm, phù hợp với thu nhập dân thường. Về ngọt, là bánh và mứt, thường là các loại có hình tròn, màu cam, đỏ, vàng biểu thị sự viên mãn và sung túc. Ai nấy gắp thức ăn cho nhau thật nhiều cùng những lời chúc tình cảm. Sau đó cả nhà ngủ một giấc, trong mơ vẫn thấy dư vị của sự no đủ, ngọt bùi.

Theo lệ làng, sau giao thừa con cháu sẽ về nhà tổ, hoặc sang nhà trưởng họ chúc thọ, phúc, lộc. Tục này từ lâu gọi là tục xông nhà, xông đất. Ngoài ý nghĩa chúc Tết một cách đông vui thì còn để những điều mới lạ cùng sinh khí lan tỏa khắp gia tộc. Tuy nhiên, nếu họ hàng ở xa chưa thể đến ngay được, thì người dân sẽ sang nhà hàng xóm chơi và cũng chúc nhau những câu tốt lành như người thân, khiến cho tình cảm xóm giềng thêm thắm thiết.

Nhằm bảo an mọi sự trong năm mới được thuận lợi như ý, trước khi trừ tịch dân quê đã chọn một giờ đẹp nhất sau giao thừa và mời những người có tuổi hợp với mệnh tuổi và công việc của mình đến xông nhà. Người đó cũng thường là người có ngoại hình đẹp, tính cách niềm nở, nhân hậu, ngoài ra có cái tên đẹp- nghe vui như Giàu, Sang, Phú, Quý, Phúc, Lộc, Thọ, Tài, Bảo, Châu, Ngọc, Công, Tiến, Thành, Thuận, Đạt,... Đặc biệt tránh cái tên là các con số 4, 7 (ngụ ý tử- chết, thất- mất)... và các tên Vọng (nhìn từ xa), Tưởng (chỉ là mơ), Thường (quá quen), Ly (xa cách), Lệ (nước mắt), Phong (gió), Vũ (mưa)... Tuy nhiên, tùy từng năm như năm rồng, năm rắn chẳng hạn là hai con vật rất hợp với nước, mưa nên nhiều nơi cũng thích các tên Phong, Vũ, Thủy, Giang... Hai năm này, gia chủ thường đặt trước cửa một chậu nước, để người xông đất lúc vào tạt nước vô cửa như thể đem của cải dồi dào như nước tặng cho nhà chủ.

Để tránh rủi ro, lỡ chưa có khách quý mà đã gặp sự cố không hay khiến mất vui ở nhiều nơi đêm giao thừa, người ta cũng đã tự xông nhà. Họ thường chọn một cao niên đại diện cho gia đình, cũng có thể là người ít tuổi như con trai hoặc con gái nhưng hợp với cha mẹ, nhất là những đứa ngoan, hiền, giỏi giang cho ra ngoài đi chơi và đến phút giao thừa thì về nhà, mang theo cả mùa xuân.

Ở những gia đình buôn bán hay làm nghệ thuật, ngoài cành lộc, khách quý nhiều người còn xông nhà bằng tượng phúc thần. Chủ nhà cung kính bưng tượng Hỷ thần, Tài thần, Tam tinh, Quan Vũ, Cá chép, Thiềm thừ... từ ngoài sân hoặc vườn vào nhà, rồi đặt tượng trên tủ hoặc bên mâm cỗ, hộp quà, bình hoa cùng những tờ thiệp đỏ, những dải duy băng vàng và những câu chúc khiến không gian tràn ngập niềm vui tài, lộc.■

Thần Lửa
TRONG NGÀY LỄ TẾT Ở VIỆT NAM

LÊ VIẾT VŨ

Lửa là một trong những nhân tố cấu thành vũ trụ và có một vai trò rất lớn đối với con người. Thời cổ đại, hầu hết các dân tộc trên thế giới đều có tục thờ thần lửa. Từ xa xưa, dân gian đã xem lửa là thần thánh để thờ phụng trong văn hóa Phương Đông. Tộc người Hán và rất nhiều dân tộc khác đến nay họ vẫn có nghi thức sùng bái Hỏa thần, mỗi gia đình đều giữ lửa rất cẩn thận không để lửa tắt vì nếu lửa tắt có ý nghĩa là nhà ấy cũng bị đứt gốc. Vào mùa xuân hay mùa thu của mỗi năm tùy vào từng dân tộc để tổ chức cúng tế thần lửa. Ngày nay, phần lớn các dân tộc ở Việt Nam vẫn còn giữ tục lệ đó nhưng cách thức thể hiện và mức độ có khác nhau. Có những dân tộc thờ lửa quanh năm nhưng không có lễ cúng riêng dành cho thần lửa vào dịp Tết. Trong khi ở các dân tộc khác thì lễ, tết luôn gắn liền với nghi thức thờ thần lửa.

Dân tộc Kinh là dân tộc có dân số đông, lễ thờ thần lửa mang nét văn hóa tiêu biểu, người Kinh gọi thần lửa là ông Táo. Trong cổ ngữ Việt Mường, tiếng "táo" có nghĩa gốc là "tă", dùng để chỉ các vị thần thuộc dòng lửa. Có thể thấy, "tă" đồng nghĩa với "hỏa" trong cụm từ "tă hỏa tam tinh" mà người Việt vẫn thường nói. Ở Việt Nam và Trung Quốc, có khá nhiều truyền thuyết liên quan tới thần lửa. Người Việt quan niệm trong mỗi gia đình có ba ông Táo: Thổ Công (Phạm Lang), Thổ Địa (Trọng Cao), Thổ Kỳ (Thị Nhi), nghĩa là có đủ cả Táo ông, Táo bà. Cả ba vị Táo này chụm lại thành kiềng ba chân trong nhà bếp. Táo quân có nhiệm vụ trông coi nhà cửa, chăm lo việc ăn uống trong gia đình. Ông Táo chỉ đi ra khỏi nhà vào dịp cuối năm âm lịch. Trong thời gian Táo quân lên trời để tâu báo công việc với Ngọc hoàng mọi việc dưới trần gian trong một năm qua, người ta phải dựng cây nêu thay Táo để xua đuổi ma tà. Việc tiễn ông Táo lên trời được chuẩn bị khá công phu, người ta dọn dẹp bàn thờ, chuẩn bị nhang đèn, mua sắm lễ vật làm hành trang cho Táo. Lễ cúng Táo diễn ra vào ngày 23 tháng chạp âm lịch, có hoa quả, xôi, gà và các thứ vàng mã như: áo, mũ cánh chuồn, hia, ngựa... Người ta cũng thả vào chậu một con cá chép rồi sau đó phóng sinh ra ao hồ. Con cá chép được xem là có thể hóa rồng để chở ông Táo về trời. Trong thời gian ông Táo ở trên trời thì ở dưới trần gian, công việc chuẩn bị Tết diễn ra rất tưng bừng để đón chào năm mới tới. Đến ngày ba mươi Tết, người ta làm lễ đón ông Táo trở về. Từ mùng Một đầu năm mới âm lịch trở đi, mọi người dùng lửa mới và giữ lửa cẩn thận, không cho ai xin lửa trong suốt tháng giêng. Người Việt đưa ra rất nhiều quy định xung quanh việc thờ ông Táo như không được bước qua bếp lửa, không được gõ đũa lên ông Táo. Khi không dùng bếp lò cũ nữa thì đặt nó vào nơi khuất ít người đụng đến. Người qua lại không được phóng uế lên bếp lò cũ... Không được nói những chuyện bậy bạ bên ông Táo, không làm những điều xấu xa trong nhà vì người ta tin rằng ông Táo biết hết mọi chuyện.

Dân tộc Dao ở Hà Giang mở đầu cho ngày Tết Âm lịch của mình bằng nghi lễ cúng thần lửa. Từ nhiều ngày trước, người ta đã chuẩn bị đầy đủ các đồ cúng tế và thức ăn cho thời gian dự hội. Một đống củi to được đốt lên trước bàn cúng tế. Ông chủ lễ, với trang phục màu đỏ như lửa, bắt đầu bài cúng thần lửa, cầu mong cho mưa thuận gió hòa, mọi người khỏe mạnh và mời thần lửa về vui cùng lễ hội để mang lại hơi ấm mùa xuân cho dân làng. Sau đó, ông dùng giông vầu (hay tre) gieo quẻ xin âm dương. Nếu giông vầu cho ra một ngửa, một sấp thì phải cúng tế lại cho đến khi thần lửa đồng ý. Những người muốn tham gia hội nhảy lửa thì phải hầu lễ, đến khi chủ lễ gieo quẻ âm dương thấy thần lửa đồng ý nhảy thì từng đôi một bước vào lửa. Lễ hội "tắm lửa" bắt đầu, những chàng trai được thần linh ban cho sức mạnh diệu kỳ, đi chân trần trên đống than đỏ rực, họ nhảy, họ lăn trên than nóng một cách cuồng nhiệt, dũng cảm. Nhìn các chàng trai nhảy, các cô gái cũng rừng rực say mê, ánh mắt đượm lửa yêu đương. Để rồi khi lễ hội kết thúc, nhiều mối tình bén rễ, thành vợ chồng, Tết năm sau họ lại dìu con đến lễ hội lửa để xin thần luôn giữ cho họ hơi ấm của tình yêu hạnh phúc gia đình.

Người Pà Thẻn ở Tuyên Quang cũng có tục nhảy lửa vào tháng Giêng âm lịch. Dân làng mang gạo, thịt và củi đốt đến bãi đất rộng và bằng phẳng. Lễ hội thường tổ chức vào ban đêm, người ta đốt lên một đống lửa rất to. Thầy cúng vừa gõ nhạc cụ vừa đọc bài cúng xin thổ địa cho phép nhảy lửa và mời các ma trên trời xuống nhập vào các thanh niên đang ngồi chờ. Lần lượt từ thanh niên này đến thanh niên khác rung lên, lắc lư người đi vào lửa như bị ma nhập. Họ đi trên than hồng, bốc than và tro nóng xoa lên mặt mà không hề bị bỏng. Họ không có cảm giác nóng mà chỉ thấy mát mẻ, nhẹ nhàng. Họ như rơi vào trạng thái vô thức, như làm theo sự chỉ đạo của người từ thế giới khác. Lễ hội nhảy lửa của người Pà Thẻn có nhiều nét khác với các dân tộc khác. Thầy cúng Pà Thẻn không làm việc nhảy vào lửa mà để cho những thanh niên khỏe mạnh làm.

Trong khi, người Tày thì chỉ có thầy cúng mới làm việc này. Với người Chăm (Ninh Thuận) thầy Bóng đảm nhiệm công việc nhảy qua, nhảy lại để dập tắt lửa. Đống lửa được dập tắt thì năm đó dân làng làm ăn khấm khá, khỏe mạnh, yên vui.

Ở các dân tộc Tây Nguyên rất coi trọng vai trò của thần lửa, trước đây đã từng có vùng Hỏa Xá do vua lửa cai trị. Người Ca Dong thờ bếp thiêng ở trong buồng kín, bảo vệ cẩn mật, xem thần lửa như người chăm lo cho sự sống gia đình. Người Êđê và Mnông xem lửa là vị thần may mắn luôn bảo vệ con người. Bởi vậy, lửa đóng một vai trò quan trọng trong ngày lễ hội của dân tộc. Người ta lấy ngọn lửa thiêng từ bàn thờ nhà chung (nhà rông), già làng khấn vái xin được phép đốt. Người châm lửa phải là người tốt, có uy tín trong dân làng. Ngọn lửa thiêng được thắp suốt mùa lễ hội để truyền hơi ấm và sức mạnh cho dân làng. Người Xêđăng thường tổ chức lễ lấy lửa trùng với lễ măng nước vào mùa Xuân. Người ta dùng nước tinh khiết hoặc cát sạch để dập tắt tất cả lửa cũ trong các bếp và lấy lửa nguyên thủy từ nhà Rông. Phương pháp tạo lửa là dùng đá cọ xát nhau hoặc siết sợi dây thật mảnh vào khúc tre để đốt cháy bùi nhùi. Lửa được rước từ nhà Rông về từng gia đình. Chủ nhà hiến sinh một con gà trống với lời khấn: "Xin lửa hãy ở yên trong bếp... hãy nhận và ăn hết những gì người thích tại đây... đừng ăn ở nơi khác trong nhà hay ngoài kho...". Người Kơho cũng có lễ tục cúng thần lửa vào đầu năm mới. Sau lời khấn Yang của già làng, người ta cọ hai thanh tre vào nhau cho phát ra lửa và chia lửa cho các nhà, ngọn lửa thiêng ấy được giữ gìn suốt năm.

Ở nhiều nơi trên thế giới, người ta thờ thần lửa nói chung chứ không riêng gì vua Bếp, nhưng người Việt xưa nay thờ thần lửa gắn liền với thờ ông Táo. Ở phương Tây, hình tượng của lửa gắn liền với truyền thuyết Prô-mê-tê ăn cắp lửa thiêng của thần thánh đem về cho con người để rồi chàng phải chịu một hình phạt đau đớn. Hình tượng đó mang dấu ấn đậm nét trong văn hóa nghệ thuật phương Tây. Còn ở Việt Nam, hình tượng ông Táo cũng in dấu ấn đậm nét trong văn hóa nghệ thuật dân gian và ông Táo hay "Vua lửa" luôn luôn đóng một vị trí rất quan trọng trong đời sống tâm linh của người Việt.■

TRẬN HỎA CÔNG THỊ NẠI

Mùa Xuân năm Tân Dậu 1801

LƯU NGỌC LONG

Cửa biển Thị Nại - Mùa xuân năm Tân Dậu (1801) đã chứng kiến một trong những trận chiến hỏa công lớn nhất trong lịch sử trung đại Việt Nam, nơi thiêu cháy hàng ngàn chiến thuyền. Trận chiến đã góp phần tối quan trọng xoay chuyển cục diện chiến tranh, thay đổi vận mệnh hàng triệu con người.

Từ khi mối bất hòa của ba anh em nhà Tây Sơn ngày càng lớn, lợi dụng tình hình đó, Nguyễn Ánh ngày càng phát triển thế lực, đánh chiếm các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long làm căn cứ từ đó tiến mạnh ra Bắc.

Đặc biệt, từ khi Quang Trung qua đời (1792), Nguyễn Ánh ngày càng đánh mạnh ra Quy Nhơn. Năm 1799, với đạo quân hùng mạnh, Nguyễn Ánh đã tiến công và bức hàng thành Quy Nhơn, đổi tên thành Bình Định. Nhà Tây Sơn vô cùng lo lắng, vì từ nay Phú Xuân sẽ bị uy hiếp trực tiếp. Bởi vậy, tháng 1 năm 1800, Vua Quang Toản phải đại quân do Trần Quang Diệu chỉ huy vượt qua Bến Đá tiến thẳng về thành Bình Định, cùng lúc thủy binh của đô đốc Võ Văn Dũng cũng đổ bộ tiến đánh thành Bình Định. Tướng giữ thành Võ Tánh ra giao chiến nhưng vì đại binh của Tây Sơn quá lớn nên không chống đỡ nổi phải rút vào thành cố thủ, đồng thời báo tin về Phú Yên và Gia Định xin cứu viện.

Trấn giữ ở cửa Thị Nại là hạm đội thủy quân cực kỳ hùng mạnh của Tây Sơn nhằm ngăn không cho thủy binh của quân Nguyễn tiếp viện bằng đường thủy.

Nhận được tin thành Quy Nhơn đang bị đại binh hùng mạnh của Tây Sơn vây đánh, Nguyễn Ánh chuẩn bị đại quân cùng hạm đội hùng hậu tiến ra ứng cứu.

Quyết cứu thành Quy Nhơn, chúa Nguyễn Ánh đưa hạm đội hùng hậu chưa từng có tiến ra phá vòng vây của Tây Sơn ở đầm Thị Nại. Đầm nước này trở thành chìa khóa quyết định cục diện quân sự trong tương lai của cả hai bên. Theo một số nguồn sử liệu, chúa Nguyễn đã huy động trên dưới 1.000 chiến hạm lớn nhỏ cho trận Thị Nại. Trong số đó có 5 chiếc mang được 46 khẩu đại bác, 18 chiếc khác mang được từ 20 đến 26 khẩu.

Quân Tây Sơn cho ăn ngữ ở cửa biển Thị Nại 3 chiến hạm khổng lồ Định Quốc - loại chiến hạm "khủng" nhất của người Việt thời cận đại với trang bị hơn 60 hải pháo mỗi chiếc (có thể chở được voi chiến hoặc 600 quân). Phía sau 3 chiến hạm Định Quốc là hạm đội đông đảo gồm gần 2.000 chiến thuyền lớn nhỏ, tập hợp gần như tất cả sức mạnh thủy binh của quân Tây Sơn. Lực lượng phòng thủ được hỗ trợ bởi rất nhiều đại pháo đặt trên hai pháo đài Gành Ráng và Phương Mai ở cửa ngõ vào Thị Nại. Với sự phòng thủ này thì đô đốc Võ Văn Dũng có thể chắc chắn rằng quân nhà Nguyễn không thể đưa được 1 chiến hạm nào vào Thị Nại mà không bị đốt cháy.

Và quả đúng như vậy, sau rất nhiều trận giao chiến khốc liệt. Hải quân Nguyễn Ánh vẫn không thể tiến vào được. Pháo từ hai pháo đài Gành Ráng và Phương Mai tỏ ra vô cùng nguy hiểm khi gần như nhấn chìm tất cả các chiến thuyền tiên phong của nhà Nguyễn từ trước khi giáp mặt với các chiến hạm của Tây Sơn.

Tình thế lúc này rất nghiêm trọng, quân của tướng Võ Tánh bên trong thành liên tục bị áp lực từ quân vây thành bên ngoài. Nguyễn Ánh quyết định thu quân về đảo Hòn Đất để họp bàn các tướng lại bàn kế sách tiêu diệt hạm đội của Tây Sơn. Nhận định mùa có hướng gió thuận lợi, mọi người đi đến thống nhất là dùng hỏa công.

Đêm rằm tháng Giêng năm Tân Dậu 1801, 1.200 quân nhà Nguyễn bí mật đổ bộ lên bờ, đánh úp các pháo đài của Tây Sơn nhằm hóa giải các cỗ đại pháo. Trước đó, nhánh quân tiên phong của chúa Nguyễn đã bắt được thuyền tuần tra Tây Sơn và và thai thác để lấy mật lệnh. Một đội chiến thuyền cải trang thành thuyền Tây Sơn dùng mật lệnh vượt qua cửa phòng thủ tiến sâu vào bên trong bắn phá. Hai cánh đột kích trên đã trở thành chìa khóa để nhà Nguyễn xoay chuyển cục diện trận chiến. Trước sự bối rối của quân Tây Sơn, toàn bộ hạm đội của nhà Nguyễn được lệnh tổng tấn công.

Bị áp đảo cả mặt trước và mặt sau, 3 đại chiến hạm "Định Quốc" của Tây Sơn lần lượt bị hạm đội của Gia Định bắn chìm. Thấy 3 soái hạm chỉ huy của mình bị hạ, các chiến hạm Tây Sơn ở phía sau bắt đầu có dấu hiệu hoảng loạn, nhưng tất cả đã muộn, hạm đội của Nguyễn Ánh tràn vào dùng hỏa công liên tục bắn phá các chiến thuyền Tây Sơn. Do đã tính toán kỹ từ trước, nhờ thuận hướng gió nên hỏa công của nhà Nguyễn phát huy tác dụng tối đa, lửa cháy phần phật từ thuyền này lan sang thuyền kia.

Cả Thị Nại sáng rực trong ánh lửa và chìm ngập trong tiếng đại pháo suốt đêm hôm ấy đến trưa hôm sau mới chấm dứt. Trận Thị Nại đã kết thúc với chiến thắng thuộc về nhà Nguyễn. Toàn bộ hạm đội ở Thị Nại - xương sống của hải quân Tây Sơn bị tiêu diệt hoàn toàn. Trận Thị Nại đã làm xoay chuyển cục diện chiến sự, giúp cho việc kết thúc chiến tranh nhanh hơn. Sau trận đánh này, Nguyễn Ánh liên tiếp giành chiến thắng và nắm quyền kiểm soát toàn bộ đất nước. ■

"Đã lâu lắm lại ngồi nhóm lửa"...

HỒNG MINH

Chẳng biết tự bao giờ, hình ảnh ngọn lửa đã đi vào thơ ca hết sức tự nhiên và gần gũi. Đã có một "Bếp lửa" của Bằng Việt cháy rực, sưởi ấm bao trái tim người yêu thơ qua những kỷ niệm đầy xúc động về tuổi thơ gian khó bên người bà thân yêu. Đã có "Rất nhiều ánh lửa" trong những trang ký cô đọng và sâu sắc của Hoàng Phủ Ngọc Tường. Và đã có "Củi lửa" của Dương Kiều Minh đầy xúc động từ những hình ảnh rất đỗi giản dị, dân dã, đời thường...Vậy mà khi đọc "Lại ngồi nhóm lửa" của nhà thơ Tô Hoàn - hội viên Hội Văn học - Nghệ thuật Bắc Giang, thêm một lần, ta vẫn thấy lòng mình rưng rưng xúc động.

"Đã lâu lắm lại ngồi nhóm lửa
Bỗng dưng ta nhớ ấm hơi bà
Bỗng dưng ta nhớ vòng tay mẹ
Lửa bập bùng hiện bóng người xa
Đã lâu lắm lại ngồi nhóm lửa
Mùi rạ rơm khói bếp cay sè
Mùi than trấu ủ ta ấm lại
Mặc gió lùa, mưa thốc ngoài kia
Đã lâu lắm lại ngồi nhóm lửa
Tí tách reo lửa cũng ngóng giao thừa
Ta ước được một lần bên mẹ
Bên mẹ một lần cùng nồi bánh chưng xưa."

Ai đã từng sinh ra và lớn lên từ những miền quê thanh bình, yêu dấu, đã có ấm ấp kỷ niệm tuổi thơ bên bếp lửa ấm áp từ mỗi gia đình, rồi một ngày rời xa quê hương, cuốn vào dòng chảy cuộc đời và chợt lãng quên những điều rất đỗi giản dị ấy hẳn không thể không chạnh lòng xúc động trước lời thú nhận rất chân thành của tác giả: "Đã lâu lắm lại ngồi nhóm lửa". Cái công việc tưởng chừng rất quen thuộc ấy, quen thuộc đối với bất cứ ai đã từng sống ở nông thôn với mái đình, gốc rạ, bờ tre, với những cánh đồng mùa gặt giờ đây có sức hút thật diệu kỳ.

Cái sức hút diệu kỳ ấy đưa tôi trở về trong kỷ niệm với những ngày tuổi thơ êm đềm, bên bà, bên mẹ. Mỗi sớm, mỗi chiều bà ở bên bếp lửa, mái tóc bạc và đôi mắt ngời lên vẻ vị tha phúc hậu, đôi bàn tay đầy những vết nhăn, khéo léo, bà giữ cho ngọn lửa không bị tắt. Tâm hồn tôi cũng được sưởi ấm bên ngọn lửa thiêng liêng ấy, ngọn lửa của niềm "yêu thương khoai sắn ngọt bùi", ngọn lửa chất chiu ân tình sâu nặng. Căn bếp nhỏ ngày ấy với mái tranh ủ hương mưa nắng ơi nồng. Bốn bề tường nan tre vách đất, bấu víu, quyện chặt lấy nhau nhờ rơm rạ, ngai ngái mùi củi khô, hay đượm mùi tro, khói. Căn bếp của nhà tôi tuy nhỏ, nhưng được bà sắp xếp gọn gàng, chỗ để rơm, chỗ để củi, chỗ để lõi ngô, để nồi...Mỗi lần bà nhóm lửa, là mỗi lần bà thắp lên niềm tin vào anh chị em chúng tôi, mong cho chúng tôi sẽ trưởng thành. Tôi nhìn bà bên bếp lửa, khói bay đỏ mắt, bụi bám đầy tóc, nhưng nụ cười và niềm tin của bà thì chẳng bao giờ tắt. Những ngày ấy, đặc biệt là những ngày đông giá rét, mỗi lần tỉnh dậy, việc đầu tiên là tôi chạy xuống bếp tìm mẹ, mẹ thường có thói quen dậy sớm nấu cơm để chúng tôi ăn trước khi đến lớp. Tôi ngồi co tròn bên mẹ, hơ đôi bàn tay bé xíu trên bếp lửa ấm áp, lắng nghe mẹ dặn dò trước khi đến lớp. Bếp lửa của mẹ cháy đều đều, ngọn lửa tí tách reo vui và đôi mắt mẹ ánh lên niềm hạnh phúc theo những ngọn lửa hồng.

Giờ đây, đọc câu thơ: "Đã lâu lắm lại ngồi nhóm lửa", ta như bắt gặp một sự "trở về" với những kỷ niệm êm đềm của tuổi thơ. Hình như chính sự "trở về" cùng với lời thú nhận chân thành ấy đã cảm hoá, thấu tới ngọn lửa thiêng, đưa tác giả được trở lại với những bóng hình thân yêu trong quá khứ - "Lửa bập bùng hiện bóng người xa". Điệp ngữ "bỗng dưng ta nhớ" như là một cảm xúc bất chợt, ngẫu nhiên hiện về nhưng dường như trong đó vẫn chất chứa rất nhiều những phẹp màu của ngọn lửa. Qua phẹp màu ấy, ta được trở về với hình ảnh quê hương với những mái tranh nghèo, với hạnh phúc bình dị. Hình ảnh "ấm hơi bà", "vòng tay mẹ" đã toát lên được lòng biết ơn sâu nặng với bà, với mẹ - những người phụ nữ thân yêu luôn gắn liền với bếp lửa sớm tối, chiều hôm để chăm chút cho gia đình, luôn mang trong mình phẩm chất cao quý của người phụ nữ Việt Nam suốt đời tần tảo, lam lũ và giàu đức hy sinh. Được sưởi ấm bên bếp lửa "mùi rạ rơm khói bếp cay sè" nồng thơm của mẹ những ngày đông giá rét đã trở thành nỗi nhớ khôn nguôi của biết bao người con xa quê. "Mùi than trấu ủ ta ấm lại" không chỉ ấm lòng tác giả mà ấm lòng tất cả chúng ta khi nhớ những kỷ niệm về gia đình, quê hương. Hơi ấm ấy đã tạo sức mạnh vô hình giúp mỗi người vượt qua cả những gian nan, trở ngại trên đường đời.

Nếu như ở hai khổ thơ đầu, ngọn lửa có vai trò như một sứ giả đưa nhà thơ trở về quá khứ thì ở khổ thơ cuối, ngọn lửa đã trở nên thân thiết, trở thành người bạn của tác giả khi tìm về tuổi thơ. Hình ảnh "*Tí tách reo lửa cũng ngóng giao thừa*" thật ấm áp, tươi vui mỗi khi Tết đến, Xuân về. Lửa (qua nghệ thuật nhân hóa của câu thơ) cũng thân thiện, hồn nhiên như đứa trẻ đêm cuối năm ngóng đợi giao thừa, giờ khắc thiêng liêng khi đất trời chuyển giao chuẩn bị bước sang năm mới.

Trong không gian hồi tưởng trong trẻo, ấm áp như vậy, tác giả lại bất chợt trở lại thực tại và ao ước trở về quá khứ êm đềm bên mẹ. Đã hơn một lần ta bắt gặp niềm ao ước đó trong thơ ca Việt Nam: *"Đời con thua dấn mùi khói/Mẹ già nua như những buổi chiều/Lăng lắc tuổi xuân/Lăng lắc niềm thôn dã/Bếp lửa ngày đông/Mơ được về bên mẹ..."*(*"Củi lửa"* - Dương Kiều Minh). Nhưng với Tô Hoàn, niềm ao ước đó khiến cho câu thơ như ngưng lại, rưng rưng, nghẹn ngào:*"Ta ước được một lần bên mẹ/ Bên mẹ một lần cùng nồi bánh chưng xưa"*. Thông thường, khi ao ước, người ta thường hướng về tương lai với một niềm tin và hy vọng. Còn ở đây tác giả biết rằng điều ước ấy không bao giờ trở thành hiện thực mà vẫn ước. Ước được trở về bên người mẹ đã khuất "cùng nồi bánh chưng xưa" dù chỉ "một lần". Điều ước ấy tưởng chừng phi lý mà lại rất có lý trong tâm thức của những người con khi nhớ về mẹ cha với lòng biết ơn sâu nặng, là tiếng lòng gọi những tiếng lòng...

Bài thơ khép lại trong nỗi niềm rưng rưng xúc động của nhà thơ và cũng gợi lên trong lòng những người con xa quê biết bao hoài niệm. Cái hay của bài thơ không phải là những khám phá mới mẻ hay sự đặc sắc trong câu từ mà cái hay nằm ở cái ý, cái tình sâu nặng chất chứa trong từng câu chữ với lối diễn đạt hết sức giản dị. Bài thơ là tấm lòng tri ân của tác giả đối với gia đình, quê hương và qua đó, tác giả còn gửi tới bạn đọc một thông điệp: ***đừng bao giờ quên quá khứ, cội nguồn.***■

Có thể nói "Nối lửa lên em" là một trong những bài ca tiêu biểu của quân dân ta trong những năm tháng kháng chiến chống Mỹ. Phần lời của bài hát là được nhà thơ Giang Lam sáng tác trong những tháng năm chiến đấu nơi chiến trận. Sau khi được nhạc sĩ Huy Du phổ nhạc vào năm 1968, "Nối lửa lên em" nhanh chóng được rất nhiều tầng lớp thanh niên, chiến sĩ, bộ đội bấy giờ vô cùng yêu thích. Lời thơ mộc mạc, chân tình nhưng lại chứa đựng tình cảm gắn bó sâu sắc, cảm động được đặt trong những nốt nhạc vừa sôi nổi lại vừa da diết yêu thương. Chính những điều đó đã khiến "Nối lửa lên em" hấp dẫn người nghe một cách giản dị và có sức hút đến không ngờ.

Xung quanh sự ra đời của bài ca này, cũng là những câu chuyện rất cảm động. Cha đẻ của bài thơ "Nối lửa lên em" – nhà thơ Giang Lam vốn là một nhà báo. Bài thơ "Nối lửa lên em" được viết trong thời gian ông tác nghiệp trên tuyến lửa khi tình cờ được ánh trăng rừng khơi gợi cảm hứng. Sau này, trong một cuộc trò chuyện với phóng viên, ông kể lại hoàn cảnh sáng tác bài thơ nổi tiếng ấy. Rằng trong những năm tháng chiến tranh, nhà thơ cùng bạn bè đồng nghiệp cũng đi vào tuyến lửa tác nghiệp. Ông được nhận lương khô, đường sữa, muối vừng, mì chính, và những yếu phẩm để phục vụ cho quá trình chiến đấu. Tất cả những thức ăn ấy, ông cũng như đồng đội –đồng nghiệp đều để giành cho các con còn nhỏ dại của mình. Tuy thiếu thốn, gian khổ và đầy hiểm nguy nhưng cuộc sống nơi chiến trường chưa bao giờ làm nhụt đi ý chí chiến đấu của nhà thơ và đồng đội. Một lần, vào một đêm trăng muộn tại một trạm giao liên, khi Giang Lam cùng đồng đội đang ngủ yên trong lán ấm thì một giọng thiếu nữ cất lên: "Dậy! Dậy đi! Trăng đã dậy rồi!". Đó là tiếng gọi của các chiến sỹ nuôi quân gọi nhau làm nhiệm vụ nhưng nhà thơ thì lại tưởng là tiếng báo động bom tọa độ. Nhà thơ vội vã xuống hầm. Dưới căn hầm sâu, ông ngồi nghĩ về sự sống,

Nối lửa lên em

VỀ MỘT BÀI CA RỰC CHÁY

Trong kháng chiến chống Mỹ

VIỆT HƯƠNG

Chiến tranh đi qua đã lâu nhưng cho đến hôm nay, có những bài ca còn cháy mãi cùng tháng năm, để mỗi khi cất lên lại đủ sức rung động trái tim của hàng triệu người yêu nước. Có những bài ca gợi nhớ về cả một thời kỳ lịch sử hào hùng của dân tộc mà đến hôm nay vẫn chưa bao giờ phai mờ trong ký ức nhân loại. Có những bài ca đã song hành cùng bước chân người chiến sĩ trên khắp nẻo đường hành quân cho đến khi vào chiến tuyến ác liệt để đến hôm nay vẫn nhận được sự yêu thích, say mê của biết bao thế hệ. Và "Nổi lửa lên em" là một bài ca như thế...

cái chết, về cuộc chiến đấu của dân tộc, về vợ con, về miếng cơm manh áo, về nhân loại và cả vũ trụ... Và chính cái tiếng gọi rất thơ trong đêm ấy đã là nguồn cảm xúc dạt dào, giúp ông hoàn thành bài thơ "Nổi lửa lên em" nhanh đến không ngờ...

Năm 1968, tình cờ nhạc sĩ Huy Du gặp được bài thơ của Giang Lam và đã phổ nhạc làm thành một ca khúc bất hủ cho đến hôm nay. Liên quan đến bài hát này, chính nhạc sĩ Huy Du cũng có một kỷ niệm rất xúc động. Ông cho biết: Trong một lần đi thực tế sáng tác ở mặt trận Trường Sơn, ông cùng đoàn văn nghệ sĩ quân đội ghé vào một trạm giao liên lúc nửa đêm. Các cô gái ở trạm đã ngủ, nhưng khi nghe tiếng động, các cô bật dậy thấy đoàn văn nghệ quân đội đội mưa bước vào liền khẩn trương đi vét gạo, hái rau rừng, nổi lửa nấu một nồi cháo. Trong lúc chuyện trò, một cô giao liên mạnh dạn đề nghị nhạc sĩ Huy Du sáng tác một bài hát về công việc nuôi quân của các cô, để các cô hát với nhau thôi cũng được. Ông cảm thấy lời yêu cầu ấy thật hồn nhiên, giản dị nhưng thiêng liêng trang trọng, nên vui vẻ hứa hẹn sẽ thực hiện yêu cầu này. Khi trở về Hà Nội, nhạc sĩ Huy Du đã luôn trăn trở với lời hứa ấy và tự nhủ với mình sẽ viết một bài hát tặng cô giao liên. Sau đó, khi tình cờ bắt gặp bài thơ của Giang Lam rất hợp với cảm xúc của mình, ông đã tham khảo nội dung và sáng tác nên bài hát "Nổi lửa lên em": "Trăng đã dậy rồi khơi bếp hồng lên nhé/ Lá nếp rau rừng thêm ấm tình anh nuôi...". Một thời gian sau, khi trở lại mặt trận, nhạc sĩ tìm về trạm giao liên năm xưa để tặng cô gái nuôi quân sáng tác "Nổi lửa lên em" của mình như đã hứa. Và ông bàng hoàng, lặng người khi được biết cô gái ấy đã hy sinh trên đỉnh Trường Sơn.

Trở lại với bài hát "Nổi lửa lên em", hình ảnh ngọn lửa với nhiều màu sắc, ý nghĩa khác nhau ngập tràn xuyên suốt bài ca. Đó là ngọn lửa hồng ấm áp được nhen lên để nấu bếp nuôi quân, là ngọn lửa tình yêu quê hương rực sáng, là ngọn lửa tình đồng đội gắn bó thiêng liêng... Trong "Nổi lửa lên em", ta cũng bắt gặp hình ảnh của ngọn lửa xung trận sôi nổi hào hùng, của ngọn lửa căm hờn quân thù tàn bạo... Ngọn lửa xuất hiện khá đa dạng như: ngọn lửa trong chiến tranh bỏng rát khắp nơi nơi, ngọn lửa trong tim, lửa trong bếp Hoàng Cầm .v.v. Bài ca cũng khắc họa một cách chân thực và xúc động nhiều hình ảnh dung dị đời thường của người lính trên chiến trường gian khổ với những bữa cơm đạm bạc chỉ là nếp rau rừng, vực dậy tinh thần bằng bát nước chè xanh giản dị, chỉ một nắm cơm ngon, một miếng nước ngọt cũng cảm thấy quý báu và thương yêu vô cùng, qua đó, phản ánh cả một thời kỳ hào hùng của lịch sử dân tộc. Họ - những người lính trẻ, những thanh niên chiến đấu vì nước, vì dân luôn nhìn cuộc đời bằng con mắt đầy lạc quan và thơ mộng với những ánh trăng sáng, núi rừng xanh, lửa bếp than hồng và tiếng đàn T'rưng trong trẻo, ngọt ngào. Cuộc sống của những người lính hiện lên trong bài ca thật đẹp đẽ, đáng trân trọng biết bao với những tâm tình sâu lắng, khi "vũ khí ta mang đầu có là tên lửa" nhưng những chia sẻ ngọt bùi, ấm áp nơi tình đồng chí đồng đội đã trở thành thứ vũ khí mạnh mẽ hơn bao giờ hết, giúp họ chiến thắng mọi kẻ thù.

Trên những chặng đường hành quân gian khổ ra chiến tuyến đầy mưa bom, đạn dội, "Nổi lửa lên em" đã được cất lên trên môi của biết bao thanh niên, chiến sĩ. Những bài ca như "Nổi lửa lên em" trở thành liều thuốc tinh thần vô cùng quý giá, tiếp thêm nghị lực và sức mạnh cho những người lính chiến đấu với quân thù hiện đại đầy hiểm ác. "Nổi lửa lên em" - lời điệp khúc như thôi thúc, như giục giã trái tim của biết bao người con yêu nước, là động lực để những người lính vững bước trên đường dài. Lửa trong "Nổi lửa lên em" không chỉ đơn thuần là ánh lửa cuộc sống, ánh lửa đời thường mà nó là ngọn lửa cách mạng, là ngọn lửa tình yêu quê hương đất nước đang ấp ủ trong tim biết bao người. Lời ca của bài hát như chất xúc tác đã đánh thức, làm bừng tỉnh ngọn lửa nhỏ trong mỗi cá nhân, để rồi khơi gợi thêm và nhập những ngọn lửa nhỏ ấy vào cùng ngọn lửa lớn của dân tộc, tạo thành một ngọn lửa vĩ đại bừng sáng rực rỡ soi rọi con đường của biết bao thế hệ thanh niên.

Cho đến hôm nay, ngọn lửa trong "Nổi lửa lên em" vẫn luôn rực sáng trong trái tim của những người yêu nhạc và yêu nước. "Nổi lửa lên em" mãi mãi là một trong số những bài ca chân thực nhất, sâu sắc nhất của nền âm nhạc Cách mạng Việt Nam, được nhiều thế hệ người nghe say mê và yêu thích.■

Mầm Xuân

Truyện ngắn của VIỆT HOÀNG

1. Hôm nay là 25 tháng Chạp. Cái Tết đã kề cận đến rất gần. Các nhà hàng xóm đã bắt đầu hối hả chuẩn bị đồ cúng, bánh trái đón Tết. Căn nhà nhỏ của chị, dường như thêm chật chội bởi lỉnh kỉnh đồ đạc. Chẳng còn mấy nữa là đến ngày đứa con nhỏ chào đời. Tất cả đã được hai vợ chồng chị chuẩn bị sẵn sàng cho đứa con thân yêu. Đây là chiếc nôi be bé và những chùm đồ chơi sắc màu treo trên cao. Những bộ quần áo xinh xắn, những chiếc khăn, chiếc tất, chiếc mũ của trẻ con đã được chị chuẩn bị và sắp xếp đâu vào đấy. Những đồ đón Tết cũng đã được chị chuẩn bị không thiếu thứ gì. Ở góc phòng, bánh trái đồ lễ đã chuẩn bị sẵn sàng cả. Đằng này là mấy chiếc bánh chưng chị đã cẩn thận đặt gói của người quen. Chỗ kia là cành đào xuân chi chít nụ phới phới mà hôm trước hai vợ chồng chị vô tình nhìn thấy đẹp quá nên mua ngay về. Chị nhìn cành đào rực rỡ như bừng sáng cả căn phòng, trong lòng có phần mãn nguyện. Chị tự nhủ, năm nay, gia đình chị đón thành viên mới, lại trùng vào dịp Tết đến cho nên Tết này cũng phải chuẩn bị đầy đủ, tươm tất và sớm hơn mọi năm.

Chuông đồng hồ đã điểm 11 tiếng. Giờ này có lẽ chồng chị đang bận bịu với những ca trực. Anh vốn là một người chồng khá tâm lý, biết vợ bầu bí nặng nề nên những khi rảnh rỗi, anh luôn cố gắng đỡ đần vợ. Nhớ hồi yêu nhau, lần đầu tiên chị đưa anh về quê ra mắt với cả nhà, khi trông thấy anh, bố chị đã nháy mắt, nói nhỏ trêu chị "Con gái bố biết chọn người đấy". Anh, hơn 30 tuổi, đẹp trai, cao lớn, phong thái rất đĩnh đạc, khiến "ai cũng ưng". Tuy nhiên, khi chị giới thiệu về nghề nghiệp của người yêu rằng anh là một người lính cứu hỏa chuyên nghiệp thì mọi người trong gia đình đều có vẻ chùng lại bởi sự e ngại trước cái nghề đặc biệt và hiểm nguy này. Sau buổi ra mắt, mẹ bảo với chị rằng "T. là một chàng trai tốt. Mẹ có thể cảm nhận thấy điều đó qua cách cư xử của nó nhưng nghề nghiệp của nó thì mẹ không ưng. Mẹ không cản con, tuy nhiên để lấy nó thì con nên suy nghĩ kỹ". Nhưng rồi tình yêu của chị và sự tốt tính của anh đã át đi tất cả những lo ngại. Một đám cưới ngọt ngào và ấm cúng đã diễn ra như một "happy ending" cho một mối tình đẹp. Trong cuộc sống gia đình, chưa bao giờ anh to tiếng với chị. Anh luôn tỏ ra là người quan tâm, chu đáo với vợ. Từ khi biết chị có bầu, anh càng quan tâm đến vợ hơn. Những hôm không phải trực, mỗi tối, ngôi nhà nhỏ của chị ấm áp tiếng cười đùa vui vẻ của hai vợ chồng cùng nhau nấu cơm, dọn dẹp. Hôm nay cũng như bao ngày, là phiên trực của anh. Thế nhưng, không hiểu sao, từ chiều đến giờ lòng dạ chị cứ bồn chồn không yên. Chị đã gọi cho anh hai lần, nhưng cả hai lần đều không có ai bắt máy. Ít khi anh như thế này. Bình thường, nếu thấy cuộc gọi nhỡ của chị, anh sẽ gọi lại ngay. Nhưng hôm nay, đã đêm muộn vẫn chưa thấy anh gọi lại. Chị đoán, chắc là công việc cuối năm bận rộn, hoặc một đám cháy đột xuất nào đó xảy ra cần anh ứng cứu. Nghĩ đến đó, lòng chị lại dấy lên một chút lo lắng không yên. Dù quen và yêu anh đã lâu, lại trở thành vợ của một người lính chữa cháy như anh đã gần 3 năm nay, nhưng mỗi khi nghĩ đến việc anh lao vào đám lửa đầy hiểm nguy, chị vẫn chưa thể quen ngay được. Nghĩ vậy nhưng chị tự nhủ, sẽ không sao đâu, rồi mọi thứ sẽ qua như mọi lần và anh lại trở về với chị yên bình.

Chị tự buộc mình không được nghĩ đến anh và quay sang lau dọn bàn thờ đón Tết. Chị nhớ đến những cái Tết của tuổi thơ. Năm nào cũng thế, cứ mỗi dịp sắp đến Tết, bố lại đưa cô con gái rượu duy nhất là chị đi mua các loại bánh kẹo. Chị nhớ cái thời nhỏ xíu ấy, khi được bố dẫn đi một vòng chợ quê, mỏi chân quá, chị được bố công kênh trên đôi vai vững chãi. Chị ngồi trên vai bố, vui vẻ và thích thú ngó nghiêng thế giới ở phía dưới. Cái khoảnh khắc ấy nó in mãi vào trong tâm chí chị khi bỗng nhiên chị vụt thấy mình cao lớn, còn mọi thứ đều ở phía dưới mình. Những đồ chơi xanh đỏ, những thứ quà quê bắt mắt như thôi miên chị, khiến chị ngồi không yên trên vai bố, liên tục chỉ chỏ vòi vĩnh. Những gói kẹo bột, kẹo lạc đơn sơ khi ấy sao khiến chị thích thú đến thế! Chị mơ đến một ngày cũng sẽ được dắt con mình đi mua quà tết như vậy...

Nghĩ đến đó, chị thấy bụng mình cựa quậy. Đứa con tinh nghịch giơ chiếc chân nhỏ xíu, thúc thúc vào thành bụng mẹ như để nhắc nhở chị trở về với thực tại. Hai hôm nay, anh chàng có vẻ hiếu động hơn, thường xuyên đánh thức mẹ về sự có mặt của mình bằng những cú đạp, huỳch, trước trong bụng mẹ. Những lúc ấy, chị cảm nhận được tình mẫu tử một cách rất dịu dàng và ngọt ngào. Âu yếm, chị đưa bàn tay xoa xoa chỗ con đạp...

2.Vô tình nhìn lên tờ lịch nhỏ treo ở đơn vị, con số 25 đập vào mắt anh. Nhanh thật, hôm nay đã là 25 Tết. Cái Tết đã ở gần, rất gần rồi. Chỉ hai hôm nữa thôi là hết phiên trực, anh sẽ được nghỉ Tết. Ngày mai, bố mẹ chị sẽ lên Hà Nội ăn Tết cùng con gái và con rể. Mồ côi bố mẹ từ nhỏ, nên từ khi quen nhau, anh luôn kính trọng và yêu quý bố mẹ chị như bố mẹ mình. Từ bé, anh đã luôn thèm khát một khung cảnh sum vầy gia đình với đầy đủ thành viên bên mâm cơm. Cho nên khi lấy chị, những giây phút sum họp gia đình luôn được anh nâng niu, trân trọng. Anh nghĩ đến sự đoàn viên, đến mâm cơm tất niên với những món truyền thống mà anh thích: bánh chưng, xôi gấc, giò thủ, thịt gà luộc lá chanh, canh nấm... đầy ngon lành. Anh tưởng tượng ra không khí ngập tràn hạnh phúc bên mâm cơm đón mừng năm mới: cô ông, cô bà, cô vợ chồng anh và cả thằng con trai sắp chào đời nữa. Nghĩ đến đó, lòng anh thấy ấm áp vui vui. Anh chợt nghĩ đến bộ quần áo vừa mua tặng con. Gần đơn vị có một cửa hàng quần áo cho bé rất xinh. Mấy hôm nay, cuối năm cửa hàng đó đang dọn hàng về ăn Tết. Họ đang giảm giá rất nhiều quần áo cho trẻ em. Khi anh vô tình đi ngang qua, chiếc áo bu –dông xinh xắn treo ngay ngoài cửa hiệu như hút hồn anh, khiến anh không thể không dừng chân. Anh đỗ xe lại, đi vào cửa hàng. Bước qua cánh cửa, một thế giới trẻ thơ đáng yêu vô ngần vây lấy anh. Lần nào cũng vậy, dù đi chọn đồ cho con cùng vợ hay lần này là đi một mình, mỗi khi bước vào một cửa hàng trẻ em nào, anh luôn có cảm giác như mình đang bước vào một thế giới tí hon còn mình là anh chàng khổng lồ như trong truyện "Guliver du ký". Anh bật cười bởi suy nghĩ của mình. Cuối cùng, anh chọn mua được chiếc áo bu – dông treo ngoài cửa hiệu, một chiếc quần bò yếm, cùng vài đôi tất rất xinh nữa cho con trai. Đây sẽ là một món quà bất ngờ cho cả vợ anh cho mà xem. – Anh nghĩ vậy.

Reng.... Reng..... Tiếng chuông điện thoại báo cháy reo vang cắt ngang dòng suy nghĩ. "A lô... Vâng... Vâng..." Anh trả lời gấp gáp và vội vã bước ra ngoài, sẵn sàng trong tư thế chiến đấu....

3. Những cú đạp của con ngày một rõ rệt và mạnh hơn vào bụng. Có gì đó bất thường hơn mọi ngày. Chị có cảm giác, con đang cựa quậy không yên trong mình. Chị đưa tay xoa xoa như để vỗ về nó. Nhưng không như mọi lần, mặc cho chị nựng nịu, những cử động của con ngày càng dày và rõ rệt hơn trước. Chị chột dạ nghĩ: "Hay là sắp đẻ chăng"? Chị luống cuống gọi điện cho anh. Lại hồi chuông đổ dài nhưng đầu dây bên kia vẫn không có ai nhấc máy.

Những cơn co vẫn nối tiếp nhau. Rồi một tiếng "ục" đậm đục vang lên. Chị thấy nước ối chảy ướt đẫm phía dưới. Ý nghĩ phải vượt cạn một mình khiến chị sợ hãi. Chị gọi cấp cứu, rồi gọi cho anh. Vẫn không được. Những cơn đau quặn bứa vây lấy chị....

4. Ngọn lửa cháy khá lớn với hàng trăm độ C. Những người trong khu nhà đã lần lượt được đưa ra. Một phụ nữ mặt mũi lấm lem vừa được đưa ra ngoài. Khóc ngất trong hơi thở dồn dập, tỉnh cờ chị tìm được tay áo anh, níu lấy, khẩn khoản: "Cứu con trai tôi với.... Cứu với... Nó còn mắc kẹt trong phòng... 504..." Một ý nghĩ thoáng qua, anh nghĩ đến đứa con nhỏ của mình, nếu chẳng may nó cũng mắc kẹt trong đám cháy, sẽ ra sao đây??? Rồi chẳng kịp suy nghĩ gì thêm, anh lao đi. Lửa ngày một bỏng rát. Đây rồi, 504! Anh lẩm nhẩm trong đầu, hi vọng đứa trẻ chưa bị làm sao. Căn phòng ngập trong khói. Nhưng lửa thì vẫn chưa bám đến. Anh nhanh chóng đưa mắt tìm kiếm sâu các căn phòng. Phòng khách... phòng bếp... phòng tắm... Trong tích tắc ấy, anh nghe thấy tiếng khóc ri rỉ phát ra từ góc phòng ngủ. Cúi xuống gầm giường, anh nhìn thấy một đôi mắt đen lay láy đang nhìn mình. Thở phào, anh ôm chặt lấy cậu bé, thoát ra ngoài.

Khói dày đặc, mù mịt ngăn cản sự định vị lối ra của anh.

Tìm được cầu thang, anh chạy như bay qua chúng.

Cố lên, chỉ còn một chút nữa...

Một chút nữa...

"Sắp thoát rồi..." – Anh tự nhủ.

Nhưng khi xuống đến tầng 3 thì khói và lửa đã bao phủ cả cầu thang bộ khiến anh không thể di chuyển thêm được nữa. "Không được rồi" – Anh thầm nghĩ và tìm cách thoát theo hướng khác. Anh mừng hụm khi thấy ngọn lửa vẫn chưa chạm đến cửa sổ. Bế chặt đứa bé, anh bò lại gần cái lối thoát duy nhất ấy. Anh có cảm giác mình như sắp hụt hơi... Vòm ngực bỏng rát. Anh cố gắng áp chặt đứa trẻ vào mình và che cho nó khỏi sức nóng của lửa. Bạn bè của anh ở tầng dưới đang sẵn sàng ứng cứu. Thận trọng buộc chặt cậu bé vào dây, anh ra hiệu để đồng đội đưa đứa trẻ xuống. Từng chút, từng chút một, đứa trẻ đã được vòng tay đồng đội của anh đón đỡ an toàn.

Anh tiếp tục buộc dây quanh mình để chuẩn bị leo xuống. Bỗng mắt anh hoa lên. Như có một tảng đá rơi trúng người. Anh ngã sõng xoài trên mặt đất. Máu từ đầu anh tứa ra, chảy tràn xuống mắt khiến tất cả nhòe đi... Những ngọn lửa như chỉ đợi có thế, ngay lập tức nuốt trọn lấy cơ thể người lính cứu hỏa trẻ tuổi...

Ở đâu đó anh nghe thấy tiếng khóc của chị...

Anh rất muốn tìm và ôm lấy tấm thân mảnh mai ấy...

Ở đâu đó, anh cũng nghe thấy tiếng trẻ sơ sinh đang khóc... Anh nhận ra, đó là tiếng khóc đứa con bé nhỏ của anh... Anh muốn bế đứa con mà chưa một lần được gặp mặt này quá...

Nhưng không thể...

5. Chị tỉnh lại với khuôn mặt thấm đẫm nước mắt. Căn phòng bệnh xá trắng tinh. Bố mẹ chị đang ngồi bên giường lo âu. Mẹ nhìn chị, cười trìu mến: "Con sinh mổ đêm qua. Thằng cu nặng 3,6kg con ạ. Trông rất khâu khỉnh." Chị thở phào nhẹ nhõm.

Những hình ảnh về anh trong cơn ác mộng khủng khiếp vẫn luẩn quẩn trong đầu chị. Nghĩ đến đó, chị lại thấy rưng rưng. Anh đâu? Anh vẫn đang trực ư? Chị mấp máy môi định hỏi mẹ thì cánh cửa bật mở. Là anh! Chị như không tin vào mắt mình. Anh bước vào với lỉnh kỉnh nào hoa nào quả. Anh kể, anh vừa tham gia chữa cháy và đã cứu sống được một cháu nhỏ. Cũng vì cứu cháu bé mà anh đã một mảng trần nhà rơi trúng người nhưng rất may là chỉ bị thương nhẹ ở vai không sao. Anh đã được cấp trên nhiệt liệt biểu dương và cho nghỉ Tết sớm hơn dự định. Cúi xuống chị, anh đặt một nụ hôn ngọt ngào với lời cảm ơn thầm thì khe khẽ. Anh mở cho chị xem bộ quần áo mà anh đã mua tặng con. Chị bật cười khi nhìn thấy chúng. Lại những giọt nước mắt lăn dài trên má. Những giọt nước mắt của hạnh phúc đoàn tụ...

Bên ngoài, những tia nắng he he của mùa xuân ngập ngừng trong cái gió se lạnh. Những mầm xuân be bé đang tách khỏi lớp vỏ áo xinh xinh trồi lên khỏi mặt đất đón lấy sự sống cho mình... Xuân đang về...■

28/11/2012

Chùa Hun

MỘC MIÊN

Từ Hà Nội men dọc quốc lộ 5 qua thành phố Hải Dương, rẽ theo đường 183 vượt cầu Bính vào địa phận đất Chí Linh rồi tới Sao Đỏ là Côn Sơn đã hiện ra trước mắt. Cảnh núi non trùng điệp, rừng thông bao la, sắc xanh bất tận như tấy uế cho khách đường xa trước khi vào chốn cửa Phật. Dù không phải là quê hương nhưng như một duyên nợ, tôi may mắn được sinh ra ở Chí Linh. Có lẽ vì vậy đã bao lần về thăm Côn Sơn và mỗi lần về là một lần lưu luyến. Dù bao năm qua đi, Côn Sơn vẫn đi vào lòng người bởi cảnh núi non nên thơ, hùng vĩ, vẫn giữ được dáng vẻ thanh tịnh, thoát tục của chốn tu hành. Từ xa đi vào đã nghe tiếng chuông chùa vãng vẳng, khói hương bảng lảng bay lên từ những tán thông, chỉ gặp cảnh ấy thôi lòng người đã vơi bao nỗi nhọc nhằn của quãng đường xa, bỏ đi hết những vướng bận đời thường để hòa mình vào thiên nhiên, để lòng thanh thản về với cõi Phật.

Đường vào Côn Sơn rợp bóng thông cổ thụ, không ngoa khi nói Côn Sơn là chốn của thông, "thông mọc như nêm". Kể từ khi gặp gốc thông đầu tiên thì từ đó chỉ có màu của thông. Thông ở Côn Sơn là thông mã vĩ, là kim, thân thẳng, tán xum xuê. Và đây, chùa Côn Sơn. Tam quan ngoại uy nghi với mái ngói rêu phong cong vút đề 3 chữ Hán lớn Côn Sơn Tự. Vừa bước qua khỏi cổng, một không gian cổ kính rợp mát bóng thông già và những gốc vải cổ thụ khiến lòng ta như lắng lại. Một lối đi rộng, dải hun hút được lát bằng gạch mộc hiền lành dẫn ta tiếp đến với Tam quan nội. Tam quan kiểu cổ, có 2 tầng 8 mái với các hoạ tiết hoa lá, mây tản cách điệu của nền nghệ thuật kiến trúc thời Lê. Chùa Côn Sơn, tên chữ là Thiên Tư Phúc, dân gian gọi chùa Côn Sơn là chùa Hun. Cái tên chùa Hun cũng có nhiều sự tích. Núi Côn Sơn còn có tên gọi là núi Hun. Vì vậy, chùa Côn Sơn được gọi theo tên núi: chùa Côn Sơn hoặc chùa Hun. Côn Sơn có nghĩa là núi Côn, còn tên Hun, theo truyền thuyết ngày xưa, khu vực núi Côn cây rừng rậm rạp, dân ở nhiều nơi tới lên núi chặt củi, hun lấy than, cả khu rừng thường xuyên có khói bốc như hun nên núi Côn còn có tên là núi Hun. Tên Hun còn có truyền thuyết khác, được nhiều người kể lại: Thế kỷ thứ X - Đinh Bộ Lĩnh người Hoa Lư (Ninh Bình) đã dựng lên dấy cờ dẹp loạn 12 sứ quân. Vùng Đông Bắc có sứ quân do Phạm Phòng Ất đứng đầu bị nghĩa quân truy đuổi phải chạy trốn về rừng Côn Sơn ẩn náu. Một vị tướng của Đinh Bộ Lĩnh là Đinh Bạc đã hiến kế: "Cho quân mai phục, ngoài dùng lửa phóng hỏa hun giặc". Kế sách được thực hiện. Do bị lửa khói hun lâu ngày, không thể tiếp tục ẩn náu, đám quân Phạm Phòng Ất phải ra ngoài, bị nghĩa quân của Đinh Bộ Lĩnh bắt sống. Từ kế sách phóng hoả hun giặc nên từ đó Côn Sơn được gọi là núi Hun, chùa Côn Sơn có tên gọi là chùa Hun.

Xưa nay chùa Côn Sơn được coi là chốn quốc tự của nước Nam. Cùng với chùa Yên Tử, chùa Quỳnh Lâm, Quảng Ninh và chùa Vĩnh Nghiêm ở Bắc Giang, đây là một trong bốn trung tâm lớn của thiền phái Trúc Lâm. Thế kỷ XIII - XIV, ba vị tổ thiền phái Trúc Lâm là Trần Nhân Tông, Pháp Loa, Huyền Quang, đã từng tu hành và thuyết pháp ở đây.

Chùa Côn Sơn xưa là một công trình kiến trúc hoàn thiện, có 385 pho tượng. Tương truyền ở ban thờ đầu hồi phía Đông nhà Tổ có 2 pho tượng nhỏ ngồi xếp bằng, một đàn ông, một đàn bà hướng về bàn thờ Phật. Tăng ni tu ở chùa Côn sơn không biết hai pho tượng đó là ai và có tự bao giờ. Trong thời gian kháng chiến chống Pháp, sợ giặc đến chùa tàn phá, các tăng ni Phật tử đã đem đồ thờ và các pho tượng nhỏ cất giấu ở trong núi. Vào một đêm mưa gió, sư ông trụ trì chùa ngủ không yên, đợi sáng hôm sau trời tạnh vào thăm lại bức tượng thấy hai pho tượng trên đắp bằng đất bị mưa làm vỡ, lộ hai dải yếm tâm mới biết đó là tượng Nguyễn Trãi và Nguyễn Thị Lộ. Chính chùa Côn Sơn đã chứng kiến một chặng đường đời và bi kịch của người anh hùng dân tộc, danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi. Sau những năm tham gia triều chính, Nguyễn Trãi lui về Côn Sơn và sống cuộc đời ẩn dật.

Chùa Hun kiến trúc theo kiểu chữ công, gồm Tiền đường, Thiêu lương, và Thượng điện là nơi thờ Phật. Tiếp đến nhà Tổ là nơi thờ các vị tổ có công tu nghiệp đối với chùa: Điều ngự Trúc Lâm Trần Nhân Tông, Thiền sư Pháp Loa và Thiền sư Huyền Quang. Chùa Côn Sơn là một trong những nơi còn lưu giữ được nhiều di vật có giá trị từ xưa. Điển hình là mười sáu tấm văn bia quý cho ta biết thông tin về quy mô ngôi chùa ngày trước, những giai đoạn trùng tu... Trong chùa hiện đang lưu giữ ba pho tượng tam thế có phong cách giữa thế kỷ XVII hiếm gặp ở chùa khác cùng một bức tượng Phật A Di Đà cao trên 3m. Trong "Đại Việt sử ký toàn thư" ghi: chùa Côn Sơn được xây dựng vào năm 1304 và mở rộng tôn tạo vào năm 1329.

Qua khỏi Tam quan nội là hai nhà bia cổ kính. Từ ngoài nhìn vào, phía bên phải là con rùa đội tấm bia đã khắc ba chữ Hán "Thanh Hư động". Chữ trên bia được biết là bút tích của vua Trần Duệ Tông khi ông về thăm Côn Sơn năm 1373. Bên trái là một bia đá hình lục lăng có tên Côn Sơn Tư Phúc Tự Bi. Theo nghiên cứu của tác giả Lê Duy Mạnh, Côn Sơn Tư Phúc Tự Bi được dựng năm Hoằng Định thứ 8 (1607) đời Lê Kính Tông. Đây là tấm bia dạng thức lục giác rất hiếm ở nước ta, niên đại sớm nhất của dạng bia sáu mặt là tấm bia Quốc sư Báo Ân tự bi ở chùa Báo Ân (Hải Dương) dựng năm 1585, sau đó chính là bia Côn Sơn Tư Phúc Tự. Năm 1965, Chủ tịch Hồ Chí Minh về thăm Côn Sơn. Người đã chăm chú đọc, giảng giải cho mọi người nghe về nội dung, ý nghĩa của tấm bia này. Bức hình chụp Bác đọc bia Côn Sơn Tư Phúc trở thành một bức hình nổi tiếng, một biểu tượng trân trọng hướng về nền văn hoá truyền thống của dân tộc...

Về với Côn Sơn ngoài về với cõi thiền, về với thiên nhiên thanh khiết ta còn được ngắm nhìn ngọn Đăng Minh Bảo Tháp, nơi đặt tượng và xá lị của Thiền sư Huyền Quang, dừng chân nơi giếng Ngọc trong vắt, chìm đắm trong không gian hư ảo của Thanh Hư Động, đi theo lối trúc thăm nền nhà xưa Nguyễn Trãi. Về với Côn Sơn là về với tiếng vi vút thông reo, tiếng rộc rạch suối chảy. Về với Côn Sơn để cảm nhận thiên nhiên khoáng đạt, hài hoà, tìm tới cõi trong veo, mát rượi của thiên nhiên để quên đi bụi trần ai của cõi đời phàm tục, quên đi những ưu phiền thế sự:

"Côn Sơn suối chảy ri rầm
Ta nghe như tiếng đàn cầm bên tai.
Côn Sơn có đá rêu phơi,
Ta ngồi trên đá như ngồi nệm êm...".■

TIẾNG RAO
Người bán muối

THÀNH LONG

"Đầu năm mua muối, cuối năm mua vôi" – Tập tục ấy đã ăn sâu vào tiềm thức người Việt với hy vọng mọi sự may mắn, tốt lành đến trong năm mới, rũ bỏ những vận đen, rủi ro của năm cũ mỗi khi Tết đến, Xuân về. Trong thời khắc thiêng liêng ấy, khi mọi người, mọi nhà quây quần đón Tết thì ở đâu đó vẫn có những mảnh đời lầm lũi mưu sinh, quên đi cái Tết của riêng mình mà đem sự may mắn cho người đời. Hình ảnh của người bán muối len lỏi đến các ngõ ngách của phố phường trong đêm Giao thừa khiến lòng ta day dứt khôn nguôi với tiếng rao đến nghẹn lòng... "Ai muối đây"...

Trong cuốn "Bắc kỳ phong cảnh và ấn tượng" (xuất bản năm 1944 tại Hải Phòng) của nữ nhà văn Pháp Hilda Amhold đã mô tả tiếng rao ở Hà Nội, khiến người đọc không thể một lần tò mò ra phố để mắt thấy, tai nghe tiếng rao. Sử sách còn chép lại, tiếng rao ở nước ta xuất hiện khá lâu, ngay từ khi thời Lý, ở kinh thành Thăng Long, người ta đã bắt gặp những người bán hàng rong, họ len lỏi khắp phố phường kinh thành để bán rượu, muối, chiếu... cùng với những tiếng rao. Cứ như thế lâu dần, tiếng rao đã đi vào lòng người qua các thế hệ, nó tồn tại như là một nét văn hóa. Dù ta có đi đâu, về đâu thì tiếng rao luôn bám chặt vào ký ức đời người vừa buồn, vừa tha thiết như kỷ niệm, giai điệu ngọt ngào. Càng lớn lên, càng trưởng thành, ta càng nhớ tiếng rao, nó gieo vào lòng như một phần hồn của người Việt.

Tiếng rao. Có tiếng rao đúng nghĩa như một lời thông báo, mời chào, lời rao vang xa trong đêm như lời chào nhau, gọi nhau của ai đó vừa quen, vừa lạ. Có tiếng rao như bị nhúng nước, lời rao bật qua môi chất chứa bao nỗi cay đắng, tủi hờn của một kiếp người cơ cực, lầm than. Có tiếng rao như chứa chan một niềm hy vọng, nỗi niềm khát khao kiếm tìm những may rủi mong manh trong đêm vắng. Có tiếng rao, như người bị tắc nghẽn đâu đó trong cổ họng, lời rao bị nuốt chửng vào trong không gian ồn ào, náo nhiệt của đô thị. "Có tiếng rao, như lời mẹ tôi, chị tôi/ Mang quê hương trên đôi vai gầy/ Có tiếng rao, nghe lạc lõng giữa phố chiều lao xao/ ngơ ngác xanh xao/Khuất sau hàng phố xanh xao".

Để lại sau lưng gia đình, người thân và niềm vui sum họp, họ - những người bán muối rong vẫn trên khắp nẻo đường, phố phường để chắt chiu thêm những đồng tiền hiếm hoi bắt đầu cho một năm mới. Và năm nào cũng thế, đúng vào cái thời khắc thiêng liêng, giao hòa giữa trời, đất vừa qua đi, mỗi con người chúng ta đang lắng lại, tận hưởng giây phút thuần khiết, tinh khôi bắt đầu một năm mới, ta lại thấy đâu đây văng vẳng tiếng rao: "Ai muối đi... Ai muối ơ..."

Buốt lòng - vẳng một tiếng rao
Chìm trong đêm lạnh, tan vào hư không
Trời mênh mông, đất mênh mông
Quẩn quanh cơm áo, ghìm cong kiếp người.

"Ai muối đi... Ai muối ơ...". Tiếng rao của em ướt lạnh, kéo dài vang vọng cả không gian. Đêm đang rồng ra, trống hoác cho tiếng rao của em đi tận cùng thăm thẳm. Hun hút lẫn trong tiếng gió, lời rao kéo dài rồi đặc quánh, cô lẻ đến tê người. Em đang mang may mắn đầu năm cho đời, gói "muối mặn, gừng cay" vẫn nằm trong đó. Em muốn bán nhưng trái tim nào có biết đếm? Bấy nhiêu khoảnh khắc mua và bán đặt lên vai, bỏ vào tình yêu kiếp người bán rong.

"Ai muối đi... Ai muối ơ...". Tiếng rao của chị vọng lại vừa xa, vừa gần. Kiên nhẫn và chịu đựng, không biết bao nhiêu mùa hoa gạo rụng; cây cầu cũng đã xây xong từ lâu. Trời quá nồng nàn hay sao mà tiếng rao của chị vẫn vọng lại từ năm này, qua năm khác. Bình yên giản đơn mà sao cứ đi tìm mãi, nhân sinh đâu mà suốt cuộc đời khản đặc tiếng rao mà không nghe thấy.

"Ai muối đi... Ai muối ơ...". Tiếng rao của mẹ chơi vơi giữa chốn đô thị xa lạ. Mang quê hương trên đôi vai gầy, mẹ gánh cả tuổi thơ chúng con để "Hạt muối chia hai/ Nước mắt mẹ mặn màu của muối." Phố đêm trần trọc, gió lay những ngọn đèn đường vàng không đủ soi rõ mặt người. Tiếng xe ô tô vút qua, ai đó vừa đi chúc tết về muộn. Tiếng nhạc xập xình, tiếng chúc nhau của các nhà bên đường. Mùi hương cũng đầu năm, mùi thuốc lá thoang thoảng. "Ai muối ơ..." tiếng rao của mẹ chìm trong tiếng gió. Trong vòng mù mờ lận đận, bóng mẹ liêu xiêu trong đêm mưa rét. "Ai muối ơ..." ta nghe như tiếng nấc lòng, kêu lên yếu ớt rồi nhỏ dần, nhỏ dần... Những hạt muối tan dần rin rít.

Trời sắp sáng. Tiếng rao vẫn còn. Một năm mới bắt đầu, trong cái thuần khiết, tinh khôi của một sớm đầu năm, ta như thấy mình mắc nợ. Nợ một tiếng rao đêm...■

Gửi Anh, Người lính áo xanh

Những ngày cuối cùng của năm cũ sắp trôi qua. Trong cái giá lạnh cuối đông đã phảng phất chút ấm áp tươi vui của một mùa xuân sắp đến. Phố phường đã lấp lánh đèn hoa và bao đôi tình nhân đang rộn ràng đi sắm tết. Năm mới đang đến rất gần.

Cũng như bao cô gái, em yêu mùa xuân, yêu biết bao cái tấp nập của phố xá lúc lên đèn. Và khi mùa xuân gõ cửa, em muốn được bên anh như bao người yêu nhau trên phố, tay trong tay chào đón khoảnh khắc giao thừa. Có thể ai đó đang khẽ cười em, rằng "Cô gái này sao chỉ mong có thế?". Ước mong tưởng chừng quá giản đơn, nhưng với em, nó sẽ là cả một niềm hạnh phúc. Bởi chàng trai của em là một "chiến sĩ áo xanh"!

Lần đầu tiên gặp anh, anh khẽ cười và giới thiệu "Anh là chiến sĩ 114", em đã không giấu được nụ cười. Trong suy nghĩ của em, hình ảnh những chàng trai trong bộ đồ chữa cháy màu xanh tím than rộng thùng thình, lại thêm chiếc mũ màu đỏ trông chẳng được "quyến rũ" và "thời trang" chút nào, lại còn có chút "ki ki" nữa. Nhưng chàng trai đứng trước em, vóc người rắn rỏi, nước da bánh mật nam tính và nhất là ánh mắt cương nghị, cùng niềm tự hào không giấu giếm trong giọng nói đã khiến em bị thu hút. Em bỗng nhiên "tò mò" muốn biết về anh nhiều hơn.

Chúng ta đến với nhau không theo những cách thông thường. Không phải những buổi chiều cuối tuần lang thang ngắm phố phường, không phải những món quà lãng mạn, hay những lời tán dương hoa mĩ. Anh đến gần bên em, từng chút, từng chút một, bằng những câu chuyện hài hước, bằng những lá thư chia sẻ với em về cuộc sống hàng ngày, về đơn vị nơi anh công tác, về công việc mà anh yêu và gắn bó như một người tri kỷ. Qua những câu chuyện anh kể, em dần hiểu hơn về công việc của một người lính phòng cháy. Công việc của anh không hề nhàn nhã như nhiều người vẫn nghĩ, không phải "thi thoảng mới có một đám cháy" thì các anh mới lên đường làm nhiệm vụ. Ngược lại, nhiệm vụ của các anh gắn liền với thời gian biểu hàng ngày. Cũng như các đơn vị vũ trang khác, hàng ngày các anh phải luân phiên nhau trực, gác bảo vệ đơn vị, họp giao ban triển khai các công tác, nắm tình hình, xử lý các thông tin. Bên cạnh đó, các anh dành phần lớn thời gian trong ngày để luyện tập về nghiệp vụ, kỹ năng phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn cứu hộ, tập luyện thể thao để nâng cao kỹ năng và tăng cường sức khỏe. Dù điều kiện thời tiết có thế nào, các anh cũng cố gắng dành bốn tiếng mỗi ngày cho việc tập luyện.

Em đến thăm đơn vị anh lần đầu tiên vào một chiều tháng sáu chói chang, cũng tinh cờ là khi anh đang cùng đồng đội của mình luyện tập ngoài sân bãi. Trong vai trò là tiểu đội trưởng, anh hướng dẫn cho anh em trong đội các bài tập nghiệp vụ. Nào tập rải vòi, tập ba tư thế cầm lăng, tập thang ba, thang móc... Ánh mặt trời gay gắt như đang cố tình thử thách ý chí của các anh. Mồ hôi rơi từng hạt, lưng áo ướt đẫm, khuôn mặt đỏ bừng, nhưng trên môi ai cũng nở nụ cười tươi rói. Các anh vừa tập, vừa trêu nhau bằng những câu đùa hóm hỉnh. Đâu đó nghe thấy lời đề nghị anh làm trọng tài để "chấm" xem ai rải vòi thẳng nhất, đẹp nhất sẽ được thưởng một chầu kem mát lạnh. Tiểu đội anh phụ trách hầu hết là những người lính trẻ, độ tuổi mới chớm mười tám, đôi mươi, phục vụ nghĩa vụ ba năm trong lực lượng Phòng cháy chữa cháy. Ai cũng rất trẻ, rất tinh nghịch nhưng tràn đầy nhiệt huyết, không ngại khó, ngại khổ. Ai cũng phấn đấu rèn luyện hết mình với nguyện vọng sau ba năm nghĩa vụ, sẽ được xét tuyển vào ngành để phục vụ lâu dài trong lực lượng. Họ là đồng đội, là đàn em và cũng là những người anh em đã cùng anh chia sẻ niềm vui, nỗi buồn. Em nhớ mãi lời của một cậu học viên, khi em không nên được ngạc nhiên mà hỏi "Nắng gắt thế này mà em không thấy nản sao?". Đáp lại em là nụ cười hồn hậu và câu nói "Lửa nóng thế còn không sợ, sợ gì nắng chị ơi!". Trong chốc lát, những nhọc nhằn dường như tan biến hết, chỉ thấy ngập trong ánh nắng là nụ cười rạng rỡ của những chàng trai phơi phới yêu đời, yêu cuộc sống và một niềm say nghề đến khó tả. Lần đầu tiên, em thấy bộ quần áo xanh kia gần gũi, đáng yêu biết mấy. Và chàng tiểu đội trưởng với nụ cười tỏa nắng trong buổi chiều hôm ấy đã khiến trái tim em lỗi nhịp mất rồi!

Yêu anh - người lính phòng cháy chữa cháy đã khiến em trưởng thành hơn rất nhiều. Em không còn là cô bé hay nhõng nhẽo, thích đi chơi bất kỳ lúc nào khi rảnh rỗi nữa. Yêu anh, em phải làm quen dần với lịch học, lịch công tác của anh. Ngày lễ tết là những ngày anh phải trực tăng cường để phòng mọi tình huống bất ngờ xảy ra. Anh cũng không thể dành cho em quá nhiều thời gian bởi anh còn bận rộn với lịch tập luyện, chạy phương án... Đã có những lúc em tủi thân nhiều lắm, bởi chúng ta không được ở bên nhau nhiều như những đôi tình nhân khác. Cũng đôi lần, em trách cứ rằng anh yêu công việc hơn em. Nhưng đáp lại những hờn dỗi trẻ con của em vẫn luôn là một ánh mắt hiền và nụ cười ấm áp của anh. Anh kể cho em nghe những lần anh cùng đồng đội làm nhiệm vụ, không kể ngày đêm, không kể mưa rét, 24/24 trực chiến, các anh luôn trong tư thế sẵn sàng. Có lần, vào hai giờ sáng, cả đơn vị vang lên tiếng chuông báo cháy, chỉ vài phút sau, tất cả các anh đã sẵn sàng lên đường. Anh bảo, tiểu đội của anh toàn lính trẻ, độ tuổi ham ăn ham ngủ lắm chứ, nhưng chính ý thức trách nhiệm cao với công việc và tinh thần sẵn sàng chiến đấu đã được rèn luyện qua các buổi tập phương án, nên chỉ cần có hiệu lệnh thì "dù đang say cũng tỉnh ngay lập tức!". Đứng trước ngọn lửa, các anh không ngần ngại hiểm nguy, sẵn sàng lao vào đám cháy để cứu người bị nạn, cứu tài sản, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại cho người dân. Mỗi lần hoàn thành nhiệm vụ, đôi mắt anh lấp lánh niềm hạnh phúc và tự hào. Có lần anh đến bên em, khuôn mặt mệt mỏi vì nhiệm vụ lúc nửa đêm và ánh mắt buồn khó tả. Nhiệm vụ hôm đó hoàn thành không được trọn vẹn bởi tin báo đến muộn, khi các anh đến nơi thì lửa đã cháy lan ra cả khu nhà xưởng, hầu như không cứu được gì. Anh bảo, chỉ ước gì đến sớm hơn vài phút thì có lẽ đã cứu được rồi. Nhìn khuôn mặt anh khi đó, em vừa xót xa, vừa cảm phục. Chàng trai của em không chỉ là một người lính dũng cảm, mà còn là một chiến sỹ đầy trách nhiệm, yêu nghề, say nghiệp. Càng yêu anh, càng hiểu anh và hiểu về nghề nghiệp mà anh gắn bó, em càng thêm yêu mến, cảm phục những người lính áo xanh kiên cường.

Một năm nữa đã sắp trôi qua. Mùa xuân này anh vẫn không thể dành cho em một đêm Giao thừa tay trong tay trên phố. Nhưng em biết, trên chiến tuyến của mình, anh cùng đồng đội đang hi sinh những niềm vui riêng tư nho nhỏ, để góp phần cống hiến cho Tổ quốc, cho nhân dân, để mùa xuân càng thêm trọn vẹn. Và em hạnh phúc vì được yêu anh... người chiến sỹ 114 kiên cường!

KHÁNH LY

Thành ngữ và Tục ngữ

VỀ RẮN

ĐOÀN THỊ ĐẮC

Đánh rắn giữa khúc: Không đánh trúng vào chỗ hiểm, chỗ quan trọng khiến đối phương có thể hồi phục trả thù. Hành động nửa vời không triệt để.

Chém rắn đuổi lươn: Hành động hung ác, mù quáng, tiêu diệt lầm, hại cả kẻ xấu, người tốt, không từ ai.

Công rắn cắn gà nhà (dẫn rắn về nhà): Ý nói kẻ phản phúc, phản bội, vì quyền lợi riêng mà cấu kết với thế lực bên ngoài để làm hại đến gia đình, tổ quốc, đồng bào, đồng loại.

Dẫn như dẫn rắn: Đánh hết đòn này đến đòn khác ở liền khắp thân thể, giống như đánh rắn vậy.

Đầu rồng đuôi rắn: Việc khi đầu thì hưng thịnh, khi sau thì suy hay khi khởi đầu thì có vẻ to tát, đẹp đẽ, kết thúc chẳng ra gì.

Đánh rắn giập đầu: Đánh mạnh trúng chỗ hiểm yếu khiến cho đối phương gục hẳn, không hồi phục được.

Đường nắng có rắn ráo bò, ngày mai là có nước mưa đầy đồng: Một kinh nghiệm dự báo thời tiết, trời đang nắng thấy rắn rão ra nhiều là sẽ có mưa to.

Ếch lại đòi cắn cổ rắn: Là chuyện ngược đời, kẻ yếu dám gây sự với kẻ mạnh.

Gà kỵ hổ hoang, lúa kỵ màng rạp: Chỉ những xung khắc đặc biệt trong giới sinh vật, cũng là kinh nghiệm cần lưu ý khi chăn nuôi, trồng trọt (hổ mang là loài rắn độc thường bắt gà ăn. Màng rạp là loại bọ rầy thường bâm vào hút nhựa ở lúa mùa.)

Hùm thiêng rắn độc: Kẻ hùng mạnh, ghê gớm, độc ác, nham hiểm.

Hang hùm miệng (nọc) rắn: Chỉ nơi nguy hiểm dễ gây tai họa.

Khẩu phật tâm xà (miệng phật bụng rắn): Ý nói giả dối, trão trở, miệng nói từ bi nhân nghĩa nhưng lòng thì nham hiểm, độc địa.

Nem nép như rắn mống năm: Diện mạo, thái độ sợ sệt, không đàng hoàng (ngày 5 tháng 5 âm lịch là Tết Đoan Ngọ, dân gian có tục giết sâu bọ, rắn rết).

Nói rắn trong lỗ cũng phải bò ra: Ý người nói rất hay, nói hấp dẫn thuyết phục hoàn toàn người nghe.

Mắt như rắn ráo: Mắt đảo qua đảo lại, lấm lét, không thẳng thắn.

Mười hang ếch cũng gặp một hang rắn: Hay làm điều vụng trộm, sai trái ắt có ngày gặp nạn, rủi ro.

Oai oái như nhái phải rắn: Kêu luôn mồm, kêu thảm thiết.

Rắn con lăm nuốt cả con voi: Ý nói tham vọng quá lớn so với thực lực của mình (lăm: có ý định sẵn sàng làm khi có cơ hội).

Rắn đói lại chê nhái què: Sĩ diện hão, đài các dởm, đang thiếu, đang cần nhưng lại kén chọn, từ chối điều mà xưa nay mình vẫn thèm muốn.

Rắn đến nhà chẳng đánh thì quát: Thú dữ, kẻ ác đến nhà thì phải đuổi, diệt trừ để nó không gây hại cho mình (quát, la không bình thường).

Rắn khôn giấu đầu: Người khôn ngoan thì tránh không cho ai biết mình là kẻ chủ mưu của sự vụ.

Rắn già lươn: Kẻ gian ngoan, xảo quyệt nhưng lại tỏ vẻ hiền lành, tốt bụng.

Rắn đố nọc cho lươn: Kẻ xấu nhập nhằng đổ vấy lỗi lầm, gán ghép trách nhiệm cho người lương thiện.

Rắn già rắn lột, người già người tuột vào săng: Quy luật trớ trêu, rắn già thì rắn lột xác để tiếp tục phát triển, người già thì người càng tàn lụi rồi chết.

Rắn rết bò vào, cóc nhái nhảy ra: Tình thế không thể chung sống với nhau được, kẻ mạnh dữ nếu đến đâu khiến kẻ yếu đuối phải rời ngay đi nơi khác.

Rắn mai tại lỗ, rắn hổ về nhà: Ý nói rắn cạp nong không đi xa chỉ quanh quẩn ở hang mình, còn rắn hổ mang thì hay đi kiếm ăn ở nơi xa.

Sư hổ mang vãi rắn rết: Những kẻ đội lốt tu hành làm điều bậy bạ, gian ác.

Trườn như rắn: Trườn rất giỏi, nhanh nhẹn, uyển chuyển ví như rắn trườn.

Trừng rồng lại nở ra rồng, liu điu lại nở ra dòng liu điu: Chỉ trích tất yếu của sự bảo toàn di truyền những giá trị và bản chất nòi giống.

Vẽ rắn thêm chân: Vẽ vời, làm những việc rắc rối, gây thêm nhiều phiền toái, bất lợi.■

Hình tượng Rắn
TRONG VĂN HÓA BỐN PHƯƠNG

1. Châu Úc: Các thổ dân tôn sùng và thờ rắn khổng lồ, con rắn này được gọi bằng nhiều tên, song phổ biến hơn cả là "serpent rainbow - rắn cầu vồng". Con *"rắn cầu vồng tượng trưng cho nước, là thực thể tâm linh lâu đời nhất của người dân bản địa. Là nhân vật cổ xưa được hoan nghênh nhất, thần rắn với sự hiện diện mơ hồ của mình được cảm thấy tất cả các hồ nước và dòng sông, mà ông vừa là nhà sáng tạo vừa là nhà dám hộ"*. Vùng bắc Australia, hình tượng rắn ngũ sắc lại được gắn với các nghi lễ trưởng thành. Melentinsky cho biết, trong nghi lễ trưởng thành, người ta dựng lại hình thức chị em Vauvaluk (tổ tiên của bộ tộc Dua) với một người bị rắn ngũ sắc nuốt, sau đó rắn khạc ra đứa trẻ - tượng trưng cho cái chết tạm thời của người lên bậc trưởng thành. Tính chất của rắn ngũ sắc không chỉ là quái vật nuốt người, mà "rắn ngũ sắc này là tập hợp trong mình những biểu tượng về thủy thần, về quái vật - rắn.

2. Châu Phi: hình tượng rắn được thờ phụng ở rất nhiều quốc gia, dưới nhiều hình thức biểu hiện khác nhau. Tại Congo, *"uy lực tối cao của trời là con rắn Điămbô, không ai có thể ngồi lên lưng nó được. Ai trèo lên là lại tụt xuống thấp ngay"*. Người Ngbandi phía bắc Congo cũng tin rằng rắn là con vật lâu đời nhất, là tổ tiên sáng tạo. Họ thờ rắn như thờ vị thần tối cao của dân tộc.

Người dân quan niệm, mỗi con mãng xà có một linh hồn con người bên trong nó. Linh hồn được giải phóng bằng nghi lễ sau cái chết của những loài bò sát. Bất cứ hành vi phạm tội nào chống lại con rắn là một tội phạm đối với tổ tiên.

Tín ngưỡng thờ rắn ở nam Uganda còn liên quan đến tục hiến tế. Người ta tìm thấy một ngôi đền thờ rắn nằm bên bờ hồ Victoria Nyanza, trên bờ của sông Muzini. Ngôi đền hình nón lớn được lợp bằng tranh và cỏ; tầng dưới được trải thảm bằng cỏ ngọt có mùi; tầng trên là nơi thiêng liêng của rắn và người giám hộ nó. Đó phải là một phụ nữ còn trinh tiết. Người ta còn tạo ra một lỗ tròn trên mái nhà để rắn có thể dễ dàng đi đến bờ sông. Phụ nữ Uganda và Tây Phi còn đến bên các đền thờ rắn để cầu nguyện. Khi trẻ em được sinh ra, một số họ thừa nhận đã được thực hiện bởi những con rắn. Như vậy, hình tượng rắn không chỉ liên quan đến nguồn nước mà còn là biểu tượng cho sự thịnh vượng, niềm tin liên quan đến nghề cá, nông nghiệp và cả sự mắn đẻ.

Trong quan niệm của người dân Katsina, Daura và Hausa (vùng cao nguyên ở phía bắc của núi Elgon), rắn liên quan đến chữa bệnh, cầu thai. Đặc biệt, họ xem rắn như vật tổ, nếu ăn thịt con vật thì sẽ bị chết. Rắn có thể tự do vào nhà người dân mà không hề bị giết vì họ tin rằng, giết rắn là giết tổ tiên của mình. Trong trí tưởng tượng của cư dân nhiều bộ tộc ở Tây Phi thời cổ, giới tự nhiên đều có linh hồn. *"Đối với họ, rắn tượng trưng cho sự sung túc. Trời mưa vừa tạnh, trên không trung cầu vồng hiện ra và trở thành thần rắn trong trí tưởng tượng của nhân dân"*.

3.Châu Âu: Tục thờ rắn phổ biến trong các cư dân sống quanh lưu vực những con sông ở Hy Lạp. Tuy nhiên hình tượng rắn có nhiều sự biến đổi, được khoác thêm những dáng vẻ mới: rắn được mang thêm sức mạnh của con bò đực, dạng bò tót, rắn đầu cừu đực... Dấu vết thờ rắn ở Hy Lạp chứa nhiều bí ẩn, đôi khi nó là hóa thân, là hình ảnh đại diện của các vị thần. Người ta cho rằng, thần Apollo lần đầu tiên được thờ ở Delphi dưới biểu tượng rắn. Có lẽ, tín ngưỡng nguyên thủy đã bắt đầu được tôn giáo hóa. Trong tôn giáo của người Hy Lạp, rắn luôn được xem là một biểu tượng thiêng liêng.

Xuất hiện trong hầu hết các nền văn hóa mà còn mang nhiều ý nghĩa khác nhau, Rắn có khi là một biểu trưng cho vũ trụ thời hỗn mang nhưng đôi khi lại là vị thần bảo hộ của gia đình, là nguồn nước và cũng là lửa, là vị phúc thần và ác thần, điều tốt và cái xấu, tượng trưng cho sự sống bất tử và cái chết, đương thế và địa ngục, sự hủy diệt và tái sinh, tình yêu và tội ác...

Rắn không chỉ tượng trưng cho sự khôn ngoan mà còn là biểu hiện của tín ngưỡng phồn thực về khả năng sinh sản.

Một số nơi như Ba Lan, rắn được thần thánh hóa, được sùng kính và thờ cúng. Mỗi hộ gia đình thường giữ một con rắn trong nhà như là một thần bảo hộ. Ở Epirus, tại khu rừng nhỏ của Apollo, hàng năm diễn ra các lễ hội lớn, những tu nữ trinh tiết khỏa thân mang thực phẩm hiến tế rắn thiêng. Nếu chúng lấy nó một cách dễ dàng, đó được coi là dấu hiệu của một vụ thu hoạch hiệu quả, và khỏe mạnh trong năm, bằng không, các điềm báo ngược lại sẽ dẫn đến những lo âu. Niềm tin này có lẽ bắt nguồn từ các con mãng xà được thờ cúng Delphi.

Tại Bắc Âu, tín ngưỡng thờ rắn liên quan đến việc thờ thần mặt trời. John Bathurst Deane rằng, "hình thức ngưỡng này là kết quả của sự giao thoa giữa những nền văn hóa, trong đó có sự chi phối quan trọng của tín ngưỡng đa thần giáo Hy Lạp và Ai Cập...".

Ở Đan Mạch và một số hòn đảo thuộc Anh quốc, tín ngưỡng thờ rắn gắn với các nghi lễ hiến tế. Người ta thường tổ chức các nghi lễ này tại các gò đất, gần hồ. Các ngôi đền vào dịp này thường được che chắn để tạo không gian thiêng liêng. Người ta sẽ hiến tế các vật cúng cho rắn. Những con rắn đã trở thành biểu tượng của thần thánh, và họ gọi chúng là vua rồng.

4.Châu Mỹ: một số bộ lạc thổ dân tôn kính loài rắn chuông (rattlesnake) như ông vua của loài rắn, những người có khả năng cung cấp nguồn năng lượng gió hoặc gây ra cơn bão lớn. Rắn chuông được thờ trong đền Natchez thờ thần mặt trời và các vị thần của Aztec. nhiều nền văn hóa Trung Mỹ, con rắn đã được coi như là cửa ngõ giao thoa giữa hai thế giới. Người ta tìm thấy các mô đất được xây dựng hình rắn thuộc dấu vết của tín ngưỡng này.

Con rắn thần Quetzalcoátl (hay rắn lông chim) chiếm một vị trí cực kỳ quan trọng trong các thần điện của người Aztec. Thần rắn lông chim xuất hiện trên các cấu trúc trong thành phố cổ Teotihuacan tại Mexico. Rắn trở thành một đối tượng thờ cúng và biểu trưng ý niệm về thời gian của người Mexico cổ. Ở Mexico cũng có một ngôi đền dành riêng cho thần của không khí và cửa đền giống như miệng một con rắn. Người ta tìm thấy rất nhiều hình rắn lớn được trang trí trong các đền thờ, trong đó tiêu biểu là rắn chuông.

Không chỉ là biểu tượng của vị thần sáng thế, người Mexico cổ còn xem rắn như một vị thần bảo hộ của gia đình. Người ta có thể để nó sống như những thành viên trong nhà. Nói chung, ở Mexico, rắn được thiêng hóa, và là biểu tượng của vị thần mang nhiều tính năng. *"Đối với các thổ dân, con rắn trở thành một biểu tượng của thần nội bộ chứ không dành cho những người khác bên ngoài mà cũng không đơn thuần là đại diện cho các thuộc tính chỉ riêng về một vị thần nào đó. Về sau, rắn này đã nhập vào trong tôn giáo của những người Mexico bằng những hình thức uyển chuyển khác nhau"*.

Sự ám ảnh của loài rắn đối với con người không chỉ được thể hiện bằng các nghi lễ hàng ngày trên trần thế mà người ta còn tin rằng nó hiện hữu cả trong thế giới âm ty. *"Người da đỏ Pueblo gắn nguồn gốc bài hát với âm phủ và loài rắn cõi âm khtoni"*(khi con rắn bị đốt cháy, các mảnh thân xác của nó biến thành bài hát).

5. Châu Á: tại Iran, quốc gia sở hữu vườn treo Babylon huyền thoại, người ta đã tìm thấy dấu vết của của tín ngưỡng thờ con rắn thiêng qua các hình vẽ, vòng tròn được chạm khắc trên vách các hang động. Trong đền thờ thần Bel (hoặc Belus, thần ánh sáng) có hình ảnh của nữ thần Rhea (nữ thần màu mỡ, sinh sản, được xem là mẹ của các vị thần), ngồi trên ngai vàng, đầu gối quỳ trên hai sư tử, và gần một con rắn màu bạc lớn. Cũng có một hình ảnh của nữ thần Juno (người La Mã xem bà là nữ thần coi sóc tình yêu và hôn nhân) tay phải đang cầm đầu một con rắn. Tuy nhiên, trong truyền thống lịch sử, người ta vẫn đồng nhất rồng (với nghĩa là một con rắn lớn) và rắn. Sự sống của những con rắn ở Babylon được gìn giữ một cách tôn kính.

Tín ngưỡng thờ rắn của người Hindu còn được thể hiện trong điêu khắc, với hình ảnh các vị thần cầm rắn trên tay hay để rắn quấn ngang mình. Trên các mái, vách của các ngôi đền, hang động cổ, người ta cũng tìm thấy những hình ảnh rắn được chạm khắc tương tự. Ở Ấn Độ, rắn được xem như là một biểu tượng của sự bất tử. Tín ngưỡng thờ rắn đã ăn sâu trong đời sống văn hóa của cư dân nhiều vùng lãnh thổ của đất nước này. Rất nhiều địa danh được lấy tên từ ảm hưởng của Naga (rắn). Không chỉ những hình ảnh, tượng trong đền đài, rắn còn hiện hữu trên cả những trang sức của người dân.

Tại Trung Quốc, tín ngưỡng thờ rắn được biết đến khá sớm và còn lưu lại trên các vách đá, chẳng hạn như tranh thần Phục Hy đầu người đuôi rắn, thần Nữ Oa đầu người mình rắn... "Các đền miếu thờ rắn ở Trung Quốc từ miền bắc tới miền nam nhiều vô kể. Đặc biệt là ở các tỉnh Triết Giang, Phúc Kiến, Quảng Đông thuộc miền duyên hải Hoa Đông và vùng Lĩnh Nam Trung Quốc. Ngay ở thành phố Tô Châu tỉnh Triết Giang cũng có miếu thờ xà vương, trong có tạc tượng xà vương bằng hình một vị tướng quân". Tương truyền, ngày 12-4 âm lịch là ngày sinh của xà vương, người dân đi cúng tế tấp nập, nhộn nhịp. Dân gian thường cúng thần rắn bằng các loài ếch nhái, vì họ cho rằng lúc còn sống, rắn thích ăn thịt ếch nhái.

Ở Đông Nam Á, tục thờ rắn cũng rất phổ biến. Trong tín ngưỡng dân gian của người Campuchia, thần rắn Naga có một vai trò rất quan trọng. Naga không đơn thuần là một vị thần tối thiêng mà còn đồng nghĩa với tính liên tục của lịch sử đất nước này. "Họ thờ cúng một cách phổ biến thần đất và thần nước. Biểu tượng của những sức mạnh thiên nhiên, những sức mạnh có ảnh hưởng đến cuộc sống của người dân trên đất nước này - nơi đất và nước quyết định sự no đói, giàu nghèo - là một con rắn chín đầu gọi là Naga"./.

PHƯƠNG NHUNG
(Sưu tầm)

RẮN VÀ NHỮNG HUYỀN THOẠI

Ở Trung Mỹ, huyền thoại *thần rắn lông chim Quetzalcoátl* rất được ca ngợi. Thần Quetzalcoátl có nhiều hóa thân và tính chất của thần cũng có nhiều mặt. Quetzal có nghĩa là lông chim vừa có nghĩa là quý giá; coátl vừa có nghĩa là con rắn vừa có nghĩa là song sinh. Quetzalcoátl cũng thường được đồng hóa với một trong những vị thần rất xưa: Một con rồng trên trời thường trừng phạt con người bằng cuồng phong và lụt lội, và thưởng cho con người bằng cách giúp họ được mùa. Mặc dù có nhiều hóa thân, nhưng vị thần Quetzalcoátl chủ yếu được mô tả dưới hai hình dạng: có khi là một con rắn phủ lông chim, có khi lại là một chiến binh cao lớn, mang mũ làm bằng da mèo rừng (ocelot)...

Người Fon ở Dahomey (châu Phi) nói rằng, rắn đã có từ rất lâu đời, trước cả khi đất được tạo ra. Dưới dạng rắn thần Aido Hwedo, rắn đã phục vụ cho vị thần sáng tạo Mawu. Rắn ngậm đuôi tạo nên vòng tròn kín biểu tượng cho sự vĩnh cửu của người châu Phi. Nhiều nền văn hóa ở châu Phi cũng xem rắn là thủy tổ của mình. Người Venda kể rằng bộ lạc họ được tạo ra từ xác một con rắn. Con rắn Tharu tự chia làm hai phần: đầu (tholo) và đuôi (tshamutshila), mỗi phần bò về một hướng. Cả hai phần đều hóa thành người, trở thành những thủ lĩnh của bộ tộc. Về sau họ gặp nhau và trở lại trạng thái nguyên thủy ban đầu là rắn.

Người Ai Cập cũng có những huyền thoại về thời kỳ hỗn mang, sáng thế, trong đó rắn Apep đóng vai trò như một vị thần cội nguồn của sự sống. Nó cuộn mình trong vũng nước nguyên thủy và thụ tinh cho quả trứng vũ trụ. Huyền thoại Mexico cổ đại (người Toli, Asti và một phần của người Maia) cũng nói đến một vị thần trung tâm là con rắn lông vũ, thần Kesalkoatl. Ở vị thần này nổi lên hàng đầu là đặc tính của đấng sáng tạo và một phần anh hùng văn hóa.

Trong thần thoại Hy Lạp, hình tượng rắn cũng được miêu tả với tư cách là các vị thần. Theo huyền thoại, Python là con của Gaia được nặn bằng bùn và đất đọng lại sau trận lụt lớn Deucalion. Vì Pythong quá hung dữ không ai dám lại gần nên dân chúng xin thần Appolo trợ giúp. Thần Appolo từ núi Olympus hiện xuống, dùng cây cung bạc, bắn mũi tên vàng giết chết Python, do đó thần Appolo còn được gọi là Pythian Appolo. Một quái vật nửa người nửa rắn khác là Echidna. Đây là quái vật đã kết hôn với Tiphông - thần bị Dớt đánh bại và tống giam xuống địa ngục. Cuộc hôn nhân quái dản này đã cho ra đời những đứa con quái dản không kém. Đa số chúng kế thừa tính quái vật từ mẹ. Đó là Khimer đầu sư tử, đuôi rồng, thân dê; đứa con thứ hai là chó ngao hai đầu Orthrôx và đứa thứ ba là chó ngao ba đầu Xerber. Stephen Oppenheimer đã dẫn ra câu chuyện Ninurta và Kur các đây ít nhất 5500 năm kể lại chuyện vị thần anh hùng Ninurta chiến đấu với quái vật hình rắn Kur trong thế giới nước. Trong trận đánh, biển dâng cao và tràn ra làm mặn đất. Ninurta đã đế một tảng đá lớn đè lên xác Kur tạo ra một con đê chắn biển, nhờ đó mà người Tigris có thể rửa mặt".

Rắn là một hình ảnh quen thuộc trong thần thoại Ấn Độ, tiêu biểu cho những huyền thoại đó phải kể đến rắn Naga. "Trong thần thoại, những con rắn thần được coi là Naga, đôi khi có biểu tượng là đầu người mình rắn. Những con rắn thần nổi tiếng là rắn Sêsa (hay Ananta) đã cuộn mình nổi trên biển vũ trụ để đỡ cho thần Visnu khi tạo dựng vũ trụ, rắn Vasuky dùng mình làm dây kéo quanh cột núi Mêru trong huyền thoại khuấy biển sữa". Hình tượng thần Visnu được miêu tả rất nhiều kiểu, có sách nghiên cứu liệt kê 24 hình ảnh khác nhau của Visnu, chưa kể hàng chục kiếp hóa thân khác. Hai hình ảnh thông thường nhất là Visnu nằm nghỉ trên mình con rắn thần Sesa bồng bềnh trên mặt biển Ananta (vô biên) hoặc Visnu đứng thẳng, bốn tay nắm giữ bốn vật tượng trưng là vỏ ốc, đĩa tròn, bông sen và cái chùy. Trong kinh Vêđa, hình tượng rắn thần Vritra được miêu tả như một vị thần canh giữ những dòng sông. Nó chiếm và uống sạch các nguồn nước, làm cho mặt đất khô cạn. Cho đến khi nó bị thần Indra tiêu diệt thì các dòng sông lại được khơi thông. Thần đã làm cho các dòng sông có nước chảy sau khi dùng quyền uy và sức mạnh giết chết Virtra - con rồng xưa nay uống sạch các nguồn nước.

Các thổ dân Australia cũng có huyền thoại về con rắn cầu vồng. Với họ rắn cầu vồng là một lực lượng thiêng liêng, gắn với các nghi lễ tôn giáo nguyên thủy. Theo Cowan, huyền thoại về con rắn cầu vồng là một phần của chủ đề tôn giáo cổ xưa nhất được tiếp tục dẫn chứng bằng tư liệu qua những hình ảnh được ghi chép lại trong những bức tranh hang động từ hơn 20.000 năm trước. Một huyền thoại cổ ở vùng Arnhemland kể rằng, tổ tiên vĩ đại Ngaljod trước hết tạo ra chính mình như Ulbar, một khúc gỗ có lỗ hổng dài. Ulbar tạo ra âm thanh, đã được dùng như một cái cổng trong các nghi lễ thần thánh, được xem như một vật hết sức thiêng liêng. "Lỗ hổng của Ulbar hay con rắn cầu vồng, thỉnh thoảng được đề cập đến như là tử cung của người mẹ vĩ đại và hình dáng bên ngoài được xem như là cơ quan sinh dục nam hay hình thể giống đực của con rắn cầu vồng".

Hình tượng rắn xuất hiện trong huyền thoại khai thiên lập địa của Trung Quốc và tồn tại với rất nhiều biến thể về sau. Đầu tiên phải kể đến một vị thần khai sáng là Bàn Cổ, thần được miêu tả rất phong phú về hình dáng, trong đó có một điểm rất đáng chú ý là "Bàn Cổ có đầu rồng, mình rắn, thở ra thành gió mưa, rít lên thành sấm chớp, mở con mắt ra thì là ban ngày, nhắm con mắt lại thì là ban đêm". Một số thần khác liên quan đến hình tượng rắn là thần Cộng Công và Tường Liễu. Thần Cộng Công là một vị thần ác khét tiếng, có mặt người mình rắn, tóc đỏ, ngu xuẩn nhưng lại hung bạo. Thần Cộng Công có một kẻ bộ hạ là thần Tường Liễu, cũng mặt người mình rắn, có chín cái đầu, tính tình độc ác tham lam (các bộ hạ của thần Cộng Công nói chung là hung ác, nham hiểm). Trời đất đang bình yên, con người đang sống yên ổn thì thần Cộng Công và thần lửa Chúc Dung xảy ra mâu thuẫn và đánh nhau. Thần Cộng Công húc đổ chiếc trụ bất chu (trụ chống trời), làm cho một nửa bầu trời phía tây bị sụp, rách nát nhiều lỗ thủng. Mặt đất cũng bị sụt, nước dâng cao, loài người vô cùng khốn đốn. Trước cảnh đó bà Nữ Oa phải đi vá trời.

Trong huyền thoại của người Nhật, rắn là một con vật thần thánh, đầu rồng có nhiều phép thuật và có hình thể vũ trụ. Quái vật này chuyên hại người bằng cách bắt cóc các trinh nữ để ăn thịt. Ngoài ra, có thể kể đến một số huyền thoại về rắn như sau: truyện *Động đất* của người Indonesia, huyền thoại *Nguồn gốc của thế giới chúng ta, Nguyệt thực* của người Myanma; huyền thoại về Sự tích núi Ganlaon của người Philippin; truyền thuyết Preng Thong của Campuchia...

Hình tượng rắn trong các huyền thoại Việt Nam có thể kể đến các truyện: *Câu chuyện mở đầu* của người Mông, cũng có một huyền thoại, *Truyện rồng và người* của người Lô Lô; truyện *Nguồn nước khổng lồ* của người Cơ ho; huyền thoại về Linh Lang; *Ông dài ông cộc*; truyện *Thần nước, Sự tích núi Ngũ hành*. Và tất nhiên phải kể đến huyền thoại *Con rồng cháu tiên*. Đây chính là huyền thoại chim tổ và huyền thoại rắn bố để trở thành mẹ tiên Âu - bố rồng Lạc sinh ra bọc trứng, nở ra trăm con - cội nguồn của người Việt ngày nay.

THÙY DƯƠNG

(Biên dịch và tổng hợp từ Văn hóa bốn phương & Những huyền thoại)

NĂM TỴ NÓI CHUYỆN RẮN

RẮN LỬA AMAZON
NGƯỜI LÍNH CHỮA CHÁY RỪNG CỦA TỰ NHIÊN

Rừng Amazon được mệnh danh là phổi của trái đất và cũng là một trong số ít nơi còn lại của thế giới vẫn giữ nguyên được những cánh rừng nguyên sinh hoang sơ và kỳ bí, ít người đặt chân tới. Là một khu rừng lá rộng ẩm ở lưu vực Amazon của Nam Mỹ, rừng Amazon bao gồm: diện tích 7 triệu km², trong đó rừng mưa nhiệt đới Amazon như một dải lụa xanh ngắt trải rộng và kéo dài theo lưu vực sông Amazon hùng vĩ chiếm 5,5 triệu km². Khu vực này nằm trong lãnh thổ của 9 quốc gia: chủ yếu là Brasil (với 60 % rừng mưa), Peru (13 %) và phần còn lại thuộc Colombia, Venezuela, Ecuador, Bolivia, Guyana, Surinam cùng Guyana thuộc Pháp. Đây là khu bảo tồn thiên nhiên thế giới, là khu dự trữ sinh quyển cho loài người và là ngôi nhà chung của nhiều loài động vật. Amazon không chỉ có rừng già nguyên sinh, không chỉ có dòng sông uốn lượn với hơn 1.000 nhánh đổ ra biển mà còn thu hút toàn thế giới bởi những sắc màu huyền thoại cổ xưa về những bộ tộc từng sinh sống nơi đây cùng những câu chuyện bí ẩn đầy mê hoặc.

Bên cạnh sứ mệnh làm "máy điều hòa" cho hơn 7 tỉ người trên trái đất, rừng mưa Amazon duyên dáng bên dòng sông Amazon dài nhất và có lưu lượng nước lớn nhất hành tinh này là "thiên đường sống" tuyệt vời của các thảm thực vật và các loài động vật vô cùng quý hiếm và đẹp đẽ.

Amazon sở hữu hơn 1/10 số loài động, thực vật trên trái đất. Có rất nhiều động, thực vật kỳ lạ đến kinh ngạc tại Amazon mà loài người vẫn chưa khám phá hết. Mọi sinh vật ở đây sống đều phụ thuộc vào nhau, sự sống diễn ra rất khắc nghiệt. Trong rừng có trên 4 vạn giống cây, trong đó có trên 12.000 giống cây thuộc loại đặc hữu, nấm dại ở rừng cũng rất nhiều. Nhiệt độ Amazon rất nóng và ẩm nên các loại hạt dưới mặt đất nảy mầm bất cứ khi nào ánh nắng chiếu được xuống mặt đất rừng.

Kinh ngạc hơn khi rừng Amazon là nơi sinh sống của khoảng 1/3 các loài động vật trên trái đất bao gồm khoảng 2,5 triệu loài côn trùng, 5.000 các loài chim, cá, bò sát và động vật có vú sinh sống. Sống trên mặt đất có báo đốm châu Mỹ, heo vòi, chuột túi, kiến cắt lá...; còn sống trên những tán rừng xanh tươi rậm rạp là khỉ hú, khỉ nhện, trăn, vẹt, ếch độc sọc vàng...; nhưng độc đáo nhất có lẽ là sự sống dưới nước với loài cá sấu mõm nhọn, rùa, rắn...

Đặc biệt trong rừng nhiệt đới Amazon ẩn chứa rất nhiều loài rắn kỳ lạ như: rắn bay, rắn hổ mang Jararaca, rắn mũ, rắn khổng lồ Anaconda... Và sẽ là thiếu sót khi nói đến vùng rừng rậm nhiệt đới ở lưu vực sông Amazon (Nam Mỹ) mà không nói về loài rắn chữa cháy. Ở đây có loài rắn có khả năng dập tắt các đám lửa nên chúng được coi là trợ thủ đắc lực của người coi rừng và người ta gọi chúng là rắn lửa. Loài rắn lửa có khả năng này là do mắt của chúng có dây thần kinh nhạy cảm với tia nhiệt. Nhờ vậy mà rắn có thể săn mồi trong đêm tối khi mà từ cơ thể những con mồi phát ra những tia nhiệt, có khi chỉ thay đổi có vài phần mười độ. Và đặc biệt, khi xuất hiện đám lửa, loài rắn này lao vào dập lửa vì chúng không chịu nổi sự kích thích của ánh lửa tác động vào cặp mắt nhạy cảm của chúng.

Trong những năm qua, nạn chặt phá rừng tại rừng mưa Amazon đe dọa sự tồn tại của nhiều loài sinh vật và làm tăng các vụ cháy rừng, loài rắn lửa Amazon được coi là người lính chữa cháy của tự nhiên đã góp phần bảo vệ những cánh rừng nhiệt đới của trái đất. Nếu như bạn đốt thuốc lá hoặc đốt đuốc đi rừng gặp rắn lửa, bạn sẽ trở thành đối tượng tấn công của nó chẳng khác gì máy bay phản lực kích thích tên lửa đầu đạn tìm diệt. Chính vì vậy, hãy thận trọng khi sử dụng lửa trong rừng Amazon để đảm bảo an toàn cho chính bạn.

MỘC MIÊN
(sưu tầm)

Vui Cười 114

CÔ ĐẶC THÔNG TIN

Đã xảy ra một vụ cháy xe máy, Tổng Biên tập báo yêu cầu phóng viên viết một bài tuyên truyền. Sáng hôm sau, phóng viên trình Tổng Biên tập bài viết với 2 trang đánh máy khổ A4. Nhìn lướt qua bài báo, Tổng Biên tập nói với phóng viên: "Này cậu, đất báo bây giờ rẻ rúng hay sao mà cậu viết dài thế này thì đăng vào đâu, về cô đặc thông tin lại.

Sang hôm sau nữa, phóng viên trình Tổng Biên tập bài báo chỉ vèn vẹn có 2 câu:

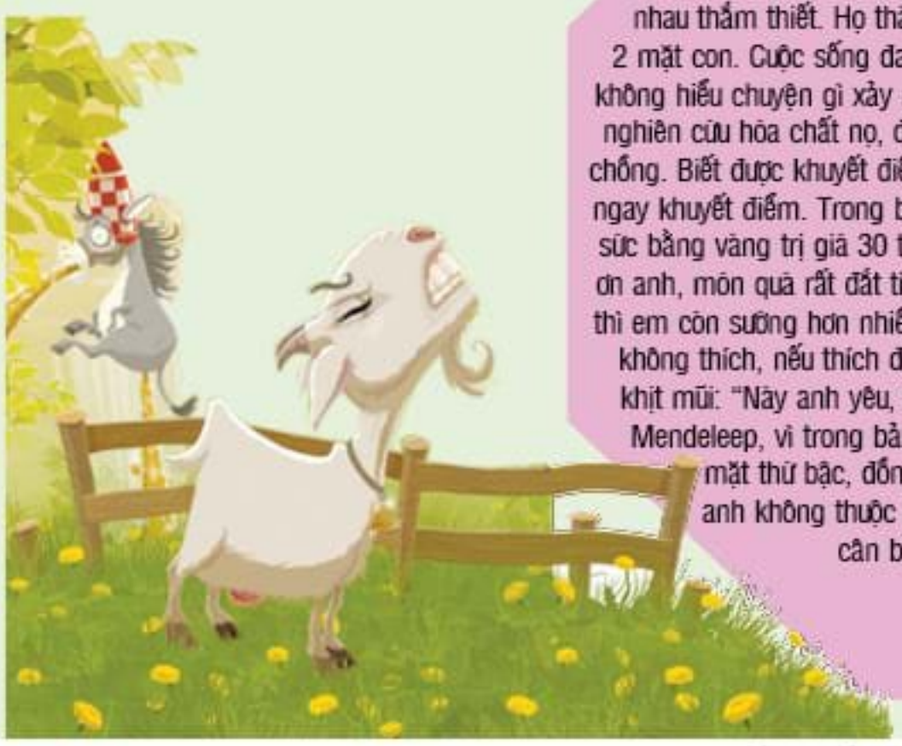
"Tối hôm kia, vào lúc 8 giờ, tại số nhà 24 phố Cầu Cấm, do mất điện, ông Liêu bật lửa kiểm tra xem bình xăng xe máy còn hay hết. Kết quả, xe máy phải vào xưởng đại tu còn ông Liêu thọ 49 tuổi".

Nhớ số điện thoại 114

Trong giờ giảng về PCCC, cô giáo thử tài của học sinh: "Các em thân mến, hôm nay chúng ta học về PCCC. Trước khi vào bài chính, cô thử tài các em: "Nếu trường ta bị cháy, các em gọi cho đội chữa cháy bằng số nào nhanh nhất". Một học sinh nam đứng dậy "Thưa cô, em gọi ngay số 114." Cô giáo: "Em giỏi lắm, tại sao em biết? Thưa cô, em phải nhớ kỹ số điện thoại này, bởi vì mỗi lần đi nhậu say về, bố em toàn dọa đốt nhà".

Nhà Hóa học không thuộc bảng tuần hoàn Men-đe-le-ep

Chàng là nhà hóa học, nàng là kỹ sư tâm hồn. Hai người yêu nhau thắm thiết. Họ thành vợ thành chồng sống hạnh phúc và có với nhau 2 mặt con. Cuộc sống đang yên vui bỗng nhiên nàng đòi sống ly thân. Chàng không hiểu chuyện gì xảy ra thì được bạn bè của vợ mách nước: "Do anh mải mê nghiên cứu hóa chất nọ, để tài kia mà quên mất quyền lợi và nghĩa vụ của người chồng. Biết được khuyết điểm của mình, chàng liền xin lỗi vợ và hứa sẽ khắc phục ngay khuyết điểm. Trong buổi mừng đoàn tụ, chàng tặng nàng một món đồ trang sức bằng vàng trị giá 30 triệu. Nàng cảm động đón nhận món quà và nói: "Cảm ơn anh, món quà rất đắt tiền nhưng giá mà anh tặng em một cây bút bằng đồng thì em còn sướng hơn nhiều." Chàng ngạc nhiên nói: "Thật là lẩm cẩm, vàng bạc không thích, nếu thích đồng anh lấy cái vòi nước thì dễ đến hàng cân". Nàng khịt mũi: "Này anh yêu, anh là nhà Hóa học mà không thuộc bảng tuần hoàn Mendeleep, vì trong bảng tuần hoàn, đồng đứng thứ 29, vàng đứng thứ 79, mặt thứ bậc, đồng hơn vàng 50 bậc nhưng cái quan trọng nhất là anh không thuộc ký hiệu hóa học của đồng nên làm sao có thể cân bằng phương trình được." Chồng...?

CÂU CHUYỆN TÌNH CỦA NGƯỜI CHỈ HUY CHỮA CHÁY

Chàng là đội trưởng đội PCCC, nàng là đội viên. Hai người yêu nhau vô cùng thắm thiết. Vào một tối thứ 7, hai người cùng trực chữa cháy và câu chuyện tình yêu bắt đầu từ lúc: Đài phát thanh phát chương trình "Kể chuyện cảnh giác". Câu chuyện tình không có giờ giải lao mà kéo một lèo luôn tới lúc Đài phát thanh phát chương trình "Giành cho đồng bào xa Tổ quốc thân yêu". Câu chuyện tình đang hồi say đắm thì đột nhiên nàng hỏi chàng: "Anh thân yêu, anh là nhà chỉ huy chữa cháy, hãy đoán xem trong em bây giờ đang cháy ở đâu. Và một phút thôi, anh phải phát hiện và dập tắt đám cháy nếu không, em sẽ giận hờn. Hơi bị bất ngờ nhưng với bản lĩnh của người chỉ huy chữa cháy, lập tức, chàng sử dụng biện pháp trinh sát: Nhìn lên mắt em, mắt em đang rực lửa tình yêu, đôi môi em đang khát khao, khát khao đón chờ một nụ hôn nồng cháy, và trên cánh mũi của em, trên bộ ngực của em đang phập phồng, phập phồng chứng tỏ trong trái tim em đang xảy ra một "Đám cháy" tình mãnh liệt làm cho lượng CO_2 đang quá tải chưa kịp thoát ra ngoài.

Cháy ở đâu? Cháy ở đâu? 59 giây 9, chàng reo lên sung sướng chạy vội vào phòng trực, lấy 1 chai nước khoáng, rót đầy cốc 1 nửa lít và không quên bỏ thêm vào 2 viên đá lạnh rồi cẩn thận "Quỳ xuống dâng lên nàng". Nàng cảm động đón nhận, uống một hơi hết cốc nước khoáng và nói: "Đúng! Anh là nhà chỉ huy chữa cháy tài ba, lão luyện."

Cháy ở đâu? Do câu chuyện tình quá dài, dài từ lúc đài phát thanh "Kể chuyện cảnh giác" (lúc 18 giờ 30 phút) cho đến lúc đài phát thanh phát chương trình dành cho đồng bào xa Tổ quốc thân yêu (lúc 22 giờ 30 phút) nên cổ họng của nàng đã bùng lên cháy bỏng, vì vậy, chất chữa cháy thích hợp nhất là nước khoáng kèm theo đá lạnh chờ lúc đó vội vã đặt lên môi nàng một nụ hôn để "Làm ngạt" thì than ôi: Lửa tình yêu có thể tắt nhưng lửa giận hờn lại bốc lên cao bởi vì, chàng đã đoán sai điểm cháy, sử dụng sai chiến thuật và chất chữa cháy, do vậy, đám cháy không những không tắt mà còn bùng phát lên dữ dội./.

NGUYỄN VĂN TRÌNH

LỊCH SỬ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN
LỰC LƯỢNG PCCC LIÊN BANG NGA

NGUYỄN MINH KHƯƠNG

Ngày 30/4 là ngày truyền thống của lực lượng PCCC Liên bang Nga, vào ngày này (theo lịch cũ của Nga là ngày 17 tháng 4) năm 1649 Sa hoàng Alekxey Mikhailovic đã ký sắc lệnh thành lập lực lượng PCCC lần đầu tiên của nước Nga.

Trước đó, vào năm 1504 dưới triều đại của Sa hoàng Ivan đệ tam, ở Matxcơva đã thành lập đội PCCC đầu tiên. Vào năm 1549 Sa hoàng Ivan hung đế đã cho ban hành sắc lệnh về đảm bảo an toàn cháy, trong đó có quy định bắt buộc các cư dân phải trang bị các phương tiện chữa cháy trong ngôi nhà của mình.

Vào năm 1649, ở Nga đã ban hành 2 tài liệu có liên quan trực tiếp đến công việc chữa cháy. Một trong số các văn bản đó ra trước ngày 30/4 là - "Chỉ thị về sự bình yên của đô thị" Nội dung của chỉ thị đã đặt nền móng cho lực lượng PCCC chuyên nghiệp ở Matxcova. Trong chỉ thị đã xác định thành phần của các đội chữa cháy, phương tiện của các đội, chế độ thường trực, tần suất xe chạy trong thành phố, quy định xử phạt các hành vi vi phạm quy định khi sử dụng lửa trần. Tất cả các quy định đó được phổ biến rộng rãi trên tất cả các thành phố thuộc Nga và lần đầu tiên ở Nga quy định trách nhiệm đối với người đứng đầu về công tác đảm bảo an toàn cháy.

Văn bản thứ 2 "Thể lệ của Sa hoàng Alekxey Mikhailovic" đưa ra hàng loạt các điều, khoản quy định về việc sử dụng ngọn lửa. Trong thể lệ đã quy định trách nhiệm hình sự đối với hành vi đốt và phân biệt sự khác nhau giữa các hành vi bất cẩn khi dùng lửa với hành vi đốt.

Trong thời kỳ trị vì của Pêtrô đệ nhất, tình hình cháy xảy ra thường xuyên. Chính vậy, đã thôi thúc Sa hoàng thành lập những đội chữa cháy cố định. Năm 1722, trong lực lượng Hải quân cũng thành lập những đội PCCC tương tự. Phương tiện của các đội này là vòi phun, câu liêm, xô, búa rìu.

Vào ngày 13 tháng 11 năm 1722, Sa hoàng Pêtrô đệ nhất ra sắc lệnh về đóng tàu cỡ nhỏ có trang bị các phương tiện để chữa cháy các đám cháy trên sông và các công trình xây dựng gần bờ.

Để cung cấp các phương tiện kỹ thuật chữa cháy cho các đơn vị, vào năm 1740, Thượng viện phê duyệt tiêu chuẩn về trang bị phương tiện chữa cháy cho các trung đoàn là các vòi phun, các thùng lớn để chứa nước và vải bạt; ở các tiểu đoàn cần trang bị các phương tiện như: cào sắt, thang, móc sắt nối với xích; ở các đại đội phải được trang bị búa, rìu, xô, xẻng...Vào năm 1747, các phương tiện chữa cháy đã được trang bị cho tất cả các cơ quan công quyền.

Ngày 17 tháng 3 năm 1853 đã phê duyệt "Bảng tiêu chuẩn thành phần các đội chữa cháy trong thành phố", chấn chỉnh cơ cấu tổ chức của lực lượng chữa cháy, trong đó có tiêu chuẩn mạng lưới các trạm chữa cháy trong thành phố.

3

4

Vào năm 1857, đã ban hành điều lệnh của lực lượng chữa cháy đầu tiên trên toàn lãnh thổ Liên bang Nga. Trong điều lệnh trình bày quy trình bố trí các trạm chữa cháy trong thành phố, giải thích các phương pháp phòng ngừa cháy xảy ra, quy trình bồi thường thiệt hại và khen thưởng các thành viên khi tham gia chữa cháy. Đồng thời quy định các hình thức xử phạt các hành vi vi phạm quy tắc an toàn PCCC.

Từ năm 1858, toàn bộ lực lượng chữa cháy bắt đầu được sử dụng hệ thống điện báo vũ trang, còn ở 90 thành phố - sử dụng điện thoại và điện báo.

Từ thời điểm này, lực lượng PCCC có trang phục riêng: Đội trưởng đội chữa cháy - mũ bằng đồng thau, mạ vàng với huy hiệu quân đội;

Vào năm 1907 ở Thành phố Matxcova xuất hiện xe chữa cháy đầu tiên. Cũng trong năm này, ở phố Kitai lần đầu tiên được thiết lập hệ thống tín hiệu báo cháy.

Sau cách mạng tháng 10, ngày 18 tháng 4 năm 1918 đã ban hành sắc lệnh về "Các biện pháp tổ chức phòng chống cháy Quốc gia". Đây là văn bản pháp lý đầu tiên trong lịch sử nước Nga mà trong đó đặt ra những nhiệm vụ đấu tranh với đám cháy. Theo đó, trong sắc lệnh quy định ngày 17 tháng 4 hàng năm được coi là ngày truyền thống của lực lượng PCCC Liên bang Nga

Sự kiện đánh dấu bước ngoặt vào cuối thế kỷ 20. Lần đầu tiên ở nước Nga sau hàng thế kỷ phát triển của lực lượng PCCC, ngày 18 tháng 11 năm 1994, Duma quốc gia đã cho ra đời "Luật Phòng cháy chữa cháy". Trong thời điểm hiện tại, có khoảng trên 10 văn bản luật và dưới luật của Chính phủ Liên bang điều hành các hoạt động về đảm bảo an toàn PCCC.

Cho đến tháng 4 năm 1999, xét đến truyền thống phát triển, sự phục vụ và những cống hiến trong công tác đảm bảo an toàn PCCC trên toàn liên bang, Tổng thống Liên bang Nga chính thức ban hành sắc lệnh quy định ngày truyền thống của lực lượng PCCC là ngày 30/4 hàng năm.

Giai đoạn mới của sự phát triển lực lượng PCCC&CNCH được đánh dấu bởi mốc ngày 9 tháng 11 năm 2001, Tổng thống Liên bang đã ra sắc lệnh về "Hoàn chỉnh bộ máy quản lý trong lĩnh vực an toàn PCCC&CNCH", để thực hiện sắc lệnh này, lực lượng PCCC đã được cải tổ và chuyển từ Bộ Nội vụ sang Bộ Tình trạng khẩn cấp.

Hiện tại, lực lượng PCCC Liên bang - một lực lượng hùng hậu trong thành phần của Bộ Tình trạng khẩn cấp Liên bang Nga với trình độ chuyên nghiệp, thiết bị kỹ thuật hiện đại và sự phát triển mạnh mẽ trong công tác đào tạo và nghiên cứu khoa học. Tổng quân số lực lượng PCCC hiện tại là trên 220.000 người, trên 4.000 đội chữa cháy, 18.634 xe chữa cháy cơ bản và chuyên dụng, trên 50 tàu chữa cháy.

Những nhiệm vụ cơ bản của lực lượng PCCC Liên bang là: tổ chức các mặt công tác nghiên cứu và thực hiện các biện pháp PCCC; định hướng ngăn ngừa đám cháy; nâng cao hiệu quả của việc bảo vệ các khu dân cư và các cơ sở, cơ quan, tổ chức; tổ chức và thực hiện công tác thanh tra, kiểm tra an toàn PCCC; thực hiện công tác chữa cháy và tiến hành các hoạt động cứu nạn cứu hộ; thực hiện công tác đào tạo cán bộ cho lực lượng chữa cháy và CNCH. Hàng năm, lực lượng PCCC&CNCH trên toàn liên bang thực hiện gần 2 triệu lượt xuất xe, cứu và tìm kiếm trên 90.000 người chết và bị thương, đồng thời cứu được trên 120 tỷ rúp (khoảng 4 tỷ USD).■

Hình 1. Dập tắt đám cháy bằng vòi phun
Hình 2. Trên đường đến đám cháy (Matxcova năm 1840)
Hình 3. Đội Chữa cháy số 2 Thành phố Matxcova (cuối năm 1940)
Hình 4. Triển khai đội hình chiến đấu (năm 1951)

ĐỘI CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN CỨU, HỘ HỌC TẬP:

NHỮNG BƯỚC ĐI ĐẦU TIÊN

THÁI THỤY

Đội chữa cháy và CNCH học tập trường Đại học PCCC được thành lập theo quyết định số: 165/QĐ-T34-P4 ngày 27/2/2012 của Hiệu trưởng trường Đại học PCCC và ngày 02/5/2012 chính thức đi vào hoạt động. Dù bước đầu còn bỡ ngỡ và gặp nhiều khó khăn nhưng đến nay sau gần 8 tháng đi vào hoạt động, dưới sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của Đảng ủy, Ban Giám hiệu, với quyết tâm, trách nhiệm của các giáo viên và học viên trong trường, Đội Chữa cháy và CNCH học tập đã đạt được những thành công nhất định, tổ chức phối hợp dập tắt thành công nhiều vụ cháy và được đánh giá cao.

Sáng ngày 26/8/2012, nhận được lệnh điều động của Trung tâm chỉ huy Sở CS PCCC Hà Nội, yêu cầu chi viện chữa cháy tại Khu tập thể nhà gỗ C8, số 559, đường Hồng Hà, P. Chương Dương, Hoàn Kiếm, Hà Nội, Đội Chữa cháy và cứu nạn cứu hộ (CNCH) học tập đã xuất 2 xe đi chữa cháy. Dưới sự Chỉ huy của Sở, Đội đã nhanh chóng tiếp cận hiện trường, triển khai đội hình xe 1 lăng giá phun nước vào đám cháy, xe 2 thực hiện nhiệm vụ truyền và tiếp nước cho xe 1 và các xe khác. Các chiến sỹ nhanh chóng cùng lực lượng chữa cháy thực hiện công tác cứu người bị nạn trong đám cháy. Trong hơn 2 giờ chiến đấu, ngọn lửa đã được khống chế hoàn toàn,. Đây chỉ là một trong số những chiến công mà các chiến sỹ Đội Chữa cháy và CNCH học tập trường Đại học PCCC đã đạt được trong thời gian vừa qua.

Là một đơn vị được thành lập theo Quyết định số 165/QĐ-T34-P4 ngày 27/4/2012 của Hiệu trưởng trường Đại học PCCC với mục đích gắn kết giữa lý luận với thực tiễn công tác chiến đấu của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, đồng thời rèn luyện kỹ năng thường trực sẵn sàng chiến đấu cho học viên. Đội chữa cháy và CNCH học tập gồm 14 chiến sỹ được chia làm hai tiểu đội, mỗi tiểu đội gồm 5 chiến sỹ, 1 lái xe chữa cháy và 2 cán bộ luân phiên trực thông tin liên lạc, Ban Chỉ huy gồm hai đồng chí là giáo viên Khoa Chữa cháy và CNCH, các chiến sỹ là học viên năm thứ 4 hệ đại học PCCC. Sau gần 8 tháng triển khai đi vào hoạt động, đội Chữa cháy và CNCH đã dần đáp ứng được những yêu cầu đề ra.

Xác định công tác huấn luyện nghiệp vụ là nhiệm vụ quan trọng nhằm củng cố và bồi dưỡng kiến thức thực hành, các thao tác khi triển khai chữa cháy và CNCH. Chính vì vậy, việc xây dựng kế hoạch huấn luyện nghiệp vụ chuyên môn cho chiến sỹ luôn được Ban Chỉ huy trú trọng, xây dựng theo tuần, phù hợp với kế hoạch học tập của học viên tham gia trực. Trong quá trình huấn luyện nghiệp vụ, các chiến sỹ đều nêu cao tinh thần tự giác chấp hành quy định thao trường, tinh thần luyện tập hăng say. Nội dung huấn luyện trong gồm các bước như: Làm quen với phương tiện được trang bị; các quy trình chữa cháy và CNCH, đảm bảo an toàn trong chữa cháy và CNCH; triển khai đội hình 01 lăng B, 02 lăng B; triển khai đội hình chữa cháy và CNCH nhà cao tầng; triển khai đội hình lấy nước trụ; triển khai đội hình tiếp nước cho xe trực tiếp chữa cháy; tập luyện các kỹ năng cứu người bị nạn từ trên cao bằng dây và thang 3...

Đồng thời, nhằm nâng cao nghiệp vụ PCCC, tăng tính thực tế trong chiến đấu, ngày 22/6/2012, Đội chữa cháy và CNCH đã tổ chức phối hợp với các đơn vị của Sở Cảnh sát PCCC Hà Nội huấn luyện nghiệp vụ, tổ chức chữa cháy và CNCH, công tác nghiên cứu khoa học. Trong công tác phối hợp thực tập phương án, Đội chữa cháy và CNCH học tập đã phối hợp với các đơn vị của Sở Cảnh sát PCCC Hà Nội tổ chức 6 buổi thực tập phương án chữa cháy tại các cơ sở nhà cao tầng, siêu thị và được Phòng Cảnh sát địa phương và cơ sở đánh giá tốt. Trong công tác phối hợp chiến đấu, Đội luôn đảm bảo công tác thông tin liên lạc trước, trong và sau khi chữa cháy được đảm bảo liên tục và thông suốt, tốc độ tập trung lực lượng lên xe và xuất xuất xe ra khỏi đơn vị đảm bảo nhanh, an toàn. Ngoài ra khi tham gia trực tiếp chữa cháy, Đội Chữa cháy và CNCH đã thể hiện sự phối hợp hiệu quả, nhịp nhàng với các đơn vị khác, nghiêm chỉnh chấp hành mệnh lệnh của chỉ huy chữa cháy, linh hoạt trong việc triển khai lực lượng phương tiện. Đến nay, Đội chữa cháy và CNCH học tập đã 18 lần xuất xe tham gia chữa cháy, trong đó có nhiều vụ cháy có tính chất phức tạp, nguy hiểm như cháy tại Tổng Cục Hải Quan; cháy tại khu tập thể nhà gỗ C8, Hoàn Kiếm, Hà Nội; ...

Trong công tác quản lý, sử dụng, bảo dưỡng phương tiện, Đội Chữa cháy và CNCH thường xuyên tổ chức duy trì tốt công tác bảo dưỡng xe, phương tiện chữa cháy, phát hiện kịp thời các hư hỏng để tổ chức khắc phục, đảm bảo tốt công tác thường trực chiến đấu. Đội đã đề xuất bổ sung các phương tiện chữa cháy cần thiết cho hoạt động của Đội như: xây dựng kho chứa phương tiện dự trữ, giá phơi vòi, máy quay phim...

Tại Hội nghị sơ kết đánh giá kết quả hoạt động của Đội chữa cháy và CNCH học tập, đồng chí Thiếu tướng, PGS, Tiến sỹ, Đỗ Ngọc Cẩn – Hiệu trưởng nhà trường khẳng định: "Trong gần 8 tháng qua, Đội chữa cháy và CNCH đã bước đầu đáp ứng được mục đích, yêu cầu đề ra khi thành lập tuy nhiên vẫn cần phải nâng cao hơn nữa tinh thần rèn luyện, trách nhiệm trong công tác thường trực sẵn sàng chiến đấu; luôn sẵn sàng tham gia chi viện, ứng cứu các vụ cháy, tai nạn, chú trọng vào địa bàn 4 quận: Thanh Xuân, Cầu Giấy, Hà Đông, Đống Đa; đồng thời tổ chức rút kinh nghiệm ngay sau khi về chữa cháy; tăng cường hơn nữa hoạt động phối hợp với Sở Cảnh sát PCCC Hà Nội trong công tác rút kinh nghiệm các vụ cháy có Đội tham gia, mở rộng phạm vi phối hợp trong thực tập phương án chữa cháy".

Được thành lập với khoảng thời gian không dài, nhưng với những thành tích đã đạt được cùng với sự nỗ lực và cố gắng của thầy và trò trường Đại học PCCC, chúng ta hoàn toàn có thể tin tưởng rằng, Đội chữa cháy và CNCH sẽ ngày càng phát triển, khẳng định được mình, xứng đáng là đơn vị kiểu mẫu trong toàn lực lượng, để các đơn vị khác học tập. ■

Lạc Long
Happy Dragon Joint Stock Company

Kính chúc Quý khách hàng
Năm mới An Khang Thịnh Vượng

Công Ty Cổ Phần Lạc Long- ĐC: 590 Lũy Bán Bích - P. Hòa Thạnh - Q. Tân Phú-TP.HCM - ĐT: (08) 66766258-(08)38472475-Fax:(08)38470060 Website: http://lacong.vn - Email: info@mitsuky.vn

Máy Bơm Gia Dụng
http://maybomgiadinh.com

TOHATSU Outboards · TECO · TERAL
Panasonic ideas for life · HANIL · LEPONO
浙江新柴股份有限公司 ZHEJIANG XINCHAI CO.,LT · SENA
NTP · SEA LAND · SELTON

MITSUKY
WATER PUMPS
http://www.mitsuky.vn
ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification · UKAS

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐỒNG XUÂN
Địa chỉ: Tầng 3 chợ Đồng Xuân - Phường Đồng Xuân - Quận Hoàn Kiếm - Hà Nội
Điện thoại: 04.38295006/ 39280678 * Fax: 04.39282773
Website: www.dongxuanmarket.com.vn / Email: dongxuantour@gmail.com

Chúc mừng năm mới
Xuân Quý Tỵ 2013

TRUNG TÂM CAI NGHIỆN MA TÚY TỰ NGUYỆN

TIÊU VĨNH NGỌC

Trụ sở chính: thị xã Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh * Điện thoại: 0902 103 608

Email: tieuvinhngoc@gmail.com * Website: http://tieuvinhngoc.vn

Hằng tháng, trung tâm bỏ ra không dưới 50 triệu đồng để làm từ thiện cho địa phương nơi có cơ sở hoạt động. Hầu hết các cơ sở hoạt động trên 6 tháng ở tất cả các địa phương đều trích một khoản dành cho các học sinh nghèo hiếu học. Tại cơ sở ở Cẩm Thuỷ, Cẩm Phả hơn 1 năm nay, trung tâm đều trích đều đặn 20 triệu đồng/tháng cho các học sinh nghèo tại các trường tiểu học trong Thị xã. Ở trường tiểu học Tân Kỳ, số tiền này là 6 triệu đồng/tháng. Hằng tháng, thông qua cơ sở tại xã Kỳ Tân, Kỳ Anh, Hà Tĩnh, trung tâm cũng chi 200.000/suất cho 10 học sinh nghèo hiếu học. Ngoài việc đóng góp cho quỹ hiếu học ở các địa phương, hơn một năm nay, trung tâm còn đóng đều đặn 10 triệu đồng/tháng cho Quỹ tấm lòng Việt, chương trình trái tim cho em. Hỗ trợ cho các bé cần phẫu thuật tim.

*** Trung tâm Miền Bắc:**

*** Hà Nội: chi cơ sở Huyện Phú Xuyên**

- ĐC: thôn An Bình, xã Bạch Hạ, huyện Phú Xuyên, TP Hà Nội
- LH: chị Huyền 0946 421 182 - chú Chuyên 0949 535 921

*** Hòa Bình: cơ sở Yên Thủy**

- ĐC: xã Lạc Thịnh, huyện Yên Thủy, tỉnh Hòa Bình
- ĐT: 0919 441 868 gặp anh Long

*** Thái Nguyên 2**

- ĐC: 472 Cách Mạng Tháng 8, TP Thái Nguyên
- ĐT: 01285 567 883 gặp anh Minh Thiện

*** Trung tâm Miền Nam: Đồng Nai:**

- ĐC: ấp Thuận Hòa, xã Sông Thao, huyện Trảng Bom, Đồng Nai
- ĐT: 0902 103 608 gặp anh Tiêu Vĩnh Ngọc

*** Trung tâm Miền Trung:**

*** Cơ sở Tân Kỳ - Nghệ An**

- ĐC: xã Nghĩa Thái, huyện Tân Kỳ, Nghệ An
- ĐT: 01697 975 678 gặp anh Minh

*** Cơ sở Thành phố Vinh**

- ĐC: Cầu Gẫy, Hưng Nguyên, TP Vinh, Nghệ An
- ĐT: 0913 046 946 gặp anh Sơn

*** Hà Tĩnh:**

- ĐC: xã Kỳ Tân, huyện Kỳ Anh, Hà Tĩnh
- ĐT: 01272 174 567 gặp anh Hải

Mang lại hạnh phúc cho mọi gia đình

CÔNG TY TNHH THIÊN DƯỢC

Thien Duoc Co.,Ltd

LÔ F3, ĐƯỜNG N5, KCN NAM TÂN UYÊN, H.TÂN UYÊN, BÌNH DƯƠNG

Tel: (84-650) - 3 653 071 - 3 653 072 - 3 653 073 Fax: (84-650) - 3 653 074

Phì đại tuyến tiền liệt: Bệnh khó nói của quý ông

Mệt mỏi, kém ăn, mất ngủ, stress là những biểu hiện thường thấy của các quý ông mắc bệnh u phì đại tuyến tiền liệt. Tuy là bệnh khá phổ biến ở nam giới từ tuổi trung niên trở đi song do tâm lý ngại ngùng, nên chỉ đến đi bệnh có biểu hiện nặng các quý ông mới đi chữa trị. Theo các chuyên gia, phần lớn các trường hợp chữa trị muộn đều phải sử dụng tới biện pháp "dao kéo" – đó là phẫu thuật. Vì thế, việc phòng ngừa, phát hiện sớm bệnh để điều trị nội khoa chính là mấu chốt giúp các quý ông tránh được nỗi lo dao kéo.

Bệnh nhỏ thành chuyện to.

Ông Hoàng Trọng Bình, 63 tuổi, ở quận Đống Đa cho biết, từ trước tới nay ông không bị bệnh gì. Khoảng 3-4 tháng nay, ông bắt đầu thấy hiện tượng đi tiểu khó, lúc đầu chỉ một chút, nhưng sau đó cứ tăng dần, tia nước tiểu không còn được mạnh như trước đây nữa. Nghĩ rằng cơ thể bị nóng nên ông đi cắt thuốc bắc uống, được một thời gian thấy biểu hiện bệnh càng trầm trọng mới đến bệnh viện khám. Ông được bác sĩ chẩn đoán bị u tuyến tiền liệt. Do phát hiện sớm, nên các bác sỹ đã chẩn đoán và chỉ định thuốc điều trị kịp thời, không phải phẫu thuật.

Tại các khoa Nam học, trường hợp tương tự như ông Bình khá phổ biến ở các bệnh nhân. Theo các nghiên cứu mới nhất, tại Việt Nam tỷ lệ người mắc bệnh phì đại tuyến tiền liệt ở tuổi 60 chiếm 59%, ở tuổi 70 chiếm 76,9% và trên 80 tuổi chiếm 90%... Nhiều bệnh nhân không hề biết mình mắc phải căn bệnh này mà chỉ thấy có các biểu hiện rối loạn sinh lý và rối loạn tiểu.

Những biểu hiện ban đầu của bệnh nếu chú ý sẽ không khó để nhận biết: Các triệu chứng thường thấy ban đầu gồm có: cảm giác bàng quang bị căng, nước tiểu đầy, tiểu không kiểm soát, kiềm chế được. Mức độ nặng hơn là mót tiểu: đi tiểu phải gồng bụng rặn, nhưng khó tiểu. Nếu có ra thì, vòi nước tiểu cũng yếu ngắt quãng vì " đường ống" quá hẹp. Tiểu xong mà thấy vẫn như còn tưng tức có nước, muốn đi thêm. Nước tiểu sót lại trong bàng quang kích thích nên ta hay đi đái rắt, nhất là vào đêm khuya. Nặng hơn là tiểu buốt, tiểu ra máu do huyết quản dãn nở đứt vỡ.. hoặc tiểu bị tắc xong lại tiểu tiếp, đi tiểu rất lâu.... và nặng hơn có thể bị bí tiểu hoàn toàn, thậm chí là tắc nghẽn đường tiểu. Khi đó, việc phải phẫu thuật là không thể tránh khỏi. Vì vậy, các nam giới khi bước vào tuổi trung niên cần hết sức chú ý đến các dấu hiệu của căn bệnh này.

Làm sao để tránh "đụng dao kéo"?

Phát hiện sớm các triệu chứng của bệnh sẽ giúp cho việc điều trị hiệu quả hơn. Khi thấy xuất hiện các triệu chứng, người bệnh nên đi siêu âm để có kết quả chính xác. Ngoại trừ trường hợp bất khả kháng do bệnh nhân đã ở mức độ quá nặng, đa số thầy thuốc niệu khoa hiện nay tán đồng phương pháp dùng thuốc thay vì dụng dao kéo. Những năm trước đây, do chưa có thuốc đặc trị nên các bác sỹ thường chỉ định các loại thuốc tân dược của ngoại, giúp làm giảm triệu chứng như tadenan, permixon, prostamol, katan. Mặc dù có tác dụng nhanh nhưng các loại thuốc này thường kèm theo các tác dụng phụ như: làm giảm sức cản ngoại vi gây hạ áp, các tác dụng không mong muốn liên quan tới chức năng cương, bất thường trong phóng tinh. Hơn nữa giá thành các loại thuốc này khá cao nên nhiều bệnh nhân không có điều kiện chữa trị.

Hiện nay, xu hướng trở lại với nguồn dược liệu có nguồn gốc từ thiên nhiên càng được tin tưởng và phát triển mạnh mẽ, bởi giá thành không cao, chi phí điều trị thấp và đặc biệt hiệu quả điều trị bệnh có tỉ lệ thành công đáng ghi nhận, đồng thời lại an toàn không biến chứng. Một trong những công trình nghiên cứu thành công trong ngành y học Việt là viên nang Crila, được bào chế từ cây trinh nữ hoàng cung. Đây là loại thuốc thảo dược đầu tiên của Việt Nam đặc trị các bệnh khối u như u phì đại tuyến tiền liệt, U xơ tử cung. Sản phẩm này đã được được Cục quản lý dược Bộ Y tế cho phép lưu hành toàn quốc và được Bộ Y tế đề nghị đưa vào danh mục sản phẩm thuốc Quốc gia.

Tự hào bài thuốc Việt

Thuốc Crila được bào chế từ những alcaloid chiết xuất từ cây Trinh nữ hoàng cung (Crinum Latifolium L.) là sản phẩm thuốc đặc trị, điều trị có hiệu quả với bệnh phì đại lành tính tuyến tiền liệt và u xơ tử cung. Tiến sỹ, dược sỹ Nguyễn Thị Ngọc Trâm, người đã vinh dự được nhận giải thưởng Kovalevskaia (giải thưởng vinh danh cho tổ chức và cá nhân có nhiều đóng góp cho nghiên cứu khoa học tự nhiên và y khoa) là tác giả của sản phẩm thuốc Crila được bào chế từ thảo dược Việt Nam – cây Trinh nữ hoàng cung, là viên thuốc đầu tiên trên thế giới điều trị u xơ tử cung được sản xuất từ dược thảo Việt Nam, là một trong ba viên thuốc điều trị phì đại lành tính tuyến tiền liệt được bào chế từ dược thảo có hiệu quả điều trị cao, được người bệnh tin dùng.

Theo kết quả của Hội đồng Khoa học Công nghệ- Bộ Y tế thì hiệu quả điều trị của viên nang Crila đối với bệnh u xơ tuyến tiền liệt đạt 89,18% và u xơ tử cung đạt 79,5%. Nhiều người bệnh giảm thể tích tuyến tiền liệt, cải thiện tiểu tiện tốt; giúp nâng cao chất lượng cuộc sống. Sản phẩm Crila không làm ảnh hưởng đến hoạt động tình dục bởi vì trong quá trình chiết xuất các alcaloid có hoạt tính sinh học đã loại bỏ những chất có tác dụng không mong muốn ảnh hưởng đến hoạt động tình dục.

Vượt qua những nghi ngại ban đầu về hiệu quả điều trị so với thuốc ngoại, nhiều bệnh nhân sử dụng thuốc Crila đều cho kết quả rất khả quan. Ông Đoàn Trần Văn (Hà Nội), sau 2 tháng sử dụng khối u tiền liệt tuyến đã giảm đi 40% hay ông Vũ Xuân Cơ (Sông Công, Thái Nguyên) sau khi sử dụng thuốc thì đi tiểu hết đau buốt, tưng tức, trước phải tiểu 8-9 lần 1 đêm thì nay đã giảm hẳn. Đánh giá về hiệu quả của loại thuốc thảo dược này, GS.TS Trần Đức Thọ, viện lão khoa TW, chủ nhiệm đề tài cấp bộ "Đánh giá tác dụng điều trị phì đại lành tính tuyến tiền liệt bằng viên nang trinh nữ hoàng cung" cho biết với các trường hợp phì đại tuyến tiền liệt nếu phát hiện sớm hoàn toàn có thể dùng sản phẩm Crila bào chế từ cây trinh nữ hoàng cung để điều trị. Tùy vào mức độ có thể dùng trà Trinh nữ hoàng cung, Thực phẩm chức năng (Crilin) giúp phòng ngừa, hỗ trợ điều trị hay Crila (thuốc đặc trị).

Hiệu quả điều trị của Crila cao và giá thành hợp lý phù hợp với thu nhập của bệnh nhân nghèo Vì thế, các chế phẩm bào chế từ cây trinh nữ hoàng cung do TS.DS Nguyễn Thị Ngọc Trâm nghiên cứu đã được Bộ Y tế cấp phép sản xuất, lưu hành. Hiện tại, toàn bộ kết quả nghiên cứu của TS Trâm đã được ứng dụng, chuyển giao công nghệ cho công ty TNHH Thiên Dược sản xuất với quy mô lớn để phục vụ người bệnh. Đây là một trong những doanh nghiệp đông dược đầu tiên đã được Bộ Y tế cấp giấy chứng nhận số 138/CN-QLD đạt tiêu chuẩn GMP, GSP, GLP. Vùng trồng Trinh nữ hoàng cung là vùng trồng dược liệu sạch. Viên nang Crila là quá trình nghiên cứu của TS. Trâm từ năm 1990 cho đến nay và đã nghiên cứu một cách toàn diện về thực vật học, nuôi trồng, chăm sóc thu hái theo tiêu chí GAP-WHO, nghiên cứu đặc tính di truyền riêng biệt của cây TNHC với các cây náng khác dựa trên cơ sở nghiên cứu về gen (ADN), nghiên cứu thành phần hóa học, tác dụng sinh học, nghiên cứu độc tính dược lý, nghiên cứu chiết xuất, bào chế. Đánh giá hiệu quả điều trị và an toàn của sản phẩm thuốc Crila thông qua nghiên cứu lâm sàng theo quy chế 371 của Bộ Y tế, Crila được lưu hành toàn quốc từ năm 2005 cho đến nay được người bệnh tin dùng vì chất lượng cao, an toàn và có giá thành hợp lý. Do đó viên nang Crila là viên thuốc an toàn, chất lượng cao và hiệu quả, không có tác dụng không mong muốn gây ảnh hưởng đến sức khỏe của người bệnh.

TRẦN THẮNG

Chúc Mừng Năm Mới 2015

Crilla hiện có bán tại các nhà thuốc trên toàn quốc.

Liên hệ tư vấn :

Miền Nam : 08.54045327 - 62647547

Miền Bắc : 04.62963787 - 35765833

CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN CƠ KHÍ - HÓA CHẤT 13

ĐƠN VỊ HAI LẦN ANH HÙNG
ANH HÙNG LLVT NHÂN DÂN - ANH HÙNG LAO ĐỘNG

Trụ sở chính: Thị trấn Tân Bình, Yên Sơn, Tuyên Quang - Điện thoại: 0273 878 103/ 0273 878 104 - Fax: 0273 878 102.
Văn phòng đại diện: Số 9 Hàng Bún, quận Ba Đình, TP Hà Nội - Điện thoại/Fax: 043 927 3469. Mã số doanh nghiệp: 5000127580.

Chúc Mừng Năm Mới
Xuân Quý Tỵ

Công ty TNHH MTV Cơ khí Hóa chất 13 (Nhà máy Z113) là đơn vị Quân đội đóng quân trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang. Nhà máy được Bộ Quốc phòng giao nhiệm vụ sản xuất các sản phẩm quốc phòng và kinh tế phục vụ cho nhu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, với tính chất đòi hỏi yêu cầu khắt khe về công tác an toàn trong sản xuất, trong bảo quản, vận chuyển và sử dụng sản phẩm. Ý thức được tầm quan trọng của công tác đảm bảo an toàn PCCC nên Đảng ủy, lãnh đạo chỉ huy nhà máy đã phối hợp chặt chẽ với Phòng Cảnh sát PCCC&CHCN Công an tỉnh Tuyên Quang quan tâm thực hiện tốt công tác PCCC. Thường xuyên chỉ đạo và tổ chức chỉ đạo và tổ chức kiểm tra, duy trì đầy đủ công tác đảm bảo công tác an toàn PCCC trong qúa trình sản xuất, kinh doanh. Tại các phân xưởng được trang bị đầy đủ biển báo và các phương tiện, thiết bị PCCC. Cán bộ công nhân viên đều được huấn luyện và chấp hành tốt quy trình sản xuất, đảm bảo tuyệt đối an toàn. Các phương án PCCC hàng năm đều được tổ chức thực tập định kỳ theo đúng quy định. Trong nhiều năm qua nhà máy luôn đảm bảo tuyệt đối trong quá trình sản xuất, kinh doanh; góp phần đảm bảo an ninh quốc phòng và sự phát triển kinh tế xã hội của đất nước. Với những thành tích đạt được, đơn vị vinh dự được Chủ tịch nước hai lần phong tặng Danh hiệu Anh hùng: Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân-Anh hùng lao động thời kỳ đổi mới và nhiều phần thưởng cao quý khác./.

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU ỨNG DỤNG KHOA HỌC KỸ THUẬT PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY

TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY - BỘ CÔNG AN
Địa chỉ: 243 Khuất Duy Tiến - Thanh Xuân - Hà Nội

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU ỨNG DỤNG KHOA HỌC KỸ THUẬT PCCC có chức năng, nhiệm vụ tổ chức bộ máy, được phép hoạt động theo các chức năng sau:

Nghiên cứu, ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật thuộc lĩnh vực phòng cháy, chữa cháy;

Tổ chức mở lớp huấn luyện, bồi dưỡng nghiệp vụ phòng cháy chữa cháy và cấp chứng chỉ cho lực lượng phòng cháy chữa cháy bán chuyên nghiệp;

Kiểm tra, kiểm định, thử nghiệm phương tiện phương tiện, thiết bị và hệ thống phòng cháy chữa cháy;

Nghiên cứu thiết kế, lắp đặt, chuyển giao công nghệ, giám sát thi công công trình, bảo hành, bảo trì các thiết bị phòng cháy, chữa cháy, các thiết bị báo vệ, cứu hộ, cứu nạn, công nghệ truyền thông phục vụ phòng cháy và chữa cháy, Camera quan sát, báo đột nhập; Sản xuất, mua bán các thiết bị phòng cháy chữa cháy, thiết bị bảo vệ và thiết bị cứu hộ, cứu nạn.

CÔNG TRÌNH TRỤ SỞ ĐỘI NGŨ VỤ
Trung tâm nghiên cứu ứng dụng khoa học kỹ thuật PCCC đã thi công

Chúc Mừng Năm Mới
Xuân Quý Tỵ
2013

Chúc Mừng Năm Mới
Xuân Quý Tỵ 2013

Những địa chỉ vàng

tư vấn, cung cấp & lắp đặt hệ thống PCCC

CÔNG TY TNHH DVTM PCCC PHÚ PHÚ MỸ

Cung cấp, lắp đặt thiết bị thông PCCC, hệ thống chống sét, hệ thống báo trộm; camera quan sát, thiết bị, phương tiện PCCC;...Dịch vụ tư vấn các thủ tục liên quan về lĩnh PCCC.

Địa chỉ: Số 81, Lô B2, Khang Cư 508, Đường CMT8, P.11, Q.3, HCM
Tel: (08 3864 7736-758 Fax: 08 3864 7888
Email: info@phuphumy.com Web: www.phuphumy.com

CÔNG TY CỔ PHẦN AN BẢO

Cty chuyên nghiệp về PCCC tại Việt Nam
BÁO CHÁY - CHỮA CHÁY - CHỐNG SÉT

Nitton (Japan) - Kidde (USA/UK)
Hochiki - Tyco - Chemsautron (USA)
Horing - Jang Der (TW) - Multron (Singapore)

Trụ sở chính: 140 Nguyễn Văn Thủ - Q.1, Tp. HCM
Tel: 84-8-3111884 - Fax: 84-8-38118346
Email: anbao@anbao.com.vn Website: www.anbao.com.vn

CÔNG TY TNHH LẮP ĐẶT THIẾT BỊ PCCC PHÚC HUY

CÔNG TY CỔ PHẦN MƯỜI ĐỨC

Vì sự an toàn của bạn hãy gọi cho chúng tôi...

CÔNG TY CỔ PHẦN THƯƠNG MẠI DỊCH VỤ DẦU KHÍ HÀ ANH

Địa chỉ: 33/376 Đường Bưởi, Vĩnh Phúc, Ba Đình, Hà Nội
TEL: (84-4) 6 296 8538 – (84-4) 6 273 0239
Fax: (84-4) 6 273 0236
Email: hanuta197376@gmail.com

Công ty cổ phần thương mại dịch vụ dầu khí Hà Anh là tổ chức kinh doanh thương mại xăng dầu, gas, khí hoá lỏng, các chất phụ gia xăng dầu, máy móc, vật tư phục vụ kinh doanh xăng dầu đồng thời cung cấp các thiết bị cho các nhà máy như dây Cáp điện, Ôtô và máy công trình,.. Công ty cổ phần thương mại dịch vụ dầu khí Hà Anh mở rộng kinh doanh cả về chiều rộng và chiều sâu theo hướng đa ngành nghề; đa dạng hoá các loại hình kinh doanh, dịch vụ trên nguyên tắc cơ bản: Lấy kinh doanh nhiên liệu, dầu, mỡ nhờn công nghiệp làm trục chính, bán lẻ xăng dầu làm trọng tâm.

Hiện nay Công ty phát triển kinh doanh các lĩnh vực chủ yếu là: Ngành nhiên liệu, xăng dầu, mỡ nhờn công nghiệp, vận tải, tiêu dùng và các thiết bị, vật tư cho các nhà máy. Song song với việc đảm bảo cung cấp nhiên liệu dầu đốt và dầu mỡ nhờn công nghiệp. Công ty cổ phần thương mại dịch vụ dầu khí Hà Anh còn cung cấp các loại dây cáp điện, vật tư, thiết bị thay thế cho các nhà máy nhiệt điện.

Với phương châm: **"NGƯỜI BẠN ĐỒNG HÀNH CỦA CÁC NHÀ MÁY". CHẤT LƯỢNG SẢN PHẨM & DỊCH VỤ BÁN HÀNG** là sự ưu tiên hàng đầu trong chiến lược kinh doanh của Công ty.
Để cùng góp phần vào sự phát triển lớn mạnh của Quý khách hàng, Công ty cổ phần thương mại dịch vụ dầu khí Hà Anh kính mong nhận được sự hợp tác của Quý khách để hai bên cùng phát triển.

Chúc Mừng Năm Mới
Xuân Quý Tỵ
2013

TRUNG TÂM GIÁO DỤC LAO ĐỘNG HƯỚNG NGHIỆP THANH NIÊN HÀ NỘI

Đ/c: Xã Xuân Nội – huyện Đông Anh – TP Hà Nội
ĐT: 04.39681782 Fax: 04.39681807
Giám đốc: Nguyễn Đức Tuấn

Chức năng: Tổ chức quản lý, dạy nghề và hướng nghiệp cho các đối tượng là thanh niên của thành phố Hà Nội sau cai nghiện ma túy.

Chúc Mừng Năm Mới
Xuân Quý Tỵ
2013

Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam được thành lập theo Quyết định 248/2006/QĐ-TTg ngày 30/10/2006 của Thủ tướng Chính phủ trên cơ sở cơ cấu lại tổ chức và lĩnh vực hoạt động của Tổng công ty cao su Việt Nam.

Tập đoàn đang quản lý hơn 333.000 ha cao su bao gồm 263.000 ha trong nước và 70.000 ha ở nước ngoài. Trong đó, diện tích cao su khai thac là 165.309 ha với sản lượng chế biến khoảng 311.343 tấn cao su các loại.

Sản phẩm cao su sơ chế được sản xuất theo tiêu chuẩn TCVN 3769:2004 và TCVN 6314:1997 bao gồm chủ yếu các loại:

Mủ khối: SVRCV 50, SVRCV 60, SVR3L, SVR5, SVR10, SVR20.

Mủ kem theo công nghệ ly tâm: HA Và LA.

Mủ tờ xông khói: RSS1, RSS2 và RSS3 được sản xuất phù hợp với quy định trong sách xanh (The Green Book).

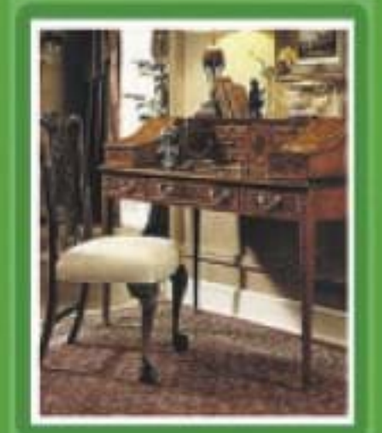
Sản phẩm đã được xuất khẩu tới trên 40 quốc gia và thị trường xuất khẩu chủ yếu của Tập đoàn bao gồm: Trung Quốc, Singapore, Nhật Bản, Hàn Quốc, Đài Loan, Đức, Pháp, Hoa Kỳ...

Ngoài sản phẩm từ mủ cao su, Tập đoàn khai thác nguồn gỗ cao su dồi dào từ các vườn cây thanh lý, trữ lượng khai thác hàng năm tăng lên đến trên 25.000m^3.

NGÀNH NGHỀ KINH DOANH:

- Trồng, chăm sóc, khai thác và chế biến mủ cao su.
- Chăn nuôi gia súc, trồng các loại cây công nghiệp, chế biến nông sản.
- Công nghiệp cao su : Sản xuất, mua bán sản phẩm công nghiệp, cao su, nguyên phụ liệu ngành công nghiệp cao su.
- Trồng rừng và sản xuất, mua, bán các sản phẩm nguyên liệu (mủ cao su), gỗ thành phẩm.
- Công nghiệp điện : Đầu tư xây dựng, khai thác, vận hành các nhà máy thủy điện, nhiệt điện; bán điện cho các hộ kinh doanh và tiêu dùng theo qui định của pháp luật.
- Cơ khí : đúc, cán thép; sửa chữa, lắp ráp, chế tạo các sản phẩm cơ khí và thiết bị công nghiệp khác.

- Quản lý, khai thác cảng biển. Kinh doanh vận tải hàng đường bộ, đường thủy nội địa. Dịch vụ xếp dỡ hàng hóa. Dịch vụ giao nhận hàng hóa. Dịch vụ giám định thương mại.
- Sản xuất, mua bán vật liệu xây dựng.
- Kinh doanh bất động sản.
- Khai thác, cung cấp nước sạch. Xử lý nước thải.
- Đo đạc bản đồ. Tư vấn đầu tư.
- Tư vấn khoa học – công nghệ tin học.
- Giáo dục phổ thông : bậc trung học.
- Kinh doanh khách sạn, nhà hàng ăn uống. Kinh doanh dịch vụ lữ hành nội địa, quốc tế.

Trụ sở chính : 236 Nam Kỳ Khởi Nghĩa - Q. 3 - TP. HCM - Việt Nam

Tel : (08) 3 9325234 – 3 9325235 ; **Fax** : (08) 3 9327341 **Email** : vrg@rubbergroup.vn

Chế biến

Hội thi thợ giỏi

Rừng cao su

Đại hội Công nhân viên chức Tập đoàn công nghiệp cao su Việt Nam năm 2010